

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ

Συντακτική ομάδα

Παρασκευή Αναστασίου
Ειρήνη Γενειοτάκη
Ζωή Γκενάκου
Ελένη Δράγαση
Γεώργιος Μαυροειδής
Αγγελική Νιάρχου

Επιμέλεια κειμένων

Λία Μπουσούνη

Εποπτεία - Συντονισμός

Ελένη Δράγαση
Διονύσιος Μελάς
Γεώργιος Μαυροειδής

Εικονογράφηση

Κατερίνα Τσάκωνα

**ΑΝΘΟΛΟΓΙΟ
ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΩΝ ΚΕΙΜΕΝΩΝ**
για το νηπιαγωγείο

Με απόφαση της ελληνικής κυβέρνησης τα διδακτικά βιβλία του Δημοτικού, του Γυμνασίου και του Λυκείου τυπώνονται από τον Οργανισμό Εκδόσεως Διδακτικών Βιβλίων και διανέμονται δωρεάν.

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ • ΑΘΗΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΑΝΘΟΛΟΓΙΟΥ

Σκοπός του βιβλίου αυτού είναι να αποτελέσει ένα χρήσιμο βοήθημα για τον εκπαιδευτικό και να διευκολύνει την έγκαιρη προσέγγιση του παιδιού στη λογοτεχνική δημιουργία, σε συνδυασμό με τους ευρύτερους στόχους της γλωσσικής καλλιέργειας στο νηπιαγωγείο.

Ειδικότερα, επιδιώκεται:

- α'. Να απολαύσει το νήπιο τη διήγηση ή την ανάγνωση επιλεγμένων λογοτεχνικών κειμένων και να καλλιεργήσει την αισθητική και γλωσσική του αντίληψη.
- β'. Να δεχτεί μια ποικιλία μηνυμάτων, γνωστικών, κοινωνικών, συναισθηματικών, και να κατανοήσει μια ποικιλία καταστάσεων, όπως μεταουσιώνονται μέσα από τη λογοτεχνία.
- γ'. Να προσεγγίσει τη σύγχρονη ελληνική λογοτεχνική παραγωγή, αλλά και εκείνη άλλων εποχών και άλλων λαών, για να αρχίσει να συνειδητοποιεί ότι οι άνθρωποι λειτουργούν, διαχρονικά, ως μέλη της ίδιας πανανθρώπινης κοινότητας.
- δ'. Να πάρει ερεθίσματα για ποικίλες εκφραστικές δραστηριότητες οι οποίες αναδύονται από το λογοτεχνικό άκουσμα, ή βασίζονται σε αυτό, και εξυπηρετούν τη γενικότερη εξέλιξη του παιδιού.
- ε'. Να αποκτήσει θετική στάση απέναντι στη λογοτεχνία.

Κριτήρια επιλογής των λογοτεχνικών κειμένων

Οι παραπάνω επιδιώξεις καθόρισαν τα κριτήρια επιλογής των λογοτεχνικών κειμένων τα οποία συμπεριελήφθησαν στο Ανθολόγιο.

Ειδικότερα, επιδιώχθηκε:

α) Ως προς το περιεχόμενο: Τα κείμενα να ανταποκρίνονται στο επίπεδο ανάπτυξης και στο ενδιαφέροντα του νηπίου, αφού η ανθολόγηση έγινε με σκοπό να προσεγγίσουν οι μικροί ακροατές τη λογοτεχνία θετικά και βιωματικά.

Η θεματολογία του Ανθολογίου αφορά την οικογένεια, το φυσικό και τεχνητό περιβάλλον, καθώς και το κοινωνικό περιβάλλον με τον παραδοσιακό αλλά και το σύγχρονο πολυπολιτισμικό χαρακτήρα του. Επίσης, υπάρχουν στο Ανθολόγιο θέματα σχετικά με την οικολογία, τις διαχρονικές αξίες, το λαϊκό μας πολιτισμό αλλά και τον πολιτισμό άλλων λαών.

β) Ως προς το ύφος και τη γλώσσα: Να είναι ανεπιτήδευτα, χωρίς διδακτισμό. Να είναι απλά και κατανοητά και να δίνουν διακριτικά τα μηνύματα τους. Να προσφέρουν αληθινή αισθητική απόλαυση μέσα από την ομορφιά του καθαρού λόγου και την ενδιαφέρουσα πλοκή.

γ) Ως προς τη δομή και την έκταση: Να είναι σε έκταση τόσα, ώστε να μπορεί το νήπιο να τα παρακολουθήσει και να τα απολαύσει χωρίς να κουραστεί. Ακόμη, να παρουσιάζουν τα νοήματά τους με σαφήνεια, χωρίς παραπομπές και εκτεταμένες παρενθέσεις.

Δομή του Ανθολογίου

Το Ανθολόγιο, στην πρώτη του έκδοση, συγκροτήθηκε σε 4 ενότητες με βάση τη διαδοχή των εποχών του χρόνου (Φθινόπωρο, Χειμώνας, Άνοιξη, Καλοκαίρι).

Θεωρήσαμε ότι αυτή η δομή εξυπηρετεί τον εκπαιδευτικό στη μεθόδευση του προγράμματός του. Εξάλλου, όλες οι παρατηρήσεις και οι κριτικές των νηπιαγωγών για

την πρώτη έκδοση υπήρξαν πολύ θετικές. Γι' αυτό και στη δεύτερη συμπληρωμένη έκδοση ακολουθήθηκε η ίδια διάταξη.

Έτσι, η κάθε ενότητα εμπλουτίστηκε απλώς με περισσότερα υλικό, χωρίς να αλλάξει ούτε η φιλοσοφία ούτε η δομή του Ανθολογίου.

Τα κείμενα κάθε ενότητας δεν αφορούν μόνο τη συγκεκριμένη εποχή, αλλά παρουσιάζουν ενδιαφέρον και προσφέρονται για αξιοποίηση την κάθε ημέρα του χρόνου.

Η/ο νηπιαγωγός μπορεί να αναζητήσει και να εντοπίσει εύκολα εκείνο που χρειάζεται, ανάλογα με τους στόχους που η/ο ιδιαίτερος έχει θέσει για την κάθε δραστηριότητα στο τμήμα της/του. Στην κάθε ενότητα περιέχονται κείμενα τα οποία μπορούν να εξυπηρετήσουν και τους ευρύτερους στόχους της αγωγής, όπως είναι η σύνδεση με την παράδοση, με την εργασιακή δραστηριότητα, με τις γιορτές και τις επετειακές εκδηλώσεις, καθώς και με τις ιστορικές και τις κοινωνικές περιστάσεις και τα σημαντικά γεγονότα. Επίσης, κείμενα που φέρνουν στο παιδί εικόνες από όλες της μακρές ζωής του τόπου μας, από την ύπαιθρο, τη θάλασσα, το βουνό, την πόλη. Έτσι, οι νηπιαγωγοί, εκτιμώντας τις γεωφυσικές, πολιτιστικές και κοινωνικές ιδιαιτερότητες του νηπιαγωγείου τους, μπορούν, σε κάθε συγκεκριμένη στιγμή, να επιλέγουν τα καταλληλότερα κείμενα για κάθε περίπτωση και να τα αξιοποιούν με τον καλύτερο τρόπο, άλλοτε για να πλουτίσουν την ήδη αποκτημένη εμπειρία του παιδιού και άλλοτε για να το βοηθήσουν να προσεγγίσει άγνωστους ή φανταστικούς κόσμους με τη μαγεία της διήγησης του παραμυθιού.

Στο Ανθολόγιο περιλαμβάνονται τα βασικά είδη της λογοτεχνικής παραγωγής για το μικρό παιδί: ποιήματα, μικρές ιστορίες, μύθοι, απόσπασμα από τη μυθολογία, παραμύθια, καθώς και λαχνίσματα, γλωσσάδες, σενάρια θεατρικής έκφρασης κ.ά. Επιδιώχτηκε ώστε σε καθένα από τις ενότητες του Ανθολογίου να περιέχονται όλα τα είδη κειμένων.

Επισημώσεις

Είναι απαραίτητο να επισημανθεί ότι:

- Στο Ανθολόγιο περιέχεται μονάχα ένα μικρό δείγμα από την πλούσια λογοτεχνική παραγωγή Ελλήνων και ξένων λογοτεχνών. Οι βιβλιογραφικές παραπομπές θα οδηγήσουν κάθε νηπιαγωγό που χρειάζεται περισσότερο υλικό στην αναζήτησή του.
- Κάθε λογοτεχνικό κείμενο μπορεί να αποτελέσει απλώς ένα άκουσμα για το παιδί, ένα μέσο που θα το οδηγήσει σε ταξίδια φαντασίας και προβληματισμού και θα το προσελκύσει να το σπολαύσει ή να το αφαμοιώσει. Αυτός άλλωστε είναι ο βασικός στόχος της λογοτεχνίας. Μπορεί, όμως, και να αποτελέσει έναυσμα για κινητικές δραστηριότητες, για θεατρική έκφραση, για γλωσσική καλλιέργεια ή για ηθική, περιβαλλοντική, διαπολιτισμική και κοινωνική αγωγή. Για το λόγο αυτό, το κριτήριο της ποιότητας των κειμένων συνεκτιμήθηκε και με άλλα κριτήρια, τα οποία εξυπηρετούν τους γενικότερους στόχους της αγωγής του παιδιού.
- Η λογοτεχνία είναι ένας ολόκληρος κόσμος είπε ο Μαξιμί Γκόργον. Θα μπορούσαμε να προσθέσουμε ότι διαθέτει τη μαγική δύναμη που ανοίγει τα παράθυρα της ψυχής, για να φανεί η αλήθεια και η γοητεία του κόσμου. Και αυτό συμβαίνει από πολύ νωρίς, από τη στιγμή που γεννιέται κάθε άνθρωπος, και συνεχίζεται α' ολόκληρη την πορεία της εξέλιξής του.
- Μετά τη διήγηση ενός παραμυθιού ή την ανάγνωση κάποιου λογοτεχνικού κειμένου ερωτήσεις του τύπου «Τι σας άρεσε περισσότερο;», «Γιατί ο τάδε ήρωας του παραμυθιού έκανε αυτό;», «Τι έγινε μετά;» κτλ., οι οποίες «επιβάλλουν» στο παιδί να θυμηθεί, να αξιολογήσει και να κρίνει καταστάσεις, δεν ωφελούν πάντα, και ακόμη υπάρχει κίνδυνος να καταστρέψουν τη μαγεία της διήγησης, να διακόψουν τη λειτουργία της φαντασίας και να αγχώσουν το παιδί. Κάθε παιδί ύστερα από μία

«καλή» διήγηση νιώθει την ανάγκη να μείνει μόνο του με τα συναισθήματα που αυτή του προκάλεσε και να συνεχίσει το ταξίδι του ως εκεί που το ίδιο θέλει να φτάσει. Δεν πρέπει επίσης να λησμονούμε ότι κάθε παιδί εισπράττει με το δικό του τρόπο το περιεχόμενο του λογοτεχνικού ακούσματος και δικαιούται κάποιο χρόνο για έναν προσωπικό διαλογισμό πριν ερμηνεύσει τα μηνύματά του.

Αυτό βέβαια δε σημαίνει ότι θα πρέπει να αποκλειστούν δραστηριότητες οι οποίες βασίζονται σε λογοτεχνικά κείμενα, αλλά δεν αποτελούν απαραίτητη φάση του μαθήματος. Εξάλλου, και η πρόταση του Αναλυτικού Προγράμματος σε αυτή τη φιλοσοφία έχει βασιστεί, η οποία συμπίπτει με εκείνη του Αναλυτικού Προγράμματος των γαλλικών νηπιαγωγείων, όπου αναφέρονται χαρακτηριστικά τα ακόλουθα: «...Μέσα από παραμύθια, ποιήματα, τραγούδια και από όλες τις σχετικές δραστηριότητες, με πρόσφορο τρόπο βρίσκονται οι φόρμες, οι έννοιες, ο επιτοπισμός, οι ήχοι, οι ομοιοκαταληξίες, ο ρυθμός, ο τόνος και οι γραμματικές δομές». (Γαλλικό Αναλυτικό Πρόγραμμα, κεφάλαιο APPRENDRE A PARLER ET A COMMUNIQUER, σελ. 21).

Ενδεικτικές μεθοδολογικές προτάσεις

- Στις προσευχές και στα ποιήματα θρησκευτικού περιεχομένου μπορεί να προστεθεί σύντομη νοηματική ανάλυση χωρίς βαθύτερες ερμηνείες. Τα παιδιά μπορούν, με την επανάληψη, να μάθουν τις προσευχές και να τις χρησιμοποιούν, όταν εκείνα θέλουν.
- Τα ποιήματα ποιήματα περιεχομένου μπορούν να γίνουν αντικείμενα συζήτησης, αμέσως μετά την ανάγνωσή τους ή αργότερα, έτσι ώστε να οδηγήσουν τα παιδιά σε γόνιμο προβληματισμό και σε χρήσιμους διαλόγους. Τα ποιήματα μπορούν να διατυπωθούν σε πεζό λόγο, να μελοποιηθούν από τα ίδια τα παιδιά, τα οποία θα τα τραγουδήσουν, καθένα με το δικό του τρόπο, και θα χρησιμοποιήσουν το ρυθμό τους για να κινήθούν, να σχεδιάσουν, να χορέψουν, να παίξουν.
- Από τις μικρές ιστορίες μπορούν να αξιοποιηθούν τα μηνύματα που αυτές περιέχουν, οι πληροφορίες, οι ωραίες λέξεις και εκφράσεις, αλλά και οι ίδιες να αποτελέσουν βάση για να συνθέσουν τα παιδιά άλλες ιστορίες.
- Επίσης, με αφορμή τις χριστουγεννιάτικες ιστορίες και τα ανάλογα ποιήματα, τα παιδιά συζητούν με ευχαρίστηση για τις εορταστικές προετοιμασίες στο σπίτι τους, σχετικά με την παρασκευή γλυκισμάτων, τη διακόσμηση, τα έθιμα, τις παραδόσεις, τις δεξασίες κ.ά. Ανάλογες δραστηριότητες μπορούν να συνδυαστούν με τα λογοτεχνικά κείμενα που σχετίζονται με τις απόψεις και το Πάσχα.

Μερικά παραδείγματα

1. Το παραμύθι του Ευγένιου Τριβιζά «Τα τρία μικρά λυκάκια» προσφέρει ευκαιρίες στα παιδιά να αντιληφθούν το λύκο στο ρόλο του καλού και τα γουρουνάκια στο ρόλο του κακού. Το συγκεκριμένο παραμύθι αποτελεί αντίθετη έμπνευση από την έμπνευση του γνωστού παραμυθιού με τα τρία γουρουνάκια και τον κακό λύκο. Έτσι, τα καθιερωμένα στερεότυπα αναθεωρούνται, και με αφορμή το περιεχόμενο αυτού του νέου παραμυθιού μπορεί να προταθεί στα παιδιά:
 - Να φανταστούν και να πουν το παραμύθι της Κοκκινόσκουφίτσας ή της κατσίκας με τα επτά κατσικάκια με ένα λύκο καλό και φιλικό προς όλους.
 - Να συζητήσουν το ρόλο των λουλουδιών στο παραμύθι αλλά και γενικά στη ζωή του ανθρώπου.
 - Να δραματοποιήσουν το παραμύθι.
 - Να διηγηθούν άλλες ιστορίες, αν γνωρίζουν, οι οποίες έχουν σχετικό περιεχόμενο (ο κακός που γίνεται, τελικά, καλός).

Να αυτοσχεδιάσουν δημιουργώντας δικές τους φανταστικές ιστορίες.

2. Το ποίημα της Μαρίας Γουμενοπούλου «**Γλυκό τσαμπί σταφύλι**» προσφέρει εναύσματα για διαπολιτισμική αγωγή όπως:
 - Συζητήσεις για τα παιδιά άλλων λαών, που βρίσκονται ή δε βρίσκονται στο νηπιαγωγείο.
 - Αγωγή σχέσεων μεταξύ των παιδιών, γενικά.
 - Αξιοποίηση πολιτιστικών στοιχείων που φέρνουν μαζί τους στο νηπιαγωγείο τα παιδιά αλλοδαπών.
 - Έκθεση φωτογραφιών από τους τόπους καταγωγής ή γέννησης των παιδιών του νηπιαγωγείου (π.χ. από το χωριό, από άλλη πόλη, από άλλη χώρα).
 - Προβολή βιντεοκασετών σχετικών με τα γεωφυσικά χαρακτηριστικά, τον τρόπο ζωής και τον πολιτισμό σε άλλες χώρες.
 - Συζητήσεις σχετικές με την Ευρωπαϊκή Ένωση, με την αξία και τη σημασία της συνεργασίας και της αλληλεγγύης των κρατών.
3. Το ποίημα της Μυρτιάσας «**Οι πειρασμοί**» δίνει τη δυνατότητα στα παιδιά:
 - Να το κάνουν ιστορία.
 - Να συζητήσουν για τους πειρασμούς που παρωθούν τα παιδιά να σταματήσουν την εργασία τους, καθώς και για άλλους πειρασμούς, όπως είναι τα παιχνίδια, οι φίλοι κ.ά., που δεν αναφέρονται στο ποίημα, όμως ξεσηκώνουν συχνά τα παιδιά.
 - Να συζητήσουν για την αξία της συνέπειας στις υποχρεώσεις κάθε ανθρώπου.
 - Να αναφέρουν τι νομίζουν πως θα συνέβαινε αν το παιδί του ποιήματος είχε ενδώσει στους πειρασμούς και δεν είχε γράψει και διαβάσει τα μαθήματά του.
4. «**Το γογγυλάκι**» του Αλέξη Τολστόι δίδει το έναυσμα για να συζητηθεί η αξία της συνεργασίας. Επίσης, μπορεί να βοηθήσει τα παιδιά:
 - Να θυμηθούν και να αναφέρουν, έναν έναν, εκείνους που πρόσθεσαν τη δύναμή τους, ώστε να μπορέσει ο γερο-παππούς να ξεριζώσει το γογγυλάκι.
 - Να φανταστούν και να πουν κουβέντες που ειπώθηκαν στον καθέναν που βοήθησε.
 - Να πουν, αν έτσι θεωρούν ότι συνέβη, ότι κάποιοι άλλοι αρνήθηκαν να βοηθήσουν.
 - Να σκεφτούν και να αναφέρουν άλλες περιπτώσεις από την καθημερινή ζωή, στις οποίες η προσπάθεια του ενός δεν είναι αρκετή για να επιτευχθεί κάτι καλό.
5. Το ποίημα του Ανδρέα Λαζάρου «**Ο Βοριάς και ο Ήλιος**» προσφέρει θαυμάσια ευκαιρία για να συζητηθεί η καλή συμπεριφορά και τα αποτελέσματα που έχουμε με αυτήν. Μπορούν επίσης τα παιδιά:
 - Να κάνουν το παίχμα ιστορία σε πεζό λόγο.
 - Να υποδυθούν το Βοριά και τον Ήλιο και να αναπτύξουν διάλογο μεταξύ τους.
 - Να πουν άλλα πράγματα από εκείνα που αναφέρονται στο ποίημα.
6. Το «**Ποταμάκι**» του Ζαχαρία Παπαντωνίου προσφέρει τις δυνατότητες:
 - Να αποδοθεί σε διάλογο από τα παιδιά, τα οποία, χωρισμένα σε δύο ομάδες ή ανά δύο, υποδύονται το ποταμάκι και το παιδί.
 - Να συζητηθεί και να αναλυθεί ο κύκλος του νερού.
 - Να διατυπωθεί ο διάλογος σε πεζό, συνεχή λόγο.
 - Να επαναδιατυπωθεί από τα παιδιά, τα οποία θα κάνουν αρχή το τέλος του ποιήματος, για να πουν τον κύκλο του νερού αρχίζοντας από τη θάλασσα.

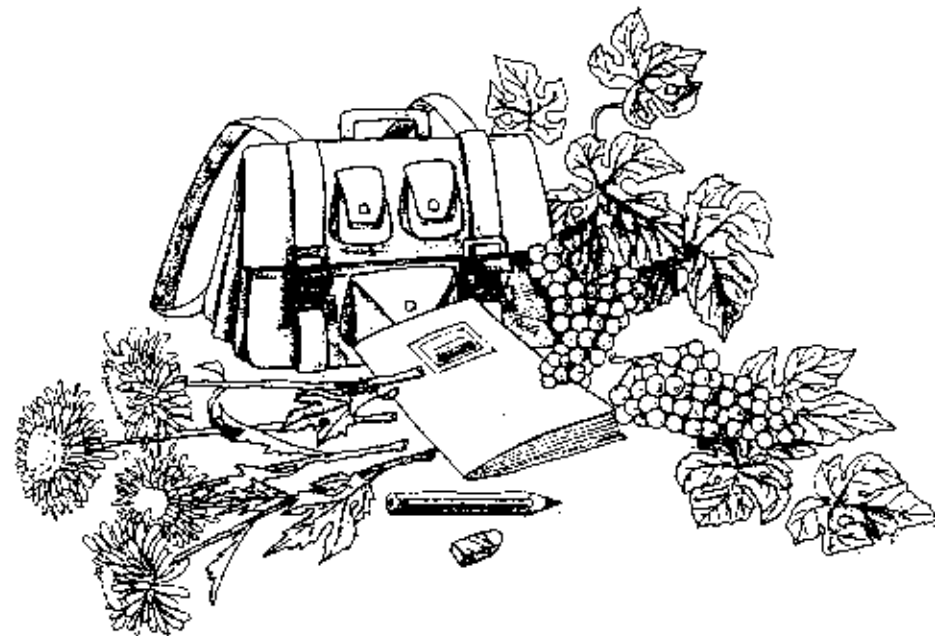
- Να πραγματοποιήσουν τα παιδιά πειράματα και να διαπιστώσουν, συμμετέχοντας στις σχετικές διαδικασίες, τα φαινόμενα της εξάτμισης και της υγροποίησης των ατμών.
7. Το λαϊκό παραμύθι «**Χρυσόψαρο**», από τη συλλογή του Γ. Μέγα, δίνει ευκαιρίες:
 - Να συζητηθεί το θέμα της πλεονεξίας και των παράλογων απαιτήσεων.
 - Να προταθεί στα παιδιά να σκεφτούν και να πουν τι θα ζητούσαν εκείνα από το χρυσόψαρο ή τι νομίζουν ότι θα ζητούσαν τα παιδιά του ψαρά.
 - Να σκεφτούν και να πουν τι νομίζουν πως θα έκανε ο ψαράς αν ψάρευε ένα πελώριο ψάρι.
 8. Το παραμύθι της Λότης Πέτροβις «**Μια μέρα στην Πολιτεία των νάνων**» μπορεί να δώσει ερεθίσματα για συζήτηση, ώστε τα παιδιά:
 - Να περιγράψουν μια μέρα στην πόλη κατά την οποία δεν άνοιξαν τα καταστήματα. Να αναφέρουν παια προβλήματα δημιουργήθηκαν και πώς αντιμετωπίστηκαν.
 - Να αναδιηγηθούν το παραμύθι, αλλά, αντί για την πολιτεία των νάνων, να μιλήσουν για την πολιτεία των γιγάντων.
 - Να διηγηθούν ένα δικό τους όνειρο για κάποιο ταξίδι που θα ήθελαν να κάνουν.
 9. «**Η φρούτοπολη**» της Άννας Λαουτάρη μπορεί να υποστηρίξει θέματα αγωγής υγείας και σωστής διατροφής. Μπορεί επίσης να γίνει αφορμή:
 - Να αναπτυχθούν διάλογοι ανάμεσα στα παιδιά, τα οποία θα υποδύονται διάφορα φρούτα.
 - Να γίνουν μέσα στην τάξη διάφορα διανοητικά παιχνίδια: για παράδειγμα, να ανακινώνεται ένα χρώμα και τα παιδιά να βρίσκουν φρούτα που έχουν το χρώμα αυτό.
 10. Στο ποίημα του Γιώργου Μαρίνου «**Μες στο μεγάλο τον καθρέφτη**» μπορούν να βασιστούν πολλές και ενδιαφέρουσες δραστηριότητες όπως:
 - Συζητήσεις για τον καθρέφτη: πώς είναι, τι χρειάζεται, πού συνήθως βλέπουμε καθρέφτες, (σε παιους χώρους του σπιτιού, σε παια συνήθως μαγαζιά, σε ποια σημεία του αυτοκινήτου κτλ.).
 - Διηγήσεις περιστατικών με καθρέφτες (πραγματικών ή φανταστικών).
 - Αναζήτηση λέξεων σχετικών με τον καθρέφτη (κτένισμα, ξύρισμα, αδήγηση κ.ά.) και παράγωγων του καθρέφτη (καθρέφτες, καθρέφτισμα κ.ά.).
 - Διηγήσεις παραμυθιών στην υπόθεση των οποίων περιλαμβάνεται η χρήση του καθρέφτη (Χιονάτη, Ασημόπαπο, Η βασίλισσα του χιονιού κ.ά.).
 - Σχεδιασμός καθρεφτών διάφορων σχημάτων.
 - Σχεδιασμός της μισής κορνίζας ενός στρογγυλού καθρέφτη.
 - Σχεδιασμός της υπόλοιπης μισής κορνίζας.
 11. Το ποίημα της Ελένης Παδουβά «**Οι οχτώ ποντικοί**» προσφέρει στα παιδιά τις δυνατότητες:
 - Να το κάνουν ιστορία και να σχολιάσουν τη συμπεριφορά του κυρ Ανέστη.
 - Να διατυπώσουν άλλους τρόπους άμυνας των ανθρώπων.
 - Να κάνουν δικές τους παραλλαγές της ιστορίας.
 - Να αλλάξουν το τέλος ή και να επεκτείνουν το ποίημα, προσθέτοντας επιπλέον δρώμενα.

- Να φτιάξουν ένα σενάριο που θα έχει την ίδια υπόθεση με το ποίημα, να υποδυθούν ρόλους και να παίξουν θεατρικά παιχνίδια.
- Να ζωγραφίσουν εικόνες που περιγράφονται στο ποίημα.

12. Με το διήγημα «Τα παιχνίδια του Φλεβάρη» της Λότης Πέτροβιτς ο εκπαιδευτικός μπορεί να προσφέρει στα παιδιά τη δροσιά της διήγησης, την ψυχαγωγία από τα χιουμαριστικά δρώμενα που αυτή περιέχει, αλλά και να προκαλέσει ευαισθητοποίηση σχετικά με το θέμα των ατόμων με ειδικές ανάγκες. Συγκεκριμένα, με αφορμή αυτό το διήγημα μπορεί:

- Να γίνει συζήτηση για την εξιπνάδα και την ευρηματικότητα του προσωποποιημένου μήνα Φλεβάρη.
- Να καταβληθεί προσπάθεια για να γίνει σαφές ότι ένα σωματικό μειονέκτημα δεν εμποδίζει εκείνον που το έχει να είναι ευτυχισμένος και να δίνει και στους άλλους χαρά.
- Να ενθαρρύνει ο εκπαιδευτικός τα παιδιά που έχουν ειδικές ανάγκες να αποδέχονται χωρίς συμπλέγματα την ιδιαιτερότητά τους και να καλλιεργούν τις όποιες δεξιότητές τους.
- Επίσης, να καλλιεργήσει σχέσεις αλληλοαποδοχής ανάμεσα στα παιδιά ανεξάρτητα από τις ιδιαιτερότητες που τυχόν έχουν κάποια από αυτά.
- Σε όλες τις δραστηριότητες οι οποίες συνδέονται με την λογοτεχνία η/ο νηπιαγωγός, ως μέλος της ομάδας, εκφράζει και εκείνη/ος τις ιδέες της/ου, παρωθεί σε δρόση, τονώνει το ενδιαφέρον, ενθαρρύνει την αυθάρμητη και χωρίς πίεση συμμετοχή όλων των παιδιών και διακόπτει στην παιδαγωγικά κατάλληλη στιγμή.
- Τα παραμύθια και οι ιστορίες μπορούν να επανέλθουν με πολλούς τρόπους στις δραστηριότητες των παιδιών, αφού αυτά μπορούν να ζωγραφίσουν εικόνες σχετικές, να φτιάξουν τους ήρωες σε κούκλες και να παίξουν κουκλοθέατρο, να δραματοποιήσουν ελεύθερα ολόκληρη την ιστορία ή ένα επεισόδιό της, να το κάνουν θεατρικό παιχνίδι με δικά τους λόγια, να τραγουδήσουν τα λόγια αυτά και να κάνουν άπερες, να οποδώσουν τα δρώμενα με παντομίμα, να κάνουν με τους ίδιους ήρωες διαφορετικές ιστορίες κ.ά.
- Όλα τα λογοτεχνικά κείμενα μπορούν να υποστηρίξουν με επιτυχία την ηθική, θρησκευτική, κοινωνική, συναισθηματική, διαπολιτισμική κτλ. αγωγή και πρωτίστως, βέβαια, τη γλωσσική καλλιέργεια του παιδιού.
- Πολύ ενδιαφέρουσα δραστηριότητα σχετική με τη λογοτεχνία είναι η γνωριμία με τους δημιουργούς της. Η πρόσκληση στο νηπιαγωγείο κάποιου λογοτέχνη, ο οποίος θα μιλήσει με τα παιδιά και θα φτιάξει μαζί τους μια ιστορία ή ένα ποίημα. Η αλληλογραφία με συγγραφείς, η δημιουργία άλμπουμ με φωτογραφίες των λογοτεχνών, οι συζητήσεις οι σχετικές με τις βιογραφίες τους και την προσφορά τους αποτελούν ενδιαφέρουσες και χρήσιμες ενασχολήσεις στο νηπιαγωγείο.
- Το Ανθολόγιο, ως βοήθημα, μπορεί να χρησιμοποιείται με τη συχνότητα που κάθε νηπιαγωγός κρίνει, φτάνει να ταιριάζει στο πρόγραμμα και να συνδέεται αρμονικά με αυτό.

Ενότητα Πρώτη

ΔΕ Μ' ΑΚΟΥΣ;

Έρχομαι μαζί με τα κτριτισμένα φύλλα.
Έλα, έλα, κοριτσάκι,
μιρίζω νοτισμένο χώμα, μελάνι και γομολάστιχα.
Έλα, έλα, αγοράκι,
κάτσε σ' ένα ιπτάμενο φύλλο να φύγουμε μαζί,
φτιάξε χάρτινες βαρκούλες να τις πάρει η βροχή.
Σ' αρέσει η καινούρια σου η τσάντα;
Για κοίτα πόσο ψήλωσε η Βάνα!
Έρχομαι μαζί με τα πρωτοβρόχια.
Τρέξε, τρέξε να ψήσουμε κάστανα:
γέμισαν πάλι τ' ανθοπωλεία πολύχρωμα
χρυσάνθεμα.
Πώς οργώνουν τα χωράφια τα τρακτέρ!
Πάτα, πάτα το μούστο καλά,
βάλε και μπόλικο σουσάμι στη μουσταλευριά.
Έρχομαι μαζί με τη βαριά μυρουδιά των σταφυλιών
του τρύγου.
Έλα, έλα, αγοράκι,
έλα, έλα, κοριτσάκι.
Δε μ' ακούς;
Είμαι το Φθινόπωρο.

Μάρω Λοίζου

ΤΑ ΠΡΩΤΟΒΡΟΧΙΑ

Φθινοπώριασε για καλά. Τα πρώτα συννεφάκια σκέπασαν τον ουρανό κι άρχισαν αναμεταξύ τους ένα τρελό παιχνίδι. Μια έπαιζαν κυνηγητό, μια άλλαζαν διάφορα χρώματα και, ξαφνικά, έσμηξαν όλα βιαστικά κι έγιναν ένα μαύρο βαρύ σύννεφο.

Ο ουρανός σκεπάστηκε απ' άκρη σ' άκρη, κι η πρώτη βροχούλα, τα πρωτοβρόχια, έπεσαν στη γη τραγουδώντας.

Τα παιδιά στην τάξη σάσπισαν. Δεν ήξεραν σε ποιο παράθυρο να πρωτοπάνε, για να δουν τούτη την όμορφη ξαφνική βροχή, που πηδούσε παντού με τόσο θόρυβο.

Ο Παύλος, που τραγουδούσε πιο όμορφα απ' όλη την τάξη, στάθηκε θαρρετά και ζήτησε την άδεια από την κυρία Μαριάννα να τραγουδήσει.

Άλλο που δεν ήθελε εκείνη. Τι κυρία Μελωδία θα 'ταν, αν αρνιόταν τραγούδι και μάλιστα από τον αγαπημένο της Πουλάκη.

Ο Σπιρτούλης, με την καθάρια φωνή του, άρχισε να τραγουδά.

Καλώς την τη βροχούλα,
που πέφτει και δροσίζει,
που πλένει και γυαλίζει
και καθετί ποτίζει.

Καλώς την τη βροχούλα,
με κέφι που πηδά
στη στέγη, στην αυλή μας,
και όλο τραγουδά.

Καλώς το πρωτοβρόχι,
καλώς την τη βροχή,
που δίνει ευλογία
στον κόσμο και στη γη.

Μόλις τέλειωσε ο Παύλος το τραγούδι του, τα παιδιά άρχισαν να τραγουδάνε όλα μαζί. Σε λίγο το τραγούδι το ήξερε όλη η τάξη, απ' έξω κι ανακατωτά που λένε.

Ύστερα η Ζυμαρίτσα, η Κατερίνα ήθελα να πω, ζήτησε την άδεια από τη δασκάλα της κι είπε στα παιδιά μια μικρή ιστοριούλα σε στίχους, που της την έμαθε η γιαγιά της. Η ιστοριούλα μιλούσε για μια ομπρέλα. Ας την ακούσουμε κι εμείς.

Μια ομπρέλα φουντωτή στην ντουλάπα εκεί κλειστή
έχει στην καρδιά μαράζι κι όλο κλαίει κι αναστενάζει.
Αχ! Ας έρθει η βροχή, μουρμουρίζει η φτωχή,
μια βροχή ευλογημένη, για ν' ανοίξω τεντωμένη.
Πάει γοργά το καλοκαίρι, μα η ομπρέλα δεν το ξέρει,
ώσπου έρχεται μια ώρα που αρχίζει και η μπόρα.

ΦΘΙΝΟΠΩΡΟ

Ο Σεπτέμβρης, πρώτα κρύα,
τρέχει ανοίγει τα σχολεία.

Ο Οκτώβρης σιγουρίζει,
ναφθαλίνη σου μυρίζει.

Κι ο Νοέμβρης με βροχή
σκάβει, σπέρνει όλη τη γη.

Του φθινόπωρου παιδιά,
και τα τρία πολλή δουλειά

Ρένα Καρθαίου

ΦΘΙΝΟΠΩΡΟ

Έρχεται φθινόπωρο!
φώναξε τ' αγέρι.
Χελιδόνια, φύγετε
στου νοτιά τα μέρη.

Έρχεται φθινόπωρο!
λέει το συννεφάκι.
Πρωτοβρόχια φτάνουνε,
ξέψυχο δεντράκι.

Έρχεται φθινόπωρο!
είπε το σχολείο.
Τα λουλούδια κλείστηκαν
μέσα στο βιβλίο.

Βασίλης Χαρωνίτης

Ξάφνου το ντουλάπι ανοίγει. Τι συγκίνηση, τι ρίγη!
 Την ομπρέλα μας την παίρνουν και μες στη βροχή τη φέρνουν.
 Τεντωμένη, ανοιγμένη, είναι τώρα ευτυχισμένη
 και τραγουδι γύρω αρχίζει, τη βροχή καλωσορίζει.
 Μόλις τέλειωσε η Κατερίνα την ιστοριούλα της, το χειροκρότημα έπεσε...
 βροχή. Όσο να σχολάσουν τα παιδιά, τα σύννεφα είχαν κιάλας φύγει απ' τον
 ουρανό, κι ο φθινοπωρινός ήλιος έλαμπε πάλι ζεστός. Το αεράκι μόνο, που
 φυσούσε δροσερό, χόρευε τριγύρω τον πιο όμορφο χορό του με τα ξερόφυλλα
 κι όλο τραγουδούσε.
 «Καλωσόρισες, φθινόπωρο».

Τούλα Κακουλή

ΤΟ ΡΟΛΟΪ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ

Ο κυρ Χελιδόνας κοιτάξε άλλη μια φορά τον ουρανό, έσιαξε το φράκο του
 κι είπε σοβαρά σοβαρά.

- Ώρα να πηγαίνουμε. Ας μην καθυστερούμε άλλο πια.
- Ναι, ώρα να πηγαίνουμε, είπε κι η κυρα-Χελιδόνα και πήρε να φωνάζει τα
 παιδιά της.
- Μα εκείνα δεν έλεγαν να 'ρθουν. Κάνανε βόλτες στον αέρα, κυνηγιόντου-
 σαν, φώναζαν, τραγουδούσαν.
- Ε, παιδιά, φώναξε, φτάνει πια. Ελάτε, φεύγουμε.
- Γιατί να φύγουμε, μανούλα, είπαν. Είναι τόσο όμορφα εδώ. Δε θέλουμε.
- Μα πρέπει να φύγουμε, είπε πάλι εκείνη, γιατί έρχεται το φθινόπωρο.
- Το φθινόπωρο; Αχ, τι κρίμα! Γιατί να 'ρθει το φθινόπωρο;
- Μα, για να φυτρώσουμε εμείς, είπανε τα σποράκια, που ήταν κρυμμένα
 στη γη.
- Μα, για να κοκκινίσουμε εμείς, είπανε τα ρόδια στη ροδιά!
- Μα για να κοιμηθούμε, να ξεποστάσουμε, είπανε τα φύλλα στη γριά κλη-
 ματαριά!
- Μα για να πιούμε, να ξεδιψάσουμε, είπανε τα δέντρα στην αυλή.
- Τι; τι; απόρησαν τα χελιδονάκια. Πρέπει να γίνουν όλα αυτά;
- Όλα αυτά κι άλλα πολλά, είπε το μεγάλο ρολόι της πλατείας.
- Τα χελιδονάκια κοιτάχτηκαν σαστισμένα. Πέρα μακριά μερικά συννεφάκια
 κάνανε βόλτες στον ουρανό, και οι σταγόνες της βροχής βιάζονται τόσο πολύ
 να πέσουν. Είχε δίκιο, λοιπόν, ο μπαμπάς. Είχε δίκιο κι η μαμά! Το φθινόπωρο
 ήρθε, κι αυτοί πρέπει να φύγουνε μακριά.
- Ελάτε, πάμε, είπανε.
- Φθινόπωρο, Χειμώνας, Άνοιξη, Καλοκαίρι! Το μεγάλο ρολόι του χρόνου πο-
 τέ δε σταματά.

Κική Πουλχερίου

ΣΤΑΣΟΥ, ΣΥΝΝΕΦΑΚΙ

Στάσου, συννεφάκι!
Πώς διψά η γη...
Στείλε μια βροχούλα,
φθινοπώρου αυγή.

Τα φυτά ν' ανοίξουν
άπληστα το στόμα,
να μοσκοβολήσει
το σκαμμένο χώμα.

Στείλε μια βροχούλα,
φθινοπώρου αυγή,
κοίτα, συννεφάκι,
πώς διψά η γη!

Ντίνα Χατζηνικολάου

ΕΙΔΕΣ Η ΒΡΟΧΗ;

Βρεγμένο χώμα μύρισε,
ο κήπος πανηγύρισε,
νεράκι χάρτασε η γη!
είδες η φύλη μου η βροχή;

Ξεσκόνισε, φρεσκάρισε,
η πάστρα σ' όλους άρεσε,
με προκαλεί να τη χαρώ!
τα ποταμάκια ένα σωρό.

Μυρμήγκι βλέπω βιάζεται,
βοήθεια θα χρειάζεται,
κλαδάκι ρίχνω στο νερό
και σώζω ένα ναυαγό.

Χαρές μου κάνει ο σκύλος μου,
παιχνίδια θέλει ο φίλος μου,
γλιστρά και πέφτει χι-χι-χι!
είδες η φύλη μου η βροχή;

*Έλλη Γιαννοπούλου
Λίνος Κάκοτος*

ΤΟ ΣΥΝΝΕΦΕΝΙΟ ΚΑΡΑΒΑΚΙ

Πολύ πολύ ψηλά, στον κήπο τ' ουρανού, ψηλότερα από κει που φτερουγίζουν τα πρώτα χελιδόνια της άνοιξης, ψηλότερα από κει που κρύβονται οι χαρταετοί που το 'σκασαν, ψηλότερα ακόμα κι από κει που το ουράνιο τόξο σκαρώνει ζωγραφιές με τα χρωματιστά κραγιόνια του, ζει μια μεγάλη οικογένεια από συννεφάκια. Έχουν πατέρα τον απέραντο ουρανό, που τα χορεύει και τα κανακεύει στην αγκαλιά του, και μάνα τους τη γαλανή θάλασσα, που κάθε αυγούλα τα καθρεφτίζει στην κρυστάλλινη ποδιά της, για να χτενίσουν τα πουπουλένια τους μπουκλάκια. Άλλα συννεφάκια είναι σταχτούλικα και κατσούφικα, σαν μουτζουρίτσες, άλλα χιονόλευκα και γαλατένια. Και σε πόσα σχήματα! Μερικά μοιάζουν με φουσκομάγουλα παιδάκια, άλλα με μπάλες από παγωτό καϊμάκι ή από αφράτο μπαμπάκι, άλλα με ζώα, με ανεμόπτερα, με μαλλί της γριάς...

Ήταν κάποτε, που λέτε, κι ένα μικρούτσικο σύννεφο που θύμιζε караβάκι. Έβλεπε όμως τ' αληθινά караβάκια κάτω στη θάλασσα και ζήλευε. «Εγώ ούτε караβοκύρη έχω να μ' οδηγήει», παραπονιόταν, «ούτε ναυτάκια ούτε ταξιδιώτες. Μοναχούλι αρμενίζω. Σε κανέναν δε δίνω χαρά». Κι ενώ τ' αδερφάκια του έπαιζαν ανέμελα, κάνοντας τσουλήθρα στις πρωινές ηλιαχτίδες και τραμπάλα στα μουστάκια του κυρ Βοριά, το συννεφένιο караβάκι έμνε μόνο και θλιμμένο. Το 'δε μια μέρα μια νεραϊδούλα και το συμπόνεσε. «Πες μου τι θέλεις, μικρό μου», του είπε τρυφερά «κι εγώ θα στο δώσω». «Θέλω να έχω φίλους!» στέναζε αυτό. «Πολλούς φίλους! Και να τους παίρνω μαζί μου στα πιο όμορφα ταξίδια!» Το άγγιξε τότε η καλή νεραϊδα με το μαγικό ραβδάκι της, που έσταζε ασπιδόσκονη, και το ονόμασε «Φαντασία». Κι από τότε, το συννεφένιο караβάκι, με φουσκωμένο τ' άσπρο του πανί, ταξιδεύει μικρά και μεγάλα παιδιά σε τόπους ονειρεμένους. Δεν έχετε παρά να κλείσετε τα μάτια, και το караβάκι που το λένε «Φαντασία» θα σας πάει σε πολυτελείς μακρινές, σε νησιά που δεν τα γράφει ο χάρτης, σε χώρες παραμυθένιες. Ανοίξτε ένα βιβλίο... κοπάξτε μια εικόνα... βυθιστείτε σε μια γλυκιά μελωδία... κι η Φαντασία θα σας πάρει για ταξίδια συναρπαστικά. Κι όταν το βράδυ η κούραση βαραίνει τα βλέφαρα σας, το συννεφένιο караβάκι είναι και πάλι εκεί, έτοιμο να σας ταξιδέψει στα ωραία όνειρα. Και δεν είναι πια λυπημένο. Γιατί είναι χρήσιμο. Και γεμάτο από γέλια παιδικά!

Βεατρίκη Κάντζολα-Σαμπατάκου

ΤΟ ΗΛΙΟΒΡΟΧΟ

Ο κύριος και η κυρία Βαρομετρίδου ήταν ένα ηλικιωμένα αντρόγυνο. Σ' όλη τους τη ζωή κατοικούσαν στο όμορφο ξύλινο σπιτάκι τους, στον τοίχο της τραπεζαρίας μας.

Εκείνος φορούσε ένα σκούρο σακάκι και κρατούσε πάντα στο χέρι του μια ομπρέλα· πάντα στο αριστερό του χέρι, πάντα με τα ίδια ρούχα.

Όσες φορές έβγαινε, τύχαινε να βρέξει. Για να πούμε πιο σωστά, ο κύριος Βαρομετρίδης έβγαινε, μονάχα όταν ήτανε να βρέξει. Άλλωστε, αυτή ήταν και η δουλειά του: Μας πληροφορούσε πότε ο καιρός θα χαλούσε και πότε πήγαινε για βροχή.

Είχε όμως ένα μεγάλο παράπονο: Χρόνια τώρα, ήθελε να βγει μια φορά παρέα με τη γυναίκα του.

Εκείνη φορούσε ένα ψάθινο καπέλο με λουλούδια και βαστούσε ένα πανεράκι με φρούτα. Αντίθετα απ' τον άντρα της, έπρεπε να βγαίνει όταν ο καιρός ήταν ζεστός και στεγνός. Τόσον καιρό δίπλα δίπλα και δεν είχαν καταφέρει να συναντηθούν έστω και για λίγο. Κι όμως, ήταν αγαπημένοι. Ποτέ δεν είχαν μαλώσει όλ' αυτά τα χρόνια. Ίσως γιατί δε συναντιόντουσαν. Ποιος ξέρει...

Ένα απόγευμα, λοιπόν, μόλις ο κύριος Βαρομετρίδης ξεκίνησε για τη βόλτα του, να σου πίσω και η γυναίκα του, γελαστή και ορεξάτη, που έτρεξε να τον προφτάσει.

Το σύννεφο είδε τον ανθρωπάκο και κίνησε να σκεπάσει την πόλη. Οι αχτίδες είδαν τη γυναίκα του και την πήραν στο κατόπι. Στα μισά του δρόμου συναντήθηκαν ολοι μαζί. Για λίγο σάσπισαν. Ύστερα η κυρία Βαρομετρίδου πέρασε το μπράτσο της κάτω απ' το μπράτσο του άντρα της, και συνέχισαν τον περίπατο.

Το σύννεφο συγκινήθηκε κι άρχισε να ψιχαλίζει. Οι αχτίδες αγκάλιασαν τις ψιχάλες κι άρχισαν να χορεύουν... να χορεύουν... τόσο, που ο ουρανός χάρηκε, κι ένα υπέροχο ουράνιο τόξο χαμογέλασε εκεί ψηλά.

Ελένη Τσιάλτα
(ανέκδοτο)

ΤΟ ΚΥΚΛΑΜΙΝΟ

Μικρό πουλί τριανταφυλλί, δεμένο με κλωστήσα,
με τα σγουρά φτεράκια του στον ήλιο πεταρίζει,

Κι αν το τηράξεις μια φορά, θα σου χαμογέλασει
κι αν το τηράξεις δυο και τρεις, θ' αρχίσει το τραγούδι.

Γιάννης Ρίτσος

ΠΡΟΣΕΥΧΗ ΓΙΑ ΒΡΟΧΗ

Θε μου, στείλε μια βροχή,
μια βροχούλα σιγανή,
να ποτίσει τα χαρτάρια,
τα σπαρτά και τα λιβάδια,
τα σιτάρια να ψηλώσουν
τα σταφύλια να μελώσουν.
Κάθε στάχυ κι ένα σμπάρι,
κάθε κλήμα και πιθάρι,
τα κρασιά μας σαν νερό,
τα γεννήματα σωρό,
για να χαίρονται οι φτωχοί
από τη χρυσή βροχή.

Δημοτικό

ΤΟ ΠΡΩΤΟΒΡΟΧΙ

Κανείς δεν το περίμενε. Ο ήλιος ως χτες έλαμπε.

Τα σύννεφα φάνηκαν στον ουρανό κατά το δειλί. Ήταν μια μικρή παρέα από σύννεφα. Ταξίδευανε στον ουρανό νυσταγμένα, ίδια άσπρα πούπουλα. Ήρθαν από το νοτιά. Αλλά κι από το βοριά, άλλη παρέα άσπρα σύννεφα, άσπρα πούπουλα φάνηκαν. Αντάμωσαν ακριβώς απάνω από τη μικρή πολιτεία. Και θύμωσαν οι δυο παρέες και μαύρισαν από το κακό τους. Και μάλωσαν.

- Φύγετε, συννεφάκια απ' το βοριά.
- Φύγετε, συννεφάκια απ' το νοτιά.

Έτσι λέγανε. Και τα σύννεφα μπουμπούνισαν, κι άστραψε ο ουρανός. Και κλάψανε τα σύννεφα. Όλα τα σύννεφα κλάψανε. Και εκείνα από το βοριά και εκείνα από το νοτιά. Και γίνανε βροχή. Ξεπλύνανε τα δέντρα, τους δρόμους, τις αυλές, τις στέγες. Η γη ποτίστηκε.

- Ευλογημένο πρωτοβρόχι, είπαν τα δέντρα, οι δρόμοι, οι αυλές, οι στέγες.
- Καλώς μας ήρθες πρωτοβρόχι, είπαν τα παιδιά και τα σπουργίτια της μικρής μας πόλης. Τσαλαβούτηξαν στα νερά και κοίταξαν τα σύννεφα. Μα τα σύννεφα είχαν κιόλας ξεθυμώσει και ταξίδευαν άλλα για το βοριά κι άλλα για το νοτιά.

Γαλάντια Σουρέλη

ΣΤΟ ΚΑΛΟ, ΧΕΛΙΔΟΝΑΚΙΑ!

Ο ανγκρινός κυρ Χελιδόνος είδε το χελιδονορολόι του.

- Έτοιμοι; ρώτησε. Τα πράγματά μας είναι έτοιμα;

Η γυναίκα του, που από τις πολλές δουλειές δεν είχε προλάβει ούτε να βουρτσώσει το φτερωτό φουστάνι της, είπε:

- Ναι, είμαστε έτοιμοι.

Κάθισε να ξεκουραστεί σ' ένα φύλλο απάνω. Το φύλλο τρεμούλιασε συγκινημένο.

- Δεν ξεχάσαμε τίποτα; ρώτησε πάλι ο κυρ Χελιδόνος και ήταν ανήσυχος.

Το ίδιο ανήσυχη ήταν και η κυρα- Χελιδόνα.

- Το ρολόι σου πηγαίνει καλά;

- Ποτέ δεν κάνουν λάθος τα χελιδονορολόγια, της απάντησε με αξιοπρέπεια ο άντρας της.

- Δεν αποχαιρετήσαμε τους φίλους μας, θυμήθηκαν τα χελιδονάκια, που όση ώρα μιλάγαν οι γονείς τους αυτά ταμπλολογιόντουσαν.

- Πάμε, χρέος μας είναι να τους αποχαιρετήσουμε, συμφώνησε ο πατέρας.

Οι φίλοι τους, τα παιδιά, εκείνη την ώρα κάνανε μάθημα. Ο Φριφρής στάθηκε στο πεζουλάκι του παραθυριού. Ευγενικά χτύπησε το τζάμι.

- Παιδιά, ήρθε η ώρα να φύγουμε, έλεγε το χτύπημά του.

Ο δάσκαλος το άκουσε.

- Τα χελιδόνια φεύγουν. Πάνε σε ζεστές χώρες, είπε στα παιδιά. Πάμε να τα αποχαιρετήσουμε.

Όλοι βγήκαν στην αυλή.

- Φεύγετε, χελιδονάκια; ρώτησαν τα παιδιά.

- Ναι, είπε ο Φριφρής.

- Καλοτάξιδα, ευχήθηκε ο δάσκαλος.

Οι γεωργοί που δούλευαν στα χωράφια άφησαν κάτω τις τσάπες.

- Στο καλό! στο καλό! να μας ξανάρθετε, ευχήθηκαν στα χελιδόνια.

Να μας ξανάρθετε, είπε η γιαγιά και παράτησε το κυδώνι γλυκό που έφτιαχνε και βγήκε στην αυλή.

- Στο καλό, χελιδονάκια, είπε ο Γιώργος. Και η Μαρία έβγαλε το μαντίλι της από την τσέπη το ανέμισε και φώναξε.

- Στο καλό, χελιδονάκια! και βούρκωσε...

Γαλάτεια Σουρέλη

ΤΑ ΜΙΚΡΑ ΤΑ ΧΕΛΙΔΟΝΙΑ

Τα μικρά τα χελιδόνια,

στον σπιτιού μας τη σκεπή,

κι είναι τέσσερα όλα όλα,

μα οικογένεια σωστή,

τα μικρά τα χελιδόνια,

που ήλθαν έτσι ξαφνικά

τ' Απριλιού μian άσπρη μέρα

και μας γέμισαν χαρά,

πόσο τα 'χω συνηθίσει!

Το τρελό τους το φλι φλι,

το γοργό τους σύρε κι έλα,

την ουρά τους τη διπλή...

Μα ήρθε τώρα ο Σεπτέμβρης

με μια γκριζα συννεφιά.

- Πού τραβάτε; Για ποιους τόπους,

χελιδόνια μου μικρά;

Και αυτά μου 'πανε κουνώντας

την ψαλιδωτή ουρά:

- Μη λιπάσαι, σαν περάσει

τ' αγριοβόρι κι η χιονιά,

θα γυρίσουμε κοντά σου

και στην ίδια αυτή φωλιά...

Έλλη Βραχωρίτη

ΤΟ ΧΕΛΙΔΟΝΙ ΚΑΙ Η ΠΕΤΑΛΟΥΔΑ

Στην άκρη μιας στέγης, μέσα σε μια χελιδονοφωλιά, γινόταν μεγάλη φασαρία. Τρία χελιδονόπουλα ετοιμάζαν και δοκίμαζαν τιπιρίζοντας τα φτερά τους. Κι η μάνα τους, η κυρα- Χελιδόνα, όλο τους έδινε οδηγίες και συμβουλές:

- Την πρώτη φορά θα πετάξετε λίγο. Θ' ανοιγοκλείσετε γρήγορα τα φτερά και μετά... οπ! Θα ισορροπήσετε. Μια βόλτα και πίσω. Αυτό φτάνει για την ώρα. Μετά βλέπουμε. Εμπρός, Ψαλιδόφτερε, έλα. Σαίτα, ετοιμάσου. Φριφρή! Ο Ψαλιδόφτερος και η Σαίτα δίστασαν λίγο στην αρχή, μα μετά έκαναν θαρραλέα την πρώτη τους βουτιά στον αέρα. Πέταξαν λίγο και γύρισαν πίσω χαρούμενα. Τα είχαν καταφέρει! Όμως ο Φριφρής αδύνατον να ξεκινήσει.

- Δεν μπορώ, σου λέω, μάνα. Δεν ξέρω να πετώ.

- Και βέβαια δεν ξέρεις, του απαντούσε η κυρα- Χελιδόνα. Για να μάθεις, πρέπει να προσπαθήσεις. Μα ο Φριφρής δεν έπαιρνε από λόγια. Τ' αδελφια του έκαναν και δεύτερη και τρίτη βόλτα, κι εκείνος τίποτα. Δεν ξεμύτισε διόλου απ' τη φωλιά τους ολημέρα. Τα βράδυ η κυρα- Χελιδόνα είπε στον Ψαλιδόφτερο και στη Σαίτα:

Πετάξατε περίφημα σήμερα. Αύριο μπορούμε να κάνουμε την πρώτη μας εκδρομή! Θα λείψουμε όλη τη μέρα. Θα πετάξουμε μακριά. Εσύ Φριφρή, αφού δεν έμαθες να πετάς, τι να σου κάνω; Θα μείνεις μέσα.

Την άλλη μέρα, η κυρα- Χελιδόνα συγύρισε πρωί πρωί τη φωλιά της, ετοιμάσε φαγητό για το Φριφρή κι έφυγε με τ' αδελφια του. Ο Φριφρής τους κοίταξε περιλυτός που πέταξαν μακριά κι απόμεινε συλλογισμένος...

- Καλημέρα, Φριφρή, άκουσε τότε μια φωνή πίσω του. Κρίμα που έχασες την εκδρομή!

Ο Φριφρής γύρισε ξαφνιασμένος και είδε μια πολύχρωμη πεταλούδα να κάθεται στην άκρη της φωλιάς του.

- Καλημέρα, είπε. Μα πώς ξέρεις τ' όνομα μου; Πώς ξέρεις για την εκδρομή;

- Πετούσα εδώ τριγύρω χθες κι άκουσα όσα έλεγε η μητέρα σου. Εμένα με λένε Πλουμιστή. Αλήθεια, γιατί δε θέλεις να πετάξεις;

- Δεν είναι που δε θέλω. Είναι που δεν ξέρω να πετάξω, οπακρίθηκε ο Φριφρής.

- Αφού δεν προσπαθείς, πώς θέλεις να μάθεις;

- Ουφ! Τα ίδια λες κι εσύ σαν τη μάνα μου. Όμως εγώ δεν καταλαβαίνω γιατί επιμένει τόσο.

Όρες ώρες σκέφτομαι μήπως δε μ' αγαπάει πια και θέλει να πετάξω, για να φύγω απ' τη φωλιά μας.

- Ανοησίες! είπε γελώντας η Πλουμιστή. Ανοησίες! Ξέρεις καλά, όσο μικρός κι αν είσαι, πως οι μάνες δεν παύουν ποτέ ν' αγαπούν τα παιδιά τους. Θέλει να μάθεις να πετάς, γιατί μεγάλωσες πια. Πρέπει να βρίσκεις μόνος σου την τροφή σου, να γίνεις ένα γερό και ικανό χελιδόνι, να είσαι έτοιμος για το μεγάλο ταξίδι στις θερμές χώρες, όταν έρθει ο χειμώνας. Μετά, θα χτίσεις τη δική σου χελινοφωλιά και θα κάνεις τη δική σου χελιδονοοικογένεια. Με τη σειρά σου τότε θα μάθεις κι εσύ στα χελιδονάκια σου να πετούν.

- Όμως εγώ δεν μπορώ να πετάξω, επέμεινε ο Φριφρής. Δεν μπορώ, γιατί θα... θα...θα φοβηθώ.

- Θα φοβηθείς ίσως λίγο στην αρχή, αλλά θα τα καταφέρεις, είπε η πεταλούδα. Όμως, ξέρεις τι νομίζω, Φριφρή; Φαίνεται πως κάποιος σ' έχει φοβίσει...

- Κάποιος μ' έχει φοβίσει; Μπορεί να μην έχεις άδικο... Μια μέρα είχε ανέβει ως εδώ ένα μικρό μυρμήγκι. Πιάσαμε κουβέντα, κι όταν του είπα πως πλησιάζει ο καιρός να πετάξω, με κοίταξε τρομαγμένο και είπε: «Στον αέρα; Καημένο μου χελιδόνι! Φαντάζομαι πόσο θα φοβηθείς!» Από τότε κι εγώ σκέφτομαι πως θα φοβηθώ και... και... φαβάμαι.

- Κουτουλή Φριφρή! γέλασε η Πλουμιστή. Το μυρμήγκι δεν είχε φτερά. Δεν μπορούσε, λοιπόν, να καταλάβει πώς μπορεί κανείς να πετάξει. Λοιπόν, ξέρεις; Κάποτε είχα κι εγώ τον ίδιο φόβο με σένα. Ίσως δεν έχεις ακούσει πως οι πεταλούδες, πριν βγάλουν φτερά, είναι σκέτα σκουλήκια. Έτσι ήμουν κι εγώ: ένα σκουλήκι. Ήξερα πως κάποτε θα έβγαζα φτερά και πως τότε θα έπαινα να σέρνομαι στη γη και θα πετούσα στον αέρα. Όμως αυτό μου φαινόταν, αλήθεια, πολύ παράξενο, ακατόρθωτο! Και φοβόμουν ακόμη και να το σκεφτώ. Πέρασε ο καιρός, κι άρχισαν να φυτρώνουν τα φτερά μου. Μα εγώ δεν ήθελα ν' ακούσω τίποτα για το πέταγμα. Όσπου μια μέρα τ' αποφάσισα. Προσπάθησα, ανοιγόκλεισα τα φτερά και σε λίγο πετούσα ελεύθερα. Ε, λοιπόν, ποτέ δεν είχα φανταστεί τι θαυμάσιο πράγμα είναι να πετάς! Πρέπει να δοκιμάσεις, Φριφρή μου. Πρέπει να δοκιμάσεις!

Ο Φριφρής έμεινε σκεπτικός. Η Πλουμιστή έκανε μια βόλτα, για να ξεμουδιάσει, και ξαναγύρισε.

- Έχω μια καλή ιδέα, του είπε. Εγώ θα πάω να σταθώ σ' εκείνους τους θάμνους απέναντι. Εσύ θα πετάξεις και θα έρθεις να σταθείς κοντά μου. Έπειτα θα γυρίσουμε μαζί. Έλα!

Κι αμέσως πέταξε, στάθηκε στους θάμνους, μάζεψε τα φτερά της και περίμενε. Ο Φριφρής την κοίταζε από τη φωλιά και δίσταζε ακόμη. Η ώρα περνούσε, και δεν αποφάσιζε.

Σε μια στιγμή βλέπει πίσω από την πεταλούδα έναν άνθρωπο με μια απόχη. Ήταν έτοιμος να την πιάσει! Ο Φριφρής προσπάθησε να της φωνάξει, μα η λαλιά του ήταν αδύνατη.

Σαν αστραπή τότε του πέρασε από το μυαλό τι έπρεπε να κάνει. Όρμησε πετώντας προς τους θάμνους και τους τάραξε φτερουγίζοντας δυνατά. Η Πλουμιστή τρόμαξε με τούτο το ξαφνικό και πέταξε ψηλά. Πέταξε ακριβώς την ώρα που κατέβαινε η απόχη. Ο Φριφρής την είχε γλιτώσει!

- Σ' ευχαριστώ, καλέ μου φίλε, του είπε η πεταλούδα χαρούμενη, όταν κατάλαβε τι είχε κάνει. Μ' έσωσες! Όμως, για στάσου, εσύ πέταξες! Τα κατάφερες! Τα κατάφερες!

- Δε φοβάμαι πια! φώναξε ενθουσιασμένος ο Φριφρής. Αυτό ήταν! Τώρα θα δοκιμάσω πάλι.

Και δοκίμασε πάλι και πάλι. Όταν έφτασε το μεσημέρι, στάθηκε να ξεκουραστεί και κάλεσε την Πλουμιστή να φάει μαζί του.

Μετά το φαγητό μίλησαν οι δυο τους για χίλια δυο πράγματα. Όταν άρχισε να σουρουπώνει, η πεταλούδα ετοιμάστηκε να φύγει.

- Σ' αφήνω τώρα και θα έρχομαι να σε βλέπω συχνά, είπε και πέταξε μακριά.

Σε λίγο γύρισε η Χελιδόνα με τον Ψαλιδόφτερο και τη Σαίτα. Η χαρά τους ήταν μεγάλη, όταν έμαθαν πως ο Φριφρής είχε καταφέρει να πετάξει. Κι έγινε ακόμη μεγαλύτερη, όταν τους είπε πως είχε σώσει και την πεταλούδα. Το ίδιο χάρηκε κι ο πατέρας τους, όταν γύρισε το βράδυ από τη δουλειά.

Από τότε, πετούσαν πότε όλοι μαζί, πότε μόνο τους τα χελιδονόπουλα.

- Να μάθετε να πετάτε όσο πιο καλά μπορείτε, τους έλεγε η μάνα τους κάθε πρωί. Πρέπει να είμαστε έτοιμοι για το μεγάλο ταξίδι.

Η Πλουμιστή ερχόταν συχνά και κουβέντιαζε με το Φριφρή. Πέταξαν μάλιστα σ' ένα σωρό μέρη. Το καλοκαίρι κυλούσε ήρεμα. Κι οι δυο φίλοι χαιρόνταν αχώριστοι το ζεστό ήλιο.

Κάποια μέρα ο Φριφρής ένωσε την πρώτη στάλα της βροχής στα φτερά του. Την πήγε μήνυμα στη Χελιδόνα, κι εκείνη άρχισε αμέσως τις ετοιμασίες. Ο καιρός του μεγάλου ταξιδιού είχε φτάσει. Τα χελιδόνια έπρεπε τώρα να φύγουν. Ο καιρός θα άρχιζε να κρυώνει. Το άλλο κιάλας πρωί η οικογένεια ήταν έτοιμη. Ο Φριφρής αποχαιρέτησε τη φίλη του την πεταλούδα και ξεκίνησε με τ' αδελφια του, τους γονείς του κι όλα τ' άλλα χελιδόνια εκείνου του τόπου.

Η Πλουμιστή έμεινε να κοιτάζει το φίλο της, που πέταγε μακριά κι όλο μικραίνε, μικραίνε... Σε λίγο δεν ήταν παρα ένα μαύρο σημαδάκι στον ουρανό. Τέλος, χάθηκε κι αυτό.

- Στο καλό, Φριφρή, με το καλό να ξανάρθεις, ψιθύρισε και πέταξε κι αυτή στη φωλιά της.

Λότη Πέτροβιτς- Ανδρουτσοπούλου

ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

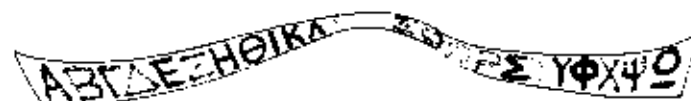
Κάθε μέρα στο σχολείο
με τους φίλους θα βρεθώ,
που 'ναι όλοι τους παιδιά
πρόσχαρα και γελαστά.

Έχουν τρυφερή καρδιά,
που όλους μέσα μας χωρά.
Τρόπους έχουνε λεπτούς,
τρυφερούς κι ευγενικούς

Στα παιχνίδια τα πολλά
όλο γέλια και χαρά.
Μες στην τάξη μελετούν,
γνώση ψάχνουν για να βρουν.

Κι έτσι θα 'χουν προκοπή
στην κατοπινή ζωή.
Θα πηγαίνουνε μπροστά
με ορθάνοιχτη αγκαλιά.

Κική Γεωργίου

ΤΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Αδέλφια εικοσιτέσσερα
και τόχουμε καμάρι,
και θα μας βρεις αχώριστα
στο πρώτο αλφαβητάρι.

Προσεχτικά μελέτησε
το σχήμα και τον ήχο
και μέτρησε πώς χτίζουμε
τη λέξη και το στίχο.

Από το Άλφ' αρχίζουμε
στ' Ωμέγα σταματάμε,
τη γλώσσα των προγόνων μας
ανόθευτη κρατάμε.

Έλλη Γιαννοπούλου
Λίνος Κάκοτος

ΜΑΘΗΜΑ ΣΤΗΝ ΤΑΞΗ

Τα λουλούδια σαν θα σμίξουν,
τι θα γίνουν; Εβρεις, Χάρη;
Ανθοδέσμη ή μπουκέτο
όλο ομορφιά και χάρη.

Οι κλωστούλες σαν πλεκτούνε,
τι θα γίνουνε, Λυγία;
Ένα κέντημα ωραίο
που το λεν δημιουργία.

Κι όταν σμίξουνε οι στάλες
της βροχούλας, Ειρηνούλα;
ένα μικροποταμάκι
ή μια όμορφη λιμνούλα.

Κύπρος Τάκας

Η ΠΛΑΣΤΕΛΙΝΗ

Κοίτα εγώ εδώ πώς πλάθω, έλα, φίλε, να σου μάθω,
τέλειο γλυπτό θα γίνει η δική μου πλαστελίνη.

Πρώτα φτιάχνω ένα χεράκι κι ύστερα το ποδαράκι,
ώμους και ποπό και μέση, είμαι σίγουρος, αρέσει.

Τώρα συνεχίζω πάλι, όμορφο φτιάχνω κεφάλι,
ύστερα τ' άλλο χεράκι και μετά το ποδαράκι.

Το γλυπτό ψηλά σηκώνω, το κοιτώ και καμαρώνω,
λεπτομέρεια θα βάλω και εκφράσεις δίχως άλλο.

Το γλυπτό μου θα το ντύσω κι όμορφα θα το στολίσω
πρώτα του φορώω καπέλο, μοιάζει μανεκέν, μοντέλο.

Έτοιμο έχω κουστουμάκι, παντελόνι και σακκάκι,
μια γραβάτα, δυο καλτσάκια και γυαλιστερά γοβάκια.

Τέλειο γλυπτό έχει γίνει η δική μου πλαστελίνη,
κι όλοι όσοι το θεωρούνε δυνατά χειροκροτούνε.

Μανόλης Φιλιππάκης

Η ΧΕΙΡΟΤΕΧΝΙΑ

Στο σχολείο με τι μανία
κάνουμε χειροτεχνία!

Τέσσερα φασόλια - κοίτα -
φτιάξανε μια μαργαρίτα.

Δυο κουκιά, πέντε μπιζέλια,
να ένας ποντικός για γέλια.

Και στο πι και φι έχει γίνει
γιάδαρος με πλαστελίνη!

ΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ

Στο σχολείο τ' αγαπημένο
με χαρά πάρα πολλή
το πρωί πρωί πηγαίνω
με τους φίλους μου μαζί.

Το μικρό μου καλαθάκι
στα χεράκια μου κρατώ
με ψωμάκι και τυράκι
να το φάω, όταν πεινώ.

Τι ωραία παιγνιδάκια
παίζουμε όλο το πρωί
όλα τα καλά παιδάκια
κι η δασκάλα μας μαζί!

Κι όταν έρθει μεσημέρι,
τότε, τι χαρά!
όλα τα παιδιά απ' το χέρι
πάμε πάλι στη μαμά.

Μιχαήλ Στασινόπουλος

Ο ΤΟΜ, ΤΟ ΣΑΛΙΓΚΑΡΙ

Ο Τομ, το σαλιγκάρι, έβγαλε σιγά σιγά το κεφάλι έξω από το καβούκι του, κοίταξε γύρω του και είπε:

«Ποπό σύννεφα! Σίγουρα θα βρέξει. Τώρα το φθινόπωρο τα σαλιγκάρια έχουν γιορτή! Βρέχει τόσο συχνά! Τα χόρτα πλένονται, γίνονται πιο τρυφερά, κι έτσι έχουμε μπόλικο, καλό φαγάκι. Όλοι οι σαλιγκάρια αγαπούν τη βροχή. Μικροί, μεγάλοι, μόλις σταματήσει, βγαίνουν σερίανι στον κήπο και στήνουν χορό!»

Δεν πρόλαβε να το πει ο Τομ, και να η βροχή άρχισε να πέφτει. «Τικ, τικ, τικ» έκαναν οι χοντρές σταγόνες, καθώς έπεφταν πάνω στο άσπρο καβούκι. Ο Τομ μαζεύτηκε γρήγορα μέσα στο σπιτάκι του. Κουλουριασμένος και καλά προφυλαγμένος απολάμβανε το τραγούδι της βροχής.

«Μου αρέσει η βροχή, μου αρέσει και το τραγούδι της» σκεφτόταν, καθώς περίμενε να σταματήσει το νερό και να βγει να βρει τους φίλους του.

«Τικ, τικ, τικ», ο Τομ κόντευε ν' αποκοιμηθεί από το ναούρισμα.

«Τικ, τσικ, τσικ» ακούστηκε, και ο Τομ πετάχτηκε τρομαγμένος.

«Τι συμβαίνει!» αναρωτήθηκε.

Πριν προλάβει καλά καλά να καταλάβει τι ήταν αυτός ο καινούριος θόρυβος, ακούει ένα «τσακ», και στη στιγμή το σπιτάκι του γέμισε... νερό! Ο Τομ κοίταξε γύρω του και ανακάλυψε εκεί στην κορυφή μια τρύπα!

«Χαλάζι! Πέφτει χαλάζι», είπε και κουλουριάστηκε όσο πιο καλά μπορούσε.

Ευτυχώς, δεν κράτησε και πολύ. Σε λίγο σταμάτησε και η βροχή. Ένας λαμπερός φθινοπωρινός ήλιος έλαμπε στον ουρανό.

Ο Τομ έβγαλε σιγά σιγά το κεφάλι του, κοίταξε τη ζημιά και είπε:

«Τι μεγάλη τρύπα! Τι θα κάνω τώρα! Ο ήλιος θα με καίει, ο αέρας θα με παγώνει, η βροχή θα με μουσκεύει και το χειρότερο... θα 'μαι ένας εύκολος μεζές για μερικούς μερικούς...»

Καθισμένος εκεί στην άκρη προσπαθούσε να βρει μια λύση.

Ένα μυρμηγκι που πέρασε από κει, μόλις τον είδε, είπε:

- Ε, τι κάνεις εδώ; Τ' άλλα σαλιγκάρια έχουν χορό στο σιντριβόني του κήπου!

- Το χαλάζι άνοιξε μια τρύπα στο καβούκι μου και πρέπει να την κλείσω. Μπορείς να με βοηθήσεις; ρώτησε ο Τομ.

- Είμαι πολύ βιαστικός. Η δουλειά μου με περιμένει! Έχω πολλούς σπόρους να κουβαλήσω ακόμα στη φωλιά μου, το φθινόπωρο τελειώνει! απάντησε το μυρμηγκι κι έφυγε.

«Ζου, ζου» ακούστηκε μια μέλισσα να πλησιάζει στα χρυσάνθεμα που ήταν δίπλα στον Τομ.

- Μέλισσα, μελισσάκι, έσπασε το καβούκι μου, μπορείς να με βοηθήσεις; ρώτησε το σαλιγκάρι.

- Λυπάμαι, δεν μπορώ, το φθινόπωρο τελειώνει, πρέπει να προλάβω να μαζέψω από τα λουλούδια όλη τη γύρη, απάντησε η μέλισσα και χώθηκε μέσα στα χρυσάνθεμα.

- Κυρ Βάτραχε, πού τρέχεις βιαστικός; Έσπασε το καβούκι μου, μπορείς να με βοηθήσεις; ρώτησε ο Τομ, όταν είδε να περνά από κει ένας βάτραχος.

- Τελειώνει το φθινόπωρο, έρχεται ο χειμώνας, ψάχνω να βρω μια τρύπα να κρυφτώ κι εγώ και τα παιδιά μου.

Και κάνοντας, «ταπ ταπ», δυο πήδους, έφυγε μακριά.

Πίσω από ένα κουνουπίδι φάνηκε να πλησιάζει σιγά σιγά μια χελώνα.

- Μήπως εσύ, κυρά- Χελώνα, μπορείς να με βοηθήσεις; ρώτησε ο Τομ.

- Έρχεται ο χειμώνας, ψάχνω ένα μέρος να κοιμηθώ, απάντησε και η χελώνα και σιγά σιγά συνέχισε το δρόμο της.

Ο Τομ, το σαλιγκάρι με το ολόασπρο τρύπισο καβούκι, μαζεύτηκε σε μια γωνιά του κήπου και έβαλε τα κλάματα.

- Όποιος κλαίει δεν μπορεί να σκεφτεί! ακούστηκε μια φωνή.

Ήταν η γκριζα αράχνη, που κατέβηκε από τον ιστό της κάνοντας τσουλήθρα.

- Δεν μπορεί κανείς να με βοηθήσει! κλαψούρισε ο Τομ.

- Μπορώ εγώ! είπε η αράχνη και ανέβηκε στο άσπρο καβούκι. Έφτασε στην τρύπα κι άρχισε να υφαίνει...

- Έτοιμο! είπε σαν τελείωσε.

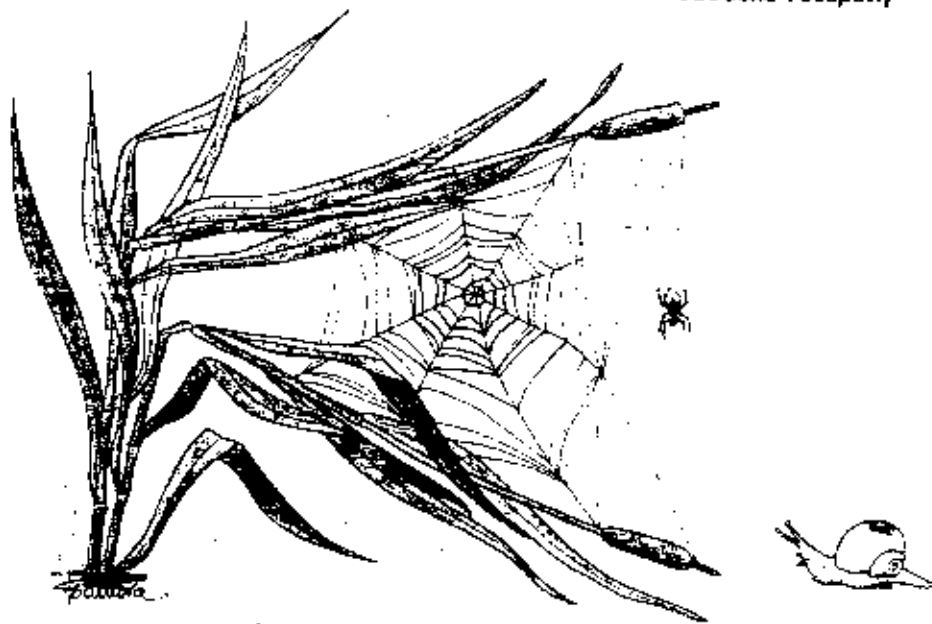
Ο Τομ κοίταξε και είπε στην αράχνη:

- Μου 'φτιαξες ένα ωραίο διάφανο παράθυρο! Όλο το χειμώνα θα 'μαι ζεστός, καλά προφυλαγμένος και... θα βλέπω και το χιόνι! Σ' ευχαριστώ.

Η αράχνη γύρισε στο σπίτι της. Είχε πολλή δουλειά να κάνει, γιατί η φιλέναδα της της είχε παραγγείλει ένα χαλί για το χειμώνα.

Κι ο Τομ, γελώντας, τράβηξε γραμμή, για να προλάβει το χορό των σαλιγκαριών.

Τασούλα Τσιλιμένη

Ο ΣΑΛΙΓΚΑΡΟΣ ΒΓΑΙΝΕΙ ΑΜΑΞΑΔΑ

Αχ, δείτε! Δείτε! Η βροχή σταμάτησε, κι ο κυρ Σαλιγκαρός μπήκε στ' αμαξάκι του να πάει αμαξάδα.

Μπικ! Μπικ! κορνάρει να τον δουν οι φίλοι του. Μπικ! Μπικ! και καμαρώνει. Μα της τροχιάς τα σήματα ούτε που τα κοιτά.

Περνά με το πορτοκαλί. Δε σταματά στο κόκκινο. Και μπικ! μπικ! συνέχεια κορνάρει.

Κι όλοι γυρνούν, τον βλέπουνε. Πώς τον προσέχουν! Τι καλά! Ως και ο τροχονόμος, που -φρρρ! φρρρ! με τη σφυρίχτρα του- σφυρίζει και τον σταματά.

Γελά ο κυρ Σαλιγκαρός, κορδώνεται. Κι όπως ο τροχονόμος τον ζυγώνει, σκέπτεται όλο χαρά:

- Αχ, φαίνεται θα μου δώσουν το βραβείο του πιο καλού οδηγού! Πως θα τον γράψει ο τροχονόμος για παράβαση και θα πληρώσει πρόστιμο ούτε που το βάζει με το νου.

Ζωή Κανόβα

ΤΟ ΠΕΥΚΟ

Άκρη άκρη στο δρόμο ήταν ένα πεύκο. Δεν ξέρω πώς βρέθηκε εκεί, ποιος το φύτεψε. Εκείνο που ξέρω είναι πως κάθε μέρα το χτένιζαν πολύ σπουδαίοι κομμωτές, αυτό το είδα με τα μάτια μου. Ήταν οι αδερφοί Βοριάς, Νοτιάς και Σία. Και ντυνόταν στα πολυκαταστήματα ΗΛΙΟΣ, τα γνωστά σε όλο τον κόσμο. Από εκεί προμηθευόταν και τα καλλυντικά του, όλα με άρωμα ρετσίνα. Από εκεί και τις χρυσοκλωστές της μεγάλης φίρμας ΗΛΙΑΧΤΙΔΑ.

Γιατί πρέπει να πω ότι το πεύκο ήταν πολύ δουλευταράδικο. Του άρεσε να κεντά με τις βελόνες του. Και να στολίζει όνειρα. Λογιών, λογιών όνειρα. Προπάντων παιδικά. Τη μέρα τα κεντούσε με χρυσοκλωστή. Το βράδυ με ασήμι, δώρο των ασημοπωλείων του ουρανού, που πάντα διανυκτέρευαν, εκτός κι αν είχε συννεφιά. Κι όταν ο αέρας έβαζε στο πικάπ τους δίσκους του, το πεύκο ακουμπούσε πάνω τους τις βελόνες του κι άκουγε μουσική. Τρελαινόταν για τη μουσική. Το ξεκούραζε.

Την άνοιξη, οι κορφούλες του γεμίσανε λουλουΐδια, κι ο αέρας, περνώντας ανάμεσά τους, έσκυψε τα μύριασε, τους έσκασε κι από ένα πεταχτό φιλάκι.

Με τον καιρό, από το πιο τρυφερό φιλάκι του αέρα ξεφύτρωσε ένα μικρούλι κουκουνάρι.

Ξαφνιάστηκε το πεύκο, όταν το είδε. Ένωσε μια γλυκιά ταραχή σε όλο του το σώμα. Και από κει που όλη του η έννοια ήταν πώς να ξεμπλιάζει όνειρα, πώς να τα στολίζει, τώρα συγκεντρώθηκε πάνω στο κουκουνάρι. Κι άρχισε με τις ρίζες του να ρουφά πιο πολύ φαί, πιο πολύ νερό από το χώμα. Για το κουκουνάρι. Για να γίνει μεγάλο και όμορφο. Ξεχωριστό.

Το κουκουνάρι μεγάλωνε αργά. Μα το πεύκο το χαϊρόταν. Και το καμάρωνε. Και μια μέρα, που είχε πολλή ζέστη, το άκουσε να κάνει κρακ, κρακ κι αμέσως ν' ανοίγει τα πορτοπαράθυρά του.

Εκτός από τα πεύκο το άκουσαν και τα πουλάκια που φώλιαζαν στο κλαδιά του. Έσκυψαν απ' τα μπαλκονάκια τους, να δουν τι τρέχει. Ένας μικρός σπουργίτης, ο πιο περίεργος μα και ο πιο τολμηρός, πέταξε κοντά κι από τ' ανοιχτά παραθυράκια είδε τους σπόρους που έκρυβε το κουκουνάρι στην κοιλιά του. Σήκωσε το κεφάλι του, να το πει και στους φίλους του.

- Σπόρους! Τ' ακούτε; Η κοιλίτσα του είναι γεμάτη σπόρους! Γι' αυτό χάντρανε και φούσκωνε.

- Σπόρους!

- Σπόρους!

- Αχ, τι λες! Τι λες!

Παράτησαν τα μπαλκονάκια τους τα πουλιά και φρούουπι! πέταξαν όλα γύρω από το κουκουνάρι. Ύστερα βάλθηκαν να τσακώνονται ποιο να μπει μπροστά στα πορτοπαράθυρά του. Τα σπαράκια ήταν το πιο καλό φαί τους.

Εκεί πάνω στον τσακωμό ξέφυγε ένα, και το πήρε ο αέρας. Είδες τύχη! Από το στόμα του σπουργίτη να βρεθεί καθάλα στον άνεμο και να κάνει τουρισμό.

Η ατυχία ήταν που ξαφνικά κόπηκε ο αέρας, λες και του σώθηκαν τα καύσιμα. Και το σποράκι χρειάστηκε να κάνει ανώμαλη προσγείωση.

Ευτυχώς, πρόλαβε κι άνοιξε το αλεξίπτωτό του. Μα τι να σου κάνει ένα τόσο δα αλεξίπτωτο; Σαν πανί από βαρκούλο ήταν. Γι' αυτό μήτε στην προσγείωση το βοήθησε αρκετά μήτε για όσο διάστημα σβαρνίστηκε κάτω στο χώμα, με τη φόρα που είχε.

Μόνο από την πέτρα που βρέθηκε στο δρόμο του το προφύλαξε, και δεν έσπασε τα μούτρα του, όταν έπεσε επάνω της.

Την κοίταξε λαχταρισμένο. Θα μπορούσε να είχε στομπιστεί. Σαν πιπέρι. Τέλος πάντων! Φαίνεται ότι γίνονται και θαύματα.

Μα το μέρος όπου βρέθηκε ήταν κατάξερο. Μήτε ένα φυλλαράκι δεν υπήρχε, να του βαστήξει μια στάλα ίσκιο. Και την πέτρα, που κόλλησε επάνω της δίχως να το θέλει, την ένωθε στη μαύρη του σαν καυτό πηγάκι. Αν δεν είχε το πανάκι του να το προστατεύει, θα γινόταν πασατέμπο σίγουρα. Πού η δροσιά στην κοιλίτσα της μητέρας του, της κουκουνάρας!

Έριξε μια ματιά ολόγυρα. Είχε πολύ ήλιο και δεν μπορούσε να δει και πολλά πολλά. Μόνο το αχυράκι που ήταν δίπλα του ξεχώρισε. Μα δεν καταδέχτηκε να του μιλήσει. Το απόφυγε. Μήτε καλημέρα δεν του είπε.

- Τι ακάδεχτο! συλλογίστηκε το αχυράκι με το αχυρένιο μυαλό του. Μα το λυπόταν κιόλας έτσι που το έβλεπε να το χτυπά ο ήλιος κατακούτελα. Φαβόταν μην πάθει ηλιαση.

Η ΑΣΤΟΧΑΣΤΗ ΣΟΥΣΟΥΡΑΔΑ

Φαίνεται ότι το λυπήθηκε και ο αέρας' κι όταν ξαναφύσηξε, πήρε το άχυρο και του το φόρεσε καπέλο.

Το σποράκι στην αρχή πήγε να θυμώσει που βρέθηκε ξαφνικά με μια αχυρένια καπελαζούρα στο κεφάλι. Του άρεσε όμως ο ίσκιος του και βολεύτηκε καλά καλά από κάτω. Ένωθε όμορφα.

Η ζωή του δυσκόλεψε, όταν πέρασε το καλοκαίρι με τις ζέστες, κι ήρθε το φθινόπωρο με τις βροχές κι ο χειμώνας με τα κρύα και τα χιόνια. Έτρεμε το σποράκι.

- Αυτό είναι το τέλος μου, σκεφτόταν.

Μα το αχυράκι το ησύχασε.

- Μη φοβάσαι! Δε θα σε αφήσω να χαθείς.

Το αγκάλιασε τρυφερά. Κι έτσι αγκαλιασμένα σποράκι κι αχυράκι πέρασαν το χειμώνα.

Με τις ανοιξιάτικες βροχές το αχυράκι διαλύθηκε. Δεν μπόρεσε ν' αντέξει άλλο. Τα χιόνια κι οι βοριάδες του χειμώνα πολύ το παίδεψαν. Μα κιάλας το σποράκι δεν το χρειάζονταν πια. Γιατί, στο μεταξύ, έβγαλε ένα πόδι, εκεί που άλλοτε ήταν το πανάκι του, και κάθε μέρα ψήλωνε.

Ψήλωνε ψήλωνε το πόδι, ψήλωνε και το σποράκι στην κορυφή του σαν καπέλο. Μα δεν ήταν ακριβώς καπέλο. Έτσι σε ξεγελούσε. Ήταν μπιμπερό. Κι αυτό που έμοιαζε με πόδι ήταν ένα νέο πεύκο, ίδιο μ' εκείνο που γνωρίσαμε στην αρχή, πολύ πιο μικρό βέβαια.

Όταν μεγάλωσε λιγάκι και μπορούσε να τρώει μόνο του με τις ρίζες του, ο αέρας του πήρε το μπιμπερό - είχε αδειάσει άλλωστε, τι να το κάνει - και το απίθωσε κάτω στο χώμα, πλάι στο διαλυμένο άχυρο. Τα δυο τους ύφαναν ένα χωματένιο σαντονάκι και σκέπασαν καλά καλά τις ρίζες του μικρού πεύκου, για να μη τις τσουρουφλίσει ο ήλιος, και να συγκρατούν και τη δροσούλα της αυλής, που του χρειαζόταν για να πετάξει μπόι.

Το μεγάλο πεύκο, αυτό που γνωρίσαμε στην αρχή, δεν έκρυβε τη χαρά του, έτσι που το έβλεπε να ψηλώνει, να φουντώνει, να πετά νέα κλαδιά. Θα είχε, επιτέλους, ένα γείτονα, ένα φίλο. Να μοιράζονται τον ήλιο, τον αέρα, τη βροχή. Και μαζί να ξεμπλιάζουν του μεσημεριού τα όνειρα με χρυσοκλωστές. Και της νύχτας τα όνειρα με αστεράκια: κι ένα φεγγαράκι ν' αρμενίζει σαν βαρκούλα δίχως πανάκι και κουπί.

Ζωή Κανάβα
(ανέκδοτο)

Μια φορά κι έναν καιρό ήταν ένα μικρό πουλί με μια κουνηστή μακριά ουρά, που το έλεγαν σουσουράδα. Η σουσουράδα ήταν πολύ εύθυμη και ζωηρή. Αγαπούσε την κουβεντούλα, το τραγούδι και περισσότερο απ' όλα το χορό! Όλο το καλοκαίρι, λοιπόν, αυτή και τα παιδιά της δεν έκαναν άλλο από το να τρώνε, να κοιμούνται και με την πρώτη ευκαιρία να το σπήνουν στο χορό. Α, τι καλά που περνούσαν! Οι σπόροι ήταν άφθονοι πάνω στη γη, για κρεβάτι είχαν τα πράσινα κλαδιά των δέντρων, και ο γελαστός ήλιος ήταν σαν να έλεγε: «Εμπρός, τι κάθεστε; Τραγουδί και χορός!» Και η οικογένεια της σουσουράδας δεν έλεγε ποτέ όχι.

Μα ο καιρός περνούσε. Το καλοκαίρι έφευγε σιγά σιγά. Το φθινόπωρο έφτασε. Τα φύλλα των δέντρων κιτρίνισαν και άρχισαν να πέφτουν στη γη. Συννεφάκια φάνηκαν στον ουρανό, που έκρυβαν το χρυσό πρόσωπο του ήλιου. Οι πρώτες βροχούλες χοροπήδησαν πάνω στις στέγες και έφταξαν γοργά ποταμάκια, που κυλούσαν φιδωτά στον κατήφορο. Πολλά πουλιά έφυγαν για πιο ζεστές χώρες. Μα η οικογένεια της σουσουράδας έμεινε. Βέβαια, δεν τα περνούσε το ίδιο καλά όπως το καλοκαίρι, αλλά και πάλι τα κατάφερνε να μην είναι τόσο άσχημα τα πράγματα. Έτρωγαν ακουλήκια και κοιμόνταν σ' ένα γιαπί. Και ήταν όλοι ευχαριστημένοι.

Μα να που ήρθε ο χειμώνας! Κρύο τσουχερά! Το χιόνι σκέπασε τη γη, ο βοριάς τίναξε και τα τελευταία φύλλα των δέντρων, που απόμειναν γυμνά. Τίποτα δεν είχαν πια να φάνε η σουσουράδα και τα παιδιά της. Και το χειρότερο απ' όλα, το γιαπί τέλειωσε, έγινε σπίτι, και η οικογένεια της σουσουράδας δεν είχε πού να μείνει. Πόσο κρύωναν τα σουσουραδάκια!

Τότε η κυρα-σουσουράδα ξεκίνησε και πήγε στο σπίτι μιας σπουργιτίνας.

- Τοκ, τοκ, χτύπησε την πόρτα της φωλιάς της.

- Ποιος είναι; ακούστηκε από μέσα η φωνή της σπουργιτίνας.

- Εγώ, κυρα-γειτόνισσα, η σουσουράδα! Άνοιξε να μπούνε μέσα τα παιδάκια μου κι εγώ, γιατί κρυώνουμε!

- Δε χωράμε, κυρα-σουσουράδα. Πήγαινε στη φωλιά σου.

- Δεν έχω, δεν έφτιαξα!

- Και τι έκανες όλο το καλοκαίρι;

- Χόρευα και κουνούσα την ουρά μου!

- Ε, κούνα την, λοιπόν, και τώρα! Φώναξε από μέσα η σπουργιτίνα.

Και δεν της άνοιξε καθόλου την πόρτα.

Η σουσουράδα στενοχωρήθηκε πολύ. Μα τι μπορούσε να πει; Μπρος αυτή, πίσω τα σουσουραδάκια της πήγαν στο σπίτι μιας άλλης σπουργιτίνας.

- Τοκ, τοκ, χτύπησε την πόρτα.

- Ποιος είναι; φώναξε από μέσα η σπουργιτίνα.

- Κυρα-γειτόνισσα, εγώ 'μαι, η σουσουράδα!

- Μπα, τι έκκληξη! Και η πόρτα άνοιξε και φάνηκε η γελαστή μυτίτσα της σπουργιτίνας. Πώς και μος θυμήθηκες, κυρα-σουσουράδα;

- Τα παιδιά μου κρυώνουν, γειτόνισσα. Είπα να τα φέρω εδώ να μείνουν και να ζεσταθούν.

- Ευχαρίστως, μα το σπιτάκι μας είναι μικρό και μόλις χωράει την οικογένειά μας. Εσύ δεν έχεις φωλιά, κυρα-σουσουράδα;

- Δεν έχω. Δεν έχτισα!

- Και τι έκανες όλο το καλοκαίρι;

- Χόρευα και κουνούσα την ουρά μου!

- Καλά όλα αυτά, σουσουράδα μου, μα έπρεπε να φροντίσεις και για τις δύσκολες ώρες που θα 'φταναν. Λοιπόν, άκουσε τώρα τι θα κάνουμε. Θα φέρεις μέσα τα παιδιά σου να ζεσταθούν μαζί με τα δικά μου, κι εμείς οι δυο θα φτιάξουμε μια φωλιά για την οικογένειά σου. Πάμε λοιπόν!

Έτσι κι έγινε. Τα δυο πουλάκια δούλεψαν σκληρά και επίμονα. Το κρύο ήταν βαρύ, αλλά αυτό το αφηφούσαν. Κουβάλησαν νερό, έφτιαξαν λάσπη, έβαλαν και πετραδάκια και τα κατάφεραν να χτίσουν μια γερή φωλιά. Για να είναι ζεστή, την έστρωσαν από μέσα με ξηρό χορτάρι και κάπι κουρελάκια που βρήκαν στην άκρη του δρόμου. Ύστερα στάθηκαν να θαυμάσουν το έργο τους.

- Να το, κυρα-σουσουράδα, το σπιτάκι σου! Τώρα δε θα 'χεις ανάγκη να χτυπάς τις ξένες πόρτες! είπε η σπουργιτίνα.

- Σ' ευχαριστώ, φιλενάδα μου, απάντησε η σουσουράδα. Πατέ δε θα ξεχάσω την καλοσύνη σου!

Πήρε, λοιπόν, τα παιδιά της η σουσουράδα και πήγαν στη φωλίτσα τους τη ζεστή και πέρασαν όμορφα το χειμώνα. Και όποτε έφτιαχνε γλυκό, έστελνε πάντα ένα γεμάτο πιάτο στη σπουργιτίνα, θέλοντας έτσι να της δείξει την αγάπη και την ευγνωμοσύνη της.

Βέβα Κωστίδου-Λένη

Η ΣΟΥΣΟΥΡΑΔΑ ΚΑΙ Η ΟΥΡΑ ΤΗΣ

Μια φορά κι έναν καιρό ήταν μια σουσουράδα. Μια μέρα, καθώς έψαχνε για φαί, μπήκε μέσα στο σπιτάκι της γριούλας, την ώρα που η γριά ήταν έξω στην αυλή. Ανέβηκε στο τραπέζι κι άρχισε να τρώει το ψωμί της γριούλας. Μα καθώς δεν είχε τελειώσει, μπήκε μέσα η γριούλα και θυμωμένη την άρπαξε από την ουρά.

Τόσο άγρια, που η ουρά έμεινε στο χέρι της γριούλας.

Τότε η σουσουράδα άρχισε να παρακαλάει.

- Αχ! καλή μου γριούλα, σε παρακαλώ δώσ' μου πίσω την ουρά μου, να πετάξω στα παιδιά μου.

- Θα σου δώσω την ουρά σου, να πετάξεις στα παιδιά σου, μόνο αν μου φέρεις το ψωμί που μου έφαγες, είπε αυστηρά η γριούλα.

Έτρεξε τότε η σουσουράδα και βρήκε το φούρναρη.

- Σε παρακαλώ, καλέ μου φούρναρη, του είπε, δώσ' μου λίγο ψωμάκι, να πάω στη γριούλα, να μου δώσει την ουρά μου, να πετάξω στα παιδιά μου.

- Ευχαρίστως θα σου έδινα ψωμάκι, αλλά βλέπεις δεν έχω αλεύρι. Πώς να ζυμώσω ψωμάκι;

Τρεχάτη τότε η σουσουράδα πήγε στο μυλωνά.

- Σε παρακαλώ, καλέ μου μυλωνά, του είπε, δώσ' μου λίγο αλεύρι, να το πάω στο φούρναρη, να μου κάνει ένα ψωμάκι, να το πάω στη γριούλα, να μου δώσει την ουρά μου, να πετάξω στα παιδιά μου.

- Ευχαρίστως, είπε ο μυλωνάς, θα σου έδινα αλεύρι, αν είχα σιτάρι να αλέσω.

Φεύγει πάλι η σουσουράδα και πάει στο γεωργό.

- Σε παρακαλώ, γεωργέ μου, δώσ' μου λίγο σιτάρι, να το πάω στο μυλωνά, να το κάνει αλεύρι, να μου δώσει λίγο, να το πάω στο φούρναρη, να μου δώσει ένα ψωμάκι, να το πάω στη γριούλα, να μου δώσει την ουρά μου, να πετάξω στα παιδιά μου.

- Δεν έχω σιτάρι, σουσουράδα μου, γιατί δεν έβρεξε το σύννεφο, να φουτρώσει ο σπόρος που έσπειρα στο χωράφι μου, είπε λυπημένος ο γεωργός.

Τρέχει κουρασμένη τώρα πάρο πολύ η σουσουράδα, φτάνει στο σύννεφο και με συγκίνηση του λέει:

Συννεφάκι μου καλό,
βρέξε σε παρακαλώ,
το σιτάρι να φυτρώσει
και πολύ καρπό να δώσει,
να το κάνουνε ψωμάκι,
να μου δώσουν λιγουλάκι,
να το δώσω στη γριούλα,
να μου δώσει την ουρά μου,
να πετάξω στα παιδιά μου.

Το σύννεφο όμως με λύπη της είπε:

- Ευχαρίστως να βρέξω, αλλά πρέπει να 'χω εντολή από το Θεό.

Αν και ήταν πολύ κουρασμένη η σουσουράδα έκανε έναν κόπο ακόμη κι έφτασε στο Θεό. Του είπε τι ζητούσε. Τη λυπήθηκε ο Θεός και με τη βροντερή φωνή του διέταξε το σύννεφο:

Ρίξε, σύννεφο, βροχή,
να χορτάσει όλη η γη.
Τα σιτάρι να φυτρώσει
και πολύ καρπό να δώσει.

Αμέσως το σύννεφο άρχισε να βρέχει όσο πιο δυνατά μπορούσε. Ήπιε η γη νεράκι, φύτευσε το σιτάρακι, μεγάλωσε και, όταν μέστωσε, το πήρε ο γεωργός. έδωσε λίγο στη σουσουράδα, το πήγε στο μυλωνά, της το έκανε αλεύρι, το πήγε στο φούρναρη, της έδωσε ένα ψωμί, το πήγε στη γριούλα, που της έδωσε την ουρά της και πέταξε στα παιδιά της.

Ειρήνη Γενεισιτάκη

ΝΑ ΄ΧΑΜΕΝ, ΤΙ ΝΑ ΄ΧΑΜΕΝ...

Να 'χαμεν, τι να 'χαμεν;
Να 'χαμεν έναν κήπο,
με τα τριαντάφυλλάκια,
με τα γαρουφαλάκια,
να 'χαμεν ένα γέρο,
να μας φυλάει τον κήπο
με τα τριανταφυλλάκια,
με τα γαρουφαλάκια.

Να 'χαμεν ένα γάιδαρο,
να καβαλικεύει ο γέρος,
που μας φυλάει τον κήπο
με τα τριανταφυλλάκια,
με τα γαρουφαλάκια.

Να 'χαμ' έναν τάβανο,
να τσούμπαγε το γάιδαρο,
να γκρέμιζε το γέρο,
που μας φυλάει τον κήπο
με τα τριανταφυλλάκια,
με τα γαρουφαλάκια.

Δημοτικό

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑ

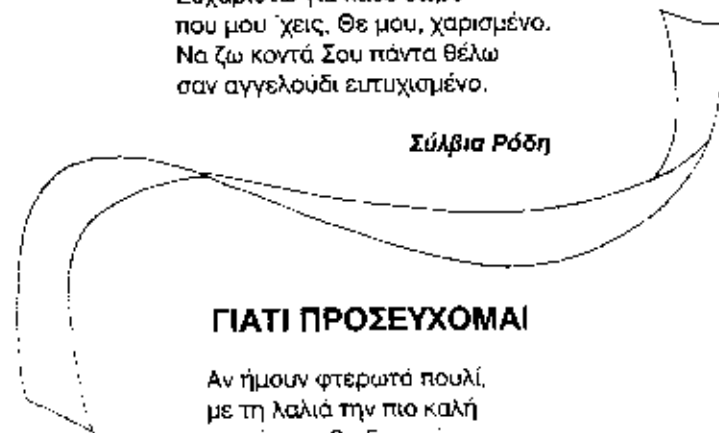
Ευχαριστώ για τα λουλουδια,
που τόσες ευωδιές σκορπάνε,
ευχαριστώ και για τ' αηδόνια,
που το πρωί μου κελαηδάνε.

Ευχαριστώ και για τον ήλιο,
τη θάλασσα και τα βουνά,
ευχαριστώ και για τ' αστέρια,
που 'ναι τη νύχτα φωτεινά.

Ευχαριστώ για τη μανούλα,
για τον πατέρα ευχαριστώ.
Αυτοί μου δείξαν το φως Σου,
α, πόσα, πόσα τους χρωστώ!

Ευχαριστώ για κάθε δώρο
που μου 'χεις, Θε μου, χαρισμένο.
Να ζω κοντά Σου πάντα θέλω
σαν αγγελούδι ευτυχισμένο.

Σύλβια Ρόδη

ΓΙΑΤΙ ΠΡΟΣΕΥΧΟΜΑΙ

Αν ήμουν φτερωτά πουλί,
με τη λαλιά την πιο καλή
το σύμπαν θα ξυπνούσα.
Αν ήμουνα μια λουλουδιά,
την πιο γλυκιά μου μυρουδιά
στο σύμπαν θα σκορπούσα.

Είμαι παιδάκι γνωστικό
κι έχω ψυχή και λογικό
κι έχω καρδιά και πίστη.
Γι' αυτό πλαγιάζω ή ξυπνώ,
προσεύχομαι και ανυμνώ
του σύμπαντος τον κτίστη.

Γεώργιος Βιζυηνός

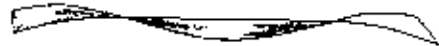
ΠΡΩΙΝΗ ΠΡΟΣΕΥΧΗ

Με τη γλυκιά αυγούλα
χαρούμενα Ευπνώ
και στέλνω προσευχούλα
θερμή στον ουρανό.

Αξιωσε με, Θεέ μου,
να 'μαι καλό παιδί
και πάντα χάριζε μου
χαρά και προκοπή.

Θεέ μου, σαν τα πουλάκια
χαρούμενο να ζω
και τ' άλλα τα παιδάκια
πολύ να τ' αγαπώ.

Μιχαήλ Στασινόπουλος

ΒΡΑΔΙΝΗ ΠΡΟΣΕΥΧΗ

Έπαιξα, τραγούδησα,
χόρεψα και πήδησα,
είπα λογάκια ένα σωρό.
μα πάντα στο πλευρό μου
είχα τον άγγελό μου,
που μ' οδηγούσε στο καλό.

Και τώρα που νυχτώνει
και το σκοτάδι απλώνει,
Θεέ μου, σε παρακαλώ,
στείλε μου τον και πάλι
κοντά στο προσκεφάλι
τον άγγελό μου τον καλό.

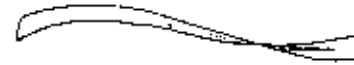
*Ιωάννης Παγκογιδης
Χριστίνα Καραμπάσου*

ΠΡΩΙ

Εξημέρωσε ο Θεός,
κι είδαμε το Άγιο Φως.
Προσκυνούμε το Χριστό
και τον Τιμίο Σταυρό.

Δημοτικό

ΒΡΑΔΥ

Πέφτω, κάνω το σταυρό μου
κι άγγελο έχω στο πλευρό μου.
Δούλος του Χριστού λογιούμαι
και κανένα δε φοβούμαι.
Σκέπασέ με, φύλαξέ με
και καλοξημέρωσέ με.

Δημοτικό

Ο ΑΪ-ΔΗΜΗΤΡΗΣ

Στο σπίτι μας όλοι δουλεύουν. Έχουν μοιραστεί τις δουλειές. Ο πατέρας ψωνίζει κρέας και ψωμί. Η μητέρα ψωνίζει ό,τι χρειάζεται το σπίτι, και το 'χει το μπακαλίκι. Είναι της «μπακαλικής», όπως λέει εκείνη και γελά. Η γιαγιά έχει πει πως καταλαβαίνει τη γλώσσα των ψαριών.

- Δηλαδή; τη ρώτησε η Μαρία.

- Μαρία μου, πηγαίνω κοντά στα ψάρια και τα ρωτώ: «Είσαστε φρέσκα;» Κι αν μου πούνε «ναι, είμαστε», τότε τα αγοράζω.

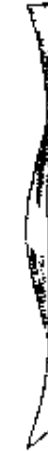
- Αυτή είναι ξένη γλώσσα! Θαυμάζει ο Λευτέρης. Όχι αγγλικά, γαλλικά!

Αφού της γιαγιάς της μιλούν τα ψάρια, αυτή τα αγοράζει κιόλος. Φαίνεται όμως πως η γιαγιά ξέρει και τη γλώσσα των ζαρζαβατικών. Γιατί ξέρει αν είναι φρέσκα τα χόρτα και τα κολοκυθάκια και τα παντζάρια. Αυτή λοιπόν τ' αγοράζει κι αυτά.

- Θα βοηθήτε κι εσείς στα ψώνια, παιδιά, τους είπε γελώντας.

- Μα εμείς δεν προλαβαίνουμε, πάμε σχολειό, έχουμε και διάβασμα.

- Κι εγώ πάω σχολειό, έχω διάβασμα, δεν έχω και τα νιάτα σας! λέει η γιαγιά και γελάει.

ΚΑΝΤΗΛΑΚΙ

Το μικρό μου το χεράκι
άναψε το καντηλάκι.
Πάνω να γδυθώ.

Φέγγε, καντηλάκι, τώρα,
να με βλέπει η Παναγίτσα,
για να κοιμηθώ.

Στέλιος Σπεράντσας

Ο πατέρας ψωνίζει το κρέας, την εφημερίδα και τα... λουλουδάκια! Ένα τριτάφυλλο για τη μητέρα, μενεξέδες για τη γιαγιά. Η γιαγιά ψευτοθυμώνει.

- Γριά με λογαριάζεις, γιε μου;

Όλοι γελούν, γιατί ξέρουν πως τις ανεμώνες και τους μενεξέδες τους αγαπάει πολύ η γιαγιά. Κι ο παππούς ήρθε με μια σγκαλιά αγιοδημητριάτικα. Έδωσε τα μισά στη γιαγιά και τη φίλησε. Τ' άλλα μισά στη μητέρα, που τον φίλησε κι εκείνη.

- Και του χρόνου, του 'πανε, και γέμισε το σπίτι μας χρυσάνθεμα.

- Τ' Αϊ- Δημήτρη, μεγάλη μέρα, είπε στα παιδιά που μαζεψήκανε να πάρουν κάτι απ' το χέρι του. Τη μετράει ο γεωργός, για να οργώσει.

- Τη μετράει κι η Θεσσαλονίκη, που γιορτάζει! πετάχτηκε ο Λευτέρης.

- Πάμε στη Θεσσαλονίκη πρότεινε, στ' αστεία, η Χριστίνα.

- Πάμε! συμφώνησε ο παππούς.

Η Μαρία κι ο Λευτέρης τα 'χασαν.

- Πότε να πάμε; ρώτησαν.

- Τώρα! είπε ο παππούς.

- Με τι; ρωτάει η Μαρία και ο Λευτέρης.

- Με τη φαντασία μας! Τα πιο όμορφα ταξίδια με τη φαντασία γίνονται.

- Λοιπόν, γελάει η Χριστίνα, ξεκινάμε! Πάμε στο σταθμό!

- Να το το τρένο, να το που σφυρίζει!

- Μπείτε μέσα. Εκεί είναι το βαγόνι μας! φωνάζει ο παππούς. Μη χαθείτε.

- Κρατώ το Λευτέρη γερά απ' το χέρι! λέει η Μαρία.

- Μη με τραβάς, γιατί είναι βαριά η βαλίτσα που κρατώ! γέλασε ο Λευτέρης.

- Σε μισό λεπτό ξεκινάμε! Μας ειδοποίησε ο σταθμάρχης! λέει η Χριστίνα.

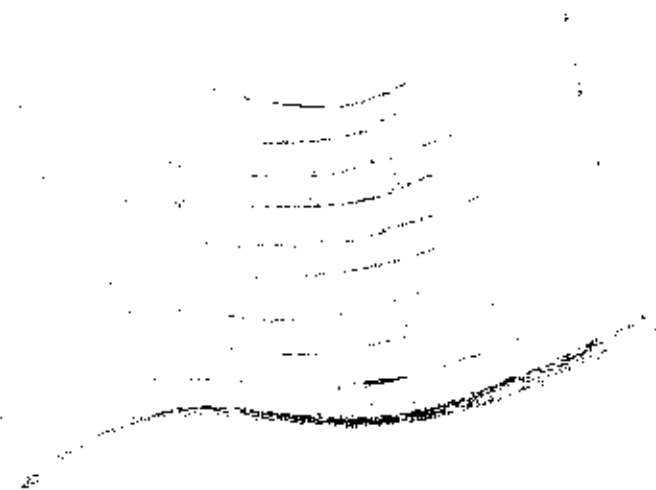
- Ξεκινήσαμε! Ο Λευτέρης χοροπηδάει από χαρά.

- Τσαφ, τσουφ, τσαφ, τσουφ...

- Καλά ταξίδι να 'χουμε, εύχεται η Χριστίνα.

- Τσαφ, τσουφ, τσαφ, τσουφ, το τρένο ξεκινά.

Γαλάτσια Σουρέλη

ΑΣΠΡΟΓΑΛΑΝΟ ΠΑΝΙ...

Μιλούσανε δυο νεράιδες

- Τι σημαία να δώσουμε σ' αυτή τη χώρα; είπαν κι έδειξαν την Ελλάδα.

- Ας ρωτήσουμε την ίδια, είπε η μια.

- Ας ρωτήσουμε, συμφώνησε και η άλλη.

Βρήκαν την Ελλάδα να λούζεται σε μια καταγάλανη θάλασσα και να στεγνώνει κάτω από έναν ολόλαμπρο ήλιο.

- Κυρά, κυρά αρχόντισσα,

κυρά μας παινεμένη,

Ελλάδα δοξασμένη,

τι χρώμα θέλεις να 'χει η σημαία σου;

- Να ρωτήσω τα παιδιά μου, είπε η Ελλάδα.

Τα μισά παιδιά της ζούσαν στη στεριά, παιδεύονταν με τη γη και το βουνά.

- Κυρά, κυρά αρχόντισσα, κυρά μας παινεμένη,

Ελλάδα δοξασμένη,

σκληρός ο τόπος. Και η δουλειά σκληρή. Μα άσπρα περιστέρια οι ψυχές μας. Γι' αυτό άσπρη, ολόασπρη τη θέμε τη σημαία μας.

Τα 'γραψε τα λόγια αυτά σε χρυσόδετο τεφτέρι η Ελλάδα.

- Ας πάω τώρα να ρωτήσω και τ' άλλα μου παιδιά, τα παιδιά της θάλασσας, είπε η Ελλάδα.

Τα βρήκε να παλεύουν με τα δίχτυα. Να τα τραβούν με κόπο, γιατί ήταν γιομάτα απ' ασημένια λαχταριστά ψάρια.

- Κυρά, κυρά αρχόντισσα

κυρά μας παινεμένη,

Ελλάδα δοξασμένη,

εμάς οι ψυχές μας είναι δοσμένες στο γαλανό νερό.

Τούτη η θάλασσα η μεγάλη, που μας δίνει χαρά και ζωή, θέλουμε να χωρέσει στη σημαία μας.

Τα 'γραψε και τούτα τα λόγια η Ελλάδα σε χρυσόδετο τεφτέρι και το 'δω-
σε, το τεφτέρι, στις νεράιδες.

- Έτσι να γίνει, είπαν εκείνες.

Και τότε μέσα από την αφρισμένη θάλασσα βγήκε τ' ασπρογάλανο πανί κι
απλώθηκε σε ουρανό και γη. Κείνη την ώρα ο ήλιος άστραψε, έσκυψε, φίλησε
το πανί και το φίλημά του έγινε ένας ολόχρυσος σταυρός.

- Η σημαία μας, είπε η Ελλάδα. Η σημαία για τα παιδιά της στεριάς, για τα
παιδιά της θάλασσας.

Γαλάτεια Σουρέλη

ΣΑΝ ΠΑΡΑΜΥΘΙ (σπόσπασμα)

Ο παππούς μάζεψε τα παιδιά γύρω του και -σαν παραμύθι- άρχισε να λέει:
Μια φορά κι έναν καιρό ήταν ένας γίγαντας, ένας μεγάλος γίγαντας, τόσο
μεγάλος, όσο σαράντα εκατομμύρια άνθρωποι μαζί.

Τον ίδιο καιρό κάπου κοντά στο γίγαντα ήταν κι ένας νάνος. Ένας μικρός
νάνος.

Νάνος και γίγαντας ζούσαν ο καθένας στον τόπο του χωρίς να ενοχλεί ο
ένας τον άλλο. Τους χώριζε άλλωστε ένα τεράστιο ουλάκι, μια ολόκληρη θά-
λασσα.

Κάθε πρωί ο μεγάλος γίγαντας έβανε στο στόμα του τα δυο του χέρια, τα
'κανε χωνί και φώναζε στο μικρό νάνο: «Γεια σου, γείτονα». Έπαιρναν τη φωνή
τα κύματα και την πήγαιναν κατευθείαν στ' αυτιά του μικρού νάνου. Άρπαζε
τότε κι εκείνος έναν τεράστιο κόχυλα, εφτά φορές πιο μεγάλο απ' το μπόι
του, και φώναζε: «Γεια σου και σένα».

Και ήταν ευτυχημένοι... Και περνούσε ο καιρός. Ο νάνος κοίταγε τη δου-
λειά του, ο γίγαντας τη δικιά του, και ζούσαν αγαπημένοι...

Ένα πρωί όμως ο μεγάλος γίγαντας φόρεσε ένα περίεργο καπέλο και μια
ακόμα πιο περίεργη στολή. Φόρεσε και κάτι μεγάλες μπότες και μετά έκανε
ένα μεγάλο πήδημα, έφτασε μπροστά στην πόρτα του μικρού νάνου και, βέ-
νοντάς του μια λόγχη μπροστά στην κοιλιά, του είπε: «Ήρθα να σου πάρω το
σπίτι· παραδώσου!».

Ο μικρός νάνος στην αρχή το πέρασε για χωρατό. «Κοίτα χωρατατζής που
'ναι ο μεγάλος γίγαντας!» σκέφτηκε. Και φέρνοντας στο νου του το γνωστό
τους χαιρετισμό, του φώναξε:

- Γεια σου, γείτονα!

Ο γίγαντας όμως δεν καταλάβαινε πια από τέτοια. Πίεσε τη λόγχη πάνω
στην κοιλιά του μικρού νάνου και άγρια του ξαναφώναξε:

- Παραδώσου!

Ο μικρός νάνος τότε κατάλαβε. Πέταξε τον τεράστιο κόχυλα, που μ' αυτόν
φώναζε το «γεια σου, γείτονα», και απομακρύνθηκε λίγο· κοίταξε λυπημένος
κατόματα το μεγάλο γίγαντα και χωρίς κανένα φόβο του είπε:

- Όχι, δεν παραδίνομαι!

Αμέσως μετά έτρεξε, έφτασε στο μικρό καλύβι του και σε λίγο ξαναγύρισε
κρατώντας στα χέρια του μια σφεντόνα. Στάθηκε μπροστά στο γίγαντα και πε-
ρίμενε.

Ο μεγάλος γίγαντας τα 'χασε για λίγο. Ύστερα χύθηκε πάνω στο μικρό νά-
νο θέλοντας να τον συντρίψει. Έγινε όμως κάτι απίστευτο. Ο μικρός νάνος νί-
κησε το μεγάλο γίγαντα! Ο μεγάλος γίγαντας το 'βαλε στα πόδια...

Έτσι οι Έλληνες του Σαράντα, όπως ο μικρός νάνος του παραμυθιού, όταν
η Ιταλία ζήτησε να της παραδώσουν τη χώρα τους, απάντησαν, όπως και κεί-
νος, μ' ένα θαρραλέο και αποφασιστικό ΟΧΙ!

Δεν είναι όμως μόνο πως είπαν το ΟΧΙ. Το διαφέντεψαν στη συνέχεια παλι-
καρία και νικηφόρα πάνω στις βουνοκορφές.

Γαλάτεια Σουρέλη

ΟΧΙ

Ένα Όχι στον εχθρό σου,
όπως έκανες και πάντα,
βροντοφωνήσες, Ελλάδα,
και το θρυλικό Σαράντα!

Και το πήρανε τα νιάτα,
της πατρίδας το λουλουδί,
και το κάμανε, με πίστη,
εγερτήριο τραγούδι.

Στις κορφές ψηλά της Πίνδου
σαν θεριά έχουν ανέβει,
αν τους λείπιανε τα όπλα,
η ψυχή τους περισσεύει.

Λάκης Παπαδήμας

ΤΟ ΖΗΛΙΑΡΙΚΟ ΦΕΓΓΑΡΙ

Κάποιο δελινό, καθώς ο Ήλιος έπεφτε νυσταγμένος πίσω από το βουνό, άκουσε να τον φωνάζουν:

- Ε, κυρ Ήλιε! Περίμενε μια στιγμή. Θέλω κάτι να σου πω.

Ήταν το Φεγγάρι. Έτρεχε βιαστικό να προλάβει τον Ήλιο πριν πέσει να κοιμηθεί. Μόλις πλησίασε, του είπε λαχανιασμένα:

Ουφ! Ξέρεις; Καιρό τώρα σε κοπάζω, καθώς κάνεις βόλτα στον ουρανό, και ζηλεύω τις χρυσές σου αχτίδες. Σκέφτηκα, λοιπόν, να έρθω και σαν φίλος να σου ζητήσω να μου δώσεις μία. Εσύ έχεις τόσες πολλές, που δε θα σου λείψει η μία αχτίδα που θα μου δώσεις. Ενώ εγώ θα την έχω για στολίδι και συντροφιά στη νυχτερινή μου βόλτα.

Ο Ήλιος τον κοίταξε χαμογελώντας και είπε:

- Εγώ, φίλε μου κυρ Φέγγαρε, να σου δώσω μια αχτίδα μου. Πρόσεξε όμως μήπως σου φέρει σκοτούρες. Γιατί, ό,τι ταιριάζει στον ένα δε σημαίνει πως ταιριάζει και στον άλλο.

Έβγαλε λοιπόν μια αχτίδα από πάνω του και την έδωσε στο Φεγγάρι.

- Ευχαριστώ, ευχαριστώ πολύ, φώναξε αυτό ευχαριστημένο.

Ο Ήλιος όμως, δεν το άκουγε, γιατί βιαζόνταν να πάει να κοιμηθεί. Με την κουβέντα είχε καθυστερήσει.

Το Φεγγάρι φόρεσε την ηλιαχτίδα και καμαρωτό καμαρωτό ξεκίνησε το βραδινό του περίπατο. Στην αρχή ήταν πολύ ωραία η συντροφιά της ηλιαχτίδας. Με το φωτάκι της έβλεπε πράγματα κάτω στη γη που πριν δεν τα βλεπε, γιατί ήταν σκοτεινά. Έπειτα, πίστευε ότι η αχτίδα το ομόρφαινε. Καθώς όμως περνούσαν οι ώρες, νύσταξε. Έκλεισε τα μάτια να κοιμηθεί. Άρχισε τότε να το ενοχλεί λίγο το φως της ηλιαχτίδας. Φόρεσε το νυχτερινό του σκούφο βαθιά και σκέπασε τα μάτια του. Μα έτσι δεν μπορούσε ν' ανασάνει. Άρχισε να στενοχωριέται. Γύρισε από δω, γύρισε από κει. Τίποτε. Δεν μπορούσε να κοιμηθεί.

Τ' αστεράκια στον ουρανό άρχισαν να παραπονιούνται:

- Μα κυρ Φέγγαρε, αυτό το φως είναι δυνατότερο από το δικό μας, κι έτσι δε φαινόμαστε καθόλου εμείς απόψε.

Στο δάσος, τα πουλάκια δεν μπορούσαν να καταλάβουν γιατί εκείνη η νύχτα δεν ήταν σκοτεινή.

- Μ' αυτό το περίεργο φως που έχει απόψε το Φεγγάρι δεν μπορούμε να κλείσουμε μάτι, έλεγε ένας σπουργίτης.

- Και τα παιδάκια μου όλη την ώρα κλαίνε, είπε παραπονεμένα μια μεκάτσα.

- Κι είμαστε τόσο κουρασμένα όλη τη μέρα. Πώς θα ξεκουραστούμε, για να δουλέψουμε αύριο; ρώτησε μια τσίχλα.

- Πρέπει να κάνουμε κάτι. Με το να γκρινιάζουμε δε γίνεται τίποτε, είπε ένας σπίνος.

Τότε πήρε το λόγο η σοφή κουκουβάγια και είπε αργά αργά.

- Εγώ πιστεύω πως πρέπει να στείλουμε τρία πουλιά στο Φεγγάρι, να του πούνε τι γίνεται. Και να το παρακαλέσουν να σβήσει αυτό το φως, για να κοιμηθούμε.

Αποφασίσανε λοιπόν να πάνε στο Φεγγάρι ο σπίνος, ο δρυοκολάπτης και η τσίχλα και να του μιλήσουν. Η αποστολή ξεκίνησε αμέσως.

Καθώς προχωρούσαν, άκουσαν μια φωνίτσα από την αυλή του μικρού σπιτιού, έξω από το δάσος:

- Πουλάκια, πού πάτε;

Ήταν το νυχτολούλουδο.

Τα τρία πουλάκια πήγαν κοντά του.

- Πηγαίνουμε στο Φεγγάρι να το παρακαλέσουμε να σβήσει αυτό το φως, που δε μας αφήνει να ησυχάσουμε απόψε.

- Σας παρακαλώ, είπε το νυχτολούλουδο, πέστε στο Φεγγάρι και για μένα. Απόψε μ' αυτό το φως δεν μπορώ ν' ανοίξω τα λουλούδια μου και να μωσχολήσουν.

- Εντάξει, θα του το πούμε, είπαν τα πουλάκια και πέταξαν βιαστικά για το Φεγγάρι.

Στο δρόμο συνάντησαν ένα διαστημόπλοιο. Ο αστροναύτης που το οδηγούσε, μόλις είδε τα τρία πουλάκια, τους φώναξε πίσω από το τζάμι ενός παραθύρου:

- Ε, πουλάκια! Πού πάτε;

- Πάμε στο Φεγγάρι να το παρακαλέσουμε να σβήσει αυτό το φως, που δε μας αφήνει να ησυχάσουμε απόψε.

- Πέστε τότε και για μένα. Έτσι που φέγγει το Φεγγάρι μου τυφλώνει τα μάτια, και δεν μπορώ να βλέπω, για να συνεχίσω το ταξίδι μου.

- Καλά φίλε, θα του το πούμε, απάντησαν πρόθυμα τα πουλάκια.

Όταν επιτέλους έφτασαν στο Φεγγάρι, το βρήκαν κουρασμένο, με πρησμένα, κόκκινα τα μάτια.

- Γεια σας φίλοι μου, τι θέλετε; ρώτησε νυσταγμένα τα τρία πουλάκια.

- Αχ, καλέ μας κυρ Φέγγαρε, του είπε η τσίχλα. Απόψε δεν άφησες τον ουρανό να σκοτεινιάσει. Και κανένα πουλάκι στο δάσος δεν μπορεί να κοιμηθεί.

- Το νυχτολούλουδο δεν μπορεί ν' ανοίξει τα λουλούδια του και να μωσχολήσει, είπε ο σπίνος.

- Και ο αστροναύτης δεν μπορεί να συνεχίσει το ταξίδι, γιατί τον τυφλώνεις, είπε ο δρυοκολάπτης.

- Γι' αυτό, σε παρακαλούμε, σβήσε αυτό το φως, είπαν και τα τρία μαζί.

- Καλά φίλοι μου, είπε κουρασμένα το Φεγγάρι. Μην ανησυχείτε, θα το σβήσω. Άλλωστε, κι εμένα με έχει αφήσει ξάγρυπνο.

Τα πουλάκια έφυγαν ευχαριστημένα. Το Φεγγάρι άρχισε να σκέφτεται: «Φαίνεται πως ο κυρ Ήλιος είχε δίκιο. Ό,τι ταιριάζει στον ένα δε σημαίνει πως ταιριάζει και στον άλλο. Η ηλιαχτίδα μπορεί να είναι όμορφη στον κυρ Ήλιο, όμως σε μένα φέρνει σκοτούρες. Αύριο το πρωί θα του την επιστρέψω. Απόψε όμως κάπου πρέπει να την κρύψω. Υποσχέθηκα στους φίλους μου πως θα σκοτεινιάσω τον ουρανό. Άλλωστε, κι εγώ νυστάζω τόσο πολύ», σκέφτηκε και χασμουρήθηκε. «Αααχ!» Δίπλωσε και ξαναδίπλωσε την ηλιαχτίδα και την έκρυψε κάτω από τη σκούφια του.

Αμέσως σκοτεινίασε όπως τις άλλες νύχτες. Τ' αστεράκια φώτισαν με μικρά φωτάκια το σκοτεινό ουρανό.

Τα πουλάκια έπεσαν ήσυχια για ύπνο.

Το νυχτολούλουδο άνοιξε τα ανθάκια του και έχυσε το άρωμά του παντού γύρω.

Ο αστροναύτης συνέχισε το ταξίδι για το Φεγγάρι.

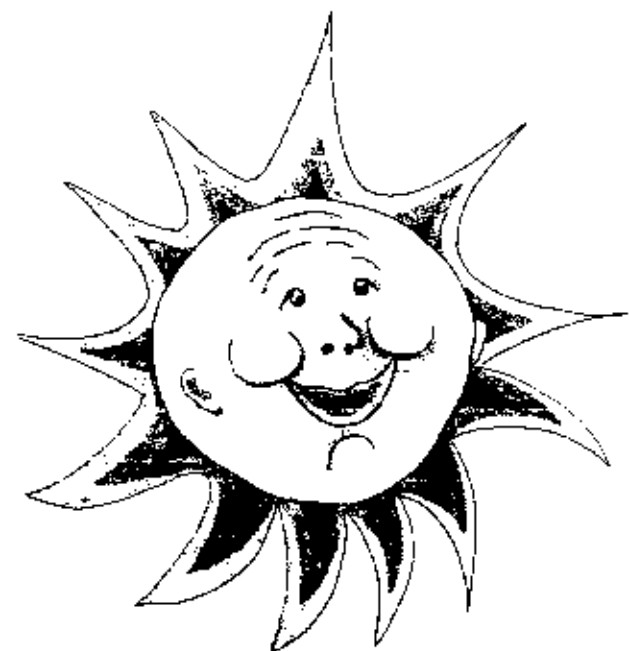
Μόνο το καημένο το Φεγγάρι δεν κοιμήθηκε καθόλου. Έμεινε ξάγρυπνο όλη νύχτα από το φόβο μην πέσει η σκούφια και ξεφύγει η ηλιαχτίδα και ανησυχήσει πάλι όλο τον κόσμο.

Το πρωί, μόλις ο Ήλιος έβγαινε πίσω από το βουνό, για να αρχίσει τον πρωινό του περίπατο, βλέπει το Φεγγάρι να έρχεται βιαστικά κοντά του. Ήταν πολύ κουρασμένο, με μισόκλειστα, κόκκινα μάτια και μλούσε πολύ σιγανά.

- Κυρ Ήλιε, σ' ευχαριστώ για την αχτίδα που μου έδωσες, είπε στον Ήλιο. Όμως, είχες δίκιο πως δεν πρέπει να ζηλεύουμε τα πράγματα του άλλου. Γιατί ό,τι ταιριάζει στον ένα δε σημαίνει πως ταιριάζει και στον άλλο. Πάρε λοιπόν την αχτίδα σου, και σ' ευχαριστώ.

Και το Φεγγάρι έβγαλε από πάνω του την ηλιαχτίδα και την έδωσε πίσω στον Ήλιο. Μετά, έτρεξε βιαστικά πίσω από το βουνό, για να κοιμηθεί λίγο. Πόσο νύσταζε!

Φρόσω Χατόγλου

ΣΤΟ ΦΕΓΓΑΡΙ

Α! γλυκό φεγγάρι,
κάνε μου μια χάρη
κι έλα, σήκωσέ με,
κι έλα, γύρισέ με
πάνω εκεί ψηλά,
στ' άστρα τα πολλά

Κι όταν σεργιανίσω,
να με φέρεις πίσω,
πάλι κάτω εδώ,
φεγγερό φεγγάρι,
που έχεις τέτοια χάρη
και σε τραγουδώ.

Στέλιος Σπεράντσας

ΤΟ ΚΑΛΟ ΦΕΓΓΑΡΑΚΙ

Φεγγαράκι μου λαμπρό,
φέγγε μου να περπατώ,
για να βλέπω και μπροστά μου
μα και μέσα στην καρδιά μου.

Να μαθαίνω γράμματα
και τα χίλια θάματα
απ' το χέρι του Θεού μου,
που σαστίζουνε το νου μου.

Φεγγαράκι μου λαμπρό,
φέγγε μου να μελετώ
του Θεού τις ευλογίες
μες στις τόσες δυστυχίες.

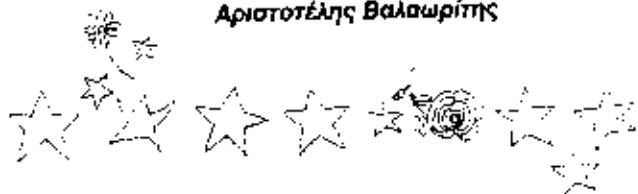
Ιωσήφ Κυπριανός

ΝΑΝΟΥΡΙΣΜΑ

Φύσ' αγεράκι δροσερό
μες στων δενδρών τα φύλλα,
πάρ' απ' τα ρόδα τον ανθό,
απ' τη μηλιά τα μήλα
και φέρ' τα στο παιδάκι μου.
Είναι καλό και κάνει
ήσυχο νάνι νάνι.

Αριστοτέλης Βαλαωρίτης

ΝΑΝΟΥΡΙΣΜΑ

Κατεβαίνει το φεγγάρι,
έρχεται στη γη να δει
ποιο μαμούνι δεν κοιμάται,
ποιο λουλούδι, ποιο παιδί.

Κατεβαίνει από μια σκάλα
μέσα σε χρυσή βροχή,
το υποδέχεται το αγέρι,
η γαλήνη κι η σιωπή.

Φέρνει βάλτα μες στους δρόμους,
στις αυλές, στους κήπους μπαίνει,
σκαρφαλώνει στα μπαλκόνια,
στα παράθυρα ανεβοίνει.

Κι όποιον βρίσκει να κοιμάται,
στο προσκέφαλό του πλάι
ένα ολόχρυσο δωράκι
χρυσανάλαφρα ακουμπάει.

Ποιο μαμούνι δεν κοιμάται,
ποιο λουλούδι, ποιο παιδί,
Το χρυσό το φεγγαράκι
μην το δει.

Ρένα Καρθαίου

ΝΑΝΟΥΡΙΣΜΑΤΑ

Κοιμήσου το παιδάκι μου
σε κούνια καρυδένια,
σε ρουχαλάκια κεντητά
και μαργαριταρένια.

Έλα ύπνε και πάρε το
και πάλι φέρε μου το,
μικρό μικρό σου τα 'δωσα
μεγάλο δώσε μου το.

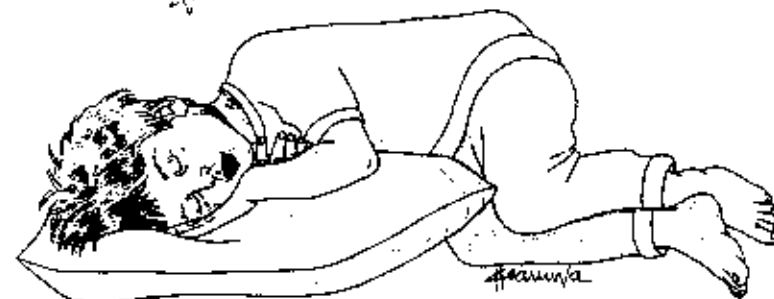
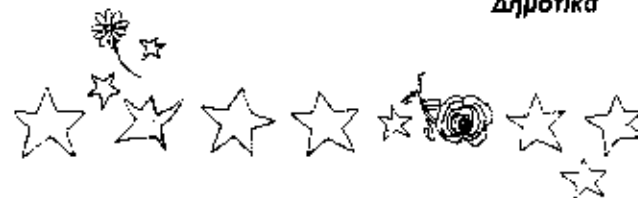
Κοιμήσου με τη ζάχαρη και ξύπνα με το μέλι
και λούσου με τ' ανθάνερο που λούζονται οι αγγέλοι.

Νάνι, νάνι, νάνι, νάνι
ύπνο ήσυχο να κάνει,
να κοιμάται, να μερώνει,
να ξυπνά, να μεγαλώνει,
να κοιμάται σαν τ' αρνάκι,
να ξυπνά σαν τ' αηδονάκι.
Μην πατάτε μη βροντάτε,
το παιδάκι μου κοιμάται

Δημοτικά

ΕΥΠΝΗΜΑ

Έλα, ροδαυγή,
ξύπνα το παιδί,
ξύπνα το μωρό,
να μου το χαρώ
ξύπνα το λουλούδι,
το ξεπεταρούδι,
που μοσχοβολάει
και χοροπηδάει
και γελάει και κλαίει
και λογάκια λέει
και θα βγει στην πόλη
να το χαιρόνται όλοι.

Βασίλης Ρώτας

ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΘΕΛΕΙ ΧΟΡΟ

Το παιδί θέλει χορό,
τα βιολιά δεν είν' εδώ.
- Τι χορό να θέλω 'γω,
που παπούτσι δε φορώ.
- Στείλτε φέρτε τον τσαγκάρη,
να του φτιάξει ένα ζευγάρι,
πούλια και μαργαριτάρι.

Δημοτικό

ΚΥΡΙΑΚΗ

Ο ήλιος ψηλότερα θ' ανέβει
σήμερα που 'ναι Κυριακή,
φυσάει το αγέρι και σαλεύει
μια θημωνιά στο λόφο εκεί.

Τα γιαρτινά θα βάλουν, κι όλοι
θα 'χουν ανάλαφρη καρδιά.
Κοίτα στο δρόμο τα παιδιά,
κοίταξε τ' άνθη στο περβόλι.

Τώρα οι καμπάνες που κτυπάνε
είναι ο Θεός αληθινός,
πέρα τα σύννεφα σκορπάνε
και μεγαλώνει ο ουρανός.

Κώστας Κορυωτάκης

ΛΑΧΝΙΣΜΑΤΑ

Τζιτζιρας ελάλησε
μαύρη ρόγα εγυάλισε
μαύρη και φαρμακερή
τοίμπα εγώ, τοίμπα εσύ
τοίμπα το μικρό πουλί
που είναι μέσα στο κλουβί.

Μπουφ, Α-μπέμπα-μπλομ-
του-κίθε-μπλομ-
α-μπέμπα-μπλομ-του-κίθε-μπλομ-
μπλιμ-μπλομ.

Ανέβηκα στην πιπεριά
να κόψω ένα πιπέρι
κι η πιπεριά τσακίστηκε
και μου 'κοψε το χέρι
δωσ' μου το μαντιλάκι σου
το χρυσοκεντημένο
να δέσω το χεράκι μου
που είναι ματωμένο.

Δημοτικά

ΤΑΧΤΑΡΙΣΜΑ

Τραλαλά του λέγανε
και μου το παντρεύανε
και του δίνανε προικιά
ένα κόσκινο καυκιά.

Τραλαλαλαλά, λαλά, λαλά
τραλαλαλαλά, λαλά, λαλά.

Και του δίνανε αμπέλι,
να χωρεί λαγός να μπαίνει,
και του δίνανε σεντούκι
της χελώνας το καβούκι.

Τραλαλαλαλά, λαλά, λαλά,
τραλαλαλαλά, λαλά, λαλά.

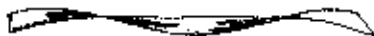
Δημοτικό

ΤΡΑΓΟΥΔΑΚΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΜΩΡΟ

Το παιδί μας τούτο δα
πότ' εγίνη τόσο δα
και φωνάζει και γελά
και χορεύει και πηδά
και τον κόσμο τον χαλά.

Μες στην κούπα τη χρυσή
πίνει το μικρό κρασί.
Το τάζει η μάνα του
ψωμί με την κανέλα,
να μεγαλώσει γρήγορα,
να γίνει μια κοπέλα.
Το τάζει η μάνα του
ψωμί με το μπαχάρι,
να μεγαλώσει γρήγορα,
να γίνει παλικάρι.

Το παιδάκι μου το ρούσο
θα τ' αλλάξω, θα το λούσω,
θα το πλύνω, θα τ' ασπρίσω,
θα το μασκοσπουνίσω
θα το στείλω στο σκολειό,
να μάθει πένα κι αργαλειό,
θα το στείλω στη δασκάλα
να είν' καλύτερο από τ' άλλα.

Το παιδί μου το μικρό
μοναχό κυλάει τ' αυγό
και κανείς δεν το βοηθά,
μόνο η πέρδικα κι ο αϊτός
και της Παναγιάς ο Γιος.

Τίλι τίλι τιλιάκια
και κλωστές και κουβαράκια
στης κορούλας μου τ' αυτάκια.

Δημοτικά

ΑΝΕΒΑΙΝΩ ΣΤΗ ΜΗΛΙΑ

Ανεβαίνω στη μηλιά
και πατώ στην καρυδιά
κι από κλώνο σ' άλλο κλώνο
φτάνω στου Θεού το θρόνο.

Πίνω το γλυκό κρασί
απ' την κούπα τη χρυσή,
πίνω, πίνω απ' τη χαρά μου,
που 'χω το Θεό κοντά μου.

Το Θεό που μ' αγαπά
και τα δώρα Του σκορπά,
και γεμίζω την ποδιά μου
και γεμίζω την καρδιά μου.

Με δυο κάτασπρα φτερά
τάξιδεύω στη χαρά,
και δεν είναι τίποτ' άλλο
χάρισμα στη γη μεγάλο

και σπουδαίο και τρανό,
όσο που τον ουρανό
μέσα στην καρδιά μου κλείνω
σαν γαλάζιο τώρα κρίνο.

Ανεβαίνω στη μηλιά
και πατώ στην καρυδιά.
Μέσα στην καρδιά μου τώρα
βρίσκω του Θεού τα δώρα.

Γωσήφ Κυπριανός

ΤΟ ΣΠΟΥΡΓΙΤΙ ΚΑΙ ΤΑ ΦΤΕΡΑ ΤΟΥ

Η νεράιδα κάποιου δάσους έχασε μια φορά το μαγικό ραβδί της. Έψαξε, έψαξε, μα τίποτα! Το ραβδί πουθενά δε βρισκόταν. Κι η νεράιδα ήταν απαρηγόρητη, που δεν μπορούσε πια να κάνει μάγια. Ένα σπουργίτι όμως, καθώς πετούσε εδώ κι εκεί, είδε το ραβδί πεσμένο σ' ένα χαντάκι. Πέταξε, λοιπόν, χαμηλά χαμηλά, το άρπαξε με το ράμφος του και το πήγε γρήγορα στη νεράιδα. Εκείνη πολύ ευχαριστήθηκε που ξαναβρήκε τη δύναμή της τη μαγική και θέλησε να το ανταμείψει για το καλό που της έκανε.

- Ζήτησέ μου, καλό σπουργίτι, κάτι που να επιθυμείς πολύ, του είπε, κι αμέσως θα γίνει.

Το σπουργίτι σκέφτηκε λίγο κι έπειτα φώναξε με λαχτάρα:

- Θα ήθελα να είχα χρυσά, ολόχρυσά φτερά!

Η νεράιδα το άγγιξε τότε με το ραβδί της, και μεμιάς τα φτερά του εξαφανίστηκαν και δυο καινούρια χρυσά, που άστραφταν και λαμπεκοπούσαν, φύτρωσαν στη θέση τους!

Θαμπώθηκε από τη λάμψη τους το σπουργίτι! Δεν πίστευε στα μάτια του! Κι ετοιμάστηκε να τρέξει αμέσως, να τα δείξει σ' όλα τα πουλιά και τα ζώα του δάσους.

- Μα, δυστυχία του!

Τα χρυσά φτερά ήταν τόσο βαριά, που δεν μπορούσε διόλου να φτερουγίσει! Ούτε να τα κουνήσει καλά καλά δε γινόταν. Άρχισε τότε να φωνάζει απελπισμένο τη νεράιδα. Κι εκείνη, καλή όπως ήταν, παρουσιάστηκε πάλι μπροστά του.

- Τι με θέλεις; ρώτησε.

- Καλή μου νεράιδα, κλαψούρισε το σπουργίτι, μετάνιωσα. Δεν τα θέλω τα χρυσά φτερά. Ωραία, βέβαια είναι, δε λέω, μα πολύ βαριά, και δεν μπορώ να πετάξω. Μήπως γίνεται να μου τα κάνεις βελουδένια;

- Μετά χαράς, αποκρίθηκε η νεράιδα.

Και στη στιγμή, τα χρυσά φτερά εξαφανίστηκαν και στη θέση τους φύτρωσαν δυο άλλα από παχύ παχύ βελούδο.

Τρελόθηκε από τη χαρά του το σπουργίτι! Τ' ανοιγόκλεισε περήφανα, έκανε μια βόλτα, να τα δοκιμάσει, κι έπειτα έτρεξε στο δάσος, για να τα δουν και να τα θαυμάσουν όλα τα ζώα και τα πουλιά.

Όμως, ξαφνικά, χοντρές στάλες βροχής άρχισαν να πέφτουν. Και σε λίγο ξέσπασε μια μπόρα γερή. Το σπουργίτι δεν πρόφτασε να κρυφτεί... Και τα βελουδένια φτερά του έγιναν μούσκεμα!

Όταν σταμάτησε η βροχή και βγήκε πάλι ο ήλιος, βρεγμένο καθώς ήταν, στάθηκε σ' ένα κλαράκι κι άπλωσε τα φτερά του, να τα στεγνώσει. Μα τι φτερά ήταν τούτα! Το βελούδο είχε χαλάσει, κι η γυαλάδα του είχε φύγει. Δεν ήταν τώρα παρά ένα άθλιο πανί.

Το σπουργίτι απελπισμένο άρχισε πάλι να φωνάζει τη νεράιδα. Κι εκείνη, που είχε χρυσή καρδιά, έτρεξε πρόθυμα κοντά του.

- Μετάνιωσα, νεράιδα μου! μουρμούρισε. Κοίταξε με τη βροχή πώς κατήντησαν τα βελουδένια φτερά μου! Μήπως γίνεται να μου τα κάνεις μεταξένια;

Το μετάξι, έχω ακούσει πως δε χαλάει από τη βροχή.

- Και βέβαια, αποκρίθηκε η νεράιδα.

Και στο λεπτό, το σπουργίτι απόκτησε δυο κατακόκκινα μεταξωτά φτερά.

- Α, μα τούτα τα θαυμάσια φτερά πρέπει να τα δει ο κόσμος όλος, φώναξε το πουλί.

Και πέταξε ψηλά, να πάει στην πόλη.

Είχε φτάσει κοντά στα πρώτα σπίτια, όταν το είδαν μερικά παιδιά που πήγαιναν σχολείο.

- Ένα πουλάκι με κόκκινα φτερά! φώναξαν απορημένα.

- Α, τι ωραίο!

- Και τι παράξενο που είναι! Θα πρέπει να είναι σπάνιο!

- Ελάτε να το πιάσουμε, να το βάλουμε σ' ένα κλουβί!

Κι όλα μαζί άρχισαν να το κυνηγούν. Κάποιο μάλιστα έλεγε πως θα ήταν καλύτερα να το χτυπήσουν με σφεντόνα κι έπειτα να το βολοαμώσουν!

Τρομάρα που την πήρε το καημένο το πουλί! Και τι τρεχάλα έκανε για να ξεφύγει! Πέταξε όσο πιο γρήγορα μπορούσε και γύρισε στο δάσος. Στάθηκε λαχανιασμένο σ' ένα κλαράκι, να ξανασάνει κι έπειτα -τι να κάνει;- φώναξε πάλι τη νεράιδα.

- Συγχώρα με, που όλο σε φωνάζω, καλή μου φίλη, της είπε σαν παρουσιάστηκε, μα πάλι το μετάνιωσα. Ωραία έγιναν τα φτερά μου, μα έτσι κατακόκκινα και γυαλιστερά καθώς είναι, με κάνουν να φαντάζω πολύ. Οι άνθρωποι νομίζουν πως είμαι πουλί σπάνιο! Με κυνηγούν και θέλουν να με πιάσουν!

- Αποφάσισε, λοιπόν, σαν τι φτερά θα ήθελες να έχεις επτέλους! άρχισε να χάνει την υπομονή της η νεράιδα.

Το σπουργίτι στάθηκε κάμποσο σκεπτικό και τέλος είπε:

- Απ' ό,τι βλέπω, τα δικά μου τα φτερά πρέπει να προτιμήσω, νεράιδά μου.

Τι τα θέλω εγώ τα μεγαλεία! Με τα δικά μου πετώ μια χαρά! Είναι ελαφριά, γερά, η βροχή δεν τα καταστρέφει, κι οι άνθρωποι το βλέπουν πως είμαι σπουργίτι και μ' αφήνουν να πετώ ελεύθερα. Δώσε μου, λοιπόν, πάλι τα δικά μου τα φτερά, και σου υπόσχομαι τίποτα πια να μην ξαναζητήσω.

Κι η νεράιδα η καλή έκανε το θέλημά του. Έτσι, το μικρό πουλί έμεινε με τα φτερά του. Και χαρότανε πολύ, λεύτερα, το πέταγμα του.

Ο ΗΛΙΟΣ ΚΑΙ ΤΟ ΝΕΡΟ

Μια φορά κι έναν καιρό, τα πολύ παλιά χρόνια, τότε που όλα στον κόσμο ήταν αλλιώς, ήλιος και νερό ζούσαν και τα δυο πάνω στη γη κι ήταν φίλοι αγαπημένοι.

Ο ήλιος έμενε με τη γυναίκα του, τη σελήνη. Το νερό ζούσε με τη γυναίκα του, τη θάλασσα, και το συγγενολόι της, τα κύματα και τα ψάρια.

Συχνά πυκνά πήγαινε ο ήλιος να δει τι γίνεται ο φίλος του, το νερό. Μα το νερό ποτέ δεν πήγαινε στο σπίτι του ήλιου.

- Γιατί, σ' αλήθεια, δεν κοπιάζεις κι εσύ καμιά φορά στο σπιτικό μου; Ρώτησε ο ήλιος μια μέρα.

- Α, δε γίνεται, αποκρίθηκε το νερό. Εγώ μονάχος μου πουθενά δεν πηγαίνω. Αν ερχόμουν, θα 'πρεπε να πάρω μαζί και τους συγγενείς μου.

- Άκου λόγος! Πειράχτηκε ο ήλιος. Και βέβαια να τους πάρεις. Χαρά μεγάλη θα 'ναι για μένα και τη γυναίκα μου να σας φιλεψουμε όλους.

- Ούτε αυτό γίνεται, κούνησε το κεφάλι λυπημένα το νερό. Είμαστε τόσο πολλοί, που δε θα χωρέσουμε. Έτσι κι κάνουμε πως ερχόμαστε, η γυναίκα σου και συ άλλο δε θα 'χετε παρά να φύγετε από το σπίτι.

- Και γι' αυτό στεναχωριέσαι; γέλασε ο ήλιος. Θα χτίσω τότε ένα σπίτι πολύ μεγάλο. Θα χτίσω αμέσως ένα παλάτι. Από χρυσάφι, άλλο τίποτα. Έχω μπόλικο.

- Χτίσε, μια και το θέλεις, μα να το ξέρεις: Θεόρατο πρέπει να 'ναι, για να χωρέσουμε.

- Έννοια σου, έννοια σου! γέλασε πάλι ο ήλιος κι έφυγε βιαστικά.

Γύρισε πίσω, έκανε λόγο της κυράς του, της σελήνης, για το μεγάλο το σπίτι, και εκείνη συμφώνησε. Έβαλε τότε κι ο ήλιος όλο του το χρυσάφι, και σε λίγο καιρό ένα πελώριο ονειφεμένο παλάτι - το καινούριο τους σπιτικό - ήταν έτοιμο να δεχτεί το νερό και τους συγγενείς του.

- Είσαι σίγουρος πως είναι αρκετά μεγάλο; ρώτησε δύσπιστα το νερό, σαν πήγε ο ήλιος να το προσκαλέσει. Είσαι σίγουρος πως θα χωρέσουμε όλοι;

- Και βέβαια είναι μεγάλο, αποκρίθηκε ο ήλιος καμαρωτά, και βέβαια θα χωρέσετε όλοι.

Ξεκίνησε, λοιπόν, το νερό με τη γυναίκα του και το συγγενολόι, έφτασε μπροστά στο τρανό παλάτι και πριν μπει ρώτησε πάλι τον ήλιο:

- Είσαι σίγουρος πως είναι αρκετά μεγάλο; Είσαι σίγουρος πως θα χωρέσουμε όλοι;

- Και βέβαια είναι μεγάλο, αποκρίθηκε κείνος περήφανα. Και βέβαια θα χωρέσετε.

- Κι αν μας πείσει μικρό και σου κάνουμε καμιά ζημιά; Αν στο τέλος δεν έχετε ούτε πού να σταθείτε του λόγου σου και η κυρα - σελήνη;

- Έμπα και μη σε νοιάζει, ξανάπε ο ήλιος, που τον είχε πιάσει το φιλότιμο. Το παλάτι μου τό' χπσα για χατίρι σου.

Τι να κάνει και το νερό, μπήκε στο παλάτι, και μεμιάς πλημμύρισε το υπόγειο και όλο το πρώτο πάτωμα.

Τρομαγμένος τότε ο ήλιος, άρπαξε τη σελήνη κι ανέβηκαν βιαστικά στο παραπάνω, για να μη μουσκέψουν.

- Είσαι σίγουρος πως θα χωρέσουμε όλοι; φώναξε πίσω του άλλη μια φορά το νερό.

- Και βέβαια θα χωρέσετε, αποκρίθηκε ο ήλιος, που δεν έλεγε να το βάλει κάτω.

Προχώρησε τότε το νερό περισσότερο, για να μπουν πίσω του και οι άλλοι. Και σε λίγο, αλάκερο το παλάτι πλημμύρισε ως απάνω. Ζημιά μεγάλη έπαθε το ήλιου το σπιτικό. Τίποτα δεν έμεινε όρθιο. Και το νερό κόντευε ν' αγγίζει τη στέγη. Εκεί στη στέγη, βρισκόταν τώρα σκαρφαλωμένος ο νοικοκύρης με τη γυναίκα του.

- Είσαι σίγουρος ακόμα πως μας θέλεις; του φώναξε από κάτω, για τελευταία φορά, το νερό.

Κι ο ήλιος, για να μη ρεζιλευτεί, όχι δεν είπε πάλι.

- Είμαι σίγουρος, αποκρίθηκε.

Έτσι, το νερό προχώρησε κι άλλο, έπειτα κι άλλο και σιγά σιγά σκέπασε και τη στέγη. Ο ήλιος τότε - τι να κάνει; - πήρε τη γυναίκα του και ανέβηκε στον ουρανό, για να μην πνιγεί.

Έτσι, έγινε κι έφυγαν από τη γη ο ήλιος και η σελήνη. Έτσι έγινε και ρήμαξε το τρανό τους παλάτι. Κι από τότε, δίχως σπίτι, τριγυρίζουν κι οι δυο στον ουρανό.

Λότη Πέτροβις- Ανδρουτσοπούλου

ΟΙ ΝΟΙΚΟΚΥΡΑΙΟΙ ΠΑΙΡΝΟΥΝ ΕΙΔΗΣΗ

«Λείπουν τέσσερις!» είπε την άλλη μέρα ο Γιώργος, που τον είχαν βάλει να φροντίζει τις κότες. Εκεί που έβοσκαν ανάμεσα στα δέντρα, τις μέτρησε και βγήκαν μόνο επτά. Τι έγιναν οι άλλες; Πήγε παρακάτω, έψαξε ανάμεσα στα χαμόκλαδα κι έριξε λίγες πέτρες. Μα καμιά δε φάνηκε.

«Για έλα δω, Γιώργο» φώναξε ο Δήμος, που στεκόταν μπροστά στο μικρό κατέτσι. «Καίταξε».

Ο Γιώργος είδε κάτω στο χώμα λίγα φτερά και τα ξύλα όπου κούρνιαζαν οι κότες σκορπισμένα.

Όταν άκουσαν τα άλλα παιδιά εκεί κοντά πως χάθηκαν κότες, έτρεξαν κοντά στο Δήμο και στο Γιώργο. Είδαν το κατέτσι, κοπάχηκαν ο ένας με τον άλλο κι έκαμαν όλοι την ίδια σκέψη: «μας την έφτιασε η αλεπού».

Μα ποιος έφτιαξε; Τώρα κατάλαβαν το λάθος τους.

Σ' ένα δάσος όπου ζούνε μέσα αλεπούδες και κουνάβια άφησαν τις κότες να κουρνιαζουν μέσα σε κατέτσι ανοιχτό.

«Να φτιάσουμε σήμερα ένα άλλο κατέτσι!» είπαν τώρα. «Ένα με ξύλα και με γερή πόρτα».

«Δε φτάνει αυτό, παιδιά» λέει ο Αντρέας. «Ήρθαμε στην ερημιά να καθί-

σουμε χωρίς σκύλο. Τώρα που την πάθαμε, καταλαβαίνουμε πόσο μας χρειάζεται αυτός ο σύντροφος».

«Να βρούμε έναν!» φώναξαν τα παιδιά κι έγιναν έξαφνα χαρούμενα. Συλλογίστηκαν ένα σκύλο, που θα παίζει μαζί τους, που θα ξαγρυπνά και θα είναι φύλακας. Άρχισαν στη στιγμή να του βγάζουν όνομα, να τον λένε Πιστό, Σκόπο, Φλοξ, σαν να ήταν μπροστά τους.

«Αν τον είχαμε χτες,» έλεγαν «θα γλίτωναν οι τρεις κότες κι ο καημένος ο χωριάτικος κόκορας».

Μα ενώ έλεγαν αυτά, πρόβαλε απ' τους θάμνους ο άλλος κόκορας, εκείνος που είχαν φέρει μαζί τους.

Φαίνόταν σαν να 'λεγε: «Έχετε κόκορα! Δε με βλέπετε;» Και καμάρωνε όσο κανένας άλλος. Ολόκληρος ο κόσμος του φαινόταν δικός του.

«Να, να!» λέει ο Χρίστος. «Να ο δικός μας. Τη γλίτωσε».

Ο κόκορας στάθηκε λίγο με το κεφάλι ψηλά και έκανε ένα σιγαλό «κο, κο, κο». Για τον εαυτό του βέβαια θα μιλούσε.

Ο Χρίστος και ο Δήμος τότε άρχισαν να λένε το τραγούδι του κόκορα με το γεράκι, που κι ο ίδιος στάθηκε και τ' άκουγε σαν να ήταν γι' αυτόν:

Ένας κόκορας ολάσπρος
με ψηλό λειρί,
καμαρώνει και φουσκώνει
και λιλιά φορεί
και θαρρεί πως το κατέτσι
μόλις τον χωρεί.

Άμα βρει κανένα σπόρο
μέσα στην αυλή,
το κεφάλι του σηκώνει
και το διαλαλεί,
να το μάθουμε σε δύση
και σ' ανατολή.

Τη στιγμή που σουλατσάρει
με το βήμα αργό,
«δεν ξανάειδα», λεν οι κότες,
«τέτοιο στρατηγό»....
Μα κι ο ίδιος συλλογιέται:
«μωρέ τι 'μαι εγώ»!

Ξάφνου βλέπει ένα γεράκι...
Αχ! την ώρα αυτή
το βαρύ περπάτημά του
έχει μπερδευτεί,
κι αστραπή μες στο κατέτσι
τρέχει να κρυφτεί.

Ζαχαρίας Παπαντωνίου

ΕΣΠΑΣΕ Η ΡΗΝΙΩ ΤΟ ΒΑΖΟ

Έσπασε η Ρηνιώ το βάζο,
άθελά της, τι ζημιά!
Μάζεψε τα κομματάκια
στην αυλή, σε μια γωνιά.

Τώρα τι μπορεί να κάνει;
Αχ, τι φόβος, τι ντροπή!
Μ' ένα ψέμα τα βολεύει...
Να το πει; Να μην το πει;

Όχι! Ψέματα δε λέει!
Θα μιλήσει θαρρετά,
«Το 'σπασα», θα πει, «μάνουλα!».
Κι η μαμά θα την κοιτά.

«Μπράβο», θα της πει, «Ρηνιώ μου!
Ήταν, βέβαια, ζημιά,
μα δεν είναι σαν το ψέμα,
που λερώνει την καρδιά».

Στέφανος Μπολέτσας

ΚΑΥΓΑΔΑΚΙ ΣΤΗΝ ΑΥΛΗ

Τρεις κοτούλες στην αυλή,
άσπρη, μαύρη, παρδαλή,
βρήκαν ένα σκουληκάκι
και τσιμπάνε η μια την άλλη.

Ευθύς τρέχει ο πετεινός
κορδωτός, καμαρωτός.
Σαν τον είδανε, σκορπίσαν,
το σκουληκι παρατήσαν.

Και το βλέπει ο πετεινός,
ο μεγάλος στρατηγός,
και ορμά για να το φάει.
Μ' αυτό κρύβεται... και πάει.

Κική Γεωργίου

Η ΤΟΥΡΤΑ ΑΠΟ ΤΟΝ ΟΥΡΑΝΟ

ΠΡΟΣΩΠΑ: Στρατηγός, 2 στρατιώτες, 2 παιδιά (Γιάννης, Χαρούλα), μαμά.
Σύνολο 6 κούκλες.

Σκηνή πρώτη: Το σκηνικό δείχνει κάποια σύννεφα και μια μεγάλη κηλίδα σε χρώμα καφέ να αιωρείται πάνω από ένα λόφο.

ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ: Λόχος! Προσοχή! Ακούστε προσεκτικά και καλά. Η κατάσταση είναι πολύ κρίσιμη. Στον ουρανό μας φάνηκε μια μαύρη κηλίδα... Τα ραντάρ εντόπισαν εχθρό... Ο εχθρός έρχεται από ψηλά! Θα ετοιμαστούμε γρήγορα για επίθεση...

ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ: Δηλαδή, στρατηγέ μου, τώρα θα πολεμάμε και τα σύννεφα;

ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ: Σιωπή, στρατιώτη! Προσοχή! Αυτό δεν είναι σύννεφο! Είναι εχθρός. Είναι εξωγήινο και έρχονται καταπάνω μας. Ο στρατός θα πολεμήσει και θα σώσει τον τόπο.

ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ: Στρατηγέ μου, κι αν είναι νέφος;

ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ: Τι νέφος μου λες, στρατιώτη ανόητε;

ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ: Το νέφος της Αθήνας δηλαδή!

ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ: Όχι δεν είναι νέφος. Οι στρατιωτικοί σύμβουλοι μελέτησαν το φαινόμενο και είπαν πως είναι ούφο! Μπορεί να είναι εξωγήινο... Πρέπει να ετοιμαστούμε να βομβαρδίσουμε!

Στρατιώτες!! Να ετοιμασθούν αμέσως οι πύραυλοι μεγάλου βεληνεκούς, τα αεροπλάνα, τα όπλα, όλα... και... μην ξεχάσετε τις σφαίρες!! Η κατάσταση χρειάζεται θάρρος και ψυχραιμία! Εμπρός, μη χάνουμε καιρό! Θα πολεμήσουμε και θα νικήσουμε! Θα δοξαστούμε!

(Φεύγουν για να ετοιμάσουν την επίθεση. Ακούγεται μουσική εμβατηρίου).

Σκηνή δεύτερη: *(Εμφανίζεται ένα παιδί που μονολογεί).*

ΓΙΑΝΝΗΣ: Τι έγινε πια αυτή η Χαρούλα; Είπε πως θα ερχότανε το απόγευμα, για να παίξουμε. Το ξέχασε φαίνεται... ή μήπως φτιάχνει με τη μαμά της αυτή την ωραία μηλόπιτα; Α!... αυτό θα 'ναι... Θα φέρει μηλόπιτα η Χαρούλα.

(Εμφανίζεται η Χαρούλα).

ΧΑΡΟΥΛΑ: Γιάννη, γεια σου και άκου... Είναι αλήθεια αυτό που θα σου πω. Δε θα με κοροϊδέψεις, έτσι;

ΓΙΑΝΝΗΣ (προς τους θεατές): Και άργησε, και μηλόπιτα δε βλέπω.

(Προς τη Χαρούλα): Τι είναι Χαρούλα; Τι έγινε κι άργησες τόσο να 'ρθεις; Είσαι και περίεργη! Έλα, λέγε.

ΧΑΡΟΥΛΑ (διστακτική): Γιάννη, όπως ερχόμουνα, έπεσε πάνω μου κάτι. Τρόμαξα... Δεν κατάλαβα από πού μου ήρθε... Τι ήτανε; Δε θα το πιστέψεις. Γνήσια σοκολάτα σου λέω! Σοκολάτα από τον ουρανό!

ΓΙΑΝΝΗΣ (έκπληκτος και δύσπιστος): Χαρούλα ο ουρανός βρέχει τώρα σοκολάτες. Μήπως τρύπησε και εδώ το... πώς το λένε; το όζον. Και από την τρύπα έρχονται τα καλά του Θεού; Τι μου λες, Χαρούλα, ξέρεις;

ΧΑΡΟΥΛΑ: Γιάννη, μην κοροϊδεύεις σε παρακαλώ! Πάμε εκεί όπου μου ήρθε η σοκολάτα κατακέφαλα. Πάμε να δούμε τι συμβαίνει.

(Προχωρούν προς τους λόφους).

ΓΙΑΝΝΗΣ (έκπληκτος): Χαρούλα... Κοίταξε ψηλά. Ένα καφέ σύννεφο... Θεέ μου, υπάρχουν καφέ χρώμα σύννεφα;

ΧΑΡΟΥΛΑ: Γιάννη, πρόσεξε! Το σύννεφο κατεβαίνει... Φοβάμαι.

(Το σύννεφο κατεβαίνει και ακουμπάει στο λόφο).

ΓΙΑΝΝΗΣ: Χαρά, Χαρούλα, το σκούρο σύννεφο έπεσε στο βουνό. Τι πράγματα και θαύματα βλέπουν τα μάτια μου; Βλέπεις κι εσύ ή ονειρεύομαι;

ΧΑΡΟΥΛΑ: Πάμε να δούμε. Λες να βρέξει τώρα μαύρη βροχή;

ΓΙΑΝΝΗΣ: Πάμε, πάμε...

(Φεύγουν προς το λόφο).

Σκηνή τρίτη: *(Εμφανίζεται η μαμά).*

MAMA: Χαρούλα! (προς τους θεατές). Μην είδατε τη Χαρούλα μου; Πρέπει να δω πού βρίσκεται. Μόλις είπε το ραδιόφωνο πως έγινε λάθος σ' έναν πύραυλο και ένας αστροναύτης έριξε μια τούρτα στη γη. Θα της άρρεσε, νομίζω, να δοκιμάσει μια τούρτα εξωγήινη!

(Εμφανίζεται ο στρατηγός).

ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ (απορεί): Τι λέει η γυναίκα; Δεν είμαστε καλά...

MAMA (συνεχίζει): Η τούρτα έπεσε από τον πύραυλο και κατεβαίνει στην περιοχή μας. Πάω να μαζέψω τη Χαρούλα, μην πέσει η τούρτα στο κεφάλι της.

ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ: Τι λες κυρία μου; Ήταν τούρτα στον ουρανό; Ε! όχι... *(μονολογεί σοβαρός)* χάσαμε τη μάχη! *(Κοιτάζει προς το λόφο).* Να τα τα παιδιά! Βρήκαν την τούρτα... Πάμε όλοι εκεί... *(Χαμογελάει).* Θα τον εξοντώσουμε τον εχθρό! Θα τον καταβροχθίσουμε! Θα τον φάμε ολόκληρο. *(Μαζεύονται όλοι γύρω από την τούρτα και την τρώνε διασκεδάζοντας).*

Αυλαία.

Ελένη Δράγαση - Παυλίνα Λύτρα
(βασισμένο στο ομώνυμο έργο του Τζάννη Ροντόρι)

ΕΝΑ ΤΑΙΡΙΑΣΤΟ ΖΕΥΓΑΡΙ

Μια φορά κι έναν καιρό, σ' ένα σιδεράδικο, γεννήθηκε η πρώτη πρώτη βίδα. Ήταν έξυπνη, και το μυαλό της έπαιρνε πολλές στροφές. Δίκαια καμάρωνε γι' αυτήν ο δημιουργός της. Ήταν το κάτι άλλο. Όμως, η βίδα, που όπως είπαμε ήταν έξυπνη, σκέφτηκε πως μόνη της δε θα μπορούσε να κάνει τίποτα. Της χρειαζόταν κάποιο συμπλήρωμα. Το είπε στον κατασκευαστή της, που συμφώνησε απόλυτα.

- Μπράβο μυαλό... είπε με θαυμασμό.

Έτσι, μέσα σε λίγες ώρες, γεννήθηκε το κατσαβίδι. Γνώρισε τη βίδα και, πριν προλάβει καλά καλά να σταθεί στα πόδια του, της έκανε πρόταση γάμου. Εκείνη ενθουσιάστηκε.

- Είμαστε πλάσμενοι ο ένας για τον άλλο... του είπε. Τι θα ήμουν χωρίς εσένα;

- Μα ούτε κι εγώ θα χραισμέυα σε τίποτα, αν δεν είχες γεννηθεί εσύ... πρόσθεσε ντροπαλά το κατσαβίδι. Μαζί θα κάνουμε θαύματα!

Παντρεύτηκαν κι έκαναν ένα σωρό παιδιά· ο κόσμος γέμισε βίδες και κατσαβίδια. Άλλαξε η ζωή! Πόσα χρήσιμα πράγματα έγιναν με τη βοήθεια αυτού του τόσο ταιριασμένου ζευγαριού! Δεν έχεις παρά να ρίξεις μια ματιά γύρω σου, για να δεις τι θαύματα έχουν γίνει. Τι νοικοκυριά, τι παιχνίδια! Οι κούνιες στην παιδική χαρά. Η βιβλιοθήκη σου. Το αγαπημένο σου ξύλινο γραφείο. Και πόσα άλλα... Στεριώνουν ακόμα και το μυαλό μας! Δεν είδες που όταν κάποιος λέει κουταμάρες, του λένε οι άλλοι: «Μήπως σου λείπει καμιά βίδα».

Γι' αυτό, λοιπόν, κι εγώ σκέφτηκα να τους αφιερώσω ένα ποιηματάκι.

Βίδα, κατσαβίδι,
κατσαβίδι, βίδα,
πιο όμορφο ζευγάρι
στη ζωή δεν είδα!

Στήνουν και στεριώνουν
δίχως τριπελιά
κι όλο μαστορεύουν,
πρώτοι στη δουλειά.

Έτσι, τους αξίζει
- αχ, πια δε βαστώ! -
να τους πω ένα μπράβο
κι ένα ευχαριστώ!

Ντίνα Χατζηνικολάου

ΑΠΡΟΣΕΞΙΑ

Στην τραμπάλα
«όπα» κι «άλα»,
«άλα» κι «όπα»,
μα σου το 'πα:

- Το μυαλό σου...
Συγκεντρώσου...
Μη, θα πέσεις...
Θα πονέσεις...

Μα καβάλα
στην τραμπάλα
«κούνια μπέλα»
σου 'ρθε τρέλα.

Τώρα ουρλιάζεις
και φωνάζεις:
- Το κεφάλι...
Το κεφάλι ...

ΤΟ ΚΡΥΦΤΟ

- Άγγελε, Μυρτώ,
παίζουμε κρυφτό;
Πάμε μες στο δάσος!
Τα φυλάει ο Τάσος.

Βλέπω όμως ψηλά
σύννεφα πολλά...
Ένα, δύο, τρία,
κρύφτηκε η Μαρία.

Τρέχουν τα παιδάκια
με τα συννεφάκια...
Τέσσερα, πέντε, έξι,
αχ, παιδιά, θα βρέξει.

Εφτά, οχτώ, εννιά,
σπίτι μας, παιδιά.
Γίναμε μουσικί,
πάει και το παιχνίδι!

Νίκας Πεντάρας

Ντίνα Χατζηνικολάου

ΔΥΟ ΛΑΓΟΙ

Σε λαγούμι
δυο λαγοί
παιζουνε λαγούπα·
τους ακούν λαγωνικά
χαίρονται οι ουρές τους,
μα οι λαγοί
γίναν λαγοί,
κι άντε τρέχα βρες τους.

Θέτη Χαριτιάτη

Η ΓΑΤΑ ΜΕ ΤΗΝ ΚΟΥΝΟΥΠΙΕΡΑ

Στο σπίτι όπου ζούσε η Πίτσα την αγαπούσαν όλοι. Περισσότερο όμως τα παιδιά, η Νανά κι ο Αλέξης. Ήταν τότε μια ευτυχισμένη μαύρη γάτα.

Κάποτε όμως όλα άλλαξαν. Κι όλα άρχισαν από τη μέρα που γεννήθηκε το μωρό.

Γιατί, αλήθεια, εσείς τι φαντάζεστε; Μόνο ο Αλέξης και η Νανά είχαν ανυπομονησία να γνωρίσουν το αδερφάκι τους; Δεν είχε κι η Πίτσα; Είχε, βέβαια. Να όμως που μέσα στη χαρά και στην αναστάτωση του σπιτιού κανείς δε βρέθηκε να την πάρει στα χέρια του και να την πάει κοντά στην κούνια και να της πει.

- Το είδες, Πίτσα, το μωρό μας; Όμορφο δεν είναι;

- Νιάου νιάου, έκανε παραπονεμένη. Θέλω κι εγώ να δω το μωρό μας.

Κανείς όμως δεν την άκουγε.

Μια μέρα που τα παιδιά έπαιζαν στο περιβάλι, κι η γιαγιά με τη μητέρα ετοίμαζαν στην κουζίνα γλυκό, μπήκε η Πίτσα σιγά σιγά στο δωμάτιο όπου κοιμόταν το μωράκι. «Λένε πως είναι σαν αγγελούδι», σκεφτόταν. «Τι θα πει όμως αγγελούδι, εγώ δεν ξέρω».

Γεμάτη λαχτάρα να το δει, πλησίασε την κούνια. Άδικα όμως. Από τη μια που η κούνια ήταν ψηλή, από την άλλη που ήταν ολόκληρη σκεπασμένη με μια κουνουπιέρα, το μωρό δε φαινόταν καθόλου. Κάθισε και κοίταζε απογοητευμένη. Ξαφνικά, μια σκέψη της ήρθε στο νου. Αν ανέβαινε στο κρεβάτι της μαμάς που ήταν πλάι στην κούνια... κι αν τραβούσε λίγο με το ποδαράκι της την κουνουπιέρα, δε θα μπορούσε άραγε να το δει;

Μ' ένα πήδημα βρέθηκε πάνω στο διπλό κρεβάτι. Τώρα ήταν καλά, ήταν ψηλά. Δεν έμενε παρά να παραμερίσει την κουνουπιέρα. Σήκωσε το ποδαράκι της και την τράβηξε. Αχ! τι ήταν αυτό που έγινε τότε! Όλη η κουνουπιέρα, που δε θα 'ταν φαίνεται καλά στερεωμένη, έπεσε πάνω στην κούνια. Ξαφνικά της φάνηκε πως άκουσε βήματα. Έπρεπε να κατέβει από το κρεβάτι, να ηδηήσει, μα τότε καταλαβαίνει πως το νυχάκι της είναι μπλεγμένο μες στην κουνουπιέρα και δε βγαίνει. Πηδάει όμως. Και μαζί της κι όλη η κουνουπιέρα. Προσπαθεί πάλι να ελευθερώσει το πόδι της, μα μπλέκεται περισσότερο.

Έτσι, τυλιγμένη με την κουνουπιέρα του μωρού, τη βρήκε η γιαγιά που αμέσως άρχισε να φωνάζει:

- Χριστός και Παναγία!.. Άννα! Άννα! έλα να δεις πράγματα...

Πήγε τότε η μητέρα των παιδιών, άλλες φωνές αυτή. Άκουσαν τα παιδιά τη φασαρία, ήρθαν κι εκείνα. Άλλος μάλωνε, άλλος γέλαγε, η καημένη η Πίτσα βρέθηκε σε πολύ δύσκολη θέση. Κατάφεραν να την ελευθερώσουν, αφού έκαναν μια κουνουπιέρα κουρέλι. Για πολλές μέρες η γιαγιά κι η μαμά ήταν θυμωμένες μαζί της. Πέρασε καιρός. Τώρα το είχε δει το μωρό η Πίτσα. Κάθε φορά που η μητέρα του το 'παιρνε στα χέρια της να το θηλάσει, κουλουριαζόταν εκεί δε στα πόδια της, μόνο και μόνο για να το κοιτάξει. Αχ, πόσο της άρεσε! Πόσο το αγαπούσε! Όμως στην κούνια του ούτε να ζυγώσει δεν την άφηναν ύστερα από το πάθημα της κουνουπιέρας. Αλλά να, μια μέρα, που έγινε και το δεύτερο κακό. Είχε έρθει στο σπίτι επίσκεψη η θεία Μαίρη με το Γιαν-

νάκη της. Αυτό το αγόρι η Πίτσα δεν το συμπαθούσε καθόλου. Ξαν ερχόταν, της τραβούσε την ουρά.

Ξαφνικά, το μάτι της τι λέτε είδε πεσμένο στο πάτωμα! Την κουδουνίστρα του μωρού. Εκείνη την όμορφη, την κόκκινη που σαν την κουνούσαν, έκανε έναν όμορφο ήχο. Ήταν η μισή κάτω από την πολυθρόνα. Μόλις που φαινότανε. Έκανε να την τραβήξει με το ποδαράκι της να τη φέρει εδώ μπροστά, να τη δουν και να τη σηκώσουν. Δεν πρόλαβε όμως. Τα μάτια του Γιαννάκη την είδαν, κι έτσι, μόνο και μόνο από σκανταλιά, έσκυψε να την πάρει εκείνος.

- Νιάου! Νιάου! άφησέ την, δεν είναι δικιά σου, του είπε θυμωμένη η Πίτσα. Εκείνος όμως επέμενε.

- Ξουτ! Ξουτ! της έκανε.

Η Πίτσα όμως είχε αποφασίσει να μη αφήνει το κακό αγόρι να πάρει την κουδουνίστρα του μωρού. Την τράβηξε πρώτα με το ένα της πόδι, μετά με το άλλο, ενώ τον φοβέριζε με άγρια νιαουρίσματα.

- Τι γίνεται εδώ; μπήκε στη μέση η γιαγιά, να τους χωρίσει.

- Να, έχει την κουδουνίστρα του μωρού και δεν τη δίνει. Και με γρατζούνισε κι από πάνω, είπε αυτός το ψεματάκι του.

- Παλιόγατο! τη μάλωσε η γιαγιά, και σκύβοντας της πήρε την κουδουνίστρα με το ζόρι.

Τι είπαν μετά οι μεγάλοι γι' αυτήν δεν το άκουσε, γιατί ήταν πολύ λυπημένη κι είχε χωθεί στη γωνιά της. Κανείς ως τώρα δεν την είχε πει παλιόγατο σ' αυτό το σπίτι, μα εκείνη αγαπούσε όλους τόσο πολύ!

- Ζηλεύει το μωρό, αυτό είναι, έβγαλε το συμπέρασμα, σαν άκουσε και για το άλλο επεισόδιο, εκείνο της κουνουπιέρας, η θεία Μαίρη.

Κι ύστερα, χωρίς κανείς να της το ζητήσει, έδωσε και τη συμβουλή της:

- Μπόρει να το βλάψει το μωρό. Πρέπει να τη βγάλετε από το σπίτι.

Τότε κι η μητέρα κι η γιαγιά είπαν πως τη λυπούνται.

- Να μη τη λυπόσαστε. Η φίλη μου που σας είπα ότι τη θέλει θα τη φροντίσει με το παραπάνω. Δε λέω να την πετάξετε στο δρόμο.

Απ' όλ' αυτά τίποτα δεν άκουσε η Πίτσα. Αν τα 'χε ακούσει, δε θ' άφηνε τη γιαγιά να την πάρει τάχα για χάδια στην αγκαλιά της και να τη βάλει στο αυτοκίνητο της θείας. Ξαν το κατάλαβε πως ταξίδευε, ήταν αργά.

Από τη μέρα που βρέθηκε η Πίτσα στο καινούριο της σπίτι ήταν πολύ δυστυχισμένη. Όχι πως δεν τη φρόντιζαν και δεν την τάζαν με φρέσκο ψαράκι κάθε μέρα. Ο νους ήταν στο σπίτι της το παλιό, στη Νανά, στον Αλέξη και στο μωρό. Ιδίως στο μωρό.

Όσοπου μια μέρα αποφάσισε να ξαναγυρίσει κοντά τους. Το 'ξερε πως θα 'ταν πολύ μακριά. Από Φάληρο σε Κηφισιά, σαν να λέμε. Μα θα περπάταγε. Θα περπάταγε, ας ήταν να κουραστεί, ας ήταν να κοιμηθεί στο δρόμο, αυτή η καλομαθημένη, ας ήταν να πεινάσει. Φτάνει να ξαναγύρναγε. Και μια μέρα, κρυφά κρυφά να μην τη δουν, το σκασε. Κατά το μεσημέρι χτύπησε το τηλέφωνο. Η μητέρα των παιδιών το σήκωσε και, όταν το 'κλεισε, ήταν φανερό λυπημένη.

- Χάθηκε η Πίτσα, είπε στους δικούς της, που τρώγανε.

- Λέτε να την πάτησε κανένα αυτοκίνητο; είπε το συλλογισμό του ο Αλέξης, που είχε τόσο στενοχωρηθεί, όταν την έδωξαν.

- Μήπως κανένα παλιόπαιδο τη χτύπησε, κι είναι πουθενά πληγωμένη; είτε η Νανά λιπητερά.

- Το καημένο το γατί! συλλογίστηκε η μητέρα ντροπιασμένη, που είχε πιστέψει πως μπορεί να ζήλευε το μωρό της.

Κι η γιαγιά ένωσε πολλές τύψεις. Αυτή, κοροϊδεύοντάς την, την είχε βάλει στο αυτοκίνητο..

Ακόμα κι ο πατέρας, που τ' άκουσε το βράδυ, έδειξε κι αυτός την ανησυχία του.

Ένα πρωί όμως του ξύπνησαν οι χαρούμενες φωνές της γιαγιάς.

- Ήρθει Ήρθει Ξαναγύρισε!..

Σηκώθηκαν τα παιδιά από τα κρεβάτια τους και πήγαν να δουν ποιος ήταν εκείνος που ήρθε. Σκεφτείτε τη χαρά τους, σαν είδαν εκεί μπρος στην πόρτα την Πίτσα να στέκει αμίλητη και να τους κοιτά μες στα μάτια.

- Νιάου! Νιάου! Πάρτε με πάλι κοντά σας, έλεγε με παρακαλεστική φωνή. Εγώ μόνο εσάς αγαπάω.

Χαρές που κάνανε όλοι! Χάδια που τη γέμισαν! Άλλος πήγε να της φέρει γαλατάκι να πει, άλλος τη σήκωνε αγκαλιά, κι όλοι, ακόμα κι η γιαγιά, θέλανε με κάθε τρόπο να της δείξουνε πως δε θα την ξανάδιωχναν ποτέ, και θα την είχανε πάντα κοντά τους.

Βέβαια ποτέ κανείς τους δεν έμαθε πόσες ταλαιπωρίες και περιπέτειες τράβηξε οχτώ ολόκληρες μέρες που περιπλανιόταν στους δρόμους. Είχαν καταλάβει όμως πόσο τους αγαπούσε, για να μπορέσει να κάνει τέτοιο μακρύ δρόμο, σαν να λέμε από Φάληρο σε Κηφισιά, για να ξαναγύρισει κοντά τους. Κι αυτό έφτανε.

Μαρία Γουμενοπούλου

ΑΧ! ΓΙΑΤΙ ΝΑ ΕΙΜΑΙ ΓΑΤΑ!

- Γάτα μου αγαπημένη, γιατί είσαι μουτρωμένη;

- Δεν μ' αρέσει η ουρά μου ούτε το νιαούρισμά μου. Μοιάζω με χοντροπατάτα.

Αχ, γιατί να είμαι γάτα!

- Να σε κάνω παπαγάλο; Λέγε γρηγορά, Μαγδάλω!

Αν δεν ήσουν αυτό που είσαι, τι θα ήθελες να είσαι;

- Κάτι καλύτερο από γατί. Μόνο που, μάγε μου, δεν ξέρω τι.

- Άμπρα Κατάμπρα και λάδι και ξίδι πλοίαρχος γίνε και φύγε ταξίδι.

- Φοβάμαι τον ωκεανό! Κάνε με κάτι στεριανό!

- Καλά. Άμπρα Κατάμπρα πιλάφι και πουρές γίνε μαιμού, Μαγδάλω, και κάνε μου χαρές!

- Μπρος γκρεμός και ζούγκλα πίσω. Όχι! Δεν μπορώ να ζήσω μες στις μπανιές τα φύλλα και να παντρευτώ γορίλα!

- Άμπρα Κατάμπρα και σκόρδα πλεξούδα γίνε ή μέλισσα ή πεταλούδα!

- Το πρόβλημά μου πάλι δεν το έλυσα. Καθόλου δε μ' αρέσει να 'μαι μια μέλισσα. Πετώ στον αέρα και ζαλίζομαι, μυρίζω τα λουλουδία και φταρνίζομαι!

- Άμπρα Κατάμπρα πάλι και μήλο και αχλάδι γίνε λαγός και πήδα συνέχεια στο λιβάδι!

- Πώς σου ήρθε; Πρώτα πρώτα δε μ' αρέσουν τα καρότα!

- Άμπρα Κατάμπρα τότε και δυο αυγά μελάτα γίνε Ξανά Μαγδάλω, η όμορφή μου γάτα!

- Ζήτω! Ξανάγινε γάτα! Να με πειράζεις σταμάτα.

Μαριαννίνα Κριεζή

(Βασισμένο το κείμενο των COLIN και HAWKINS)

Η ΓΑΤΟΥΛΑ

Η γατούλα μου φωνάζει:

Νιάο, νιάο.

Κι είναι τώρα σαν να λέει:

«Πώς πεινάω!...»

Την ταΐζω, την ποτίζω.

Νιάο, νιάο.

Κι είναι πάλι σαν να λέει:

«Σ' αγαπάω».

Τη χαιδεύω. Νύχια μπήγει.

Νιάο, νιάο...

Ναι. Το ξέρω τι μου λέει:

«Γρατσουνάω».

Γιώργης Κράκος

Η ΜΠΑΛΑ

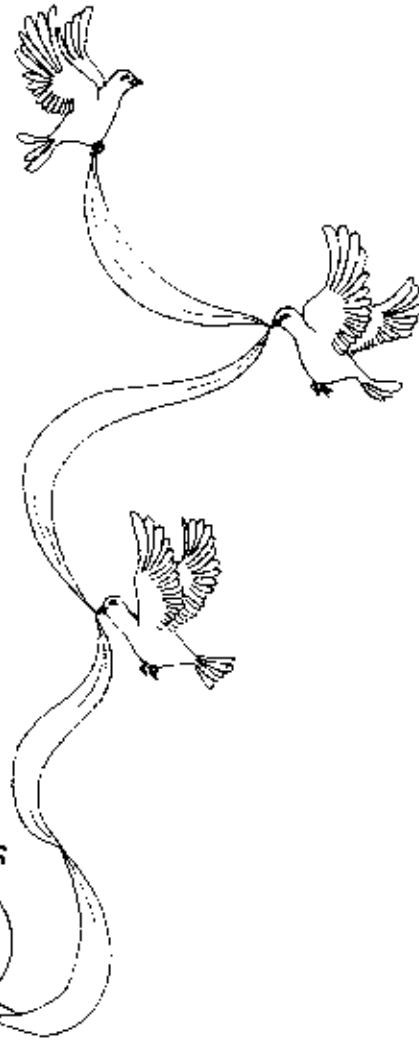
Είπε μια μπάλα
λόγια μεγάλα
και φουσκωμένα
και στρογγυλά!
- Μες στην καρδιά μου
έχω, παιδιά μου,
την πιο μεγάλη
βρυσσοχαρά!

Κι αν με χτυπάτε
κι αν με κλοτσάτε,
το 'χω καμάρι
βαθιά βαθιά,
γιατ' είμαι η πρώτη
που μ' αγαπάτε
και τυραννάτε
έτσι τρελά!

Όταν διαβαίνω,
πίσω μου, σέρνω
κόσμο και κόσμο.
-τρελή πομπή-
κι απ' την κερκίδα,
σαν «ηρωίδα»,
με υμνολογούνε!
Ω, τι «τιμή»!

Είμαι μια μπάλα
«πετυχημένη»
«τρισοξασμένη»,
κι ευτυχισμένη!
Μόνη μου έγνοια,
τρελά παιδιά,
μπας και μου στήσετε
«σκυλοκαυγά»!

Ανδρέας Κωνσταντινίδης

Ο ΑΝΕΡΓΟΣ Ο ΜΠΟΓΙΑΤΖΗΣ

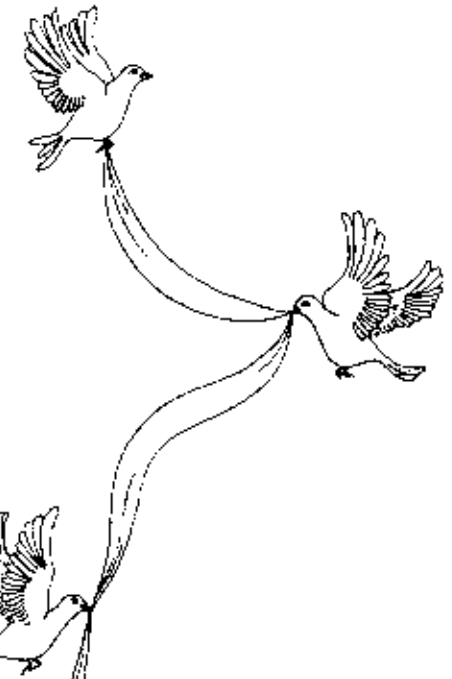
Ο άνεργος ο μπογιατζής,
ο μπογιατζής ο Σταύρος,
ανέβηκε στον ουρανό
για μια μέρα που ήταν μαύρος.

Τον ήλιο παρακάλεσε
το φως του να τ' ανάψει
και πήρε το πινέλο του,
τον ουρανό να βάψει.

Κι ο άνεργος ο μπογιατζής,
ο μπογιατζής ο Σταύρος,
έβαψε μπλε τον ουρανό,
που ήταν τόσο μαύρος.

Κι ύστερα ηλιοφώτισε
όλο το μαγαζί του,
κι όταν ο ήλιος έδυσε,
κατέβηκε μαζί του.

Γιώργος Μ. Μαρίνος

ΚΑΙ ΓΕΛΩ, ΓΕΛΩ

Μια σταλιά γλυκό κρασάκι
μου 'δωσε ο μπαμπάς να πω'
το κατέβασα ως τον πάτο
κι όλα γίναν άνω-κάτω!

Δυο μαμάδες, δυο μπαμπάδες,
στο τραπέζι δυο καρβέλια!
Όλα πια διπλά τα βλέπω
και χτυπέμαι από τα γέλια.

Και γελώ, γελώ, γελώ,
που 'γινα σε τέτοιο χάλι,
και γελούν, γελούν, γελούν
και γελούν μαζί μου οι άλλοι...

Μια σταλιά γλυκό κρασάκι,
μα η ζαλάδα δεν περνά!
δυσ κεφάλια το σκυλάκι,
δυο ουρίτσες μου κουνά...

Ντίνα Χατζηνικολάου

ΤΟ ΟΝΕΙΡΟ ΤΟΥ ΓΙΟΜΟ

(παραμύθι της Γκάνα)

Μια φορά κι έναν καιρό ζούσε ένας φτωχός, πολύ φτωχός άνθρωπος, τόσο φτωχός, που δεν είχε παρά ένα όνομα κι ένα όνειρο. Τ' όνομά του ήταν Γιόμο. Κι όλοι το ήξεραν στο χωριό. Κανένας, ωστόσο, δεν ήξερε τ' όνειρό του. Κανένας δεν είχε ακούσει ποτέ πως ο Γιόμο ήθελε ν' αγοράσει μια καινούρια πολύχρωμη, μια πανάκριβη, φορεσιά.

Μέρα και νύχτα ζούλευε ο Γιόμο. Δούλευε για το όνειρο. Για να μαζέψει χρήματα και ν' αγοράσει τη φορεσιά. Μα τα χρήματα δεν έφταναν. Κι ο Γιόμο όλο και πιο σκληρά δούλευε, όλο και πιο σκληρά...

Πέρασαν μέρες, πέρασαν μήνες, πέρασαν χρόνια, κι ο Γιόμο κάποτε τα κατάφερε. Μέτρησε τα χρήματα που είχε μαζέψει, έβαλε τα νομίσματα το ένα πάνω στ' άλλο, και κείνα έφτασαν ψηλά, πολύ ψηλά, ίσαμε τ' όνειρο.

Και τότε αγόρασε τη φορεσιά. Ήταν πολύχρωμη! Ολοκαινούρια! Ίδια με κείνη του ονείρου!

Όλοι στο χωριό θαύμαζαν τώρα του Γιόμο τη φορεσιά. Κι εκείνος δεν έλεγε να τη βγάλει από πάνω του. Δεν έλεγε να φορέσει άλλο ρούχο. Χρόνια κόπιασε, χρόνια στερήθηκε, καιρός τώρα να χαρεί τ' όνειρό του. Θα τη φορούσε, λοιπόν, θα τη φορούσε, ώσπου να λιώσει.

Πέρασαν μέρες, πέρασαν μήνες, πέρασαν χρόνια, κι άρχισε κάποτε να λιώνει, να σκίζεται η φορεσιά. Ο Γιόμο δεν απελπίστηκε. Το ύφασμα ήταν πάντα πολύχρωμο. Κι είχε μείνει αρκετό για ένα γιλέκο. Πήγε, λοιπόν, στο ράφτη, τον παρακάλεσε, κι εκείνος του έραψε ένα γιλέκο με τα γερά κομμάτια που είχαν μείνει απ' τη φορεσιά.

Όλοι στο χωριό θαύμαζαν τώρα το γιλέκο του Γιόμο. Κι εκείνος δεν έλεγε να το βγάλει από πάνω του. Χρόνια και χρόνια είχε κοπιάσει για κείνο το ύφασμα. Θα το φορούσε, λοιπόν, το γιλέκο, θα το φορούσε, ώσπου να λιώσει.

Πέρασαν μέρες, πέρασαν μήνες, πέρασαν χρόνια, και το γιλέκο άρχισε πια να λιώνει, να σκίζεται. Ο Γιόμο, ωστόσο, δεν απελπίστηκε. Το ύφασμα ήταν

ακόμη πολύχρωμο κι είχε μείνει αρκετό για ένα σκούφο. Πήγε, λοιπόν, στο ράφτη, τον παρακάλεσε, κι εκείνος του έφτιαξε ένα σκούφο με τα γερά κομμάτια που είχαν μείνει απ' το γιλέκο.

Όλοι στο χωριό θαύμαζαν τώρα το σκούφο του Γιόμο. Κι εκείνος δεν έλεγε να τον βγάλει απ' το κεφάλι του. Χρόνια και χρόνια είχε δουλέψει για το πολύχρωμο ύφασμα. Θα φορούσε, λοιπόν, το σκούφο, θα τον φορούσε, ώσπου να λιώσει.

Κι όταν πέρασαν μέρες και πέρασαν μήνες και πέρασαν χρόνια, έλιωσε και ο σκούφος, μα ο Γιόμο πάλι δεν απελπίστηκε. Με το ύφασμα που 'χε απομείνει, έδωσε και του έφτιαξαν ένα κουμπί για το παλιό του το ρούχο. Και το κουμπί έγινε τόσο ωραίο, που όλοι το θαύμαζαν στο χωριό.

Πέρασαν όμως κι άλλες μέρες κι άλλοι μήνες κι άλλα χρόνια. Και κάποτε έλιωσε ακόμη και το κουμπί. «Τούτο το μικρούτσικο κομματάκι που απόμεινε», του είπαν τότε οι φίλοι του στο χωριό, «τίποτα πια δεν μπορείς να το κάνεις».

Ο Γιόμο, ωστόσο, είχε μάθει να μην απελπίζεται. Χαμογέλασε, λοιπόν, σαν τους άκουσε, και το ίδιο βράδυ το τριμμένο κουμπί της πολύχρωμης φορεσιάς το έκανε παραμύθι.

Λότη Πέτροβιτς - Ανδρουτσοπούλου

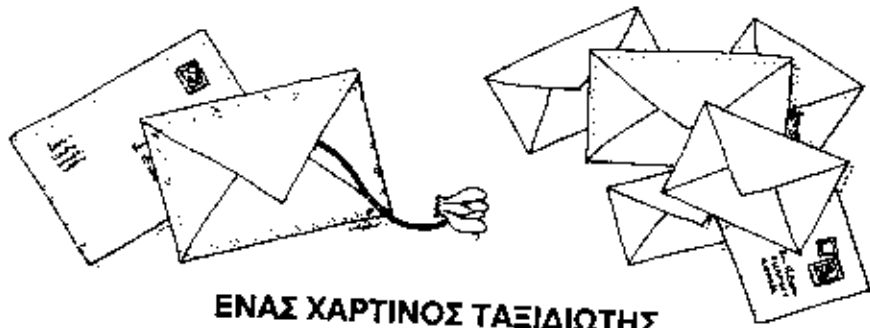
ΜΥΑΛΟ, ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΚΑΡΔΙΑ

Σαν μικρό κομπιουτεράκι
το μυαλό του Αντωνάκη
βρίσκει αμέσως σ' όλα λύσεις
κι απαντά σ' ό,τι ρωτήσεις.

Πιο σπουδαίο όμως ακόμα
του Αντώνη είναι το στόμα,
που όσα ο νους του κατεβάζει
με λογάκια τα εκφράζει.

Μα εκείνο που 'χει μέλι,
σαν κερήθρα στην κυψέλη,
είναι σίγουρα η καρδιά του,
που, όπως λέει κι η γιαγιά του,
μέλι στάζει, όταν γελάει,
μέλι, κι όταν αγαπάει.

Μαρία Γουμενοπούλου

ΕΝΑΣ ΧΑΡΤΙΝΟΣ ΤΑΞΙΔΙΩΤΗΣ

Αχ! είπε ο φάκελος με το γράμμα, πόσο είμαι κουρασμένος! και μαζί με τ' άλλα γράμματα ξάπλωσε στο καλάθι.

- Τι έκανες, κύριε φάκελε, και κουράστηκες; ρώτησε το καλάθι.
- Άκου και λυπήσου με! Εγώ, καθώς βλέπετε, είμαι από τη Θεσσαλονίκη. Ένα παιδάκι με πέταξε στο κουτί του ταχυδρομείου.
- «Στο καλό», μου είπε «Φιλιά στο θείο Θανάση και στα ξαδέρφια μου.
- Έχω βάλει κι ένα κυκλάμινο μέσα στο γράμμα. Πήγαινε γρήγορα, μη μαραθεί».
- Και πώς έφτασες ως εδώ; απόρησε το καλάθι.
- Με το αεροπλάνο, εξήγησε ο φάκελος.
- Και δε φοβήθηκες;
- Φοβήθηκα, δε λες τίποτα. Πρώτη φορά ταξίδευα με αεροπλάνο. Φαβόμουνα μη ζαλιστώ και γίνω ρεζίλι μπραστά στην παρέα μου.
- Είχες και παρέα; θαύμασε το καλάθι.
- Ου! Ένα σάκο γεμάτο γράμματα. Ταξιδεύαμε όλοι μαζί. Είχε και άλλους σάκους για άλλα μέρη.
- Ποια μέρη; τα είχε χαμένα το καλάθι.
- Να, για τη Λάρσα, για την Πάτρα, την Κρήτη.
- Πόσοι τόποι! ζήλησε το καλάθι.
- Απ' όλο τον κόσμο έρχονται γράμματα και φεύγουν γράμματα. Λίγο περήφανος ήταν ο φάκελος, που ήξερε τόσα πράγματα. Μα γρήγορα, ξέχασε την περηφάνια του και όλο στενοχώρια και ανησυχία είπε:
- Πού θα βρω το θείο Θανάση, να του δώσω τα φιλιά του μικρού ανιψιού του; Θα χαθώ σε μια τόσο μεγάλη πολιτεία!
- Γέλασε καλόκαρδα το καλάθι.
- Τώρα ξέρω εγώ. Θα 'ρθουν να σε ξεδιαλέξουν από τα άλλα γράμματα. Γιατί, βλέπεις, χωρίζεται η πολιτεία σε περιοχές.
- Δηλαδή χωρίζουν την πολιτεία σε κομμάτια κομμάτια σαν να 'ναι τούρτα;
- Όπως το λες γίνεται, συμφώνησε το καλάθι.
- Και θα φύγουν όλα τα γράμματα και θα μείνω μόνος; τρόμαξε ο φάκελος.
- Θα 'χεις παρέα όλα τα γράμματα που πάνε στην ίδια περιοχή, στο ίδιο κομμάτι της πόλης. Θα σε σηκώσει στα χέρια του ο ταχυδρόμος και θα σε παραδώσει στο θείο Θανάση.

- Ε, τι γίνεται εδώ; Εσείς πιάσατε κουβέντα, κι εγώ πάω να σκάσω εδώ μέσα. Η φωνή έβγαине μεσ' από το φάκελο.
- Είναι το κυκλάμινο, εξήγησε ο φάκελος στο καλάθι, που τον κοιτάζε με απορία.
- Θα χάσουμε τη ζέστα μας, άλλη φωνή ακούστηκε μεσ' από το φάκελο.
- Είναι τα φιλιά του μικρού παιδιού, του Γιάννη, εξήγησε πάλι ο φάκελος.
- Έτοιμοι;
- Ο ταχυδρόμος έφτασε. Πήρε το φάκελο και την παρέα του.
- Γεια σου, είπε ο φάκελος στο καλάθι φεύγοντας.
- Γεια σου και... χαιρετίσματα στο θείο Θανάση κι από μένα, φώναξε το καλάθι στο φίλο του, που είχε πια ξεκινήσει.
- Ένα φιλά που είχε πέσει από το φάκελο ακολουθούσε, πετώντας, τον ταχυδρόμο.

Γαλάτεια Σουρέλη

Ο ΣΤΑΜΑΤΗΣ ΚΑΙ Ο ΓΡΗΓΟΡΗΣ

Δρόμος πόλης, σηματοδότης.

ΛΑΓΟΥΔΑΚΙ:

Περπατώ, περπατώ,
όλο τρέχω και πηδώ,
τους φίλους μου θα δω,
στο πάρκο θα τους βρω.

Φτάνει στο φανάρι και ακούει μια φωνή, καθώς ετοιμάζεται να περάσει το δρόμο.

ΦΩΝΗ: Στοπ! Πού πας;

ΛΑΓΟΣ (κοιτάζει γύρω του παραξενεμένος): Μπα! ποιος μίλησε; (Ετοιμάζεται πάλι να περάσει).

ΦΩΝΗ: Στοπ! Ααα... μα δεν ακούς, λαγουδάκι;

ΛΑΓΟΣ: Ακούω και πολύ καλά μάλιστα! Αλλά δε σε βλέπω. Πού είσαι;

ΦΩΝΗ: Σήκωσε λίγο το κεφάλι σου και θα με δεις! Κοπάζει στο φανάρι.

ΛΑΓΟΣ: Α! ένα κόκκινο ανθρωπάκι!

Ο Σταμάτης εμφανίζεται στη σκηνή, μπροστά του.

ΣΤΑΜΑΤΗΣ: Είμαι ο Σταμάτης.

ΛΑΓΟΣ: Και τι δουλειά έχεις εκεί πάνω;

ΣΤΑΜΑΤΗΣ: Εδώ μένω. Αυτό το φανάρι είναι το σπίτι μου. Από ψηλά κάνω μια πολύ σπουδαία δουλειά.

ΛΑΓΟΣ: Τι εννοείς;

ΣΤΑΜΑΤΗΣ: Να, λέω στους ανθρώπους πότε πρέπει να σταματήσουν και να μην περάσουν το δρόμο.

ΛΑΓΟΣ: Γιατί, αυτοί δεν το ξέρουν;

ΣΤΑΜΑΤΗΣ: Είναι πολύ βιαστικοί και δεν προσέχουν. Τα αυτοκίνητα είναι κι αυτά βιαστικά. Έτσι, όλοι κινδυνεύουν. Κι εγώ τους βοηθώ.

ΛΑΓΟΣ: Μα πώς;

ΣΤΑΜΑΤΗΣ: Στέκομαι εκεί ψηλά, και όταν οι πεζοί ετοιμάζονται να διασχίσουν το δρόμο τη στιγμή που δεν πρέπει, εγώ ανάβω ένα κόκκινο φωτάκι. Με βλέπουν οι άνθρωποι και δεν περνούν!

ΛΑΓΟΣ: Καλά, εσύ δεν τους αφήνεις ποτέ να περάσουν; Πότε θα πάνε στις δουλειές τους;

ΣΤΑΜΑΤΗΣ: Αυτό κρατάει λίγο. Σβήνω εγώ το φως, και ανάβει ο Γρηγόρης το δικό του. Εκείνος ανάβει το πράσινο χρώμα. Έτσι οι πεζοί ξέρουν πως τώρα, με το πράσινο φως, μπορούν να περάσουν χωρίς κίνδυνο το δρόμο!

ΛΑΓΟΣ: Στ' αλήθεια, πολύ σπουδαία η δουλειά που κάνεις εσύ και ο φίλος σου! Εγώ ετοιμαζόμουν να περάσω πριν από λίγο το δρόμο...

ΣΤΑΜΑΤΗΣ: Χωρίς να κοιτάξεις καθόλου! Γι' αυτό σε φώναξα! Εκείνη την ώρα δεν μπορούσες να περάσεις. Είχα αναμμένο το κόκκινο φως!

ΛΑΓΟΣ: Σ' ευχαριστώ πολύ για όσα μου είπες. Τώρα θα ξέρω να περνάω το δρόμο χωρίς να κινδυνεύω. Θα το πω και στους φίλους μου. Πάω να τους βρω.

ΣΤΑΜΑΤΗΣ: Στο καλό και μην ξεχνάς, με το πράσινο περνάς!

ΛΑΓΟΣ: (προχωράει τραγουδώντας):

Το κόκκινο σαν δώ,

αμέσως σταματώ,

Περμιένω εκεί στην άκρη

πράσινο φως ν' ανάψει.

Τασούλα Τσιλιμένη

ΣΤΑΜΑΤΗΣ ΚΑΙ ΓΡΗΓΟΡΗΣ

Μια φορά κι έναν καιρό ήταν δυο μικρά ανθρωπάκια. Το ένα το έλεγαν Σταμάτη και το άλλο Γρηγόρη.

Μια μέρα ο Σταμάτης και ο Γρηγόρης αποφάσισαν να πάνε στην πόλη, για να σώσουν τους ανθρώπους από τα αυτοκίνητα.

Προχώρησαν, προχώρησαν, ώσπου συνάντησαν έναν τσομπάνο που έβασκε τα πρόβατά του.

- Εί! πού πάτε έτσι βιαστικοί; ρώτησε ο τσομπάνος.

- Πάμε στην πόλη, είπαν τα ανθρωπάκια.

- Και τι θα κάνετε στην πόλη; Ξαναρώτησε ο τσομπάνος.

- Θα σώσουμε τους ανθρώπους από τα αυτοκίνητα, απάντησαν τα δυο ανθρωπάκια.

- Εσείς θα σώσετε τους ανθρώπους από τα αυτοκίνητα; γέλασε ο τσομπάνος.

- Ναι, εμείς, είπαν πάλι τα δυο ανθρωπάκια.

- Και πώς λέγεστε, κουμπάροι; ρώτησε ο τσομπάνος.

- Σταμάτης, είπε το ένα ανθρωπάκι.

- Γρηγόρης, είπε το άλλο ανθρωπάκι.

Έτσι είπαν και φύγανε. Προχώρησαν, προχώρησαν πάλι και συνάντησαν ένα γεωργό που όργωνε το χωράφι του.

- Εί! τους φώναξε ο γεωργός. Για πού το βάλατε;

- Πάμε να σώσουμε τους ανθρώπους από τ' αυτοκίνητα, απάντησαν τα δυο ανθρωπάκια.

- Εσείς θα σώσετε τους ανθρώπους από τα αυτοκίνητα! γέλασε ο γεωργός. Τι αστειό είναι πάλι αυτό;

- Εμείς, εμείς! είπαν με σιγουριά τα δυο ανθρωπάκια. Θα δεις...

- Και πώς είναι τ' όνομά σας; ρώτησε ο γεωργός.

- Το δικό μου είναι Σταμάτης, είπε το ένα ανθρωπάκι.

- Το δικό μου είναι Γρηγόρης, είπε το άλλο ανθρωπάκι.

Είπανε και φύγανε. Σαν φτάσανε στην πόλη, οι δυο φίλοι πήγαν στην αστυνομία.

- Ήρθαμε να σώσουμε τους ανθρώπους από τα αυτοκίνητα, είπαν στους αστυνομικούς.

Οι αστυνομικοί δε γέλασαν, μόνο ρώτησαν:

- Και τι ζητάτε για να σώσετε τους ανθρώπους;

- Να μας ακούν, είπε ο Γρηγόρης.

- Να μας κοιτούν στα μάτια, είπε ο Σταμάτης.

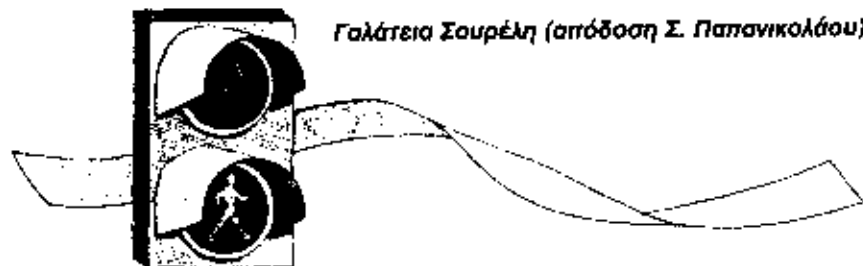
- Θα σας φτιάξουμε σπιτάκια, να μην κρυώνετε. Μην τύχει και αρρωστήσετε, είπαν οι αστυνομικοί.

Έτσι κι έγινε. Ο Γρηγόρης φόρεσε πράσινο κουστούμι και μπήκε σ' ένα πράσινο σπιτάκι. Τώρα οι μεγάλοι αλλά και τα μικρά παιδιά ξέρουν κι όταν είναι στο δρόμο, κοιτούν το σπιτάκι των δυο μικρών ανθρώπων.

- Περάστε, κάντε τη δουλειά σας. Τα αυτοκίνητα είναι σταματημένα και περιμένουν! λέει το πράσινο ανθρωπάκι, ο Γρηγόρης.

- Στοπ, και να με συμπαθάτε, ο δρόμος τώρα είναι για τα αυτοκίνητα! λέει το κόκκινο ανθρωπάκι, ο Σταμάτης.

- Έτσι, ο Σταμάτης και ο Γρηγόρης, τα δυο ανθρωπάκια, κατέβηκαν στην πόλη. Από τότε, τσαφ! ανάβει ο ένας κόκκινο, τσουφ! ο άλλος πράσινο: και οι μεγάλοι και τα παιδιά δε φοβούνται πια τα αυτοκίνητα, έχουνε γίνει φίλοι.

Γαλάτεια Σουρέλη (απόδοση Σ. Παπανικολάου)

ΤΟ ΠΙΑΤΟ ΤΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ

Στο πιάτο του Αλέξανδρου είναι ζωγραφισμένα παιδιά. Όταν τρώει το φαί του, τα βλέπει εκεί μέσα γελαστά και χαρούμενα. Όλα αυτά τα ζωγραφιστά παιδιά είναι φίλοι του. Φορούν διαφορετικές φορεσιές, από διάφορες χώρες. Μαζί με τη μαμά του τους έχουν δώσει ονόματα. Τους μιλάνε, τους ρωτάνε αν τους αρέσει το φαγητό και περνάνε πολύ όμορφα.

Του Αλέξανδρου του αρέσει η σπανακόπιτα. Η μαμά του την κάνει πεντανόστιμη. Μα το μεγάλο γλέντι γίνεται με τη φασολάδα. Ο Αλέξανδρος καταπίνει τη ζεστή σούπα και ταιίζει τους φίλους του.

- Ένα φασόλι για τον Τζώνη.

- Ένα καρτό για τη Νατάσα.

- Μην κρύβεσαι, Αντουανέτα, τρώγε τη φασολάδα σου!

Και την τρώει όλη εκείνος...

Ένα βράδυ, την ώρα που η μάνα έστρωνε το τραπέζι, ο πατέρας άνοιξε την τηλεόραση. Ο Αλέξανδρος στρώθηκε στο φαί, μπροστά στα πιάτο του, όπου μοσχοβολούσε ένα κομμάτι σπανακόπιτα.

Ξαφνικά η τηλεόραση έδειξε μια έρημο. Μεγάλη έρημο.

Ο ήλιος έκαίγε τις πέτρες.

Πάνω στην άμμο περπατούσαν ξυπόλυτα παιδιά, αγέλαστα. Με μεγάλα μάτια. Με ποδιάρια λιγνά σαν καλάμια. Με χέρια σαν κλωστές.

Ο Αλέξανδρος πρώτη φορά στη ζωή του έβλεπε τέτοιο πράγμα.

Ένα απ' αυτά τα παιδιά άπλωσε το χέρι κρατώντας ένα πιάτο, σαν να ήθελε να το δείξει στον Αλέξανδρο. Δεν ήταν ζωγραφισμένο. Ήταν τσίγκινο.

Δεν ήταν γεμάτο. Ήταν άδειο.

Η σπανακόπιτα περίμενε μοσχοβολώντας. Μα ο Αλέξανδρος δεν είχε πια όρεξη. Του φάνηκε πως όλη εκείνη η άμμος είχε φράξει το λαιμό του, κι ότι το σπίτι τους γέμισε άδεια, τσίγκινα πιάτα.

- Φάε, Αλέξανδρε, έλεγε η μάνα.

- Δεν πεινάω, μουρμούρισε το παιδί.

Ο εκφωνητής έλεγε τα δικά του λόγια στην τηλεόραση. Κάτι, όπως: «Η βοήθεια... και η πείνα... τα παιδιά... στην Τράπεζα... όποιος θέλει να βοηθήσει να πάει στην Τράπεζα...».

Και κάτι άλλα που δεν τα καταλόβαινε. Την Τράπεζα όμως την ήξερε. Στη γωνιά του δρόμου ήταν μία. Πήγαινε με τον πατέρα του καμιά φορά.

Ωστε έτσι λοιπόν; Δεν ήταν όλα τα παιδιά γελαστά και χορτάτα, όπως έδειχνε το πιάτο του; Υπήρχαν Τζώνηδες και Νατάσες που πεινούσαν;

Η μάνα δεν επέμενε άλλο για φαγητό και πήρε το ζωγραφιστό του πιάτο και το έβαλε στο φούρνο της κουζίνας.

Την άλλη μέρα ο Αλέξανδρος ζήτησε από τη μητέρα του το πιάτο του. Την παρακάλεσε να τον πάει ως την Τράπεζα. Στην Τράπεζα δεν είχε πει ο εκφωνητής; Ε, στην Τράπεζα θα πήγαινε κι εκείνος.

Η μητέρα του του έκανε το χατίρι.

Στάθηκαν στην ουρά. Οι άλλοι γύρω έβλεπαν τον Αλέξανδρο με το πιάτο στο χέρι και χαμογελούσαν. Μα εκείνος ήταν πολύ σοβαρός.

Έφτασε στο ταμείο. Σηκώθηκε στις μύτες των ποδιών του. Απόθεσε το πιάτο με τη σπανακόπιτα στο γκισέ κι έκανε να φύγει...

- Τι είναι αυτό; ρώτησε ξαφνιασμένος ο ταμίας.

- Είναι ... (κόμπιασε το παιδί), πες μαμά... είναι για τους φίλους μου στην έρημο... Η τηλεόραση το είπε να έρθουμε στην Τράπεζα... Κι έφερα την πίτα μου.

Έκανε πάλι να φύγει.

- Στάσου, ξαναφώναξε ο ταμίας. Κι εσύ;

- Μα εγώ έχω πίτα στο σπίτι... απόρησε ο Αλέξανδρος.

Τα μάτια του ταμιά γυάλισαν. Κι όλων των άλλων που περίμεναν στη σειρά. Κι έτσι, πολλά λαμπερά και συγκινημένα μάτια συνόδεψαν το παιδί, που προχώρούσε προς την έξοδο. Η μάνα του του κούμπωνε με στοργή το παλτό και του έλεγε

- Πάμε τώρα στο σπίτι, Αλέξανδρε. Πάμε.

Αγγελική Βαρελλά
(ανέκδοτο)

ΣΕΜΙΛΑ

Το ξέρω, Σεμίλα,
Ο πόλεμος τρόμαξε τη μικρή σου καρδούλα.

Το ξέρω, Σεμίλα,
ο πόλεμος μεγάλωσε τα μάτια σου.

Το ξέρω, Σεμίλα,
μέρες τώρα πεινάς.

Μην κλαις, Σεμίλα,
θα σου φέρω τον ήλιο μου.

Μην κλαις, Σεμίλα,
θα σου φέρω την αγάπη μου.

Μην κλαις, Σεμίλα,
θα σου φέρω την καρδιά μου.

Χέρι με χέρι θα διώξουμε τον πόλεμο,
χέρι με χέρι θα μοιράσουμε το ψωμί.

Μην κλαις, Σεμίλα.

Γιώτα Παρθενίου

ΑΝ ΟΛΑ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΤΗΣ ΓΗΣ

Αν όλα τα παιδιά της γης
πιάναν γερά τα χέρια,
κορίτσια αγόρια στη σειρά
και στήνανε χορό,
ο κύκλος θα γινότανε
πολύ πολύ μεγάλος
κι ολόκληρη τη Γη μας
θ' αγκάλιαζε θαρρώ.

Αν όλα τα παιδιά της γης
φωνάζαν τους μεγάλους
κι αφήναν τα γραφεία τους
και μπαίναν στο χορό,
ο κύκλος θα γινότανε
ακόμα πιο μεγάλος
και δυο φορές τη Γη μας
θ' αγκάλιαζε θαρρώ.

Θα 'ρχόνταν τότε τα πουλιά,
θα 'ρχόνταν τα λουλούδια,
θα 'ρχότανε κι η άνοιξη
να μπει μες στο χορό,
κι ο κύκλος θα γινότανε
ακόμα πιο μεγάλος
και τρεις φορές τη Γη μας
θ' αγκάλιαζε θαρρώ!

Γιάννης Ρίτσος

ΤΟ ΚΑΡΒΕΛΑΚΙ

Μια φορά κι έναν καιρό, παιδιά μου, ήταν ένας γέρος και μια γριά. Όπου, λοιπόν, μια μέρα ο γέρος λείει στην γριά:

– Άντε, γριά, γριούλα, ξύσε την κασόνα, τίναξε και τη σακούλα. Μαθές, παύ ξέρεις, μπορεί - τίναξε εδώ, ξύσε από κει - μπορεί να μαζευτεί λίγο αλευράκι, και να σιάξεις κανένα καρβελάκι.

Κι έτσι, λοιπόν, η γριά, η γριούλα, ξύνει την κασόνα τινάζει τη σακούλα, μαζεύει δυο φούχτες αλευράκι, να φτιάξει ένα καρβελάκι.

Ζυμώνει τ' αλευράκι μάνι μάνι κι ένα καρβελάκι φτιάχνει και το ρίχνει στο τηγάνι. Και σε λίγο, να παιδιά μου, ρόδινο και γελαστό, το καρβελάκι το αχνιστό. Και το βάζει στο περβάζι, να κρυώσει στη δροσούλα, να ταϊστούν, να στυλωθούνε κι ο γεράκος κι η γριούλα.

Όπου, λοιπόν, το καρβελάκι καθότανε στο παραθύρι, καθόταν, στρογγυλοκαθόταν και στοχαζόταν. Και κει - τι του 'ρθε; ποιος το ξέρει; - έδωσε μια και πάρ'το κάτω απ' το παράθυρο πηδάει, πάνω στο πάτωμα κυλάει, κι από το πάτωμα στην πόρτα, κι από την πόρτα στο χαγιάτι, κι απ' το χαγιάτι στην αυλίτσα με τα χόρτα, κι απ' την αυλή (αχ, τι θα πει η γριούλα η καλή;) κι απ' την αυλή μας πάλι, τραβάει τραβάει στο δρόμο πέρα, στον καθαρό αέρα, κι από δω παν κι οι άλλοι.

Το καρβελάκι τραβάει γοργό γοργό και κει που πάει ανταμώνει ένα λαγό.

– Θα σε φάω, θα σε φάω, καρβελάκι.

– Μη με τρώς, καλό μου λαγουδάκι, κι εγώ θα σου πω ένα τραγουδάκι.

Είμαι ένα καρβελάκι εγώ
αθώο, νιογέννητο, γοργό.
Μ' έξιψε απ' το κασόνι η γριούλα,
με τίναξε κι απ' τη σακούλα
και με ζημώνει μάνι μάνι
κι απέ με ρίχνει στο τηγάνι
κι απέ με βάζει στο περβάζι
και με τηράει και με θαμάζει
και καρτεράει για να κρυώσω
και την κοιλιά της να στυλώσω.
Μα κει, στην ώρα κείνη επάνω,
εγώ στα πόδια μου το βάνω.
Κι η γριά κι ο γέρος - τρου, τρου, τρου -
μείναν στα κρύα του λουτρού.

Καλά καλά δεν απόσωσε το τραγουδάκι, καλά καλά δεν πρόφτασε ο λαγός να δει, και να, τραβάει, κυλάει το καρβελάκι πάλι, κι από δω παν κι οι άλλοι.

Κει που τραβά γοργά τη στράτα στράτα, ανταμώνει ένα λύκο με πόδια νυχάτα.

- Θα σε φάω, θα σε φάω, καρβελάκι.
- Μη με τρως, καλέ μου λύκε, ποπό πο, κι εγώ ένα τραγουδάκι θα σου πω!

Είμαι ένα καρβελάκι εγώ
 αθώο, νιογέννητο, γοργό.
 Μ' έβυσε απ' το κασόνι η γριούλα,
 με τίναξε κι απ' τη σακούλα
 και με ζημώνει μάνι μάνι
 κι απέ με ρίχνει στο τηγάνι
 κι απέ με βάζει στο περβάζι
 και με τηράει και με θαμάζει
 και καρτεράει για να κριώσω
 και την κοιλιά της να στυλώσω.
 Μα και, στην ώρα κείνη επάνω,
 εγώ στα πόδια μου το βάνω.
 Κι έτσι τα δυο καλά γερόντια
 μέιναν με τη χαρά στα δόντια.
 Κι ενός λαγού το σκάω, κυρ λύκο,
 όπως και σένα θα σ' αφήκω,
 όπως αφήνω - τρου, τρου, τρου -
 όλους στα κρύα του λουτρού.

Καλά καλά δεν απόσωσε το τραγουδάκι, καλά καλά δεν πρόφτασε ο λύκος να δει, και, να, τραβάει, κυλάει το καρβελάκι πάλι, κι από δω παν κι οι άλλοι.
 Και που τραβά γοργά, ανταμώνει μια αρκούδα με φορδιές πατούσες κι αγριωπή μουσουδά.

- Θα σε φάω, θα σε φάω, καρβελάκι.
- Μωρ'τι μας λες, κυρά μου αρκούδα, με την άγρια τη μουσουδά.

Είμαι ένα καρβελάκι εγώ
 αθώο, νιογέννητο, γοργό.
 Μ' έβυσε απ' το κασόνι η γριούλα,
 με τίναξε κι απ' τη σακούλα
 και με ζημώνει μάνι μάνι
 κι απέ με ρίχνει στο τηγάνι
 κι απέ με βάζει στο περβάζι
 και με τηράει και με θαμάζει.

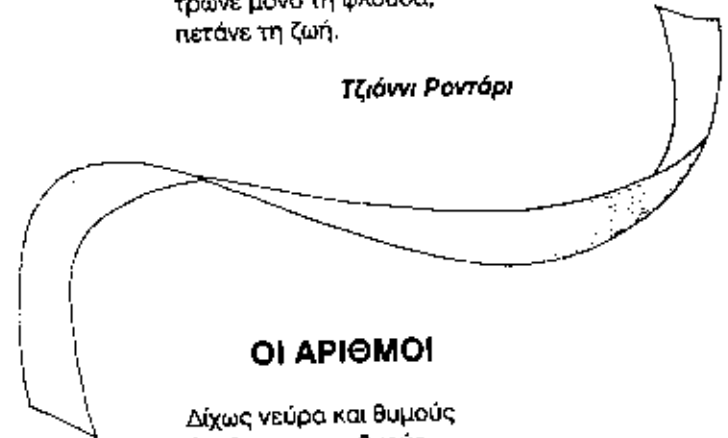

Αλέξης Τολστί

ΤΙ ΕΞΥΠΝΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ

Ο κύριος Σαρδέλης,
 ψαράς απ' το Πλωμάρι,
 έτρωγε τα λέπια,
 πέταγε το ψάρι.
 Ο θεός μου ο Παντελής,
 που έμενε στο Γουδί,
 έτρωγε το ποτήρι,
 πέταγε το κρασί.
 Μια απ' τις ξαδέρφες μου,
 που έμενε στην Άρτα,
 έτρωγε μόνο το χαρτί,
 κι όχι τη σοκολάτα.
 Κι ένας άλλος κύριος
 απ' το Βαρθολομίο
 έτρωγε τα τσόφλια
 και πέταγε τ' αυγό.
 Πολλοί απ' τους ανθρώπους,
 δεν ξέρω το γιατί,
 τρώνε μόνο τη φλούδα,
 πετάνε τη ζωή.

Τζιάννι Ροντάρι

ΟΙ ΑΡΙΘΜΟΙ

Δίχως νεύρα και θυμούς
 έμαθα τους αριθμούς.
 Διόλου δε με δυσκολεύουν,
 τους κοπώ και με μαγεύουν.

Δίκαια με λένε οι άλλοι
 μαθηματικό κεφάλι,
 αφού ξέρω και μπορώ
 ως το δέκα να μετρώ!

Ντίνα Χατζηνικολάου

ΟΙ ΠΟΝΤΙΚΟΙ ΣΤΟ ΤΑΞΙΔΙ

Πέντε ποντικοί μουντζούροι
κι άλλοι τρεις αλευρομούροι
μια φρεγάδα αρματώσαν
και φακή την εφορτώσαν.

Πέντε μέρες αρμενίζαν
και καιρό δεν εγνωρίζαν
και στο πέλαγο που βγήκαν
κει βαριά φουρτούνα βρήκαν.

Τρέχει ο ένας στο τιμόνι:
«Οχ! Κακός καιρός πλακώνει!»
Πάει ο άλλος στην αντένα:
«θα χαθούμε το καημένο!»

Πάει κι ο άλλος μες στ' αμπάρι:
«Βρε παιδιά, κακό χαμπάρι!»
Πάει κι ο άλλος μες στ' αρμάρι
για να τρώει παξιμάδι.

Πάει το ένα, πάει τ' άλλο,
γίνηκε κακό μεγάλο.
Πέρα στο νησί εβγήκαν,
το 'στρωσαν και κοιμηθήκαν.

Λαϊκό

ΟΙ ΟΧΤΩ ΟΙ ΠΟΝΤΙΚΟΙ

(απόσπασμα)

Στο κελάρι του Ανέστη μαζευτήκαν ποντικοί
μήτε ένας μήτε δυο ήταν όλοι τους οχτώ.
Ποντικοί και ποντικάκια κι ένας πόντικας μεγάλος,
που μαζί με το μικρό συνεχώς λέγαν αυτό:
- Καλακύθια με νερό.

Και τρυπήσαν το σακί οι οχτώ οι ποντικοί,
το σακί με το σπάρι στου Ανέστη το κελάρι.
Και χωθήκανε που λες και μετρούσαν τις μπουκιές,
ποιος θα φάει πιο πολλές' λογαριάσαν εκατό.
- Φτιάξαν μάγουλο γερό.

Πανηγύρι και γιορτή είχανε οι ποντικοί
και δε χάσανε καιρό στήσανε και το χορό.
Και χορεύανε με χάρη και πηδούσαν με καμάρι,
κάνανε πολλά αστεία και περίσσια φασαρία.
- Τι χαρά, τι ευτυχία!

«Έρχεται το αφεντικό» τους φωνάζει η ποντικίνα.
Στήσαν όλοι τους αυτί οι οχτώ οι ποντικοί.
Ένα δύο, ένα δυο, βήματα μετρούν οχτώ.
«Τρέξτε όλοι οι ποντικοί να κρυφτήτε στη στιγμή,
ο Ανέστης μη σας δει».

Μπαινεί μέσα ο Ανέστης, βλέπει τρύπες στο σακί.
«Πόπο πο οι ποντικοί μου αδειάσαν το σακί»,
Δίδει μία στο σακί, τους κτυπάει στο αυτί.
Δίδει δεύτερη κλατσιά, τους βαράει στα πλευρά.
- Πόπο πο, τι συμφορά!

Γκαπ βαράει μια φορά, κάνει ο δόλιος τη ζημιά,
και κτυπάει το πιθάρι στη γωνία στο κελάρι.
Φρξς χιπήκαν τα κρασιά, πόπο πο τι συμφορά!
Πάει τότε στην κυρά του και της λέει τα βάσανά του.
- Τρα λαλί λαλί λαλά.

Βγήκαν όλοι οι ποντικοί από τις τρύπες γελαστοί
κολυμπούσαν στα κρασιά, δοκιμάζαν μια γουλιά.
Και μεθύσανε που λες και κουνούσαν τις ουρές
και κτυπούσαν παλαμάκια με τα δυο τους ποδαράκια
και γελούν τα ποντικάκια.

Ελένη Παδουβά

ΤΑ ΧΑΜΕΝΑ ΚΛΕΙΔΙΑ

Ο Φώτης είχε δυο μεγάλα μαύρα ολοστρόγγυλα μάτια. Ίσως επειδή ήταν τόσο μεγάλα τα μάτια του, γι' αυτό δεν έμενε τίποτα που να μην το βλέπει, σαν οι άλλοι το 'χαναν.

- Έλα, καμάρι μου, εσύ που έχεις μεγάλα μάτια, του λεγε κάθε λίγο η γιαγιά του, σαν έχανε τη δαχτυλήθρα της. Ψάξε λίγο, να μου τη βρεις.

Κι ο Φώτης, πρόθυμος πάντα, τρύπωνε σαν ποντικάκι κάτω από το τραπέζι ή κάτω από την πολυθρόνα κι εύρισκε στη στιγμή τη χαμένη δαχτυλήθρα.

Μια Δευτέρα πρωί ο μπαμπάς του κατέβηκε για το γραφείο, αλλά σε μισό λεπτό να τον πάλι επάνω.

- Έχασα τα κλειδιά του αυτοκινήτου, είπε ανήσυχος κι άρχισε να ψάχνει τις τσέπες του παντελονιού που φορούσε την προηγούμενη μέρα.

Βλέποντάς τον να καθυστερεί η μητέρα του Φώτη, του έφερε τα δικά της.

- Πάρε τώρα τα δικά μου, και θα βάλω το Φώτη να ψάξει.

- Ναι, βάλε τον να ψάξει, είπε ο πατέρας ήσυχος πως τα μάτια του Φώτη θα 'καναν πάλι το θαύμα τους.

Να όμως που αυτή τη φορά δεν το 'καναν. Γιατί, όσο κι αν έψαξε, όσο κι αν τρύπωνε κάτω από τραπέζια και καρέκλες, τα κλειδιά φαίνεται είχαν πεισματώσει και δεν έλεγαν να φανερωθούν.

Σαν γύρισε ο πατέρας το μεσημέρι, έδειξε πολύ στενοχωρημένος, που τα κλειδιά του δε βρέθηκαν.

- Αν δε βρεθούν, πάω τα δικά μου στον κλειδαρά και μας βγάζει άλλα, προσπάθησε να τον παρηγορήσει η μητέρα.

Μα εκείνος δεν ηούχασε.

- Έχω μέσα σ' αυτά και το κλειδάκι από το σφυρτάρι του γραφείου, είπε. Και όσο μου χρειάζεται!

Νέο ψάξιμο άρχισαν τότε τα μεγάλα μάτια του Φώτη.

Έψαχνε κάτω από την πολυθρόνα της σάλας, σαν χτύπησε το κουδούνι κι ήρθε επίσκεψη η νονά του· κι έτσι, καθώς είχε μακρύ κάλυμμα, δε φαινόταν καθόλου πως είναι από κάτω της, σαν η νονά τη διάλεξε, για να καθίσει. Ξαφνικά τον είδε να ξετρυπώνει μέσα απ' τα πόδια της.

- Τι έκανες αγόρι μου εκεί; ρώτησε απορημένη.

- Έψαχνα για τα χαμένα....

- Μήπως για το χαμένο θησαυρό της κουκουβάγιας; πετάχτηκε ση μέση η κόρη της νονάς, η Μιμή.

- Όχι, για τα χαμένα κλειδιά του μπαμπά μου. Ποιος ήταν ο χαμένος θησαυρός της κουκουβάγιας;

- Δεν τον ξέρεις; Πάμε στην ταράτσα να σου πω.

Της Μιμής της άρεσε πολύ ν' ανεβαίνει στην ταράτσα του Φώτη. Πρώτα πρώτα, γιατί εκεί πήγαινε ανεβαίνοντας μια πολύ παράξενη στριφτή σκάλα και ύστερα, γιατί μέχρι και πάνω έφτανε η κορφή του πεύκου. Κι όταν η Μιμή άπλωνε τα χέρια κι έπιανε του πεύκου τα κλαδιά, νόμιζε πως είναι πάνω στην κορφή του κι ένιωθε λίγο σαν να 'ναι πουλί.

- Θα μου πεις τώρα;

- Τι να σου πω;

- Για το θησαυρό της κουκουβάγιας.

- Α, ναι. Να, ήταν κάποτε δυο κουκουβάγιες που έψαχναν να βρουν ένα θησαυρό.

- Και λοιπόν!

- Η μια νόμιζε πως θα τον βρει, επειδή είχε μεγάλα μάτια, που έβλεπαν πολύ μακριά, η άλλη όμως έψαχνε να τον βρει με το μυαλό, γιατί είχε δυνατό μυαλό, που ήξερε να σκέφτεται πολύ.

- Και ποια τον βρήκε; Αυτή με τα μάτια;

- Όχι, βέβαια. Η άλλη με το μυαλό. Κοίτα, κοίτα μια φωλιά!

- Πες μου για το θησαυρό.

- Άσε με τώρα. Έχει πουλάκια η φωλιά;

- Φώτη... Μιμή...., ελάτε! έχουμε παγωτό, ακούστηκε η φωνή της μητέρας από κάτω.

Κατέβηκαν για το παγωτό και ξέχασαν και το θησαυρό της κουκουβάγιας και τη φωλίτσα του πεύκου.

Το βράδι όμως ξαναθυμήθηκε τα λόγια της Μιμής ο Φώτης. Είχε πέσει για ύπνο, μα δε νύσταζε φαίνεται και πολύ. Σκεφτόταν λοιπόν πως μπορεί να βρήκε η κουκουβάγια το θησαυρό με το μυαλό. Σαν να λέμε να βρει αυτός τα κλειδιά του μπαμπά του χωρίς ψάξιμο, μα μόνο με τις σκέψεις. Γίνεται; Για να δούμε. Πρώτα πρώτα ας πάμε στην Παρασκευή το μεσημέρι που γύρισε από το γραφείο στο σπίτι. Κλειδώσε το αυτοκίνητο και ανέβηκε πάνω. Ως εκεί τα 'χε τα κλειδιά του οπωσδήποτε. Το απόγεμα της Παρασκευής, βγήκε ή δε βγήκε; Όχι. Έμεινε σπίτι. Το θυμάται καλά, γιατί πήρε η μαμά το αυτοκίνητο και πήγε στο Σούπερ Μάρκετ. Τα κλειδιά του λοιπόν είναι ακόμα στην τσέπη του, γιατί η μητέρα έχει τα δικά της. Σάββατο πρωί πάνε όλοι μαζί για μπάνιο. Οδηγεί ο μπαμπάς. Τα κλειδιά είναι λοιπόν στα χέρια του.

Μετά το μπάνιο τρώνε φρέσκα ψάρια στο γνωστό τους ταβερνάκι. Στο γυρισμό ο μπαμπάς έχει πονοκέφαλο και οδηγεί η μαμά. Το απόγευμα δε βγήκαν. Την Κυριακή το πρωί πήγαν στην εκκλησία με τα πόδια. Το απόγευμα είχαν επίσκεψη κάτι θείου, και τη Δευτέρα το πρωί κλειδιά δεν υπήρχαν πουθενά.

Το βρήκε. Τα κλειδιά τα χασε στη θάλασσα ή στο ταβερνάκι, μπορεί μάλιστα την ώρα που έβγαλε λεπτά να πληρώσει. Αν χάθηκαν στην αμμουδιά, ξέχασέ τα καλύτερα. Στην άμμο τίποτα δεν ξαναβρίσκεται. Αν όμως πέσαν στο ταβερνάκι, και τα 'χουν φυλαγμένα;

Πετάχτηκε από τα κρεβάτι και πήγε ξυπόλυτος στην τραπεζαρία. Οι μεγάλοι δεν είχαν πέσει ακόμα κι έβλεπαν τηλεόραση.

Μπαμπά, βρήκα τα κλειδιά! Φώναξε ενθουσιασμένος.

- Τα βρήκες; Πού είναι;

- Δεν τα έχω εγώ, αλλά ξέρω πού πρέπει να τα ζητήσουμε.

- Ξέρεις; Πού;

- Στο ταβερνάκι που φάγαμε το Σάββατο το μεσημέρι.

Τον κοίταξαν όλα με το στόμα ανοιχτό. Πώς αλήθεια δεν το 'χαν σκεφτεί νωρίτερα!

- Καθόλου απίθανο, είπε ο πατέρας και σηκώθηκε να τηλεφωνήσει.

Σκεφτείτε την ανακούφισή του, όταν άκουσε από το γκαρσόνι που τους σέρβιρε το μεσημέρι του Σαββάτου ότι ναι, βρήκαν κάτι κλειδιά, κι είναι εκεί, να πάνε να τα πάρουν.

Μεγαλύτερη όμως χαρά ήταν εκείνη που ένωσε ο Φώτης. Μα όταν ο μπαμπάς του τον σήκωσε στα χέρια και φώναξε: «Ζήτω ο Φώτης μας, που όλα τα βρίσκει!», ο Φώτης συμπλήρωσε:

- Όχι όμως επειδή έχει μεγάλα μάτια, αλλά επειδή έχει δυνατό μυαλό.

Μαρία Γουμενοπούλου

ΠΟΙΟ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΠΙΟ ΓΛΥΚΟ

Τα μάθατε: Τα ακούσατε; Καβγάς στη γεγονιά μας! Τσακώθηκαν πρώι πρώι η Λίζα με την Αντιγόνη. Και ξέρετε γιατί; Αχ, δε θα το πιστέψετε! Είναι αληθινά κουτό! Μάλωσαν για το ποιο είναι το πιο γλυκό.

- Το μέλι είναι πιο γλυκό! είτε η Λίζα.

- Μμμμ! πολύ που ξέρεις! Το πιο γλυκό είναι το παγωτό! απάντησε η Αντιγόνη.

Και τότε η Λίζα έπιασε την Αντιγόνη από την κοιτίδα. Κι η Αντιγόνη, για να την αφήσει, της τράβηξε το αυτί. Και τότε η Λίζα άρχισε να κλαίει:

- Ί, ί, ί, ! και φώναξε τη γιαγιά της.

Την έσφιξε στην αγκαλιά της η γιαγιά, τη γέμισε φιλία.

Όμως η Λίζα επέμενε να κλαίει και να λέει ότι το μέλι είναι πιο γλυκό. Γύριψε και τη γνώμη της γιαγιάς της:

- Πες κι εσύ, γιαγιά, πες! Δεν είναι το μέλι πιο γλυκό;

- Για σένα, ναι! Όμως για μένα, όχι! Ψέματα να σου πω;

Πετάχτηκε ψηλά η Αντιγόνη. Άρχισε να χοροπηδά.

- Να το! Να το! Το λέει κι η γιαγιά! Βρίσκει κι αυτή, όπως κι εγώ, ότι απ' όλα τα γλυκά του κόσμου το πιο γλυκό είναι το παγωτό!

Γούρλωσε νάσα! τα μάτια η γιαγιά! απόρησε:

- Είπα τέτοιο πράγμα εγώ! Για σένα, ναι. Είναι το παγωτό. Όμως για μένα, όχι. Ψέματα να σου πω!

Σταμάτησε να χοροπηδά η Αντιγόνη. Κι η Λίζα έπαψε να κλαίει.

- Τότε, ρωτήσανε μαζί κι οι δυο. Για σένα ποιο είναι το πιο γλυκό;

Τις έκλεισε στην αγκαλιά της η γιαγιά, τις γέμισε φιλία. Ύστερα, χωρίς λόγια πολλά, είπε:

- Οι εγγονούλες μου οι δυο! Η Λίζα και η Αντιγόνη! Ψέματα να σας πω;

Ζωή Κανάβα

ΠΡΩΤΑ ΠΛΕΝΑΝ ΣΤΟ ΠΟΤΑΜΙ

(απόσπασμα)

Η γιαγιάκα ρούχα απλώνει
στα σχοινάκια γιασεμιά,
το πλυτήριο καμαράνε
και θυμάται τα παλιά.
Πρώτα πλέναν στο ποτάμι
τα σεντόνια, τα προικιά,
τα κτυπούσαν, τα ξασπρίζον
μες στα κρύσταλλα νερά.

Και τι γέλια και κουβέντες,
Εγκαρδίσματα τρελά,
τι κουτσομπολιό κεφάλτο,
τι δροσάτη ανεμελιά.

Πλατανόφυλλα τριγύρω
μοσχοβόλαγαν σχινιές,
κρύβανε τα μυστικά μας
ροδοδάφνες, μυρσινιές.

Αχ, εκεί στο γεφυράκι,
αποκούμπι του κορμού,
το γλυκούλι απδονάκι
πλάνευε καρδιά και νου.

Ανδρούλα Νεοφύτου - Μούζουρου

«ΤΟ ΚΑΛΟ ΤΟ ΠΑΛΙΚΑΡΙ»

(απόσπασμα)

Το καλό το παλικάρι
ξέρει κι άλλο μονοπάτι
κι άλλη στράτα να βαδίζει
και τη νίκη να κερδίζει.

Γιώτα Κούγιαλη
Ειρήνη Χιωτάκη

Ο ΠΟΤΑΜΟΣ

(απόσπασμα)

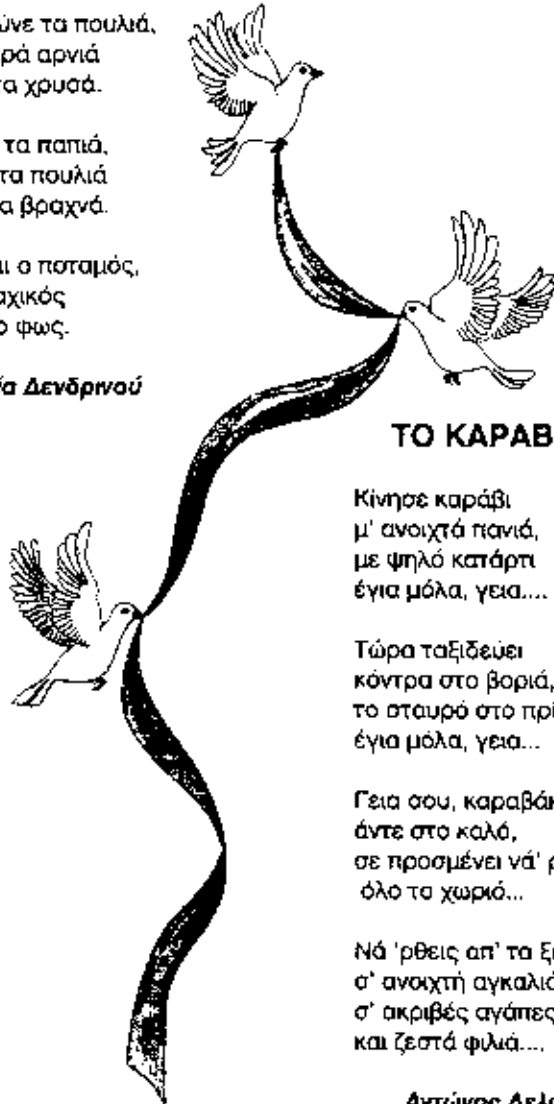
Γοργά κυλάει ο ποταμός
και παιχνιδίζει χαρωπός,
τρέχει, ξεχύνεται λαμπρός.

Θά 'ρθουν να πιούνε τα πουλιά,
θά 'ρθουνε τα μικρά αρνιά
και τα σκαθάρια τα χρυσά.

Θα κολυμπήσουν τα παπιά,
θα κελαηδήσουν τα πουλιά
και τα βατράχια τα βραχνά.

Όμορφος που 'ναι ο ποταμός,
όπως κυλάει μοναχικός
σ' ένα ταξίδι με το φως.

Φιλία Δενδρινού

ΤΟ ΚΑΡΑΒΙ

Κίνησε καράβι
μ' ανοιχτά πανιά,
με ψηλό κατάρτι
έγια μόλα, γεια....

Τώρα ταξιδεύει
κόντρα στο βοριά,
το σταυρό στο πρίμο
έγια μόλα, γεια...

Γεια σου, караβάκι,
άντε στο καλό,
σε προσμένει νά' ρθεις
όλο το χωριό...

Νά 'ρθεις απ' τα ξένα
σ' ανοιχτή αγκαλιά,
σ' ακριβές αγάπες
και ζεστά φιλά....

Αντώνης Δελώνης
(ανέκδοτο)

ΟΙ ΜΕΡΕΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

Σήμερα Δευτέρα
ας πούμε καλημέρα

αύριο είναι Τρίτη
θα ψάξω μες στο σπίτι

να βρω κανένα χάρτη
τον μελετώ Τετάρτη

Πέμπτη θ' αποφασίσω
και θα προγραμματίσω

Παρασκευή στο δρόμο
κι ο σάκος μου στον ώμο

Σαββάτο πια δικός μου
γη κι ουρανός του κόσμου

την Κυριακή πίσω ξανά
σβούρα ο καιρός κύκλους γυρνά

και πάλι τη Δευτέρα
θα πούμε καλημέρα

καινούρια εβδομάδα
πισο φρέσκια η λιακάδα

όμως και με συννεφιά
έξω η κακοκεφιά!

Θέτη Χορτιάτη

ΑΛΦΑΒΗΤΑ

Αλφαβήτα γράψε, γέλα
ο χορός σου είναι τρέλα
γράμμα γράμμα, λέξη λέξη
ποιος με λόγια θα χορέψει;

Α Β Γ Δ Ε Ζ Η Θ Ι Κ Λ Μ Ν Ξ Ο Π Ρ Σ Τ Υ Φ Χ Ψ Ω
α β γ δ ε ζ η θ ι κ λ μ ν ξ ο π ρ σ τ υ φ χ ψ ω

Αα Ββ Γγ
Άλφα βήτα γάμα
τραγούδα γράμμα γράμμα

Εε Εε Ζζ
δέλτα έψιλον ζήτα
λέξεις και λόγια ζήτα

Ηη Θθ Ιι
ήτα θήτα ιώτα
γράφει η Παναγιώτα

Κκ Λλ Μμ
κάπα λάμδα μι
διαβάζει η Μιμή

Νν Ξξ Οο Ππ
νι ξι όμικρον πι
και σ' όλους πάει να πει

Ρρ Σς Ττ
ρο σίγμα ταφ
με τρένο... τσαφ τσουφ τσαφ!

Υυ Φι Χι Ψι
ύψιλον φι χι ψι
μες στου ήλιου το ταψί

Ωω
απ' το άλφα ως το ωμέγα
η γραφή μας θαύμα μέγα!

Αλφαβήτα γράψε, γέλα
ο χορός σου είναι τρέλα
γράμμα γράμμα, λέξη λέξη
ποιος με λόγια θα χορέψει;

Θέτη Χορτιάτη

ΜΕ ΤΟ ΑΛΦΑ ΚΑΙ ΤΟ ΒΗΤΑ

Α Άσπρη αρκούδα στ' άσπρο χιόνι
τ' αρκουδάκι της μαλώνει.
Τι θα γίνεις, τι θα γίνεις;
Αχ, αγράμματο θα μείνεις...
Μ' αρρωσταίνεις, δε θ' αντέξω,
δε μ' ακούς και θ' αγριέψω!
Αν δε μάθεις τ' άλφα βήτα
γάμα δέλτα, ε και θήτα,
όπως όλα τα παιδάκια,
θα σε κάνω παιδάκιο!

Β - Βρε, βρε, βρε, βαθιά στο βάλτο
είν' τα βούρλα άνω κάτω.
Βάτραχος βρεγμένος βγαίνει από βάρκα βουλιαγμένη,
βρεκεκέξ, βήχει και βρίζει και τα βράχια φοβερίζει.

Γ Γκρίζος γάιδαρος γκαρίζει,
γύρω γύρω τριγυρίζει
με γυαλιά και με γιλέκο
και γαρίφαλο στο πέτο.
Με γαλότσες και γραβάτα
και γυρεύει γκρίζα γάτα,
να τη βάλει για γισκά,
γούνα να τον γαργαλά,
γούνα να του γουργουρίζει
να γελά και να γκαρίζει.

Δ Δικαστές και δικηγόροι
το δεινόσαυρο δικάζουν.
Να τον δέσουν, να τον δείρουν
να τον δώξουν διατάζουν.
Διότι δάγκωσε στο δρόμο
δυνατά τον ταχυδρόμο.

Ε Είδαν έξι ελέφαντες,
εφτά ελεφαντίνες,
«Ερχόσαστε;» είπαν αυτοί,
είπανε «ναι» εκείνες,
Και ξεκινήσανε γραμμή,
στην εξοχή έφτασαν κι έφαγαν
κι έπαιξαν κι έφυγαν.

Ζ Η Ζωίτσα, που ζει μόνη,
στην κουζίνα της ζυμώνει.
Κι έρχονται δυο ζουζουνάκια
στα ζαχαροκουλουράκια!
Τα ζουζούνια ζουζουνίζουν,
τη Ζωίτσα τη ζαλίζουν!

Η Ηλιοθεραπεία κάνουν
η Ηρώ κι ο Ηρακλής.
Έρθε ήλιος, ήρθε ήλιος
μες στη μέση της αυλής.
Έρθε κι ο ηλεκτρολόγος
δίχως να υπάρχει λόγος!

Θ Ο Θοδωρής και ο Θανάσης,
δυο θαρραλέα ποντικά,
κάναν τη θερμοφόρα βάρκα
και το θερμομέτρο κουπί.
Κάναν τους θαλασσόλυκους
στη θάλασσα που βγήκαν,
όμως, τα θαλασσώσανε
και θαλασσοπνιγήκαν!

Ι Τρεις ιπποτάταμοι χοντροί, πήγανε στις Ινδίες,
ίδρωσαν, γρίπη έπαθαν και άλλες ιστορίες.
Και αρρωστήσαν σοβαρά, με ίκτερο και ιλαρά!
Καλή ιδέα είχε και πήγανε το τρία,
να βρούνε έναν Ισπανό, που είχε ιατροείο.
Κι αυτός διέταξε ευθύς να πάρουν βιταμίνες,
ένα σακί καθαρτικό κι ένα σακί ασπιρίνες.

Κ Κόρακας κακός, κουτσός
και κροκόδειλος κουφός
κλέψανε ένα κουκί,
και τους κλείσαν φυλακή!
Τώρα κάθονται και κλαίνε
«κρό» και «κρα» και «κρόκο» λένε!

Λ Οι λαγοί καλούν σε γλέντι
το λιοντάρι το λεβέντη.
Έχουν όλα τα καλά
φαγητά, γλυκά πολλά...
Έρχεται λοιπόν με χάρη
το λιχουδικο λιοντάρι.
Τρώει λαχανικά με λάδι,
λίγο μήλο, λίγο αχλάδι
λουκουμάκια, λουκουμάδες
και λαπά και λεμονάδες
και για τελευταία πιάτο
λαγουδάκι λεμονάτο.

Μ Μαύρες μύγες και μυγάκια,
μέλισσες και μυρμηγκάκια
μπήκαν μέρα με λιακάδα
σ' ένα μπολ με μαρμελάδα.
Μπαινοβγαίνουν με τσουλήθρες,
κάνουν μπλουμι και μπουρμπουλήθρες.
Κάνουν μπάνιο, κολυμπάνε,
μασουλάνε και ρουφάνε!

Ν Μες στη νύχτα ένα νάνος
Ελληνοαμερικάνος
νανουρίζει όλο νάζι
για νυφίτσα που νυστάζει:
«Νάνι νάνι, νάνι νάνι,
νάνι το νινί να κάνει!»

Ξ Τα ξαδέρφια του Ξιφία
παίξανε Ξιφομαχία
με τη μύτη τους για Ξίφος
και με Ξιπασμένο ύφος.
Κάναν όμως φασαρία,
Ξεκουφάναν τον Ξιφία.
Κι ο Ξιφίας Ξαφνιασμένος
και αγουροξυπνημένος
λέει: «Θα σας Ξαπαστελώ!»
και τους Ξέρανε στο Ξύλο!
Και για να Ξανάρθουν σπτί,
τους Ξεβίδωσε τη μύτη!

Ο Ορτύκι όμορφο, χοντρό
πήγε μια μέρα στο χορό,
στο ορνιθοτροφείο
μαζι με κάποιο θείο.
«Όχι» ποτέ δεν έλεγε
κι όλο το βράδυ χάρευε
με κότες και κοκόρια,
κορίτσια και αγόρια!

Π Πέντε πάπιες παλαβές,
παχουλές και παρδαλές
για περίπατο πηγαίνουν,
περπατούν, να μην παχαίνουν!
Πεζοδρόμιο, πλακάκια
προχωράνε τα παπάκια.
Πέντε πίσω, πέντ' εμπρός,
τι περίπατος λαμπρός!

Ρ Ο ρινόκερος κι η ρέγκα
ράβουν ροζ ριγάτη τέντα.
Ράβουν στη ραπτομηχανή μ' ορμή
και τραγουδάνε «ντο, ρε, μι
και ρε και ρια ρια ρο...»
τραγουδι να 'χει πολλά ρο!

Σ Το στριμμένο το σκουλήκι
μέσα στην παπουτσοθήκη
πλένει ένα σαλιγκάρι
με σαπούνι και σφουγγάρι!
«Στάσου» λέει «κι είσαι χάλιο»
«μες στη σκόνη, μες στα σάλια.
Στάσου, σαματά μην κάνεις,
δε σε σκούπισα ακόμα.
Μη στριγκλίζεις, θα σου μπουνε
σαπουνάδες μες στο στόμα!»

Τ Τρελοί ταύροι στο βαγόνι
κι ένας τίγρης στο τιμόνι
τρέχαν - τι 'ναι τούτο πάλι; -
με ταχύτητα μεγάλη!
Τραγουδούσανε και τρέχαν,
πού πηγαίνανε δε βλέπαν...
Και τρακάρισε το τρένο
μ' έναν τράγο τρομαγμένο!

Υ Το υποβρύχιο «Η ΧΙΟΣ»
ταξιδεύει υποβρυχίως.
Κι έχει μέσα ένα μόνο
υπιναρό υπαστυνόμο!
Στάζει το ταβάνι, τρέχει,
υπερβολική υγρασία έχει.
Υποφέρει ο καημένος,
είναι και συναχωμένος...
Κάνει υπομονή ο φτωχός,
δεν υπάρχει υδραυλικός!

Φ Φίλες φώκιες φαλακρές,
φάβα φτιάχναν και φακές.
Φρέσκα φύκια, φασολάκια
και φουρνίζαν φραντζολάκια.
Φώναζαν και φλυαρούσαν
κι όλο τη φωτιά φυσούσαν.
Κι από πάνω το φεγγάρι
φώτιζε σαν φως φανάρι.

Χ Χιόνι ρίχνει και χαλάζι
κι η χελώνα κάνει χάζι.
Δεν τη νοιάζει που χιονίζει,
χαίρεται και χαχανίζει.
Στο καβούκι της χωμένη
κάνει τη χαριτωμένη:
«Χα, χα» λέει «το χειμώνα,
τι χαρά, να' σαι χελώνα!»

Ψ Ψείρα πάει μ' έναν ψύλλο
βόλτα πάνω σ' ένα σκύλο!
Βόλτα απ' την ουρά ως τη μύτη
σ' ένα σκύλο ψηλομύτη.
Και ο ψύλλος ψιθυρίζει:
«Ψπ, θαρρώ πως ψιχαλίζει!
Ψάξε να βρεις, μη βραχούμε
στο αυτί του να κρυφτούμε!»

Ω «Ω!» φωνάζει η Γωγώ.
«Ω! δε χωράω στο μαγιό.
Ω! τι να κάνω, τι να πω;
Η ώρα είναι τώρα οχτώ'
ως το πρωί θα προσπαθώ
στ' ωραίο μαγιό μου να χωθώ...
Τραβώ, τεντώνω και κοκτώ,
θα το ξηλώσω στον ποπό!»

Η ΠΑΤΟΥΣΑ ΜΟΥ

Είμαι εγώ το αριστερό
πατουσάκι φοβερό,
που γερά γερά πατώ,
τρέχω μα και περπατώ,
νύχια έχω στη σειρά
πέντε ολοκάθαρα,
που κοσμούν τα δάχτυλα.

Κάλτσα θέλω καθαρή
και παπούτσι ασορτί
στέκω, παίζω και κλοτσώ,
χορεύω και χοροπηδώ.

Πρόβλημά μου ένα μόνο:
δεν μπορώ να είμαι μόνο,
θέλω πάντα συντροφιά,
πατουσάκι δεξιά
κι έτσι νιώθω πιο καλά.

Αγγελική Θάνου - Κουζιώκα
(ανέκδοτο)

Είμαι εγώ το αριστερό πατουσάκι φοβερό, που γερά γερά πατώ, τρέχω μα και περπατώ, νύχια έχω στη σειρά πέντε ολοκάθαρα, που κοσμούν τα δάχτυλα. Πρόβλημά μου ένα μόνο: δεν μπορώ να είμαι μόνο, θέλω πάντα συντροφιά πατουσάκι δεξιά κι έτσι νιώθω πιο καλά. Είμαι εγώ το αριστερό πατουσάκι φοβερό, που γερά γερά πατώ, τρέχω μα και περπατώ, νύχια έχω στη σειρά πέντε ολοκάθαρα, που κοσμούν τα δάχτυλα. Κάλτσα θέλω καθαρή και παπούτσι ασορτί στέκω, παίζω και κλοτσώ, χορεύω και χοροπηδώ. Είμαι εγώ το αριστερό πατουσάκι φοβερό, που γερά γερά πατώ, τρέχω μα και περπατώ, νύχια έχω στη σειρά πέντε ολοκάθαρα, που κοσμούν τα δάχτυλα.

Ο ΠΟΤΑΜΟΣ (απόσπασμα)

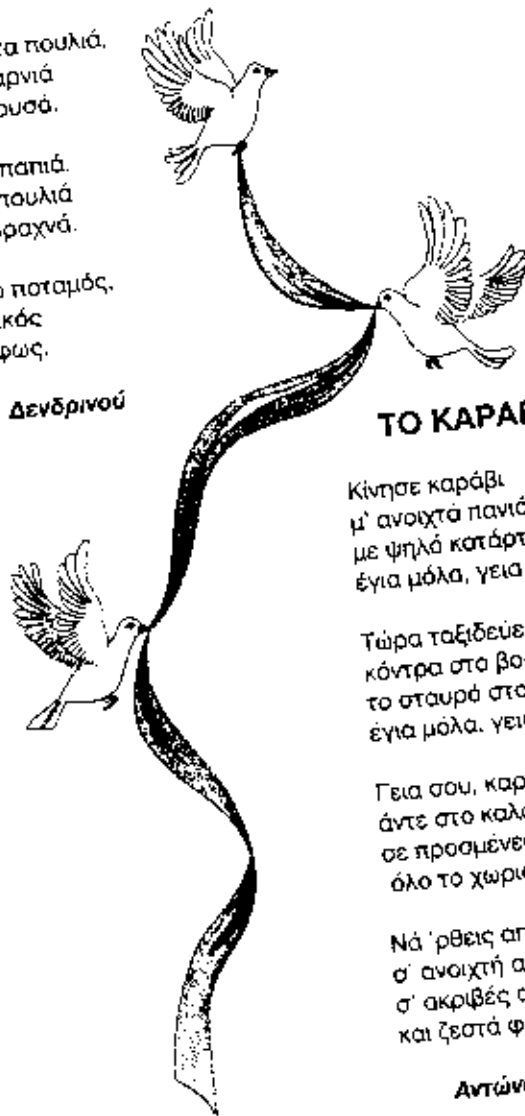
Γοργά κυλάει ο ποταμός
και παιχνιδίζει χαρπός,
τρέχει. Ξεχύνεται λαμπρός.

Θά 'ρθουν να πιούνε τα πουλιά,
θά 'ρθουνε τα μικρά αρνιά
και τα σκαθάριο τα χρυσά.

Θα κολυμπήσουν τα παπιά,
θα κελαπήσουν τα πουλιά
και τα βατράχια τα βροχνά.

Όμορφος που 'ναι ο ποταμός,
όπως κυλάει μοναχικός
σ' ένα ταξίδι με το φως.

Φιλία Δενδρινού

ΤΟ ΚΑΡΑΒΙ

Κίνησε καράβι
μ' ανοιχτά πανιά,
με ψηλό κατάρτι
έγια μόλα, γεια....

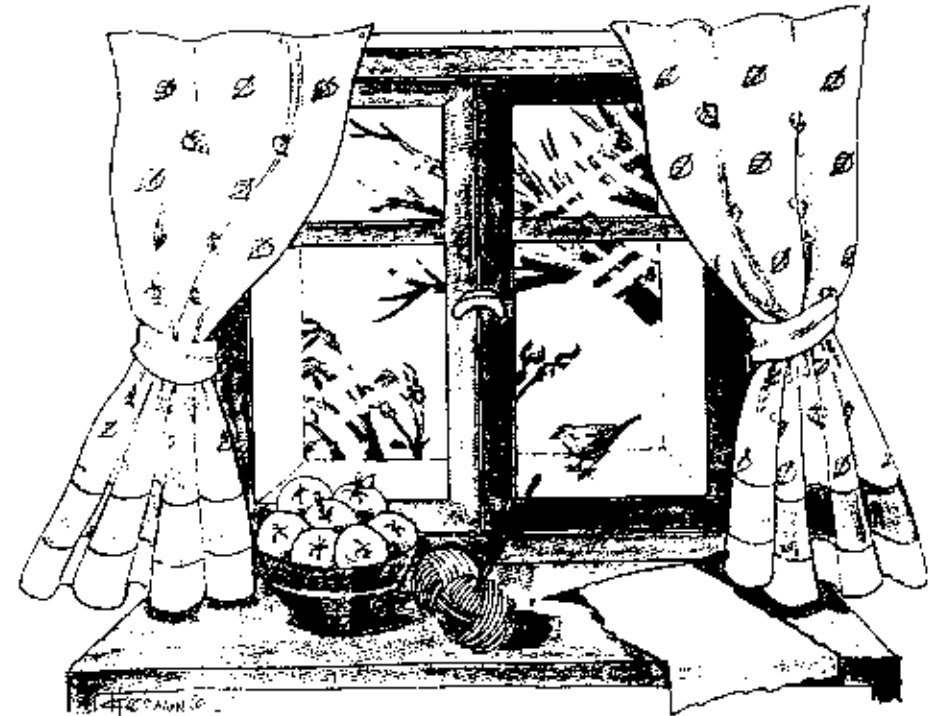
Τώρα ταξιδεύει
κόντρα στα βοριά,
το σταυρά στο πρίμο
έγια μόλα, γεια...

Γεια σου, καραβάκι,
άντε στο καλό,
σε προσμένει νά 'ρθεις
όλο το χωριό...

Νά 'ρθεις απ' τα Ξένα
σ' ανοιχτή αγκαλιά,
σ' ακριβές αγάπες
και ζεστά φιλιά....

Αντώνης Δελώνης
(ανέκδοτο)

ΕΝΟΤΗΤΑ ΔΕΥΤΕΡΗ

ΔΕ Μ' ΑΚΟΥΣ;

Έρχομαι μέσα από τους έρημους ασφαλτόδρομους,
Έλα, έλα, κοριτσάκι,
μυρίζω φασουλάδα, πορτοκάλι και τραγανιστό τσουρέκι.
Έλα, έλα αγοράκι,
φέρεσε το σκούφο σου,
βόλε τα μάλλινα γάντια σου,
άνοιξε το στόμα σου,
να ξεδιψάσεις με το χόνι
γέμισε τις τσέπες σου σταφίδες, καρύδια
και ξεραμένα σύκα.
Τάισε με ψίχουλα τα πεινασμένα σπουργίτια.
Έρχομαι μέσα από τις παγωμένες λίμνες και τα
ποτάμια, τα γυμνά κλαδιά και το μολυβένιο ουρανό.
Άσ' το μόνο του, στη γωνιά του, το πατίνι,
κάνε το φίλο σου να δακρύσει με μια φέτα μανταρίνι.
Τι κάνει η γιαγιά σου; Πλέκει ακόμη πλάι στο περβάζι;
Για κοίτα πως μελάνιασε η μύτη σου...την πάγωσε τ' αγιάζι...
Έλα, έλα, αγοράκι,
έλα έλα, κοριτσάκι,
Δε μ' ακούς;
Είμαι ο Χειμώνας.

ΤΟ ΠΑΓΩΜΕΝΟ ΠΟΥΛΑΚΙ

Έξω πέφτει χιόνι,
κι είναι παγωνιά,
κι όλοι μαζεψήκαν
στη ζεστή γωνιά.

Άσπρισαν οι δρόμοι,
στρώθηκε η αυλή,
κι ο βοριάς σφυρίζει
τώρα πιο πολύ.

Στο παράθυρό μας
στέκει ένα πουλί
και χτυπά το τζάμι
και παρακαλεί.

- Πάρτε με κοντά σας,
για να ζεσταθώ.
Τρέμω το καημένο
κι έξω θα χαθώ.

- Έλα δω, πουλάκι,
για να ζεσταθείς.
Όλοι σ' αγαπούμε,
μη μας φοβηθείς.

Από το ψωμί μας
ψίχουλα να φας,
κι όταν θά βγει ο ήλιος,
λεύτερο πετάς.

Χάρης Σακελλαρίου

ΧΙΟΝΙ

Τι καλά που 'ναι στο σπίτι μας
τώρα που έξω πέφτει χιόνι!
Τον μπερντέ παραμερίζοντας
τ' άσπρο βλέπω εκεί σεντόνι
να σκεπάζει όλα τα πράματα,
δρόμους, σπίτια, δέντρα, φύλλα.
Πόσο βλέπω μ' ευχαρίστηση
μαζεμένη τόση ασπρίλα!
Όμως, κοίτα, τουρτουρίζοντας
το κορίτσι εκείνα τρέχει.
Τώρα στόθηκε στην πόρτα μας,
ψωμί, λέει, πως δεν έχει,
πως κρυώνει, πως επάγωσε....
- Έλα μέσα, καρτσάκι,
το τραπέζι μας εστρώθηκε,
κι αναμμένο είναι το τζάκι!

Κώστας Καρυωτάκης

ΤΙ ΜΑΣ ΚΑΝΕΙΣ, ΧΕΙΜΩΝΑ

Έβρεξες και χιόνισες,
άπλαχνε χειμώνα.
Πάγωσες την όμορφη
τριφερή ανεμώννα.

Όλους μας φυλάκισες
μέσα στη φωλιά μας.
Φύσηξες και ρήμαξες
την αμυγδαλιά μας.

Φτάνουν πια οι κακοκαιρίες
φτάνουν πια τα χιόνια.
Άσε να 'ρθει η άνοιξη
με τα χελιδόνια.

Γιώργης Κρόκος

ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΟ ΔΕΝΤΡΟ

Πριν από πολλά πολλά χρόνια οι χριστιανοί δεν είχαν χριστουγεννιάτικα δέντρα στα σπίτια τους τα Χριστούγεννα. Το έθιμο του χριστουγεννιάτικου δέντρου άρχισε αργότερα. Υπάρχει μια ωραία ιστορία που μας λέει πώς το δέντρο ήρθε στα σπίτια των χριστιανών.

Μια φορά κι έναν καιρό ήταν ένας ξυλοκόπος, που ζούσε με τη γυναίκα του και τη μικρή του κόρη στη μέση ενός δάσους.

Τη μικρή κόρη την έλεγαν Άννα. Η Άννα ήταν ένα πολύ αγαπητό, καλό κι ευγενικό κορίτσι. Αγαπούσε πολύ τον πατέρα της και βοηθούσε τη μητέρα της στα σπίτι.

Μέσα στο δάσος ζούσαν πολλές νεράιδες. Οι νεράιδες αγαπούσαν τη μικρή Άννα. Έρχονταν και χόρευαν γύρω στο σπίτι, πάνω στο πράσινο χορτάρι.

Πολλές φορές φώναζαν στην Άννα: «Έλα έξω να παίξουμε, Άννα». «Ευχαριστώ πολύ» έλεγε εκείνη, «έχω πολλή δουλειά, πρέπει να βοηθήσω τη μητέρα μου». Άλλες φορές πάλι πήγαινε και έπαιζε μαζί τους.

Ο πατέρας της Άννας πήγαινε στο δάσος. Όλη τη μέρα έκοβε ξύλα και αργά το βράδυ γύριζε σπίτι. Το καλοκαίρι η Άννα έτρεχε να τον συναντήσει στο δρόμο. Το χειμώνα όμως, που ήταν κρύο και παγωσιά και ο δρόμος ήταν γεμάτος από χιόνι, καθόταν πίσω από το παράθυρο και κοίταζε να δει πότε θα έρθει ο αγαπημένος της πατέρας.

Επειδή το χειμώνα νύχτωνε γρήγορα, όταν ο καημένος ο ξυλοκόπος γύριζε από το δάσος στο σπίτι του, ήταν πια σκοτάδι. Η Άννα έπαιρνε ένα φανάκι, το άναβε και το κρεμούσε πάνω σ' ένα δέντρο, κοντά στην πόρτα του περιβολιού. Ο πατέρας της το έβλεπε και έτσι δεν έχανε το δρόμο του. Ήταν σαν ένα καλωσόρισμα από τη μικρή του κόρη.

Ήταν παραμονή των Χριστουγέννων. Ο ξυλοκόπος πήγε στο δάσος, όπως πάντοτε, να κόψει ξύλα. Η μέρα ήταν παγωμένη. Χιόνιζε.

Η νύχτα ήρθε πολύ γρήγορα και ο ξυλοκόπος δεν είχε κόψει πολλά ξύλα. Όταν αποφάσισε να γυρίσει σπίτι του, είχε πια νυχτώσει και δεν έβλεπε το δρόμο. Άρχισε να γυρίζει στο δάσος και σε λίγο κατάλαβε ότι είχε χάσει το δρόμο. Σταμάτησε κοντά σ' ένα δέντρο και σκεφτόταν. Δεν ήξερε τι να κάνει.

Ξαφνικά είδε μπρος του, πάνω σ' ένα δέντρο, ένα μικρό λαμπρό φως. «Είναι σαν το φανάκι της Άννας μου» είπε μέσα του και ξεκίνησε να πάει προς το φως. Μόλις έφτασε κοντά στο δέντρο με το φως, είδε ότι δεν ήταν το δέντρο της αυλής του αλλά ένα από τα πολλά δέντρα που υπήρχαν μέσα στο δάσος. Μικρά φωτάκια έλαμπαν και γυάλιζαν πάνω στα κλαδιά του και άναβαν ζωηρά, παρ' όλο που έπεφτε χιόνι. Ο ξυλοκόπος έτριψε τα μάτια του: ήταν αληθινό αυτό που έβλεπε ή κάτι μαγικό; Αλλά τα φωτάκια άναβαν πιο ζωηρά τώρα, και, καθώς κοίταξε μακρύτερα, είδε ένα άλλο δέντρο με τα ίδια φωτάκια. Τότε κατάλαβε: «Οι καλές νεράιδες με βοηθούν να βρω το δρόμο μου». Και προχώρησε προς το δεύτερο δέντρο. Όταν κοίταξε πίσω του, είδε ότι τα φώτα στο πρώτο δέντρο είχαν σβήσει. Και όταν έφτασε στο δεύτερο δέντρο, ένα άλλο έλαμπε μπρος του και του έδειχνε το δρόμο.

Και έτσι προχώρησε από δέντρο σε δέντρο, μέχρις ότου έφτασε στο σπίτι του και είδε το μικρό φανάκι της Άννας του.

Από τότε, κάθε παραμονή Χριστουγέννων, στόλιζε ένα μικρό δέντρο με φωτάκια, για να θυμάται πώς σώθηκε απ' τις καλές νεράιδες. Και έτσι άρχισε το έθιμο να στολίζουμε χριστουγεννιάτικα δέντρα στα σπίτια μας. Και επειδή αυτό το έθιμο ήταν τόσο ωραίο, απλώθηκε σ' όλο τον κόσμο.

Θεόδωρος Παπαλοΐζος

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΟ ΔΕΝΤΡΟ

Καμπανούλες, καμπανούλες,
κρεμαστές μικρές χαρούλες,
και μπαμπάκι αντί για χρόνια
στα μικρά του δέντρου κλώνια.

Μπάλες, μπάλες και κεράκια
κι αναμμένα φαναράκια
και παιχνίδια κι αγγελούδια
κι άλλα χίλια δυο καλούδια.

Κάτω χαμηλά στη βάση
μάγοι και βοσκοί έχουν φτάσει,
και προς της κορφής τα μέρη
φέγγει λαμπερό ένα αστέρι.

Γιώργος Σουρέλης

ΟΙ ΑΓΓΕΛΟΙ ΕΨΑΛΛΑΝ ΓΙΑ ΤΟ ΧΡΙΣΤΟ

Τη νύχτα που γεννήθηκε ο Χριστός οι βοσκοί είδαν και ένα άλλο ωραίο και θαυμαστό θέαμα. Την ώρα που ο άγγελος τους μιλούσε για τη γέννηση του Χριστού, ξαφνικά άνοιξε ο ουρανός και είδαν με τα μάτια τους χιλιάδες και εκατομμύρια αγγέλους, που βρίσκονταν κοντά στο Θεό. Και όλα αυτά τα εκατομμύρια οι άγγελοι υμνούσαν και δοξολογούσαν το Θεό για τη γέννηση του Χριστού και έλεγαν:

- Δόξα στο Θεό! Δόξα στο Θεό! Γεννήθηκε στη γη ο Χριστός! Τώρα, με τη γέννηση του Χριστού στη γη, μια καινούρια εποχή θ' αρχίσει για τους ανθρώπους. Η ειρήνη και η αγάπη του Θεού θα είναι μαζί τους!

Όπως οι άγγελοι έψαλλαν εκείνη τη νύχτα που γεννήθηκε ο Χριστός, έτσι και τα παιδιά, μια μέρα πριν από τα Χριστούγεννα, ψάλλουν όμορφα τραγούδια για το Χριστό. Τα ωραία αυτά τραγουδάκια τα λένε κάλαντα. Ας αρχίσουμε να τα μαθαίνεις σιγά κι εσύ, ώστε, αργότερα, να μπορείς να τα ψάλλεις μαζί με τα άλλα παιδάκια.

Επίσκοπος Αχελώου Ευθύμιος

ΧΡΙΣΤΟΣ ΓΕΝΝΙΕΤΑΙ

Η διαταγή του αυτοκράτορα της Ρώμης το 'λεγε καθαρά: πρέπει ο καθείς να πάει τον τόπο της καταγωγής του, να γίνει απογραφή του πληθυσμού.

Κι όλοι, θέλαν δε θέλανε, υπάκουσαν. Έτσι έγινε και ξεκινήσανε από τη Ναζαρέτ, όπου έμεναν, ο Ιωσήφ και η ετοιμόγεννη Μαρία, να πάνε στη Βηθλεέμ, απ' όπου καταγόταν ο Ιωσήφ.

Φτάσαν αργά, τους πρόλαβε η νύχτα. Ανακατώθηκαν με πλήθος ταξιδιώτες που παρακάλαγαν να βρουν μια κόχη να ξεκουραστούν. Το πανδοχείο από νωρίς είχε γεμίσει.

Και η Μαρία από ώρα σε ώρα γένναγε.

Έτσι, χώθηκε σ' ένα αχούρι, κι εκεί γεννήθηκε ο Χριστός μας. Το 'βαλε η Παναγιά το βρέφος να ζεστοκοιτηθεί ανάμεσα στα άχυρα, κι ανάλαβαν τα ζώα τη ζεστασιά του.

Την ίδια ώρα πάνω στα ψηλώματα βοσκοί φύλαγαν τα κοπάδια τους και ξενοχούσαν. Κι άστραψε η νύχτα από το φως τ' αγγέλου που στάθηκε ανάμεσά τους. Σκιαστήκαν οι βοσκοί. Μα ο άγγελος, με μια φωνή που μόνο απ' τα ουράνια βγαίνει, είπε:

- Γεννήθηκε για σας Σωτήρας, όπως χρόνια πιο πριν το είπε η προφητεία στη Γραφή. Φόβος μην μπει σε τούτη τη χαρά. Και για να μη λαθέψετε, θα βρείτε το μωρό στα σπάργανα, μέσα σε μια φάτνη.

Δεν πρόλαβε ν' αποτελειώσει και αυτοστιγμεί γιόμισε ο ουρανός αγγέλους. Άγγελοι περισσότεροι από τ' αστέρια. Ψέλνανε και δοξάζαν το Θεό για την Ειρήνη που το βρέφος, ο Χριστός και Κύριος, δώρο στίμπτο στη γη και στους ανθρώπους φέρνει. Και θαμπωμένοι οι βοσκοί από τα θαυμαστά και τα πρωτάκουστα, τρεχάλα κατεβήκανε στη Βηθλεέμ και βρήκαν το αχούρι, την Παναγιά, τον Ιωσήφ. Και είδανε το βρέφος στο παχνί, έτσι όπως ο άγγελος τους το 'χε πει. Και λέγανε και ξαναλέγανε όσα είδανε και όσα ακούσανε από τ' αγγελικά τα χείλη. Έρθε η ώρα να φύγουν οι βοσκοί. Μα ούτε μια στιγμή δεν πάψαν να δοξολογούνε το Θεό, που τους αξίωσε, τους ασήμαντους αυτούς βοσκούς, να δουν, να προσκυνήσουνε το Λυτρωτή, τη νύχτα τούτη, τη μοναδική, την αγιασμένη.

Γαλάτεια Σουρέλη

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΗ ΒΡΑΔΙΑ

Απόψε σκέπασε τη γη
κάποια παράξενη σιγή.
Τι να συμβαίνει;
Θαρρείς πως τούτη τη βραδιά
η κάθε ανθρώπινη καρδιά
κάτι προσμένει...

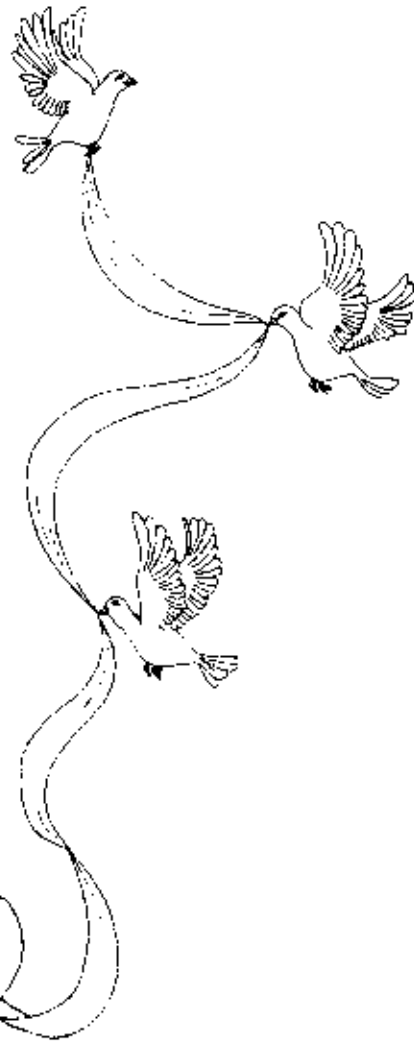
Κοίτα τα δέντρα τα γυμνά!
Φαίνονται τόσο ταπεινά,
κι όλα τα' αστέρια
φέγγουν ψηλά στον ουρανό,
τον καθαρό και φωτεινό,
σαν αγιοκέρια.

Γολάζο φως παντού κυλά
και φτερουγίζει σιωπηλά
πάνω απ' τον πόνο.
Με της ελπίδας τα φτερά
θα' ρθει σε λίγο η χαρά
να στήσει θρόνο.

Όλα δεμένα στοργικά,
αγκαλιασμένα αδερφικά
μες στη γαλήνη,
προσμένουν τη γλυκιά στιγμή
που θα φωτίσει όλη τη γη
η καλοσύνη!

Θεέ μου, τι θαύμα αληθινό!
κάθε σου πλάσμα ζωντανό
να συλλογιέται
πως τούτη τη βραδιά σεμνά,
αθόρυβα και ταπεινά
Χριστός γεννιέται...

Ντίνα Χατζηνικολάου

ΑΓΙΑ ΝΥΧΤΑ

Δες πώς λάμπουν τ' αστέρια
στον καθαίο ουρανό!
Το μωρό που εγεννήθη
ταπεινά προσκυνώ.

Είν' ξανθό σαν τον ήλιο,
λαμπερό σαν αυγή!
Καλώς ήρθες, Χριστούλη,
να φωτίσεις τη γη...

Ντίνα Χατζηνικολάου

ΕΙΔΑ ΧΘΕΣ ΒΡΑΔΥ

Είδα χθες βράδυ στ' όνειρό μου
το γεννημένο μας Χριστό,
τα βόδια επάνω του εφυσούσαν
όλο το χινότο τους ζεστό.

Βοσκοί πολλοί και βοσκαπούλες
τον προσκυνούσαν ταπεινά,
ξανθόμαλλοι άγγελαι εστεκόνταν
κι έμφελναν γύρω του «Ωσαννά!»

Το μέτωπό του ήταν σαν ήλιος,
και μέσα η φάτνη η φτωχική
άστραφτε πιο καλά από μέρα
με κάποια λάμψη μαγική.

Στα πόδια του έσκυβαν οι Μάγοι,
κι έμοιαζε τ' άστρο από ψηλά
πως θα καθίσει σαν κορόνα
στης Παναγίτσας τα μαλλιά.

Μα κι από αγγέλους κι από μάγους
δε ζήλεψα άλλο πιο παλύ,
όσο της Μάνας του το στόμα
και το ζεστό ζεστό φιλί.

Τέλος Άγρας

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ

Τι φως και χρώμα κι εμορφιά να 'σκόρπιζε τ' αστέρι
όπου στην κούνια του Χριστού τους Μάγους έχει φέρει!

Ποιος άγγελος το διάλεξε για τέτοιο ταχυδρόμο!
Τ' άλλα τ' αστέρια θα 'βλεπαν το φωτεινό του δρόμο
κι από τη ζήλια θα 'τρεμαν... Αστέρι, σε ποια χώρα
του απέραντου ουρανού να λαμπυρίζεις τώρα;
Η παντοδύναμη φθορά μην έσβησε το φως σου;
ή μήπως είσαι θάνατο και συ σαν το Χριστό σου;
Δεν κατεβαίν' η λάμψη σου κι εδώ στα χώματά μας;
Για όλα τ' άστρα, αλιμονο! δεν είναι η ματιά μας...
Και μόνον όταν τα λαμπρά Χριστούγεννα μας θά 'μπουν,
θαρρώ πως οι ακτίνες σου μες στην ψυχή μου λάμπουν.

Να' μουν του στάβλου εν' άχυρο, ένα φτωχό κομμάτι,
την ώρα π' άνοιξ' ο Χριστός στον ήλιο του το μάτι!
Να ιδώ την πρώτη του ματιά και το χαμόγελό του,
το στέμμα των ακτίνων του γύρω στο μέτωπό του,
Να λάμψω από τη λάμψη του κι εγώ σαν διαμαντάκι
κι από τη θεία του πνοή να γίνω λουλουδάκι.
Να μοσχοβοληθώ κι εγώ από την ευωδία
που άναψε στα πόδια του των Μάγων η λατρεία.
Να ιδώ την Αειπάρθενο, να ιδώ το πρόσωπό της
πώς εκοκίνισε, καθώς πρωτάειδε το μικρό της,
όταν λευκό, πονεύσομο το προσωπάκι εκείνο,
της θύμισ' έτσι άθελα του Γαβριήλ τον κρίνο....

Κωστής Παλαμάς

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ

Μικρέ Χριστούλη, στο σπιτάκι μας
να 'ρθεις απόψε, κάνε μας τη χάρη.
Κοντά στις λεμονιές, εκεί στο ξέφωτο,
το ταπεινό που το φωτάει λυχνάρι.

Πάρε, αν θες, μυρτούλα από τον κήπο μας
το μυστικό κελάηδημα του γκιώνη,
κι έλα γλυκά να γείρεις στην αγκάλη μας,
να ζεσταθείς απ' το βοριά κι από το χιόνι.

Θα' χω γεμίσει αστέρια τη γωνίτσα μου,
της ξεγνοιασιάς τραγούδια τη χαρά μου
και φάτνη μαγική για την αγάπη σου
την τρυφερή παιδιάστικη καρδιά μου.

Στέλλα Καρυτινού

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ

Όξω πέφτει αδιάκοπα και πυκνά το χιόνι,
κρύα και κατασκότεινη κι αγριωπή νυχτιά.
Είναι η στέγη ολόλευκη, γέρνουν άσπροι κλώνοι,
μες στο τζάκι απόμερα ξεψυχά η φωτιά....

Τρέμει στα εικονίσματα το καντήλι πλάγι,
κι φωτάει στη σκυθρωπή, στη θαμπή εμορφιά.
Να η φάτνη, οι άγγελοι, κι ο Χριστός κι οι Μάγοι
και το αστέρι ολόλαμπρο μες στη συννεφιά!

Κι οι ποιμένες, που έρχονται γύρω από τη στάνη,
κι η μητέρα του Χριστού στο Χριστό μπροστά.
Το μικρό το εικόνισμα όλ' αυτά τα φτάνει,
μαζεμένα όλα μαζί και σφιχτά σφιχτά.

Πέφτει ακόμη αδιάκοπα κι άφθονο το χιόνι,
όλα ξεημερώνονται μ' άσπρη φορεσιά.
Στον αέρα αντιλαλούν του σήμαντρου οι τόνοι,
κάτασπρη, γιορτάσιμη λάμπει η εκκλησιά....

Τέλλος Άγρας

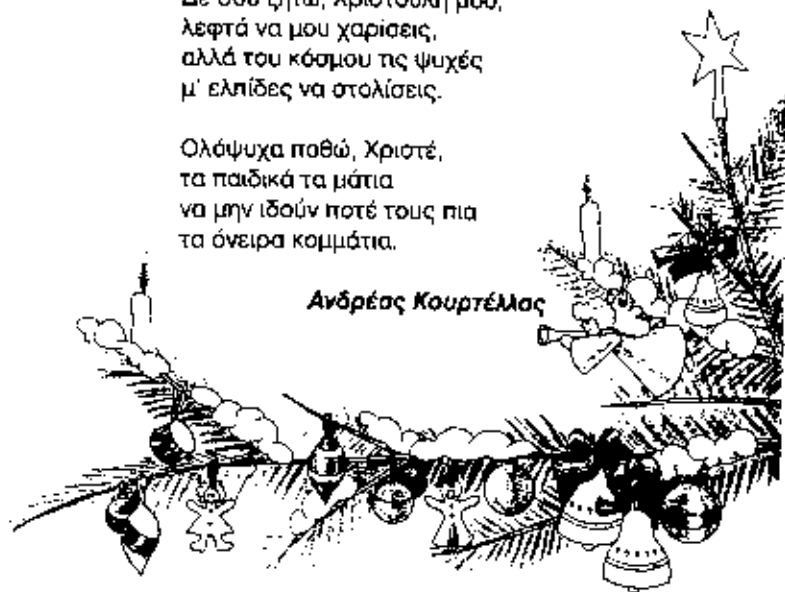
ΣΤΗ ΦΑΤΝΗ ΜΠΡΟΣΤΑ

Μπροστά στη φάτνη σου, Χριστέ,
με πόθο γονατίζω
και τη δική μου την καρδιά
μ' αγάπη στη χαρίζω.

Δε σου ζητώ, Χριστούλη μου,
λεφτά να μου χαρίσεις,
αλλά του κόσμου τις ψυχές
μ' ελπίδες να στολίσεις.

Ολάψυχα παθώ, Χριστέ,
τα παιδικά τα μάτια
να μην ιδούν ποτέ τους πια
τα όνειρα κομμάτια.

Ανδρέας Κουρτέλλας

ΤΟ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΟ ΔΕΝΤΡΟ ΤΟΥ ΠΑΠΠΟΥ

ΠΡΑΞΗ Α'

Εσωτερικό σπιτιού λαγού. Δυο λαγοί κουβεντιάζουν. Παππούς και λαγουδάκι.

ΛΑΓΟΥΔΕΝΙΟΣ: Παππού, ακούς αυτό το θόρυβο στο δάσος που με κάνει να φοβάμαι; Πες μου, ξέρεις τι είναι; Όλη μέρα δε σταματάει καθόλου. Μόνο σαν βραδιάσει, δεν ακούγεται πια.

ΠΑΠΠΟΥΣ: Ποιο; Αυτό το «γκαπ γκουπ»; Α, είναι το τσεκούρι του ανθρώπου που κόβει έλατα!

ΛΑΓΟΥΔΕΝΙΟΣ: Μέσα στο καταχείμωνο;

ΠΑΠΠΟΥΣ: Ε, μα πλησιάζουν τα Χριστούγεννα! Κάθε χρόνο τέτοιες μέρες στολίζουν τα έλατα.

ΛΑΓΟΥΔΕΝΙΟΣ: Ξέρω, πέφτει πολύ χιόνι και τα δέντρα γίνονται πολύ άμαρφα! Αλλά οι άνθρωποι γιατί τα κόβουν;

ΠΑΠΠΟΥΣ: Τα βάζουν στο σαλόνι τους.

ΛΑΓΟΥΔΕΝΙΟΣ: Μα τότε το χιόνι λιώνει...

ΠΑΠΠΟΥΣ: Σωστά, γι' αυτό τα στολίζουν με ένα σωρό παιχνίδια! Μπάλες μικρές και μεγάλες, κόκκινες, κίτρινες, χρυσαφίες και ασημί... Σε κάθε κλαρί βάζουν αγγελάκια, μικρά κεράκια, καμπανούλες... κι εκεί ψηλά στην κορυφή του έλατου ένα μεγάλο, λαμπερό αστέρι... Α, όλα κι όλα! Μπορεί να μην είναι σωστό να κόβουν τα έλατα, όμως τα στολίζουν θαυμάσια.

ΛΑΓΟΥΔΕΝΙΟΣ: Κι εσύ πού το ξέρεις, παππού; Έχεις δει ποτέ σου χριστουγεννιάτικο έλατο;

ΠΑΠΠΟΥΣ: Μα για να το δει κανείς, πρέπει να βρεθεί στην πολυτεία των ανθρώπων... Κι αυτό ξέρεις πόσο επικίνδυνο είναι... Όχι, δεν είδα ποτέ μου τέτοιο έλατο. Άκουσα όμως μια φορά κάτι παιδάκια, που ήταν εδώ, στο δάσος, και συζητούσαν γι' αυτό. Και τι δεν είπαν... Από τότε, ξέρεις, κάθε Χριστούγεννα βλέπω στο όνειρό μου το χριστουγεννιάτικο δέντρο των ανθρώπων! Κι όχι μόνο τις μπάλες και τα στολίδια αλλά και τις... λιχουδιές που τρώνε οι άνθρωποι τα Χριστούγεννα. Κουραμπιέδες, μελομακάρονα... Εγώ, ξέρεις, ξερογλιφομαι, και η γιαγιά σου με σκουντάει να ξυπνήσω, αλλά... δεν της κάνω το χατίρι... Και πώς λάμπει εκείνο το αστέρι να 'ξερες! Τέτοιο αστέρι δεν είδα ποτέ στον ξύπνο μου... Α! είναι ωραίο το χριστουγεννιάτικο έλατο! Να το 'βλεπα και στον ξύπνο μου! Μα τι λέω, αυτά τα πράγματα δε γίνονται... Όμως, για πες μου, έγραψες γράμμα στον Αϊ-Βασίλη; Μπορεί εμείς οι λαγοί να μη στολίζουμε έλατα τα Χριστούγεννα, έρχεται όμως και σ' εμάς ο Αϊ-Βασίλης.

ΛΑΓΟΥΔΕΝΙΟΣ: (λίγο αφηρημένος, ξαφνιασμένος) Ναι, πως... έγραψα... Όμως, παππού, φεύγω τώρα, γιατί κάτι ξέχασα...

ΠΡΑΞΗ Β'

Εσωτερικό δωματίου. Ο Λαγουδένιος γράφει γράμμα και μιλάει δυνατά.

ΛΑΓΟΥΔΕΝΙΟΣ: Αγαπητέ μου Αϊ - Βασίλη, σου γράφω εγώ, ο Λαγουδένιος. Όχι, δε θέλω κι άλλο δώρο. Ξέρω πως μια φορά το ζητάμε. Όχι, δεν άλλαξα γνώμη...μου αρέσει πολύ το πατίνι. Όμως, να... δηλαδή...θέλω μια εξυπηρέτηση. Θέλω ν' αλλάξω το δώρο μου! Όχι, σου είπα, δε μετάνιωσα για το πατίνι, αλλά να, ας το αφήσουμε για την επόμενη χρονιά. Φέτος, καλέ μου Αϊ-Βασίλη, κάνε μου μια χάρη. Το δώρο μου το θέλω για τον παππού. Όχι βέβαια το πατίνι! Θέλω φέτος, αν μπορείς, αντί για πατίνι να κάνεις το όνειρο του παππού αληθινό. Ο παππούς θα χαιρόταν πολύ αν έβλεπε ένα χριστουγεννιάτικο δέντρο, σαν αυτό που στολίζουν οι άνθρωποι. Είναι δύσκολο να γίνει αυτό; Σε παρακαλώ...

Μπαίνει η μαμά.

MAMA: Τι κάνεις εδώ, Λαγουδένιε;

ΛΑΓΟΥΔΕΝΙΟΣ: Γράφω γράμμα στον Αϊ-Βασίλη.

MAMA: Μα πριν από λίγες μέρες δεν έστειλες;

ΠΑΡΑΚΛΗΣΗ ΣΤΟΝ ΑΪ - ΒΑΣΙΛΗ

ΛΑΓΟΥΔΕΝΙΟΣ: Ναι, αλλά κάτι ήθελα να αλλάξω... Σε παρακαλώ, μαμά, θα το δώσεις στον ταχυδρόμο;

ΜΑΜΑ: Εντάξει, αλλά έλα τώρα, είναι ώρα να κοιμηθείς. Πήγαινε... να πλύνεις τα δόντια σου. (Φεύγει).

Η μαμά διαβάζει το γράμμα.

ΜΑΜΑ: Χμ...πού έχω εκείνο το βιβλίο που μου έστειλε η ξαδέρφη μου η κυρό-Κουνέλα από την πόλη των ανθρώπων. Εκεί έχει φωτογραφίες χριστουγεννιάτικων δέντρων. Ας πάω να ψάξω στη βιβλιοθήκη...

ΠΡΑΞΗ Γ

Ίδιο σκηνικό με της Α' Πράξης. Ο παππούς κάθεται. Μπαίνει ο Λαγουδένιος χαρούμενος.

ΛΑΓΟΥΔΕΝΙΟΣ: Παππού, παππού, καλή χρονιά, χρόνια πολλά! Να σου πω τα κάλαντα; (Τραγουδάει)

ΠΑΠΠΟΥΣ: Καλή χρονιά, Λαγουδένιε, και του χρόνου...

ΛΑΓΟΥΔΕΝΙΟΣ: Παππού, έλα στο παράθυρο να δεις! (Ο παππούς πλησιάζει)

ΠΑΠΠΟΥΣ: Α! απίστευτο! Ένα χριστουγεννιάτικο δέντρο απέναντι από το σπίτι μου. Ένα αληθινό χριστουγεννιάτικο δέντρο. Ε, αυτό ούτε στο όνειρό μου μπορούσα να το δω! Τι ωραίο που είναι! Πιο όμορφο από αυτό που έβλεπα στον ύπνο μου...Αχ! αυτός ο Αϊ-Βασίλης μου έφερε το καλύτερο δώρο της ζωής μου!

ΛΑΓΟΥΔΕΝΙΟΣ: Είχες δίκιο, παππού. Το στολίζουν πολύ ωραία το έλατο οι άνθρωποι. Να έρχονταν εδώ στο δάσος οι άνθρωποι και να στολίζουν τα δέντρα και να μην τα έκοβαν!

ΠΑΠΠΟΥΣ: Δε χορταίνω να το κοιτάζω! Βλέπεις πώς λάμπει το αστέρι στην κορυφή; Αλλά από την έκπληξη δε σε ρώτησα τι έγινε; σου έφερε ο Αϊ-Βασίλης το δώρο σου;

ΛΑΓΟΥΔΕΝΙΟΣ: Αν μου το 'φερε λέει! Δεν κάνει ποτέ λάθος. Είναι τόσο καλός!

ΠΑΠΠΟΥΣ: Έλα τώρα εδώ κοντά μου. Έχω κι εγώ ένα δώρο για σένα. Άνοιξε το! (Του δίνει ένα μεγάλο δέμα).

ΛΑΓΟΥΔΕΝΙΟΣ: Ένα πατίνι! Αχ, παππού, είσαι κι εσύ σαν τον Αϊ-Βασίλη! (Τον φιλάει).

ΠΑΠΠΟΥΣ: Ας ετοιμαστούμε τώρα, όπου να 'ναι θα 'ρθουν η μαμά και ο μπαμπάς να φάμε. Έλα να στρώσουμε εμείς το τραπεζομάντιλο, για να κάνουμε έκπληξη και στη γιαγιά, που φέρνει τη βασιλόπιτα.

Τασούλα Τσιλιμένη

Ο πατέρας έντυσε με τα καλά του ρουχαλάκια τον Αρτέμη, τον πήρε από το χεράκι και πήγαν στο Μαιευτήριο. Θα έβλεπε, ύστερα από μια βδομάδα, τη μαμά του; είχε πάει σ' αυτό το...πώς το λένε... το Μαιευτήριο, να γεννήσει την αδελφούλα του.

Ο Αρτέμης ήτανε μουτρωμένος.

- Τη μαμά και το αδελφάκι σου πάμε να πάρουμε. Γιατί κατέβασες τα μούτρα σου; τον μάλωνε ο πατέρας.

Δεν ήθελε να το πει, αλλά ήταν πολύ στεναχωρημένος. Ζήλευε. Φοβόταν ότι η μαμά του θ' αγαπούσε περισσότερο το μωρό. Γι' αυτό.

Όταν έσπρωξαν την πόρτα του δωματίου της μαμάς του στην κλινική, την είδαν να κρατά στην αγκαλιά της το μωρό και να το παρατηρεί σκεπτική. Απλώσε τα χέρια του, έτρεξε προς το κρεβάτι της, ακούμπησε το κεφάλι του στην κοιλιά της κι έκλαψε. Αλλά και η μαμά δεν μπορούσε να κρατήσει τα δάκρυά της κι ο μπαμπάς το ίδιο; έκανε τάχα πως κοιτάζει αμέριμνα έξω από το παράθυρο.

Ο Αρτέμης έσκυψε να δει το προσωπάκι της αδελφής του, και τότε όλη η ζήλια του εξαφανίστηκε. Μπα! Ήταν δυνατόν ν' αγαπούσε η μαμά του αυτό το μωρό περισσότερο από εκείνον!

- Πώς είναι έτσι; απόρησε.

- Δηλαδή; έκανε τάχα απορημένη η μαμά του.

- Δεν είναι όμορφο...

- Έτσι είναι όλα τα μωρά, όταν γεννηθούν. Θέλουν καιρό να στρώσουν.

- Σαν Κινέζα είναι, επέμενε ο Ατέμης. Να την ταϊμπήσω λιγάκι;

- Τσίμπα την, αλλά ελαφρά μην την πονέσεις.

Ο Αρτέμης θα ήθελε να της δώσει μια γερή τσιμπιά, να βγάλει το άχτι του, αλλά την τσίμπησε ελαφρά μην την πονέσει. Τη γαργάλησε. Την ξανατσίμπησε. Αλλά η αδελφούλα του τίποτε. Ούτε χαμογελούσε ούτε έκλαιγε.

Και γύρισαν σπίτι...

Κι όλα άλλαξαν. Σαν να μπήκε ένα γκριζο σύννεφο στο σπίτι.

Πρώτα απ' όλα η μαμά του δε γελούσε όπως πριν. Τι να' γινε εκείνος ο ήλιος που φεγγοβλούσε στο πρόσωπό της; Η γιαγιά του έπλεκε ροζ ζιπουνάκια κι αναστέναζε. Ο μπαμπάς γύριζε συλλογισμένος από τη δουλειά κι έτρεχε να δει το μωρό στην κούνια.

Και πώς το πρόσεχαν το μωρό; τρεις φορές τη μέρα, πρωί, μεσημέρι, βράδυ, του έκαναν μπάνιο και του έτριβαν χέρια και πόδια.

- Αμάν πια, θα το μαδήσουν, σκεφτόταν ο Αρτέμης, που δεν το ζήλευε πια.

Αλλιώς τα φανταζόταν τα πράγματα, κι όσο περνούσε ο καιρός τίποτε απ' όσα είχε φανταστεί δε γινόταν. Αντίθετα, πρόσεχε ότι ο κόσμος κοιτάζε παράξενα την αδελφούλα του, όταν την έβγαζαν βόλτα με το καρτσάκι. Αλλιώς χαμογελούσαν σ' εκείνον κι αλλιώς στο μωρό τους. Πολλοί έλεγαν «αχ, το καημένο», κι η μαμά στενοχωριόταν πολύ. Κι πατέρας έφερνε συνεχώς γιατρούς στο σπίτι.

Μια μέρα η μητέρα μλούσε ψιθυριστά στο τηλέφωνο.

- Μα φυσικά, έλεγε, αυτά τα παιδιά καθυστερούν σε όλα. Δηλαδή πού καθυστερούσε το μωρό τους; Ο Αρτέμης δεν μπορούσε να καταλάβει. Έπρεπε να του εξηγήσουν.

- Μαμά, πού καθυστερεί το μωρό μας; τη ρώτησε, όταν τέλειωσε το τηλεφώνημα.

Ήταν μια δύσκολη στιγμή για τη μητέρα του. Ο Αρτέμης το κατάλαβε, γιατί έπιασε το κεφάλι της σαν να ήθελε να στρώσει τα μαλλιά της κι αναστέναζε.

- Έλα, του είπε, να σου καθαρίσω ένα μανταρίνι και τα λέμε.

Πήγαν στην κουζίνα. Σοβαρή η μαμά, σοβαρός κι ο Αρτέμης.

- Η αδελφούλα σου, όπως έχεις κιόλας καταλάβει, Αρτέμη μου, δεν είναι σαν κι εσένα. Είναι διαφορετική. Συμβαίνουν αυτά στη ζωή. Πρέπει να το παραδεχτούμε.

- Να το παραδεχτούμε, συμφώνησε ο Αρτέμης.

- Είναι όμως δύσκολο. Πρέπει να το ξέρεις. Γιατί η αδελφούλα σου μπορεί να καθυστερήσει και στο περπάτημα και στην ομιλία. Μπορεί να μην καταλαβαίνει εύκολα όσα καταλαβαίνεις εσύ. Μπορεί να μην καταφέρει να διαβάσει ποτέ.

- Θα της διαβάζω εγώ, προθυμοποιήθηκε ο Αρτέμης.

- Αυτό θέλουμε κι εγώ κι ο μπαμπάς σου. Να την αγαπάς και να τη βοηθάς. Όταν νιώθει την αγάπη γύρω της, θα μεγαλώσει πιο εύκολα. Είναι όμως δύσκολο, επέμενε η μαμά. Πρέπει να έχεις υπομονή.

- Θα έχω, μη σκας.

Κι αποφάσισε να γίνει ο Ρομπέν των Δασών για την αδελφή του. Ο γενναίος κι απρόμητος ιππότης που προστάτευε τους αδύνατους.

Καθόταν η αδελφή του στο παρκάκι της ήσυχη και αμίλητη, κι ο Αρτέμης την τρέλαινε στην κουβέντα. Τα τραγούδια που μάθαινε στο Νηπιαγωγείο πρώτα σ' εκείνην τα τραγουδούσε. Με τα τουβλάκια μόνο δεν τα πήγαιναν καλά. Γιατί η αδελφή του δεν καταλάβαινε και τα έριχνε όλα κάτω. Τότε ο Αρτέμης της έδινε μια τοιμιά, ελαφρά, να μην την πονέσει.

Όσο περνούσε ο καιρός και πλησίαζαν τα Χριστούγεννα, μια αγωνία είχε φωλιάσει στην καρδιά του. Τεσσάρων χρονών ήταν κι αυτός. Τι να σου κάνει; «Άραγε, σκεφτόταν, ο Αϊ - Βασίλης φέρνει δώρα στα παιδιά που «καθυστερούν»;

Το είπε στη γιαγιά του.

- Να προσευχηθείς, τον συμβούλεψε εκείνη.

Κι ο Αρτέμης προσευχήθηκε το ίδιο βράδυ.

- Άγιε μου Βασίλη, μην ξεχάσεις να φέρεις δώρο στην αδελφή μου. Δεν φταίει αυτή αν «καθυστερήσε» λιγάκι. Αυτά συμβαίνουν στη φύση. Πρέπει να το παραδεχτούμε, είπε η μαμά μου. Μην την ξεχάσεις, γιατί τώρα τελευταία, άρχισε να μας χαμογελά. Μην πικραθεί. Άσε που είναι ένα πεντακάθαρο κοριτσάκι. Τρεις φορές τη μέρα της κάνουν μπάνιο· κι αν έχεις καμιά μαγική ένεση, δεν την φέρνεις μήπως και γίνει καλά; Θέλω να παίζουμε τουβλάκια, αλλά μου τα ρίχνει όλα κάτω.

Αμήν...

*Αγγελική Βαρελλά
(ανέκδοτο)*

Ο ΜΙΚΡΟΣ ΘΩΜΑΣ ΚΑΙ ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΣΤΟ ΔΑΣΟΣ

Κάθε φορά που μπορούν, ο μικρός Θωμάς κι η αδερφή του η Φανή, πηγαίνουν επίσκεψη στον κύριο Μιχάλη, το γερο-δασοφύλακα.

Χωμένο στην καρδιά του δάσους, το ξέφωτο όπου είναι χτισμένο το σπίτι του είναι τόσο ήσυχο, που κανένα γουργούρισμα μηχανής δεν ταραξεί ποτέ τη συναυλία των πουλιών και το θρόισμα των φύλλων. Τι όμορφα που νιώθει κανείς εκεί, όταν έρχεται απ' την πόλη! Ο κύριος Μιχάλης ζει μόνος, αλλά μη νομίζετε πως πλιύττει! Το δάσος (ο κήπος του, όπως συνηθίζει να το λέει) φιλοξενεί ένα σωρό καλούς του φίλους: τα ζώα του δάσους. Ακόμη, την Κυριακή ή τις αργίες ξέρει πως ο μικρός Θωμάς κι η Φανή θα έρθουν να του μιλήσουν για τα μαθήματά τους, για τους γονείς τους ή για την κυκλοφορία, που κάθε μέρα γίνεται και πιο δύσκολη στο σταυροδρόμι της εκκλησίας.

Σήμερα, όμως, είναι μια μέρα ξεχωριστή, γιατί ο δασοφύλακας υποσχέθηκε στα παιδιά ν' ανεβεί μαζί τους στην κορφή του λόφου, για να βεβαιωθεί πως η αιωνόβια βελανιδιά κραπιέται πάντα γερά στις ρίζες της.

Η πλαγιά είναι απότομη για να σκαρφαλώσει κανείς στην κορφή του λόφου, αλλά, μαθαίνοντας πως λέγεται το κάθε μαντάρι και το κάθε δεντράκι που φυτρώνει στην άκρη του δρόμου, οι φίλοι μας έφτασαν χωρίς να κουραστούν στη γέρικη βελανιδιά.

Ξαφνικά, η Φανή βλέπει έναν πυκνό καπνό. Ο κύριος Μιχάλης χλομιάζει: έκανε το λάθος ν' αφήσει το φαγητό να βράζει μόνο του πάνω στη φωτιά. Με την καρδιά σφιγμένη, οι τρεις φίλοι μας κατηφορίζουν βιαστικά το μονοπάτι. Δυστυχώς, όταν φτάνουν στο ξέφωτο, είναι πια πολύ αργά. Το σπίτι του δασοφύλακα έχει καεί.

- Η φωτιά τα κατέστρεψε όλα, μουρμούρισε ο γέρος. Πού θα μείνω τώρα, χωρίς συγγενείς, χωρίς οικογένεια;

- Θα έρθετε σπίτι μας, κύριε Μιχάλη, αποφασίζει ο μικρός Θωμάς. Δεν είναι μεγάλο, αλλά είμαι σίγουρος πως ο μπαμπάς κι η μαμά θα χαρούν να σας φιλοξενήσουν...

- Κι αύριο, προσθέτει η αδερφούλα του σφίγγοντας το χέρι του δασοφύλακα, θα πάμε στο δημαρχείο να εξηγήσουμε τι σας συνέβη!

Ωστόσο, την άλλη μέρα, η Φανή γυρίζει απ' το δημαρχείο γελώντας:

- Όλα τακτοποιήθηκαν, κύριε Μιχάλη! Το κοινοτικό γηροκομείο σας παραχωρεί ένα δωμάτιο. Το είδαμε, είναι υπέροχο!

Έτσι, σύντομα ο γεράκος εγκαταστάθηκε στο γηροκομείο.

Στην αρχή, φαινόταν να συνηθίζει την καινούρια του ζωή. Έπειτα, όσο περνούσαν οι μέρες, ο γερο-δασοφύλακας βυθιζόταν σε θλίψη, που σ' έκανε να τον βλέπεις και να τον λυπάσαι.

- Θυμάστε τι είχαμε συμφωνήσει; είπε μια μέρα στα παιδιά αναστενάζοντας. Θα περνούσαμε τα Χριστούγεννα στο σπίτι μου, φέτος. Στο παλιό πέτρινο σπίτι μου, μαζί με τα παιδιά του σχολείου κι όλα τα ζώα του δάσους... Ήταν ένα όνειρο, ένα ωραίο όνειρο που δε θα πραγματοποιήσουμε ποτέ...

- Ξέρεις, Θωμά, είπε ένα βράδυ η Φανή στον αδερφό της, η κατάσταση του κυρίου Μιχάλη με στενοχωρεί πολύ. Τι θα' λες, αν δοκιμάζαμε μαζί με τ'

άλλα παιδιά να ξαναχτίσουμε το σπίτι του;

- Η ιδέα σου είναι θαυμάσια! φώναξε ενθουσιασμένος ο μικρός Θωμάς. Λοιπόν... Σε τρεις μήνες έχουμε Χριστούγεννα. Αν θέλουμε να προλάβουμε, δεν πρέπει να καθυστερήσουμε καθόλου.

Την υπόλοιπη νύχτα τα δυο παιδιά έκαναν σχέδια, υπολόγισαν τα υλικά που χρειάζονται και χώρισαν τις δουλειές που θα έκανε ο καθένας.

Όταν οι πρώτες ηλιαχτίδες διακρίνονται πίσω απ' τα παντζούρια, οι δυο φίλοι μας είναι έτοιμοι για ν' αρχίσουν. Είναι Κυριακή, και το πρώτο που πρέπει να κάνουν είναι να βρουν τους συμμαθητές τους και να τους μιλήσουν για το σχέδιό τους. Στις εννιά η ώρα όλοι είναι συγκεντρωμένοι στο σπίτι του μικρού Θωμά. Το μεσημέρι τα εργαλεία και τα υλικά στοιβάζονται στον κήπο. Στις δύο η ώρα ένα πρώτο φορτίο ξεκινάει για το δάσος.

Σε δυο Κυριακές οι τοίχοι ήταν έτοιμοι.

Μα τι είχε γίνει, στο μεταξύ, ο γεράκος;

Χωρίς να υποψιάζεται την ωροία έκπληξη που του ετοιμάζαν τα παιδιά, περνούσε τις μέρες του περιμένοντας τη βραδινή τους επίσκεψη. Τα μόνα πράγματα που τον ενδιέφεραν πραγματικά ήταν τα πουλιά που πετούσαν πό-τε πό-τε, και το φτεροκάπημα κάποιας μέλισσας στην κουρτίνα της κάμαράς του.

Στο γιατί οι δουλειές προχωρούσαν. Το σπίτι στο ξέφωτο είχε αρχίσει να ξαναπαίρνει το παλιό του πρόσωπο.

Την παραμονή των Χριστουγέννων, παρ' όλο που η μέρα είναι ηλιόλουστη, ο μικρός Θωμάς κι η Φανή δεν είναι ευχαριστημένοι. Βέβαια, το σπίτι του δασοφύλακα έχει τελειώσει, αλλά τα δωμάτια είναι χωρίς έπιπλα κι η κουζίνα χωρίς σκεύη. Πώς να φέρουν τον κύριο Μιχάλη;

- Δεν έχει ούτε κρεβάτι για να κοιμηθεί, αναστενάζει η Φανή.

- Φτιάξαμε ολόκληρο σπίτι και μείναμε στα...

- Μικρέ Θωμά! Φανή! Ελάτε να δείτε!

Τα δυο παιδιά τρέχουν έξω. Ξαφνικά, τα μάτια τους γουρλώνουν: οι γονείς των συμμαθητών τους έχουν φέρει ένα σωρό πράγματα.

- Αυτή η ντουλάπα μου 'πανε το χώρο εδώ και μήνες, εξηγεί μια κυρία.

- Εμένα, μου περίσσευε αυτό το κρεβάτι...

- Και μένα, όλ' αυτά τα κουζινικά...

Από κείνη τη στιγμή όλα έγιναν πολύ γρήγορα.

Στις δυο η ώρα δεν είχαν παρά να σκουπίσουν και ν' ανάψουν τη φωτιά στο τζάκι.

- Και το χριστουγεννιάτικο δέντρο! φωνάζει ο μικρός Θωμάς. Το ξεχάσαμε! - Μην ανησυχείτε, απαντάει ο Νίκος. Πηγαίνετε να φέρετε τον κύριο Μιχάλη, και αναλαμβάνουμε εμείς το έλατο.

Μια ώρα αργότερα ο μικρός Θωμάς κι η Φανή αναγγέλλουν στο φίλο τους πως πρέπει να ετοιμάσει τη βαλίτσα του, γιατί θα φύγει από το γηροκομείο.

- Πού θα με πάτε παιδιά; ρωτάει εκείνος. Στο σπίτι σας, για να περάσω το Χριστούγεννα μαζί σας;

- Σας έχουμε μια έκπληξη, κύριε Μιχάλη. Κουμπωθείτε καλά, γιατί έξω κόνει κρύο...

- Ω, δε φοβάμαι το κρύο! Αντίθετα, με τέτοιο καιρό προτιμώ χίλιες φορές να βρίσκομαι έξω παρά να μένω κλεισμένος ανάμεσα σε τέσσερις τοίχους... η ιδέα σας να με πάρετε ήταν θαυμάσια παιδιά μου!...

Φανταστείτε την έκπληξη του δασοφύλακα, σαν βρέθηκε στο χιονισμένο ξέφωτο και είδε το σπίτι του ξαναχτισμένο όπως και πριν, με τους πέτρινους τοίχους του, το υπόστεγο για τα ξύλα και το αναμμένο τζάκι.

- Αυτό είναι το δώρο σας για τα Χριστούγεννα, κύριε Μιχάλη! φωνάζουν τα παιδιά τρέχοντας κοντά του. Από μέρους όλων των φίλων σας, που δεν είναι και λίγοι!...

Ποτέ τα Χριστούγεννα δε γιορτάστηκαν με περισσότερη χαρά. Ακόμη και τα ζώα του δάσους είχαν έρθει, για να ευχηθούν το «Καλοσώριες» στο γερο-δασοφύλακα. Δεν έλειπε ούτε ένα.

Έτσι, ο κύριος Μιχάλης συνέχισε τη ζωή του εκεί όπου είχε ζήσει ως σήμερα. Αν, κάποια μέρα, περάσετε από το δάσος, μην ξεχάσετε να τον επισκεφτείτε. Θα σας υποδεχτεί στο σπίτι του σαν φίλου!...

Alain Gree

(μετάφραση Αλίκη Βρανά)

Ο ΧΡΟΝΟΣ ΚΑΙ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΤΟΥ (απόσπασμα)

Μακριά, πολύ μακριά απ' τη γη,
στον απέραντο ουρανό,
σ' ένα αστέρι μακρινό,
κατοικώ με τα παιδιά μου,
τις μέρες, τις βδομάδες μου,
τους μήνες και τις εποχές.

Απ' το μικρό μου τ' αστεράκι
βλέπω το καθετί στη γη,
βλέπω κάθε παιδάκι
και του κλείνω το ματάκι.

Σαν έρχετ' η πρωτοχρονιά,
μια φορά το χρόνο,
αφήνουμε τ' αστέρι μας
κι ερχόμαστε όλοι μαζί
μ' έν' ασημένιο πύραυλο
στην όμορφη τη γη...

Να δούμε τα μικρά παιδιά,
να δούμε τους ανθρώπους
και να γυρίσουμε παντού,
παντού, σ' όλους τους τόπους.
Να φέρουμε τα δώρα μας,
να φέρουμε χαρά,
να φέρουμε μηνύματα
αγάπης στα παιδιά.

Ζωή Σπυροπούλου

ΚΑΛΑΝΤΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ

Καλήν ημέραν άρχοντες
κι αν είναι ορισμός σας,
Χριστού τη Θεία Γέννηση
να πω σ' αρχοντικό σας.

Χριστός γεννάται σήμερα
εν Βηθλέμ τη πόλη,
οι ουρανοί αγάλλονται,
χαίρει η φύσις όλη.

Εν τω σπηλαίω τίκτεται,
εν φάτνη των αλόγων,
ο Βασιλεύς των ουρανών
και Ποιητής των όλων.

Πλήθος αγγέλων ψάλλουσι
το Δόξα εν Υψίστοις
και τούτο άξιον εστί
η των ποιμένων πίστις.

Εκ της Περιοίας έρχονται
τρεις μάγοι με τα δώρα,
άστρο λαμπρό τους οδηγεί
χωρίς να λείψει ώρα.

Καλά Χριστούγεννα!

ΚΑΛΑΝΤΑ ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΣ

Αρχιμηνιά κι αρχιχρονιά,
ψηλή μου δεντρολιβανιά,
κι αρχή καλός μας χρόνος,
εκκλησιά με τ' άγιο θρόνος.

Αρχή που βγήκε ο Χριστός,
Άγιος και πνευματικός,
στη γη να περπατήσει
και να μας καλοκαρδίσει.

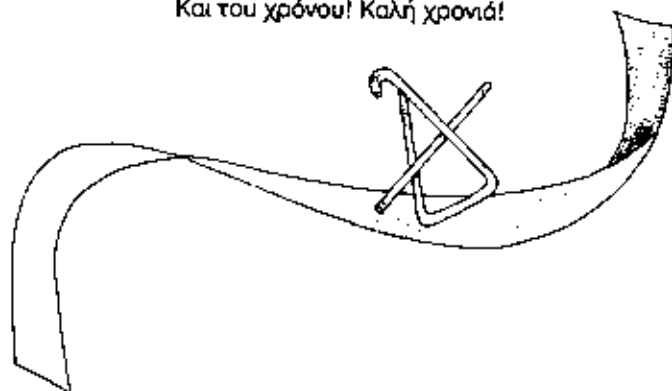
Βαστάει εικόνα και χαρτί,
ζαχαροκάντιο ζυμωτή,
χαρτί και καλαμάρι
δες κι εμέ, το παλικάρι.

Το καλαμάρι έγγραφε,
τη μούρα του την έγγραφε,
και το χαρτί μλούσε
εις εκείνον που ρωτούσε.

Κάτσε να φας, κάτσε να πεις,
κάτσε τον πόνο σου να πεις,
κάτσε να τραγουδήσεις
και να μας καλοκαρδίσεις.

Σ' αυτό το σπίτι που 'ρθαμε
πέτρα να μη ραγίσει,
κι ο νοικοκύρης του σπιτιού
χίλια χρόνια να ζήσει.

Και του χρόνου! Καλή χρονιά!

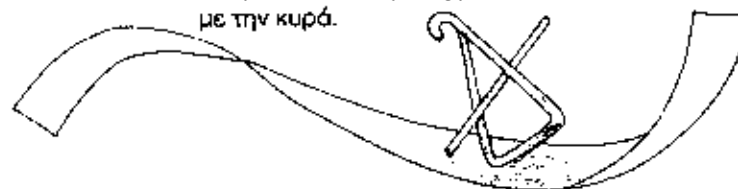

ΚΑΛΑΝΤΑ ΤΩΝ ΦΩΤΩΝ

Ήρθανε τα φώτα και οι φωτισμοί
και χαρές μεγάλες και αγιασμοί.
Κάτω στον Ιορδάνη τον ποταμό
κάθεται η Κυρά μας, η Παναγιά.

Όργανο βαστάει, κεριά κρατεί
και τον Αϊ - Γιάννη παρακαλεί:
Άγιο Γιάννη, Αφέντη και Βαπτιστή,
έλα να βαπτίσεις Θεού παιδί.

Ν' αγιαστούν οι κάμποι και τα νερά,
ν' αγιαστεί κι ο αφέντης
με την κυρά.

Ο ΓΑΛΑΖΙΟΣ ΑΓΓΕΛΟΣ

Πρόσεχε! πρόσεχε! Θα κάμεις τα δαχτυλάκια σου, είτε ο φύλακας άγγελος της Μιμής, όταν εκείνη άνοιξε το φούρνο να δει αν ψηθήκαν τα μελομακάρονα.

«Και πονάνε αλήθεια τόσο πολύ τα χεράκια, όταν καίγονται», σκέφτηκε το κορτσάκι.

Ο άσπρος άγγελος του Γιωργάκη κουράστηκε πάρα πολύ σήμερα. Ο μικρός Γιώργος είναι πολύ ζωηρό παιδί. Πότε σκύβει απ' το μπαλκόνι, πότε πηδάει τα κάγκελα του κήπου, πότε κάνει τσουλήθρα στη σκάλα. Αυτές τις μέρες με τις χριστουγεννιάτικες προετοιμασίες και το στόλισμα του δέντρου ούτε ο Γιώργος ούτε ο άγγελός του σταθήκανε στιγμή. Ήθελε σώνει και καλά να κρεμάσει αυτός όλα τα στολίδια.

- Δε φτάνεις, αγόρι μου, του έλεγε η μαμά. Θα ρίξεις το δέντρο κάτω.

- Όχι, όχι, έλεγε εκείνος· κι ανεβασμένος στο σκαμνάκι του όλο και προσαβούσε.

Μόνο ο γαλάζιος άγγελος, ο φύλακας της Αγγελικούλας, είναι λυπημένος. Το κορτσάκι που προσέχει από μικρό είναι τρεις μέρες τώρα άρρωστο από γρίπη. Η καημένη η Αγγελικούλα! Ούτε παίζει ούτε γελά ούτε βοήθησε στο στόλισμα του χριστουγεννιάτικου δέντρου όπως τα αδερφάκια της.

Απόψε τα μεσάνυχτα θα γίνει στον ουρανό η μεγάλη γιορτή των αγγέλων. Όλα τα αγγελοΰδια θα ανεβούνε στον ουρανό για τη χριστουγεννιάτικη γιορτή τους.

Θα ήταν τόσο όμορφα εκεί! Με πόση χαρά την περίμεναν αυτή τη νύχτα! Ήταν η μεγαλύτερη γιορτή του ουρανού. Γιόρταζε ο ίδιος ο Χριστούλης.

Ο μικρός γαλάζιος άγγελος, όρθιος στο πλάι του άρρωστου παιδιού, σκεφτόταν πως δε θα ήπρεπε να φύγει αυτή τη νύχτα από κοντά του· είχε το καημένο τόσο πολύ πυρετό!

Είχε πια βραδιάσει για τα καλά, κι η Μιμή και ο Γιωργάκης πέρασαν να κοιμηθούνε. Μόνο οι γονείς εξαγρυπνούσαν. Μέσα στο μεγάλο σαλόνι τα φωτάκια του δέντρου τρεμόσβηναν. Ξαφνικά χτύπησαν μεσάνυχτα. Ένα ένα όλα τ' αγγελοúδια άρχισαν ν' ανεβαίνουν στον ουρανό. Ο γαλάζιος άγγελος όμως δεν κινήθηκε από τη θέση του· είχε πάρει την απόφασή του. Δε θα πήγαινε στη γιορτή των αγγέλων. Θα έμενε κοντά στο άρρωστο κορτσάκι που τόσο πολύ αγαπούσε. Η Αγγελικούλα κοιμόταν βαθιά. Κάποια στιγμή ξύπνησε. Απ' την ανοιχτή πόρτα έβλεπε το διάδρομο, κι απέναντι ακριβώς το μεγάλο σαλόνι. Ένα κομμάτι απ' το χριστουγεννιάτικο δέντρο φαινόταν, και πάνω του τα φωτάκια αναβόσβηναν.

Ξαφνικά ένα δυνατό φως φάνηκε να λάμπει στο βάθος του σαλονιού, και μια γλυκιά μουσική γέμισε τον αέρα.

Τι να' ταν άραγε; Περιέργο το κορτσάκι κατέβηκε απ' το κρεβάτι του. Η μητέρα κοιμόταν καθιστή στην πολυθρόνα. Σιγά, σιγά, για να μην ξυπνήσει τη μαμά της, η Αγγελικούλα φόρεσε τις παντοφλίτσες της και προχώρησε προς το σαλόνι. Έφτασε ως την πόρτα. Θεέ μου! Τι ήταν αυτό που αντίκρισε! Μια όμορφη πελώρια φάτνη στη γωνιά, ο νεογέννητος Χριστούλης ολοζώντανος, και γύρω γύρω χιλιάδες αγγελοúδια που έψελναν: «Δόξα εν υψίστοις Θεώ».

Τι όμορφα που ήταν! Ο Χριστούλης χαμογελούσε, και πλάι του σκυμμένη η Παναγία όμορφη σαν ζωγραφιά. Να κι ο Ιωσήφ με τα γένια, να κι οι τρεις μάγοι, που φέρναν τα δώρα. Να και τα άλογα που ζέσταιναν με το χνότο τους το θείο βρέφος. Μα πώς χώρεσαν όλα τούτα μες στο σαλόνι; Γιατί όχι, όχι δεν ήταν όνειρο. Η Αγγελικούλα ήταν ξυπνητή. Φορά τις πατζάμες και τις παντοφλίτσες της. Και πόσοι άγγελοι! Θεέ μου, πόσοι άγγελοι!

Ξαφνικά ένα αγγελοúδι με γαλάζια φτερά ήρθε κοντά της. Την έπιασε από το χεράκι, τη φίλησε στο μέτωπο και την έβγαλε απ' το σαλόνι. Απαλά, απαλά, την οδήγησε στο κρεβατάκι της και ύστερα χάθηκε. Τότε, το φως που έλαμπε στο σαλόνι έσβησε, και η μουσική σιγά σιγά σταμάτησε κι αυτή.

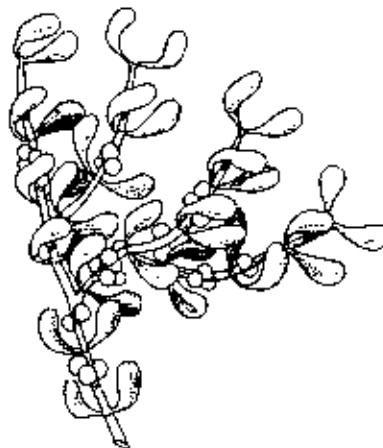
Το πρωί η Αγγελικούλα τα είπε όλα στη μαμά της, κι εκείνη της είπε: «τη νύχτα των Χριστουγέννων, παιδί μου, οι άγγελοι γιορτάζουν πάνω στον ουρανό, όταν όμως ένας φύλακας άγγελος μένει στη γη, γιατί το παιδάκι που προσέχει είναι άρρωστο, τότε ο Χριστούλης δίνει εντολή να γίνει η γιορτή εκεί, κοντά στον άγγελο· αυτό για να μη μείνει παραπονεμένος. Και το δικό σου αγγελάκι φαίνεται πως έμεινε κοντά σου όλη τη νύχτα».

- Και με φίλησε,μανούλα. Με φίλησε στο μέτωπο.

- Μ' αυτό το φιλή έδωσε τον κακό πυρετό. Και τώρα είσαι καλά· τόσο καλά που θα σε ντύσω να παίξεις με τ' αδερφάκια σου.

- Καλά Χριστούγεννα, μαμά. Καλά Χριστούγεννα, Αγγελικούλα, είπε από την πόρτα η Μιμή, που είχε κιόλας ντυθεί.

- Καλά Χριστούγεννα, αδερφοúλα, είπε κι ο Γιώργος κι έτρεξε ν' ανεβεί στο ποδηλατάκι που του 'φερε χτες το βράδυ η νονά του.

ΕΥΧΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑ

Θέλω Γενάρη με ήλιο τ' Απρίλη,
δροσιά τον Ιούλη και μέρα το δεύλι.

Μια θάλασσα θέλω χωρίς καταγίδα,
δε θέλω το φόβο, μονάχα ελπίδα.

Θέλω ψωμάκι ζεστό, μωρωδάτο,
τ' αγκάθι να βγάλει σταφύλι μωσχάτο.

Ο σκύλος να έχει αγκαλιά το γατί,
γάλα και λάδι να βγάζ' η πηγή...

Αυτά που ζητώ αν είναι πολλά,
δώσε μου, τότε, μονάχα χαρά.

Τζάνι Ροντάρι

(μετάφραση Άννα Κωστάλα-Μοργαροπούλου)

Η ΒΑΣΙΛΟΠΙΤΑ ΤΗΣ ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΣ

Φίλοι μου, σήμερα θα σας διηγηθώ την ιστορία της βασιλόπιτας. Μια ιστορία που συνέβη πριν από εκατοντάδες χρόνια στην πόλη Καισάρεια της Καππαδοκίας.

Ο Μέγας Βασιλείος ήταν δεσπότης της Καισάρειας και ζούσε αρμονικά με τους ανθρώπους, με αγάπη, κατανόηση και αλληλοβοήθεια. Μια φορά, ένας ξένος άρχοντας ζήτησε να του δοθούν οι θησαυροί της Καππαδοκίας, αλλιώς θα πολιορκούσε την πόλη, για να την κατακτήσει.

Ο Μέγας Βασιλείος ολόκληρη τη νύχτα προσευχόταν να σώσει ο Θεός την πόλη. Εημέρωσε η καινούρια μέρα, κι ο άρχοντας, αποφασισμένος, περικύκλωσε αμέσως την Καισάρεια με το στρατό του. Μπήκε μέσα με την ακολουθία του και ζήτησε να δει τον επίσκοπο, ο οποίος βρισκόταν στο ναό και προσευχόταν. Με θράσος και θυμό ο αδίστακτος άρχοντας απαίτησε το χρυσάφι της πόλης και ό,τι πολύτιμο υπήρχε εκεί.

Ο Μέγας Βασιλείος τόνισε τη φτώχεια και την πείνα των ανθρώπων, που δεν είχαν τίποτα το αξιόλογο για τον άρχοντα. Τότε αυτός άρχισε να απειλεί τον άγιο δεσπότη ότι θα τον στείλει μακριά από την πατρίδα του και τους ανθρώπους του ή ότι θα τον θανατώσει. Όμως, ο Μέγας Βασιλείος δεν τρόμαξε καθόλου από τις απειλές του άρχοντα.

Οι χριστιανοί της Καισάρειας αγαπούσαν το δεσπότη τους πολύ και θέλησαν να τον βοηθήσουν. Μάζεψαν, λοιπόν, από τα σπίτια τους ό,τι χρυσαφικά είχανε και του τα πρόσφεραν, ώστε να τα δώσει εκείνος στο σκληρό άρχοντα και να σωθούν.

Εν τω μεταξύ, ο σκληρός άρχοντας κόντευε να σκάσει από το κακό του. Διέταξε το στρατό του να επιτεθεί στο φτωχό λαό της πόλης. Ο επίσκοπος,

που ήθελε να προστατεύσει την πόλη του και είχε προσευχηθεί πολύ γι' αυτήν. του παρουσίασε το χρυσάφι που είχαν συγκεντρώσει σ' ένα σεντούκι. Πριν όμως προλάβει ο άρχοντας να πλησιάσει το θησαυρό, είδαν όλοι ένα λαμπρό καβαλάρη να ορμάει με το στρατό του. Ο σκληρός άρχοντας και η στρατιά του αφανίστηκαν μέσα σε λίγη ώρα. Είχαν δεχτεί επίθεση από τον Άγιο Μερκούριο και το στρατό του, που ήταν άγγελοι.

Έτσι, σώθηκε η πόλη.

Τότε, όμως, ο επίσκοπος βρέθηκε σε δύσκολη θέση, γιατί θα έπρεπε να μοιράσει τα χρυσαφικά στους κατοίκους της πόλης, και η μοιρασιά να είναι δίκαιη, δηλαδή να πάρει ο καθένας ό,τι ήταν δικό του. Αυτό ήταν πολύ δύσκολο. Προσευχήθηκε. Λοιπόν, ο Μέγας Βασίλειος, και ο Θεός των φώτισε τι να κάνει. Κάλεσε τους διακόνους και τους υπηρέτες από τα πτωχοκομεία και τους ζήτησε να ζυμώσουν ψωμάκια και μέσα στο καθένα να βάλουν από λίγα χρυσαφικά. Όταν τα ψωμάκια ετοιμάστηκαν, τα μοίρασε σαν ευλογία στους πιστούς του. Στην αρχή όλοι παραξενεύτηκαν, μα η έκπληξη τους ήταν μεγαλύτερη, όταν κάθε οικογένεια έκοβε τα ψωμάκια της κι έβρισκε μέσα τα χρυσαφικά της.

Ήταν ένα ξεχωριστό ψωμί η βασιλόπιτα. Έφερε στους ανθρώπους χαρά κι ευλογία μαζί! Από τότε φτιάχνουμε κι εμείς τη βασιλόπιτα με το φλουρί μέσα την πρώτη μέρα του χρόνου.

Αγγελική Μαστρομιχελάκη

ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΤΙΚΟ

Βράδυ της Πρωτοχρονιάς,
έξω κρύο και χιονιάς
και βοριάς σφυρίζει.
Στο τραπέζι το στρωτό
τ' αναμμένο θυμιάτο
ευωδιές σκορπίζει.
Μ' αγωνία τα παιδιά
κι ανυπόμονη καρδιά
κάποιον καρτερούμε:
Ασπρομάλλη, γελαστό,
μ' ένα σάκο γεμιστό,
που θα μοιραστούμε.

Το ρολόι μας γυρνά,
κι ο βοριάς λυσομοανά.
Τι κακοκαιρία!
Θε μου, κάνε να βιαστεί
μη τυχόν κι αποκλειστεί
μες στην Καισαρεία!

Δημήτρης Μανθόπουλος

ΤΟ ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΤΙΚΟ ΔΩΡΑΚΙ ΤΟΥ ΧΙΟΝΑΝΘΡΩΠΟΥ

Αυτή την ιστοριούλα τη διηγήθηκε ένας Χιονάνθρωπος στον Ήλιο, την Πρωτοχρονιά.

«Είμαι ένας Χιονάνθρωπος που με έφτιαξαν χθες, παραμονή Πρωτοχρονιάς, τρία αδελφάκια με το χιόνι που μάζεψαν από την αυλή τους.

Ο Μιχαλάκης, το μεγαλύτερο αγοράκι, μου έβαλε τη μύτη. Είναι αυτό το μακρύ καρότο που βλέπετε.

Η Κικίτσα, η αδελφούλα του, βρήκε δύο καρβουνάκια και μου τα έβαλε για μάτια, και ο μικρός Σταθάκης ζωγράφισε το στόμα μου μ' ένα κλαδάκι.

Το στόμα μου πέφτει βέβαια λίγο στις γωνιές, αλλά μην ξεχνάτε ότι ο Σταθάκης είναι μικρούλης και δεν ξέρει να ζωγραφίζει ακόμα καλά».

«Πρωτοχρονιά αύριο!», φώναξε χαρούμενος ο Μιχαλάκης. «Πόσο θα ήθελα να μου φέρει ο Άγιος Βασίλης ένα έλκηθρο, μια μπάλα, ένα αυτοκινητάκι και ένα σκυλάκι!»

«Κι εγώ! Κι εγώ!» φώναξε ο Σταθάκης.

«Εγώ θα ήθελα να μου φέρει μια κούκλα, ένα καροτσάκι, ένα φόρεμα, πολλές κορδέλες. Αχ! Πόσο θα ήθελα να ήταν σήμερα Πρωτοχρονιά!» φώναξε η Κικίτσα.

«Κι εγώ, κι εγώ!» είπε ο Μιχαλάκης.

«Κι εγώ, κι εγώ!» είπε κι ο μικρός Σταθάκης.

Με γέλια και χαρές έπαιξαν στην αυλή, ώσπου τα μαγουλάκια τους γίνανε κατακόκκινα. Το χιόνι άρχισε να πέφτει πιο πυκνό, και τα τρία αδελφάκια μπήκαν στο σπίτι τους.

Έγινε ησυχία, μόλις φύγανε τα παιδιά, και εγώ έμεινα μόνος στην αυλή παρά με μερικά πουλάκια, που τιτίβιζαν πάνω στα δέντρα.

«Πρωτοχρονιά αύριο», είπε το πουλάκι. «θα 'χουμε πολλά ψίχουλα να φάμε απ' αυτά που ρίχνουν οι άνθρωποι στο δρόμο».

«Ναι, όλοι θα πάρουν αύριο δώρα και γλυκά από τον Άγιο Βασίλη», είπε ένα άλλο πουλάκι.

«Εκτός απ' τον καημένο το Χιονάνθρωπο», είπε ένα τρίτο πουλάκι. «Κανείς δε θα νοιαστεί γι' αυτόν».

Κελαηδώντας τα πουλάκια πέταξαν μακριά.

Έμεινα ολομόναχος τώρα. Το στόμα μου είχε λιώσει λίγο στις άκρες, και έτσι φαινόμουν ακόμα πιο κατσούφης.

Σιγά σιγά σκοτεινιάσε, και η μέρα πήγε να κοιμηθεί. Τα μεγάλα σύννεφα φύγανε μακριά, και φανήκανε τ' αστέρια πάνω στον ουρανό, σαν λαμπερά πετράδια.

Στα σπίτια άναψαν οι άνθρωποι τα φώτα, και μέσα από το τζάμι του παραθύρου έβλεπα το Μιχαλάκη, την Κικίτσα και το Σταθάκη, που στόλιζαν το Χριστουγεννιάτικο δέντρο τους.

«Βάλε μια κόκκινη μπάλα εδώ και μια κίτρινη εκεί», φώναξε ο Μιχαλάκης στην αδελφούλα του.

«Κι ένα αγγελάκι στην κορυφή, έτσι;» είπε η Κικίτσα.

«Αχ, πόσο βιάζομαι να 'ρθει η Πρωτοχρονιά!»

«Κι εγώ, κι εγώ!» φώναξε χτυπώντας τα χεράκια του ο μικρός Σταθάκης.

«Τώρα πρέπει να πάμε στα κρεβατάκια μας, να κλείσουμε τα μάτια και να κάνουμε μια ευχή για αύριο. Και έπειτα, όση ώρα κοιμόμαστε, θα έρθει ο Αϊ-Βασίλης, να μας φέρει τα δώρα μας. Και ύστερα, άμα ξυπνήσουμε... ύστερα, τι χαρά, θα είναι Πρωτοχρονιά!»

Έτσι είπε ο Μιχαλάκης στα αδερφάκια του.

Και τα τρία μαζί πήγαν στην κάμαρά τους και έπεσαν να κοιμηθούν. Τα φώτα του σπιτιού σβήσανε, και έγινε πυκνό σκοτάδι. Ένιωσα μεγάλη μοναξιά να με βαραίνει.

Ξαφνικά, άκουσα σαν να χτυπούσαν κουδουνάκια εκεί ψηλά στα άστρα. Κι αμέσως κατόπιν αντίκρισα το πιο όμορφο θέαμα της ζωής μου!

Ερχόταν ο ΑΓΙΟΣ ΒΑΣΙΛΗΣ!

Καθόταν πάνω σ' ένα αμαξάκι φορτωμένο παιχνίδια, που το έσερναν οχτώ γρήγορα ελάφια. Έτρεχαν σαν αστραπή, και τα άστρα ποραμερίζαν στο διάβα τους.

Όσο πήγαιναν πλησίαζαν, και τα κουδουνάκια ακούγονταν πιο δυνατά.

Σε λίγο σταμάτησαν πάνω στο σπίτι του Μιχαλάκη, και ο Άγιος Βασίλης τρύπωσε μέσα στην καμινάδα του τζακιού.

Κατέβηκε στο σαλόνι και άφησε πολλά δώρα κοντά στο δέντρο που είχαν στολίσει τα τρία αδερφάκια.

Έπειτα... έπειτα ένιωσα τη μεγαλύτερη χαρά της ζωής μου. Ενώ ήταν έτοιμος να φύγει ο Άγιος Βασίλης, με είδε μόνο κι έρημο και είπε: «Καλέ μου Χιονάνθρωπε, πώς σε ξέχασα εσένα; Τι να σου δώσω τώρα, που δεν έχει μείνει τίποτα στο σακούλι μου με τα δώρα; Στάσου, κάτι πρέπει να πάρεις κι εσύ!»

Σκέφτηκε για λίγο, και έπειτα τα μάτια έλαμψαν από χαρά. Έσκυψε και πήρε ένα κλαδάκι που είχε πετάξει ο Σταθάκης, αφού ζωγράφισε το στόμα μου.

Ανέβηκε ύστερα στο αμαξάκι του κι έφυγε γρήγορα μέσα στη νύχτα, ενώ τ' άστρα φώτιζαν το ασπρόμαλλο κεφάλι του.

«Έτσι μπρόβο!» είπε αργότερα ο Άγιος Βασίλης ευχαριστημένος.

«Ακόμα κι ένας Χιονάνθρωπος πρέπει να έχει το δωράκι του και να χαρεί αύριο όπως όλος ο κόσμος».

Νωρίς το πρωί τα παιδάκια βγήκαν στον κήπο.

«Γεια σου, Χιονάνθρωπε! Χρόνια πολλά!» μου φώναξαν.

«Κοίταξε το έλκηθρό μου!» είπε ο Μιχαλάκης.

«Κοίταξε την κούκλα μου!» είπε η Κικίτσα.

«Κοίταξε το αρκουδάκι μου!» είπε και ο μικρός Σταθάκης.

Μα σώπασαν απότομα, μόλις πλησίασαν. Άνοιξαν τα στοματάκια τους από απορία. Στεκόμουν καμαρωτός μπροστά τους με το πρωτοχρονιάτικο δώρο μου.

Και ξέρετε ποιο ήταν αυτό; Το όμορφο κατακόκκινο σκουφάκι του ίδιου του Αϊ-Βασίλη!

Όλα τα πουλάκια πετούσαν τριγύρω μου κοιτώντας περίεργα το δώρο που μου χάρισε ο Άγιος.

Αλλά δεν ήταν το μόνο δώρο που μου έδωσε ο Αϊ-Βασίλης. Ο μικρός Σταθάκης το πρόσεξε αμέσως.

«Δέστε εκεί!» είπε στ' αδερφάκια του δείχνοντας το στόμα μου. Δε φαινόμουν πια κατσούφης και λυπημένος χάρη στο καινούριο στόμα που μου είχε ζωγραφίσει ο Αϊ-Βασίλης. Ο Άγιος μου είχε χάρισει ένα μεγάλο πλατύ χαμόγελο - το ωραιότερο πρωτοχρονιάτικο δώρο του κόσμου.

Όλοι χαρήκανε που ο Άγιος Βασίλης δε με είχε ξεχάσει, εμένα, το Χιονάνθρωπο! Κι όλοι γέλασαν ευτυχισμένα, όπως γελούσα κι εγώ!

Κι ο Ήλιος, που άκουσε αυτή την ιστοριούλα, χάρηκε κι αυτός.

Έργα Γουάιλντ

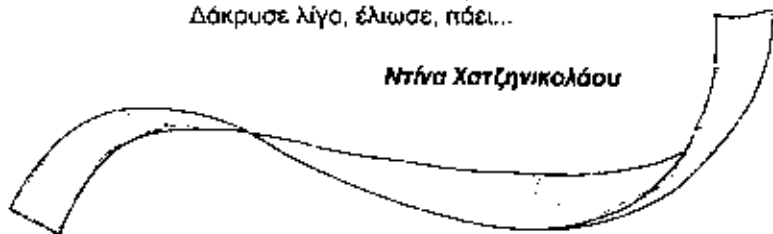
Ο ΧΙΟΝΑΝΘΡΩΠΟΣ

Όλα σκεπάστηκαν μ' άσπρο χαλί,
γλέντι τρικούβερο μες στην αυλή.
- Χιονάνθρωπο πάμε να φτιάσουμε,
ελάτε, παιδιά, να γελάσουμε!

Να τ' ανθρωπάκι! Καπέλο φαρδύ,
πούρο στο στόμα, στο χέρι ραβδί,
είν' όλο πόζα και μεγαλείο!
(Ήλιε, μην κάνεις κανέν' αστειό...)

Δέστει Θαρρώ μας γελά πονηρά.
Μα βγήκε ο ήλιος... Τι συμφορά!
Και τ' ανθρωπάκι πια δε γελάει.
Δάκρυσε λίγο, έλιωσε, πάει...

Ντίνα Χατζηνικολάου

Ο ΧΙΟΝΑΝΘΡΩΠΟΣ ΠΟΥ ΔΕΝ ΗΘΕΛΕ ΝΑ ΛΙΩΣΕΙ

Μια φορά κι έναν καιρό, στην κορυφή ενός ψηλού, χιονισμένου βουνού ζούσε ένας χιονάνθρωπος. Για μάτια είχε δυο κουκουνάρια, για μύτη ένα βελανίδι, τα χέρια του ήταν δυο ξερά κλαριά από πεύκο, και το στόμα του, που ήταν μια φούντα θυμαριού, το είχε χάσει.

Ήταν χειμώνας, έκανε κρύο πάνω στο βουνό, κι ένας τέτοιος καιρός άρεσε πολύ στο χιονάνθρωπο.

Μα κάποιος αγριοκούνελος τον πληροφόρησε πως σε λίγο θα τέλειωνε ο χειμώνας, θα 'ρχόταν η άνοιξη με τον ήλιο της, και το χιόνι θα 'λιωνε.

- Πού να πάω, για να σωθώ; ρώτησε ο χιονάνθρωπος τον αετό. Αυτός άπλωσε τη φτερούγα του και του έδειξε κατά το βοριά. Βρήκε ο χιονάνθρωπος ένα ζευγάρι παλιά ξεχασμένα πέδιλα του σκι, τα φόρεσε και κίνησε προς τα εκεί που του έδειξε ο αετός. Έφτασε σε μια πλατεία, τον είδαν τα παιδιά που παίζανε στην πλατεία, τον πήραν μαζί τους.

- Δες τα μάτια του! φώναξε η Κατερίνα.

- Τι αστεία χέρια που έχει! γέλασε ο Στέφανος.

Κι ο Κωστής του κόλλησε ένα καπάκι από κόκα κόλα για στόμα. Ο χιονάνθρωπος δισκέδαζε με τα καρμώματα των παιδιών, μα δεν ξεχνούσε πως έπρεπε να συνεχίσει και το ταξίδι του. Σαν νύχτωσε, λοιπόν, κι άδειασε η πλατεία, πήρε πάλι τους δρόμους.

- Από εδώ πάνε για το βοριά; ρώτησε ένα λεωφορείο.

- Πήγαινε στο λιμάνι, και τα καράβια θα σου πούνε! του απάντησε το λεωφορείο. Ο χιονάνθρωπος έψαξε για το λιμάνι, το βρήκε, είδε τ' αραγμένα καράβια, τα ρώτησε αν ξέρουν πώς πάνε στα βορινά.

- Θα σε πηγαίναμε εμείς, μα έχει τρικυμία αυτές τις μέρες και δε σαλπάρουμε, τον απογοήτεψαν τα καράβια.

- Και τώρα, τι θα κάνω! δάκρυσε ο χιονάνθρωπος κι έκανε μια γκριμάτσα και ξεκόλλησε το καπάκι της κόκα κόλα κι έμεινε ξανά χωρίς στόμα. Τον είδε έτσι λυπημένο μια βαρκούλα, ΠΑΝΑΠΤΣΑ τη λέγανε.

- Άντε να σε πάω εγώ! του είπε, κι ο χιονάνθρωπος καταχάρηκε. Βολεύτηκε κάπου στην πλώρη, κι ανοίχτηκαν στο πέλαγος. Η φουρτούνα ήταν δυνατή. Να, κάτι θεόρατα κύματα χτυπάγανε τη βάρκα, κι έτριζαν τα γέρικα ξύλα και, «κρατς!», ράγισε το σκαρί.

Μπήκαν νερά. Πάει, βούλιαξε η ΠΑΝΑΠΤΣΑ, βρέθηκε στο βυθό ο χιονάνθρωπος.

Τον είδαν τα ψάρια, τα μικρά τρομάξανε, τα πιο μεγάλα ξαφνιαστήκανε. Ήταν και ένας καρχαρίας, που όρμηξε και, «χαπ!», κόβει ένα κομμάτι από την κοιλιά του χιονάνθρωπου.

Μα ήταν παγωμένη η μουκιά, και του πονέσανε οι αμυγδαλές, και το έβαλε στα πόδια ο καρχαρίας.

Ο χιονάνθρωπος κοιτούσε γύρω με τα δυο κουκουναρομάτια του, κοιτούσε και χάζευε τα ψάρια, τα φύκια, τα όστρακα και τα κοχύλια. Μετά άρχισε να λιώνει.

- Βοήθεια! φώναξε, αλλά δεν υπήρχε κανείς στο βυθό που θα μπορούσε να τον σώσει.

Έλιωσε, λοιπόν, κι έγινε νερό. Ένα αυλάκι παγωμένο, που κάποτε ήταν χιονάνθρωπος.

Πέρασαν πολλές μέρες, πέρασαν μήνες, και το νερό αυτό, που κάποτε ήταν ο χιονάνθρωπος, βρέθηκε σε μια άλλη παραλία, τον έριξαν τα κύματα στα βράχια, κύλησε σε μια λακκούβα κι έμεινε εκεί.

Βγήκε ο ήλιος και το ζέστανε, το έκανε μικρές σταγόνες, που ξανασηκώθηκαν ψηλά, μέχρι τον ουρανό φτάσανε, ενώθηκαν όλες μαζί, φτιάξανε ένα σύννεφο.

Ο άνεμος έσυρε μαζί του το σύννεφο, το 'φερε πάνω από το βουνό το χιονισμένο, απ' όπου ο χιονάνθρωπος είχε ξεκινήσει, κι εκεί το σύννεφο έπεσε σαν χιόνι πάνω στην κορυφή.

Κάτι περαστικοί ορειβάτες άρχισαν το χιονοπόλεμο και μετά φτιάξανε ένα χιονάνθρωπο.

Του βάλανε δυο κουκουνάρια για μάτια, ένα βελανίδι για μύτη, δυο ξερά κλαριά από πεύκο για χέρια. Μετά φύγανε και ξεχάσανε το στόμα.

Μα αυτό δε στεναχώρησε το χιονάνθρωπο. Ήταν τόσο χαρούμενος, που ξαναγύρισε στον τόπο του, τόσο ευτυχισμένος, που δε χάθηκε ούτε στην πλατεία ούτε στη μανιασμένη θάλασσα ούτε και στο βυθό με τα κοχύλια του, τα ψάρια του κι εκείνο τον απαίσιο, τον κακό καρχαρία του.

Μάνος Κοντολέων

Ο ΚΟΥΝΕΛΟΣ ΛΕΙ ΤΑ ΚΑΛΑΝΤΑ

Μια φορά κι έναν καιρό, ζούσε στο δάσος ένας άσπρος Κούνελος με τη γυναίκα του και τα τρία μικρά κουνελάκια του. Α, ήταν μια πολύ αγαπημένη οικογένεια!

Πλησίαζαν Χριστούγεννα, έκανε πολύ κρύο και το σπιτάκι του κυρίου Κούνελου είχε χωθεί στα χιόνια. Η μαμά Κουνέλα είχε στρώσει ζεστά χαλιά, είχε κρεμάσει στα παράθυρα βαριές κόκκινες κουρτίνες και είχε ανάψει μια μεγάλη φωτιά στο τζάκι. Τι ωραία που ήταν μέσα στο κουνελόσπιτο! Κανένας τους δεν ήθελε να βγει έξω. Το βράδυ, ο κύριος Κούνελος φορούσε τις πιτζάμες του, έβαζε και τα γυαλιά του και διάβαζε στα παιδιά του, τα κουνελάκια, ένα παραμύθι. Σε μια στιγμή, λοιπόν, τους λέει:

- Ξέρετε ότι φτάνουν τα Χριστούγεννα;
- Τα Χριστούγεννα; Και τι είναι αυτό, μπαμπά; ρώτησαν και τα τρία κουνελάκια του.

- Α, παιδιά μου, τα Χριστούγεννα είναι μια μεγάλη γιορτή για τους ανθρώπους και για όλα τα πλάσματα του καλού Θεού. Πριν από πολλά πολλά χρόνια, κάπου πολύ μακριά γεννήθηκε ένα θείο παιδάκι ανάμεσα σε προβατάκια, σε αγελάδες, σε κατσικάκια και σε κουνελάκια σαν κι εμάς.

- Μπα, δεν το ΄ξερα αυτό, μπαμπά, είπε το πιο μικρό κουνελάκι.
- Βέβαια... Κι αυτό το μωρό αργότερα, σαν μεγάλωσε, είπε στους ανθρώπους πόσο μεγάλη ευτυχία είναι ν' αγαπά ο ένας τον άλλον. Τους είπε ακόμα να μην κάνουν ποτέ κακό σε κανέναν και να ζουν ειρηνικά. Κι ο κόσμος έγινε καλύτερος. Γι' αυτό γιορτάζουν τα Χριστούγεννα όλα τα πλάσματα του Καλού Θεού. Φτιάχνουν γλυκά, στολίζουν τα δέντρα τους με μπάλες, με κεράκια και παιχνίδια και λένε ωραία τραγούδια.

- Τραγούδια; Μα κι εμείς ξέρουμε ωραία τραγούδια, είπε το πιο μικρό κουνελάκι.

- Όχι. Τα τραγούδια που λένε δε μοιάζουμε με τα δικά μας, τα συνηθισμένα. Τα τραγούδια που τραγουδάνε τα Χριστούγεννα τα λένε κάλαντα. Θέλετε να τ' ακούσετε;

- Ναι, ναι, φώναξαν και τα τρία κουνελάκια.

Ο κύριος Κούνελος κάθισε αμέσως στο πιάνο και τραγούδησε με τη βαριά φωνή του τα κάλαντα.

Καλήν ημέρα, Άρχοντες,
κι αν είναι ορισμός σας,
χρόνια πολλά ευχόμαστε
μπροστά στ' αρχοντικό σας.

- Τι ωραίο! Αχ, να το μάθουμε κι εμείς! είπαν και τα τρία κουνελάκια.
- Αυτό σκέφτηκα κι εγώ, παιδιά μου. Να το μάθετε και σεις, να πάμε να τα πούμε σε όλα τα ζώα του δάσους.
- Τι ωραία, τι καλά, τι ωραία, τι καλά! φώναξαν χαρούμενα τα κουνελάκια. Και κάθισαν κι έμαθαν τα κάλαντα με το μπαμπά τους:

Καλήν ημέρα, Άρχοντες,
κι αν είναι ορισμός σας,
χρόνια πολλά ευχόμαστε
μπροστά στ' αρχοντικό σας.

Σαν έφτασαν τα Χριστούγεννα, σηκώθηκαν πρωί πρωί, έβαλαν τα χοντρά τους πανωφόρια, τύλιξαν καλά το λαιμό τους, έβαλαν και τα χοντρά τους γάντια και πήραν τα τρίγωνα να πάνε να πούνε τα κάλαντα. Έφτασαν πρώτα στο σπίτι της κυρίας Αρκούδας.

- Τοκ, τοκ, τοκ, χτύπησαν την πόρτα.

- Ποιος είναι τόσο πρωί, ρώτησε η κυρία Αρκούδα κι έβγαλε το χοντρό της κεφάλι από το παράθυρο, να δει ποιος ήταν.

- Εμείς είμαστε, κυρία Αρκούδα, τα κουνέλια. Ήρθαμε να σου πούμε τα κάλαντα.

- Μπα! Τι είναι τα κάλαντα; ρώτησε η κυρία Αρκούδα.

- Α! ένα πολύ ωραίο τραγούδι. Το λένε όλοι οι άνθρωποι. Άκουσέ το.

Και τα τρία κουνελάκια με τα τριγωνάκια τους άρχισαν να τραγουδάνε τα κάλαντα:

Καλήν ημέρα, Άρχοντες,
κι αν είναι ορισμός σας,
χρόνια πολλά ευχόμαστε
μπροστά στ' αρχοντικό σας.

Έτρεξε τότε και ο κύριος Αρκούδος να δει ποιος τραγουδάει. Έτρεξε και το αρκουδάκι. Μόλις τέλειωσε το τραγούδι, τους χειροκρότησαν δυνατά και τους φώναξαν:

- Μπράβο, μπράβο! Πολύ ωραία είναι τα κάλαντα για να σας ευχαριστήσουμε θα σας δώσουμε μέλι με καρύδια.

Και η κυρία Αρκούδα έτρεξε στην κουζίνα της, κατέβασε ένα μεγάλο βάζο γεμάτο μέλι, πήρε και δυο χούφτες καρύδια και τα δωσε στον κύριο Κούνελο.

- Και του χρόνου, να μας ξανάρθετε να μας τα ξαναπείτε. Γεια σας, γεια σας, τους φώναξε η αρκουδοοικογένεια.

Ο κύριος Κούνελος με τα παιδάκια του τράβηξε τώρα για το σπίτι της νυφίτσας.

Τοκ, τοκ, τοκ, χτύπησε την πόρτα.

- Ποιος είναι τόσο πρωί; είπε με τη λεπτή της φωνή η νυφίτσα και έβγαλε το κεφάλι της με τα πονηρά της μάτια να δει ποιος είναι.

- Εμείς είμαστε, κυρία Νυφίτσα, η κουνελοοικογένεια. Ήρθαμε να σου πούμε τα κάλαντα.

- Τα κάλαντα; Μα τι είναι αυτό πάλι;

- Α! Είναι ένα πολύ ωραίο τραγούδι, που το λένε και οι άνθρωποι τα Χριστούγεννα. Να! Άκουσέ το.

Και ο κύριος Κούνελος με τα μικρά του κουνελάκια τραγούδησαν τα κάλαντα:

Καλήν ημέρα, Άρχοντες,
κι αν είναι ορισμός σας,
χρόνια πολλά ευχόμαστε
μπροστά στ' αρχοντικό σας.

– Πολύ ωραίο τραγούδι, πολύ ωραίο, είπε η νυφίτσα και κούνησε την ουρά της δεξιά κι αριστερά.

– Ναι, πολύ ωραίο, είπε και το παιδάκι της νυφίτσας και έκανε έναν πήδη από τη χαρά του.

– Για να σας ευχαριστήσω, θα σας δώσω ένα κέικ.

Και η Νυφίτσα τους έφερε ένα πολύ ωραίο κέικ. Ευτυχώς που το μεγαλύτερο κουνελάκι είχε μια μεγάλη τσάντα μαζί του και έβαζε αυτά που τους έδιναν.

Έπειτα η κουνελοσκογένεια προχώρησε στο σπίτι του Σκίουρου.

Τοκ, τοκ, τοκ, χτύπησαν την πόρτα. Ο κύριος Σκίουρος βούρτσιζε εκείνη την ώρα τη φουντωτή ουρά του. Έβγαλε το κεφάλι του και κοίταξε έξω.

– Ποιος είναι; ρώτησε με την ψιλή φωνή του.

– Εμείς, κύριε Σκίουρε, τα κουνελάκια. Ήρθαμε να σου πούμε τα κάλαντα.

– Τα Κάλαντα; Για πέστε τα να τ' ακούσω.

Και τα κουνελάκια άρχισαν να τραγουδάνε:

Καλήν ημέρα, Άρχοντες,
κι αν είναι ορισμός σας,
χρόνια πολλά ευχόμαστε
μπροστά στ' αρχοντικό σας.

– Μπράβο, πολύ ωραία τραγούδι, είπε ο κύριος Σκίουρος. Περιμένετε να σας φέρω κάτι να φάτε.

Και ο κύριος Σκίουρος ήρθε με τα χέρια γεμάτα φουντούκια και μύγδαλα και γέμισε τις τσέπες των μικρών κουνελιών..

Έτσι η κουνελοσκογένεια πήγε και είπε τα κάλαντα σε όλα τα ζώα του δάσους. Πήγε στην κυρία Μαϊμού, στο μεγάλο Λιοντάρι, στην κυρία Τίγρη, στον γκρίζο Ελέφαντα, σε όλα τα ζώα, και όλοι τους έδιναν από κάτι να φάνε.

Όταν γύρισαν σπίτι τους, ήταν πολύ ευχαριστημένα και τραγουδούσαν όλη την ημέρα τα κάλαντα.

Και έζησαν αυτοί καλά... κι εμείς καλύτερα.

Αντιγόνη Μεταξά

ΧΟΡΕΥΕΙ Ο ΚΑΛΙΚΑΝΤΖΑΡΟΣ

Λαλούν λαλούτα και βιολιά,
λαλούν και τα κλαρίνα,
χορεύει ο καλικάντζαρος
την καλικαντζαρίνα.

«Όμορφη σαν το ποντίκι,
σου κερνώ μισό φιστίκι».

Απ' την ουρά τηνε κρατά,
την οδηγεί με χάρη,
συχνολυγίζει το λιγνό
τραγίσιο του ποδάρι.

«Φίλε μου καμαροφρύδη,
σου κερνώ μισό καρύδι».

«Ε! καλικαντζαρίνα μου,
να ζήσ' η λεβεντιά σου
κι η μακρουλή μουσουδά σου
κι η κατσικοπροβιά σου».

«Μες στου φεγγαριού το δίσκο
μήλα και φουντούκια βρίσκω».

«Τι λες; Δεν είναι πιο καλά
να ζούμ' εδώ στο γλέντι
παρά να πριονίζουμε
της Γης το μανοδέντρι».

«Δώστε της με το ποδάρι
κι άλλη μια στροφή να πάρει».

Γιώργης Κρόκος

Ο ΡΟΔΟΛΦΟΣ, ΤΟ ΚΟΚΚΙΝΟΜΥΤΙΚΟ ΕΛΑΦΙ

Κάποτε στην παιχνιδούπολη, στο Βόρειο Πόλο, ζούσε ένα ελάφι που το έλεγαν Ροδόλφο. Εκεί ζούσαν και άλλα ελάφια, που είχαν όμορφα, υπερήφανα κέρατα: ο Ροδόλφος όμως είχε μια μεγάλη, λαμπερή, κόκκινη μύτη. Ήταν τόσο κόκκινη, που έλαμπε μέσα στο σκοτάδι.

«Φτωχέ Ροδόλφε, πόσο θα ήθελες και εσύ να είσαι σαν τα άλλα ελάφια, να έχεις όμορφα υπερήφανα κέρατα και να μην έχεις τόσο λαμπερή κόκκινη μύτη», του έλεγαν τα άλλα ελάφια και πολλές φορές έκαναν γούστο μαζί του.

Άλλοτε πάλι το πείραζαν λέγοντάς του: «Ροδόλφε, κοκκινομυτικό ελάφι». Τότε δάκρυα κυλούσαν στου Ροδόλφου τη μεγάλη κόκκινη μύτη. Μερικές φορές μάλιστα έκαναν κύκλο γύρω από το Ροδόλφο και του τραγουδούσαν:

«Κόκκινη μύτη, κόκκινη μύτη, μια αστεία φάτσα,
μεγάλη σαν μήλο και δυο φορές λαμπερή».

Άλλοτε πάλι του πετούσαν χιονόμπαλες και τον σκέπαζαν με το λευκό αφράτο χιόνι.

Όλα τα άλλα ελάφια έπαιζαν διάφορα παιχνίδια ανάμεσα στα δέντρα ή γλιστρούσαν κάνοντας τούμπες πάνω στο χιόνι, και ποτέ δε φώναζαν και το Ροδόλφο να παίξει μαζί τους. Αυτός πάλι καθόταν πίσω από τα έλατα και τους παρακολουθούσε.

Ήταν τόσο μόνος! Δεν μπορούσε ούτε κρυφτό να παίξει με τα λαγουδάκια, γιατί η λαμπερή του μύτη πάντοτε τον φανέρωνε.

Πριν από την παραμονή των Χριστουγέννων οι νάνοι, οι βοηθοί του Αϊ-Βασίλη, κάρφωσαν μια πινακίδα στην πόρτα της παιχνιδούπολης. Η πινακίδα έλεγε: «Η ώρα της επιλογής έφτασε. Όλα τα ελάφια πρέπει να συγκεντρωθούν στο λιβάδι στις οκτώ η ώρα. Ο Αϊ-Βασίλης θα επιλέξει τα ζευγιά των ελαφιών που θα οδηγήσουν το έλκηθρό του και θα μεταφέρουν τα δώρα σ' όλα τα παιδιά της γης».

Τα ελάφια, όταν διάβασαν τα νέα, χάρευν από τη χαρά τους, πήδουσαν και τινάζαν το χιόνι με τα πόδια τους. Κάθε ελάφι ευχόταν να είναι ένα από αυτά που θα επέλεγε ο Αϊ-Βασίλης, για να σύρει το έλκηθρό του. Αυτή ήταν η μεγαλύτερη τιμή που μπορούσε να έχει ένα ελάφι. Ο Ροδόλφος όμως αναστέναξε: ντρεπόταν τον Αϊ-Βασίλη, που θα έβλεπε τη λαμπερή κόκκινη μύτη του.

Έτσι, στις οκτώ η ώρα, όταν τα άλλα ελάφια άρχισαν να πηγαίνουν στο λιβάδι, αυτός πήγε και κρύφτηκε μέσα σε ένα μπουζούλο παιχνιδιών που είχαν κατασκευάσει οι νάνοι, οι βοηθοί του Αϊ-Βασίλη. Έτσι, κανένας δε θα μπορούσε να τον βρει εκεί μέσα.

Στο λιβάδι μαζεύτηκαν όλα τα ελάφια της παιχνιδούπολης εκτός από το Ροδόλφο: στάθηκαν σε μια γραμμή και ο Αϊ-Βασίλης θα έκανε την επιλογή του.

Ο Αϊ-Βασίλης θα επέλεγε τα γρηγορότερα, τα δυνατότερα και τα καλύτερα ελάφια.

«Νομίζω πως ο Ντάσερ θα είναι καλό, είναι το μεγαλύτερο ελάφι», είπε ο Αϊ-Βασίλης.

«Ντάσερ» έγραψε ο νάνος, ο βοηθός του Αϊ-Βασίλη, στο μεγάλο βιβλίο. «Ο Μπίρης είναι το δυνατότερο ελάφι», είπε ο Αϊ-Βασίλης τραβώντας τα γένια του.

«Μπίρης» έγραψε ο νάνος.

«Ω! Ω!» συνέχισε ο Αϊ-Βασίλης «εδώ είναι ο Πίρης και ο Βίξεν.

Αυτά κάνουν τα απαλότερα πηδήματα πάνω απ' τις σκεπές των σπιτιών. Ο Κόμης είναι το σταθερότερο, και ο Κούπιν είναι το γρηγορότερο.

Τα διαλέγω» είπε ο Αϊ-Βασίλης.

«Τέλος, επιλέγω το Ρούντη και το Φούγκη, που είναι τα καλύτερα για να ελίσσονται πάνω απ' τις κορφές των δέντρων και τα καλώδια του ηλεκτρικού».

Τα ελάφια που επιλέχθηκαν ήταν τόσο χαρούμενα, έτριβαν τις μύτες τους, χοροπηδούσαν και τσούγκριζαν τα κέρατά τους.

Στα ελάφια που δεν επιλέχθηκαν έδωσαν κάτι άλλο να κάνουν, π.χ. να δοκιμάσουν τα παιχνίδια ή να περιποιηθούν τα μικρά χριστουγεννιάτικα γατάκια. Το μόνο ελάφι που έμεινε χωρίς να προσφέρει τίποτε στη μεγάλη αυτή γιορτή ήταν ο Ροδόλφος. Ήθελε πολύ να βοηθήσει, αλλά ήξερε πως θα γελοούσαν μαζί του, κι έτσι έμεινε κρυμμένος στο μπουζούλο των παιχνιδιών.

Επιτέλους, έφτασε η παραμονή των Χριστουγέννων.

Ο Αϊ-Βασίλης με τους βοηθούς του, τους νάνους, ήταν πολύ απασχολημένος φορτώνοντας το έλκηθρο.

Ο Ροδόλφος δεν άντεξε άλλο εκεί μέσα στο μπουζούλο. «Δε με νοιάζει, ας γελάσουν μαζί μου» σκέφτηκε «θέλω κι εγώ να βοηθήσω».

Έτσι, πετάχτηκε έξω από το μπουζούλο.

«Το βρήκα! Θα κουβαλάω έναν κουβά με κρύο δροσερό νερό στα ελάφια της ομάδας που θα σύρουν το έλκηθρο: οπωσδήποτε θα διψάσουν στο μακρινό τους ταξίδι» είπε.

Η νύχτα ήταν πολύ παγερή και τρομερή ομίχλη σκέπαζε όλη τη γη. Η ομάδα των ελαφιών προσπαθούσε να ετοιμαστεί, να δέσει τα κουδουνάκια τα ένα του άλλου και να ζέψουν το έλκηθρο.

Ο Αϊ-Βασίλης με τους βοηθούς του φόρτωνε τα πακέτα και επίμονα αναζητούσε να βρει τον κατάλογο με τα ονόματα των παιδιών στα οποία θα άφηνε τα δώρα.

«Δεν μπορώ να βρω τον κατάλογο με τα ονόματα μέσα σ' αυτή την ομίχλη» φώναξε εκνευρισμένος.

Αυτήν ακριβώς τη στιγμή ένα λαμπερό φως φώτισε πάνω στο χιόνι.

«Επιτέλους, να ένα φανάρι που θα με φωτίσει να βρω τον κατάλογο. Να τον! Τον βρήκα κιόλας.

Α, πρέπει να πάρω αυτό το φανάρι μαζί μου: θα μου χρειαστεί στο ταξίδι μου.

Ποιος έφερε αυτό το υπέροχο φανάρι; Τώρα θα μπορώ να βλέπω τέλεια» είπε ευχαριστημένος ο Αϊ-Βασίλης.

«Δεν είναι φανάρι» είπε ο Ροδόλφος τρέμοντας από αγωνία.

«Το φως έρχεται από μέσα...από τη μύτη μου».

«Ροδόλφε, κοκκινομυτικό ελάφι!» είπε ο Αϊ-Βασίλης, «σίγουρα είμαι πολύ τυχερός που σε βρήκα. Το φως σου θα οδηγήσει το άρμα μου απόψε. Σε διορίζω αρχηγό της ομάδας: είσαι το καλύτερο ελάφι σ' όλη τη γη».

Ο Ροδόλφος σήκωσε το κεφάλι του ψηλά και ορθώθηκε υπερήφανος μπροστά στην ομάδα.

Όλα τα άλλα ελάφια υποκλίθηκαν μπροστά του.

Ο Ντόσερ και ο Μπίρης βοήθησαν το Ροδόλφο να ετοιμαστεί.

Έτσι, ξεκίνησαν για το μεγάλο ταξίδι. Περνούσαν από πόλη σε πόλη, ανάμεσα στα σύννεφα, πάνω στα σπίτια. Το φως του Ροδόλφου τους έδειχνε το δρόμο.

Ο Αϊ-Βασίλης και οι βοηθοί του, οι νάνοι, πετούσαν σ' αυτή την ομιχλώδη χριστουγεννιάτικη νύχτα. Οδηγός σε όλη την πομπή ήταν ο Ροδόλφος, το κοκκινομύτικο ελάφι.

Έτσι, όταν βλέπετε ένα αχνό φως στον ουρανό τη νύχτα των Χριστουγέννων, να είστε σίγουροι ότι αυτό είναι ο Ροδόλφος, το κοκκινομύτικο ελάφι.

Barbara Shook-Hajen
(μετάφραση Αγγελική Νιάρχου)

ΣΤΟ ΠΑΓΩΜΕΝΟ ΒΡΑΔΥ

Μες στις νυχτιές το Ξεραβόρι
και στου χιονιού την παγωνιά
πόσοι δεν έχουν πανωφόρι
και μια μικρή, ζεστή γωνιά.

Πόσα παιδάκια λαχταρούνε
σαν το δικό μου ένα παλτό
και νηστικά θα κοιμηθούνε
το παγωμένο βράδυ αυτό.

Ω, πόσοι γέροι τάχα μένουν
μέρα και νύχτα μοναχοί
και Ξεχασμένοι δεν προσμένουν
κάποιος στην πόρτα να φανεί.

Ω, Θεέ μου, πόσοι αλήθεια, πόσοι
την ώρα αυτή πάνω στη γη
έχουν τα χέρια τους απλώσει
για λίγη αγάπη και στοργή.

Το πανωφόρι μου θα δώσω!
Μ' αυτό θα κάμω την αρχή,
κι ύστερα ολόθερμη θα υψώσω
στον ουρανό μια προσευχή.

Χριστέ μου, Εσύ να τα ζεστάνεις
του κόσμου τα φτωχά παιδιά
κι όλους του πόνους να γλυκάνεις
την παγωμένη αυτή βραδιά.

Ειρήνη Μαστοροπούλου

ΤΟ ΠΕΝΤΑΡΑΚΙ

Μια φορά κι έναν καιρό, σ' ένα μακρινό χωριό ζούσανε δυο γεροντάκια: ο γερούλης κι η γριά. Απ' τα χρόνια τα πολλά δεν είχανε πια δοντάκια. Είχανε μόνο λίγες τούφες άσπρα, κάτασπρα μαλλιά. Ήτανε πολύ φτωχοί για να 'χουνε φαί. Πήγαινε κάθε πρωί η καημένη η γριούλα στου χωριού την εκκλησία, για να ανάψει τα καντήλια, να μαζέψει τα κεριά, να σκουπίσει, να φροντίσει να 'ναι πάντα καθαρή. Κι οι καλοί συγχωριανοί όλο και κομιά δραχμούλα της αφήνανε στην τσεπούλα. Κι έτρεχε η γριά στο φούρνο κι έπαιφνε λίγο ψωμί.

Καθώς σκούπιζε μια μέρα την αυλή της εκκλησίας, βρίσκει ένα πενταράκι!

- Αχ, σ' ευχαριστώ, Θεέ μου! είπε με χαρά η γριά. Να κι εγώ που βρήκα κάτι! Που 'χα τύχη μια φορά! Θα χαρεί το γεροντάκι και θα φάμε μια χαρά!

Κι έδωσε το πενταράκι μ' έναν κόμπο στο μαντίλι. Μπήκε μες στην εκκλησιά, άναψε το στερνό καντήλι και τρεχάπη βιαστικά πήγε για να πει στο γέρο στην αυλή τι είχε βρει.

Μόλις τ' άκουσε ο γέρος, έσπασε την κεφαλή του για να βρει τι ν' αγοράσουν. Λέει τότε η γριά:

- Ν' αγοράσω καρυδάκια;

Μα ο γέρος απαντά:

- Θα πετάξεις τα τσοφλάκια και δεν έχεις και δοντάκια!

Λέει πάλι η γριά:

- Ν' αγοράσω μυγδαλάκια;

Μα ο γέρος απαντά:

- Θα πετάξεις τα τσοφλάκια και δεν έχεις και δοντάκια!

Ξαναλέει η γριά:

- Να αγοράσω φουντουκάκια;

Μα ο γέρος απαντά:

- Θα πετάξεις τα τσοφλάκια και δεν έχεις και δοντάκια!

Τότε λέει η γριά:

- Ν' αγοράσουμε μελάκι!

Μα ο γέρος πάλι λέει:

- Θα κολλήσει στο πιατάκι.

- Θα κολλήσει στο πιατάκι, μα θα φάμε και λιγάκι, λέει με πείσμα η γριά. Κι αγοράσανε μελάκι! Πού να ξέρανε αλήθεια πως θα βρουν πολύ μπελτά! Πήγε ο γέρος για να φάει, λαίμαργος και βιαστικά, με το στόμα από το πιάτο!

Και η μούρη του κολλά!

Πάει κι η γριά, κολλά...

πάει ο σκύλος και κολλά...

πάει η μύγα και κολλά...

πάει η κότα και κολλά...

πάει η κατσίκα και κολλά...

πάει ο γάιδαρος, κολλά...

Τι να κάνουν οι καημένοι! Τράβαγε ο ένας απ' τη μια και ο άλλος τράβαγε απ' την άλλη. Μα κανένας δεν μπορούσε τη μουρίτσα του να βγάλει. Κι ήταν όλοι τους για γέλια, έτσι που ήταν μαζεμένοι, κολλημένοι με τα μέλια!

Μα στο τέλος, δυνατά, δίνει μια γερή κλοτσιά ο Ψαράς, ο γαϊδαράκος, και ξεκόλλησε ο γεράκος! Δίνει τότε άλλη μια, και ξεκόλλησε η γριά! Ξανακλότισσε και πάλι, και ξεκόλλησαν κι οι άλλοι. Μα από τότε η γριά με το λαίμαργο γεράκο το μελάκι απ' το πιάτο το 'τρωναν με το κουτάλι.

Λότη Πέτροβιτς-Ανδρουτσοπούλου

Ο ΦΤΩΧΟΣ ΚΑΙ ΤΑ ΓΡΟΣΙΑ

Ήταν ένας φτωχός με πολλά παιδιά και δούλευαν με τη γυναίκα του όλη μέρα. Κάθε βράδυ, που ήταν κουρασμένοι, ήθελαν να φάνε το ψωμάκι τους ήσυχα κι αναπαυμένα, κι έπετα να πιάσει ο πατέρας τη λύρα του, να χορεύουν τα παιδιά, και να περνούν ζωή αγγελική.

Δίπλα κάθονταν ένας πλούσιος, και σαν άκουε κάθε βράδυ τα γέλια και τις χαρές του φτωχού, παραξενευόταν: «Πώς εγώ, μαθές, να μην είμαι ευχαριστημένος και αναπαυμένος σαν αυτόν, όλη μέρα αξίτη και το βράδυ γλέντι». Λέει: «Να του δώσω θέλω γρόσια, να δω τι θα τα κάνει».

Πάει βρίσκει το φτωχό, του λέει:

- Επειδή σε ξέρω τίμιο άνθρωπο, να, σου δίνω χίλια γρόσια, ν' ανοίξεις τραμάτια, ό,τι θες κι αν πλουτίσεις, μου τα δίνεις, ειδημή, σου τα χαρίζω.

Όλη μέρα πια ο φτωχός εσυλλογιόνταν τι να κάνει τόσα γρόσια. Τα φέρνει από δω, τα φέρνει από κει: «Ν' ανοίξω πραιματευτάδικο; Να το βάλω στον τόκο; Να πάρω αμπελοχώροφα;».

Έρχεται το βράδυ, ούτε λύρα να πιάσει, μιλό, τοιχ δεν έκαναν τα παιδιά του. Να γελάσουν, τα μάλωνα: όλη νύχτα δεν έκλεισε μάτι απ' τη συλλογή. Την άλλη μέρα ούτε σε μεροκάματα να πάει ούτε πουθενά έξω από τη συλλογή. Τον ερωτά η γυναίκα του τι έχει, να τον κάνει να γελάσει, αυτός την εμάλωσε, να τον αφήσει ήσυχο. Ο πλούσιος, περνά μια βραδιά, περνά άλλη, περνούν τρεις, ούτε λύρα πια άκουσε ούτε γέλια ούτε χορό των παιδιών.

Το πρωί βλέπει το φτωχό κι έρχεται:

- Να, χριστιανέ, τα γρόσια σου, κι ούτε αυτά θέλω ούτε τη σκοτούρα τους.

Από τότε, πάλι χαρούμενος στο σπίτι του, ο φτωχός έπαιζε τη λύρα, χόρευαν τα παιδιά του σαν και πρώτα, και το άλλο πρωί στη δουλειά.

Γεώργιος Μέγας

ΤΟ ΧΡΥΣΟΨΑΡΟ

Μια φορά ήταν ένας φτωχός ψαράς κι όλη νύχτα αγωνιζόταν να πιάσει ψάρι και δεν έπιανε. Κόντευε τέλος η αυγή, έριξε πάλι τ' αγκίστρι του κι έλεγε από μέσα του: «Ω, Θεέ μου, δυστυχία! Σήμερα θα πεθάνουν τα παιδιά μου απ' την πείνα».

Του φάνηκε τότε πως τσίμπησε ψάρι και τράβηξε τ' αγκίστρι. Τι να δει! Ένα ψαράκι χρυσό! Έκανε να το βγάλει απ' τ' αγκίστρι κι άκουσε μια φωνή να του λέει: «Ρίξε το ψαράκι το χρυσό στο γιολό και θα δεις καλό».

– Ε, λέει με το νου του, να το ρίξω! Έτσι κι έτσι δε θα μου κάμει τίποτε ένα ψαράκι, και το 'ριξε στη θάλασσα. Πάλι άκουσε την ίδια τη φωνή να του λέει:

– Τι καλό θέλεις να σου κάμω;

– Ε, λέει, να πάω στο σπίτι μου και να βρω ψωμιά και φαγιά.

Σαν πήγε στο σπίτι του, τα ήβρε όλα, όπως του είπεν η φωνή. Είπε την ιστορία όλη στη γυναίκα του.

– Αχ, καλέ, του λέει αυτή, αντί να ζητήσεις τίποτε καλό, εξήτησες ψωμιά κι φαγιά;

– Ε, καλά, της λέει αυτός. Αν το ξαναπιάσω, τι θέλεις να του ζητήσω;

Η γυναίκα του είπε να ζητήσει παλάτια!

Επήγαν ο καπμένος ο ψαράς, έριξε το δίχτυ κι έπιασε πάλι το χρυσόψαρο. Έκανε να το βγάλει πάλι απ' τ' αγκίστρι και άκουσε τη φωνή: «Ρίξε το ψαράκι το χρυσό στο γιολό και θα δεις καλό».

Το έριξε κι άκουσε πάλι τη φωνή: «Τι καλό θέλεις να σου κάμω;» κι αυτός εξήτησε παλάτια.

Πάει στο σπίτι του και τι να δει; παλάτια ωραιότατα!

– Αχ, του λέει η γυναίκα του, να πας να το ξαναπιάσεις και να του ζητήσεις εσύ να γίνεις βασιλιάς κι εγώ βασίλισσα.

Επήγε πάλι κ' έκαμε όπως έκαμνε και τις άλλες φορές, άκουσε τη φωνή κι εξήτησε ό,τι του είπε η γυναίκα του: μα πάει κατόπι στο σπίτι του, και τι να δει; Μια καλύβα όπως πρώτα και τα παιδιά του πεινασμένα.

Γεώργιος Μέγας

ΜΙΑ ΜΕΡΑ ΣΤΗΝ ΠΟΛΙΤΕΙΑ ΤΩΝ ΝΑΝΩΝ (απόσπασμα)

Ένα χειμωνιάτικο πρωί ο Νίκος άνοιξε με κόπο τα μάτια του. Προσπάθησε πολύ να τα κρατήσει ανοιχτά. Έπρεπε να ξυπνήσει. Έπρεπε να ετοιμαστεί για το σχολείο. Αχ, πόσο νύσταζε! Πόσο θα ήθελε να κοιμηθεί λιγάκι ακόμη!

Μια ηλιαχτίδα τρύπωσε από το κλειστό παράθυρο κι έπεσε στο πρόσωπό του. Τα μάτια του ξανάκλεισαν αμέσως από το πολύ φως! «Ωραία μέρα θα γίνει σήμερα» σκέφτηκε. «Τι καλά να ήταν Κυριακή και να πήγαινα στην εξοχή να παίξω!» Μα εκείνη τη στιγμή ακούει ένα παράξενο γέλιο! Κοιτάζει γύρω και τι να δει! Ένας τόσο δα ανθρωπάκος καθόταν πάνω στο μικρό του τραπέζι και χαμογελούσε! Φορούσε κόκκινο σκουφί, κόκκινες μπότες και στους ώμους είχε μια γαλάζια κόπα με χρυσό κουμπί!

– Έλα, λοιπόν, μικρέ μου υιναρά! τον άκουσε να λέει. Θα ξυπνήσεις καμιά φορά; Τόση ώρα σε περιμένω!

– Με περιμένεις; Και τι θέλεις; ρώτησε ο Νίκος με απορία.

– Ζήτησα από τη μαμά σου, σήμερα, που είναι καλή μέρα, να σ' αφήσει να έρθεις μαζί μου, στην πολιτεία των νάνων. Με λένε Σπιθαμούλη, και θα είσαι καλεσμένος μου. Το βράδυ θα σε φέρω πάλι πίσω. Θέλεις να έρθεις;

– Και βέβαια θέλω, είπε ο Νίκος με χαρά, μην πιστεύοντας στ' αυτιά του.

– Τότε ντύσου γρήγορα, είπε ο νάνος.

Ο Νίκος πετόχηκε από το κρεβάτι του, ντύθηκε όσο πιο γρήγορα μπορούσε, έβαλε τα καλά του παπούτσια και, χωρίς να το καταλάβει, βρέθηκε στο δρόμο με το νάνο. Ένα αμαξάκι με έξι άλογα τους περίμενε. Μπήκαν και ξεκίνησαν βιαστικά.

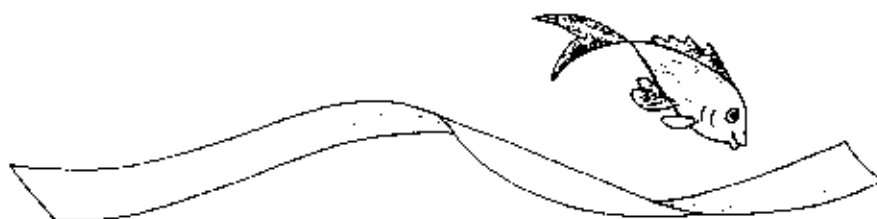
Ταξίδεψαν ώρα πολλή μέσα από καταπράσινα δάση, δίπλα από γαλάζιες λίμνες, μέσα από απέραντες πολιτείες, όπου κάποια φορά είδαν στο δρόμο τους μια πινακίδα: «Πολιτεία των Νάνων» έγραφε. Κι αμέσως μικρά κουκλίστικα σπιτάκια άρχισαν να φαίνονται. Είχαν κήπους γεμάτους με μικρά πολύχρωμα λουλούδια. Χαμηλά δέντρα έριχναν σκιά στους δρόμους. Κι ένα πλήθος νάνοι έκαναν λογίων λογίων δουλειές!

Άρχισαν να τριγυρίζουν στην πολιτεία. Ο Νίκος χάζευε με περιέργεια και θαύμαζε τα παράξενα που έβλεπε γύρω. Του φαινόταν όλα τόσο μικρά! Πραγματικά φτιαγμένα για νάνους. Απ' όπου περνούσαν, οι νάνοι τους χαιρετούσαν χαρούμενοι και γελαστοί.

– Καλώς όρισες, Νίκο, φώναζαν. Καλώς όρισες στην πολιτεία μας.

– Έλα τώρα να δούμε το σχολείο που πάνε τα νανάκια, είπε κάποια στιγμή ο Σπιθαμούλης.

Και βρέθηκαν στην αυλή του ναυτοσχολείου. Τι αστεία που ήταν τα νανάκια με τις ποδιτσές και τους κόκκινους μυτερούς τους σκούφους! Είχαν διάλειμμα εκείνη την ώρα. Μόλις είδαν το Νίκο, έκαναν έναν κύκλο τριγύρω του κι άρχισαν να χοροπηδούν από χαρά. Έπαιξαν έπειτα μαζί ένα σωρό παιχνίδια. Μόλις που χωρούσε ο Νίκος στην τσουλήθρα τους. Και κόντευε να σπάσει η κούνια, όταν θέλησε για λίγο ν' ανεβεί σ' αυτήν! Όσο για την τραμπάλα, κάθισαν τρία νανάκια από την άλλη μεριά και πάλι δεν μπορούσαν να τον σηκώσουν.

Σε λίγο χτύπησε ένα καμπανάκι, κι όλα τα νανάκια έτρεξαν να μπουν στις τάξεις.

- Έλα κι εσύ μαζί, είπε ένα νανάκι στο Νίκο.

Τον πήραν σε μια τάξη και τον έβαλαν να καθίσει σ' ένα θρανίο. Ήταν η ώρα της ζωγραφικής.

Χίλια δυο ωραία πράγματα ζωγράφισαν τα νανάκια με τα μικρά τους χέρια κι ο Νίκος έφτιαξε ένα μεγάλο βαπόρι. Έβαλε από κάτω το όνομά τους, και κείνα το κρέμασαν στον τοίχο, για να τον θυμούνται.

Όταν τέλειωσε το μάθημα, βγήκαν πάλι στην αυλή.

- Ωραίο είναι το σχολείο σας! είπε ο Νίκος. Και το δικό μας μου αρέσει. Μόνο που καμιά φορά το πρωί νυστάζω και δεν μπορώ να σηκωθώ. Είναι φορές που θα προτιμούσα να μείνω στο σπίτι.

- Κι εμείς μια φορά δε θέλαμε να έρθουμε στο σχολείο, είπαν τα νανάκια. Και μείναμε στα σπίτια μας. Αλλά την άλλη μέρα ξέρεις τι έγινε; Ο φούρναρης είπε πως κι αυτός δεν ήθελε να πάει στο φούρνο, και μείναμε χωρίς ψωμί. Ο μανάβης δεν ήθελε να ανοίξει το μαγαζί του, και μείναμε χωρίς λαχανικά και φρούτα. Ο χασάπης, ο μπακάλης, τα ίδια. Ο νάνος που είχε το χαρτοπωλείο είπε πως μπορούσε να μείνει στο σπίτι, κι έτσι δεν μπορούσαμε να αγοράσουμε τετράδια και μολύβια. Όλοι είπαν πως δεν ήθελαν να πάνε στις δουλειές τους, και η πολιτεία μας έμεινε βουβή. Κανένας δεν μπορούσε να κάνει τίποτε!

Μείναμε έτσι λίγες μέρες, μα στο τέλος αρχίσαμε να πεινάμε. Έπρεπε να ζωντανέψιμ πάλι η πολιτεία μας: έπρεπε να πάνε όλοι στις δουλειές τους. Συμφωνήσαμε, λοιπόν, όλα τα νανάκια, βάλουμε τις ποδιές μας, πήραμε σάκες και καλοθάκια και περάσαμε απ' όλα τα σπίτια. Ξυπνήσαμε όλους τους νάνους και τους φωνάξαμε:

- Εμείς αποφασίσαμε να πάμε στο σχολείο! Αυτή είναι η δουλειά μας: ώρα να πάτε κι εσείς στις δικές σας!

Έτσι, ο καθένας γύρισε στη δουλειά του, και η πολιτεία μας ξαναζωντάνεψε. Κι από τότε τρέχουμε χαρούμενοι στο σχολείο κάθε πρωί!

- Ε, Νίκο! Ακούστηκε τότε μια φωνή. Ήταν ο Σπιθαμούλης. Πρέπει να φύγουμε. Έχουμε πολύ δρόμο και θ' αργήσουμε!

Ο Νίκος χαιρέτησε όλα τα νανάκια και τους υποσχέθηκε πως θα πήγαινε πάλι στην πολιτεία τους. Ανέβηκε στο αμαξάκι του Σπιθαμούλη και ξεκίνησαν.

Θα είχαν κάνει δρόμο πολύ, όταν ο Νίκος ένωσε τα μάτια του να κλείνουν. Ήταν τόσο κουρασμένος από το ταξίδι!

- Σπιθαμούλη, νυστάζω, μουρμούρισε.

- Κοιμήσου, του αποκρίθηκε εκείνος, και μη σε νοιάζει. Θα σε πάω στο σπίτι σου και θα σε βάλω στο κρεβάτι εγώ.

Ένας γλυκός ύπνος πήρε τότε το Νίκο. Κι όταν ξύπνησε, βρέθηκε καλά σκεπασμένος στο ζεστό του κρεβάτι. Ήταν πάλι πρωί. Μόνο που τώρα ήταν πολλές αι αχτίδες του ήλιου που έμπαιναν από τις γρύλες.

- Ποπό! άργησα, σκέφτηκε. Πρέπει να πάω σχολείο!

Εκείνη τη στιγμή μπήκε στο δωμάτιο η μητέρα.

- Σ' ευχαριστώ πολύ, καλή μου μαμά, που μ' άφησες να πάω στην πολιτεία των νάνων, φώναξε ο Νίκος, μόλις την είδε.

- Στην πολιτεία των νάνων; Δεν καταλαβαίνω, είπε εκείνη.

Τότε ο Νίκος της διηγήθηκε το ταξίδι του δίχως να ξεχάσει ούτε μια λεπτομέρεια.

- Ωραία όλα αυτά, μα σίγουρα στον ύπνο σου τα είδες, Νίκο μου, είπε. Εγώ δεν είδα κανένα νάνο.

- Όχι, όχι, σου λέω! Έγιναν πραγματικά όλα αυτά. Θυμάμαι καλά! Έβαλα μάλιστα και τα καλά μου παπούτσια!

- Μα τα καλά σου παπούτσια τα δώσαμε προχθές στον τσαγκάρη να σου κολλήσει τις σόλες!

Ο Νίκος την κοίταξε σκεφτικός για μια στιγμή, κι έπειτα έβαλαν κι οι δυο τα γέλια!

- Έλα τώρα, ντύσου γρήγορα, σ' αλήθεια, και κοντεύει μεσημέρι είτε η μητέρα.

- Αχ, άργησα! Πότε θα πάω σχολείο; φώναξε απελπισμένος ο Νίκος. Η μητέρα χαμογέλασε...

- Μα ποιο σχολείο, Νίκο μου; Ξεχνάς πως σήμερα είναι Κυριακή; Κάνε γρήγορα, κι θα χάσουμε την εκδρομή μας.

Έτσι, ο Νίκος έπαιξε στην εξοχή εκείνη την ηλιόλουστη Κυριακή, όπως το είχε επιθυμήσει. Μα δεν έχασε ποτέ το Σπιθαμούλη και τα νανάκια. Θυμόταν πάντα την όμορφη μέρα που σ' όνειρό του πέρασε στην πολιτεία των νάνων.

Λότη Πέτροβιτς-Ανδρουσαπούλου

Ο ΦΩΚΙΩΝ, ΤΟ ΕΛΑΦΙ (απόσπασμα)

Εκεί όπου ζούσε ο Φωκίων υπήρχαν πολλά βουνά. Βουνά μεγάλα, με άγρια βράχια και ψηλές κορφές. Βουνά μικρά, με ήρεμα δάση από πεύκα. Και πεδιάδες με λουλούδια, αμπέλια και στάχια.

Κι στο βάθος ήταν η θάλασσα κι οι ακρογιαλιές της, με τα λευκά βότσαλα και τη χρυσή άμμο.

Κάπου εκεί, λοιπόν, ζούσε ο Φωκίων. Μαζί με τον πατέρα και τη μητέρα του. Ο πατέρας του ελαφιού ήταν δάσκαλος.

- Γιατί, πατέρα, έγινες δάσκαλος; τον ρώτησε μια μέρα.

- Γιατί αυτό ήθελα.

- Και γιατί το 'θελες;

- Γιατί έτσι θα ήμουν χρήσιμος στους άλλους.

- Δε σε καταλαβαίνω, πατέρα.

Ο δάσκαλος έκλεισε το βιβλίο που κρατούσε.

- Άκουσέ με προσεκτικά, είπε και στερέωσε τα γυαλιά του πάνω στα μεγάλα του κέρατα.

- Ο χήνος, ο φούρναρης του χωριού, κάνει ή δεν κάνει με τη δουλειά του καλό σ' όλους μας;

- Κάνει, αφού φτιάχνει το ψωμί που τρώμε.

- Ε, το ίδιο γίνεται και με το γάιδαρο, που κάθε πρωί μαζεύει τα σκουπίδια.

- Εντάξει, τα καταλαβαίνω όλα αυτά! Εσύ, όμως, γιατί έγινες δάσκαλος;

- Δεν υπήρχε στο χωριό κανένας. Έτσι, έγινα εγώ.

- Και τα γράμματα πού τα έμαθες;

- Στην πολιτεία. Εκεί μ' έστειλαν οι γονείς μου.

- Τόσο μακριά!

Τη μεγάλη την πόλη ούτε απ' την πιο ψηλή κορφή του βουνού δεν μπορούσες να τη δεις.

- Και μετά, πατέρα;

- Γύρισα κι έγινα ο δάσκαλος του χωριού.

- Καλά. Όμως ο χήνος φτιάχνει το ψωμί. Ο γάιδαρος καθαρίζει το χωριό.

Κι εσύ; Τι κάνεις με τα γράμματα;

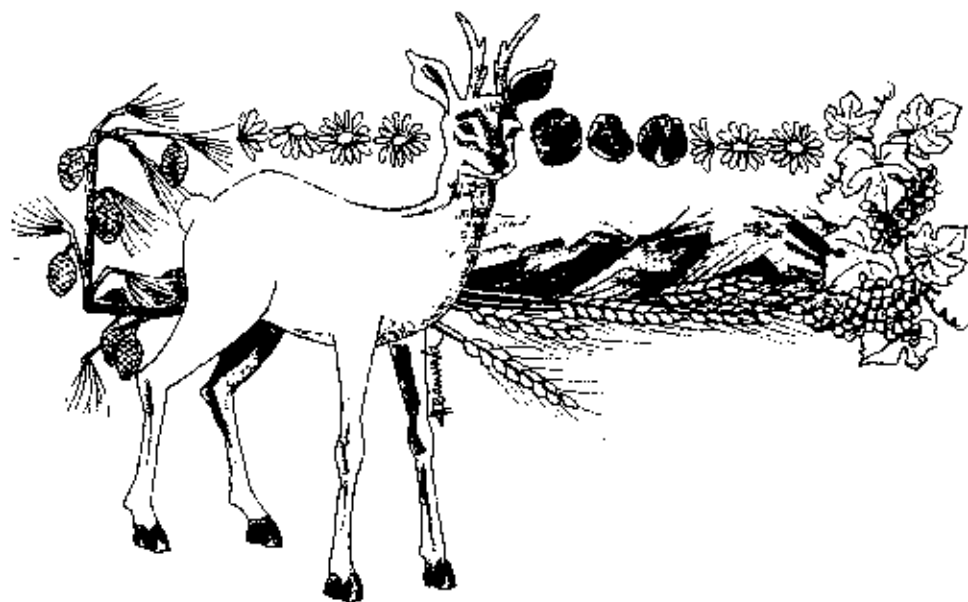
- Μαθαίνω στους άλλους πώς να ζουν λεύτεροι.

Του δάσκαλου η φωνή ήταν πολύ σοβαρή.

Ο Φωκίων δε ρώτησε τίποτ' άλλο.

Βγήκε έξω να κάνει μια βόλτα.

Μάνος Κοντολέων

ΤΟ ΦΤΩΧΟ ΚΑΛΟ ΠΑΙΔΙ

Ήταν μια φορά κι έναν καιρό μια φτωχή γυναίκα κι είχε τέσσερα θηλυκά παιδιά. Δούλευε η άτυχη να τα μεγαλώσει, αλλά τι να σου πρωτοκάνει: Μεροκάματο, μεροφάγωτο. Ίσα ίσα το ψωμί των παιδιών της έβγαζε. Τα είχε κι εγύριζαν γυμνά και ξυπόλυτα: δεν περισσεύαν λεπτά να τους πάρει και κανένα ρουχαλάκι. Αν βρισκόταν καμιά χριστιανή και της έδινε κανένα παλιό, το συγύριζε για τη μεγάλη, έπειτα το έκοβε, να το βάλει η δεύτερη, η τρίτη. Για το μικρό δεν απόμεινε τίποτα. Χειμώνα και καλοκαίρι γύριζε μ' ένα κουρελιασμένο πουκαμισάκι, ξυπόλυτο και ξετραχηλισμένο.

Μια χρονιά ο χειμώνας ήρθε πολύ βαρύς!

Βροχές, κρύα, χιόνια. Το καημένο το μικρό έτρεμε, δεν μπορούσε να ξεσταθεί. Λέει της μάνας του: «Μάνα! Εγώ θα φύγω! Μόνο με το πουκαμισάκι δε βαστώ!»

Φεύγει το παιδί! Πάει...πάει... Στο δρόμο βρίσκει ένα πουλάκι κάτω απ' ένα δέντρο. Το πουλάκι ήταν μικρό κι αμόλλαγα. Είχε πέσει από τη φωλιά του και φώναζε. Δεν είχε δύναμη να πετάξει, ν' ανεβεί πάνω στο δέντρο. Θα ψοφούσε κάτω στο χώμα.

Το παιδί το λυπήθηκε. Το πήρε στα χεράκια του, το ζέστανε μες στη φούχτα του: κοίταξε γύρω του και, σαν είδε έναν άντρα που ερχόταν, του είπε και το έβαλε πίσω στη φωλιά του. Το γλίτωσε το πουλί!

Πήρε πάλι το δρόμο του το παιδί και πήγαινε να περάσει ανάμεσα από κάτι κλαδιά. Βλέπει μια αράχνη, κι έπλεκε το πανί της πάνω-κάτω, μπρος-πίσω, και το μεγάλωνε γρήγορα γρήγορα, λες κι είχε βιάση μεγάλη. Στάθηκε το παιδί και λέει: «Ας μην της χαλάσω το πονάκι της, ας πάω από την άλλη μεριά, να μη στενοχωρήσω την αράχνη». Του λέει η αράχνη:

- Σ' ευχαριστώ, καλό παιδί! Για το καλό που μου 'κανες τι θέλεις να σου κάνω; Πού πας τώρα έτσι δα γυμνό και ξυπόλυτο;

- Πα να βρω πανί, να το πάω της μάνας μου, να μου κάνει κι εμένα κανένα ρουχαλάκι, γιατί κρυώνω.

- Πήγαινε, του λέει η αράχνη, και στο γυρισμό σου πέρασε από δω να μου πεις, να σε βοηθήσω κι εγώ σε ό,τι δύναμαι.

Φεύγει το παιδί, πάει πιο πέρα, βρίσκει ένα βάτο. Πάει να περάσει, πιάνεται το πουκαμισάκι του πάνω στ' αγκάθια, κουρελιάστηκε, απόμεινε ντιπ τσίτσιδο. Έκλαιγε πια το παιδί. Ήταν καημός καρδιάς να τ' ακούσ και να το βλέπεις!...

Τ' ακούει εν' αρνάκι, που έβοσκε εκείδ'ό κάτω στο λιβάδι. Του λέει:

- Τι έχεις παιδάκι μου; Γιατί κλαις; Σ' έδειρε κανείς;

- Αχ! λέει το παιδί, πήγαινα να βρω κανένα ρουχαλάκι, να ντυθώ και πέρασα απ' το βάτο, κι ο βάτος μου κουρέλιασε το πουκαμισάκι μου, κι απόμεινα ολοτσιτσιδο.

Ερωτά τ' αρνί το βάτο:

- Αμ' γιατί του έκανες αυτό το κακό, τι θα γίνει τώρα το παιδί;

- Δώσ' του συ μαλλί, κι εγώ να το ξάνω. Να το πάρει, να πάει στη μάνα του, να του κάνει ρουχαλάκια, να είναι και μάλλινα, να μην κρυώνει, λέει ο βάτος.

Αρχίζει τ' αρνί, γύριζε, γύριζε γύρω γύρω στο βάτο, άφηνε πάνω στ' αγκάθια το μαλλί, το μάζευε το παιδί ξασμένο. Αφού μάζεψε καρπόσο, λέει:

- Σ' ευχαριστώ, αρνάκι μου! Πάω τώρα να προκάμω τη μάνα μου, να μου το γνέσει και να μου το υφάνει, να το κόψει και να το ράψει πριν απ' του Χριστού, να το βάλω που θα πάω να κοινωνήσω.

Έτρεχε πια στο δρόμο όλο χαρά, αλλά συλλογιόταν κιόλα που δε θα πρόκανε η μάνα του, μεροκαματιάρισσα όπως ήταν, να κάνει όλες τούτες τις δουλειές ως του Χριστού, και στενοχωριόταν.

Άμα έφτασε κάτω απ' το δέντρο όπου ήταν η φωλιά του πουλιού, να σου μπροστά του η μάνα του πουλιού:

- Αχ, καλό παιδί! του λέει, πώς να σ' ευχαριστήσω; Το καλό που μου 'κανες κι έσωσες το πουλάκι μου, πώς να σου το ξεπληρώσω; Τι 'ναι τούτο που βαστάς στα χέρια σου;

Λέει το παιδί πως ήταν το μαλλί που του 'δωκε τ' αρνάκι, και βιαζόταν να το πάει στη μάνα του, να το γνέσει, να το υφάνει, να το κόψει, να το ράψει, να του κάμει ρουχαλάκια, να τα βάλει του Χριστού, να πάει να κοινωνήσει.

- Δωσ' μου να σ' το γνέσω εγώ! λέει το πουλάκι.

Το πήρε στη μύτη του, ανέβηκε ψηλά ψηλά, να κάμει μακριά κλωστή. Ως να γυρίσεις να ιδείς, το 'χε γνεσμένο, το 'κανε κουβάρι!

Το πήρε το παιδί και έφυγε.

Σαν έφτασε στην αράχνη, εκείνη το περίμενε.

- Ε! τι έκαμες; Ήβρες τίποτε;

Σαν είδε τα κουβάρια το νήμα που βαστούσε στο χέρι του, πήρε το νήμα κι αρχίνησε, να το υφάνει μάνι μάνι μια χαρά!

Πήγε το παιδί στη μάνα του, της έδωσε το πανί, κι αυτή του έκοψε το φουστανάκι του, του το έραψε, κι εκείνο το έβαλε και ομορφοστολίστηκε. Πήγε στην εκκλησία, κι όλοι το εχάιδευαν, που ήταν έτσι δα ζεστό και ομορφοντυμένο.

Γεώργιος Μέγας

Μια φορά κι έναν καιρό σε μια μικρή καλύβα μέσα στο δάσος ζούσε ένας κυνηγός με τη δεύτερη γυναίκα του και τα δύο παιδιά του, ένα αγόρι και ένα κορίτσι. Τα παιδιά τα είχε από την πρώτη τη γυναίκα του.

Την ημέρα ο πατέρας πήγαινε στο κυνήγι, και η μητριά έβαζε στα παιδιά τις πιο δύσκολες δουλειές να κάνουν και συνέχεια τα μάλωνε.

Κάθε βράδυ, αφού ερχόταν ο άντρα της, έτρωγαν, έβαζαν τα παιδιά να κοιμηθούν, και η γυναίκα παραπονιόταν ότι τα παιδιά είναι τεμπέλικα, δεν την ακούνε και κάνουν πολλές ζημιές.

Το κορίτσι, πολλά βράδια που δεν το έπαιρνε ο ύπνος, άκουγε τη συζήτηση με τα ψέματα που έλεγε η μητριά του και το πρωί τα έλεγε στον αδελφό της.

Έτσι, τα δυο παιδιά σκέφτηκαν ένα σχέδιο, για να φύγουν από το σπίτι και να γλιτώσουν από την κακιά μητριά τους.

Κάθισε το κορίτσι στην πόρτα και χτενιζόταν, πέρασε το αγόρι και της πήρε τις κορδέλες και τις χτένες. Το κορίτσι άρχισε να κυνηγάει το αδελφάκι του, για να πάρει τα πράγματά του, και έτσι έφυγαν μακριά από το σπίτι. Η μητριά προσπάθησε να τα σταματήσει, αλλά δεν τα κατάφερε.

Στο δρόμο που πήγαιναν, δίψασε το αγόρι. Μπροστά τους βρήκαν την πηγή της αρκούδας.

- Μην πίνεις, αδελφούλη μου, γιατί θα γίνεις αρκούδα. Παραπέρα θα βρούμε νερό, είτε το κορίτσι.

Πάνε παραπέρα, βρήκαν άλλη μια πηγή, την πηγή του λύκου.

- Μην πίνεις, αδελφούλη μου, είναι του λύκου η πηγή. Θα γίνεις λύκας και θα με φας.

Πάνε παραπέρα, βρήκαν άλλο νερό πιο καθαρό.

- Μην πίνεις, αδελφούλη μου, θα γίνεις ελαφάκι.

- Κοίτα, κοίτα, αδελφούλα, ένας γάμος περνάει.

Κοιτάει το κορίτσι, σκύβει το παιδί και πίνει νερό. Γυρνά το κορίτσι, τι να δει; Βρήκε το αδελφάκι της ελαφάκι. Έβγαλε τότε την κοδένα από το λαιμό της, το έδεσε και τραβώντας το πήρε κοντά της.

Περπατώντας, περπατώντας έφτασαν πολύ μακριά σ' ένα ξέφωτο μέρος, μ' ένα κυπαρίσσι φουντωτό στη μέση και μια μικρή λιμνούλα από κάτω.

- Να νερό, αδελφάκι μου, πιας τώρα όσο θέλεις.

- Τώρα δε διψάω.

- Τώρα πού να πάμε; Είναι ξέφωτο το μέρος.

- Ανέβα στο κυπαρίσσι, σπάσε μερικά κλαδιά και κάθισε. Εγώ θα πάω να βασκήσω, θα σου φέρνω φρούτα να τρως κι εσύ.

Την άλλη μέρα πάει με το άλογο ο υπηρέτης του βασιλιά να το ποτίσει. Εκεί που έσκυψε να πει νερό το άλογο φοβήθηκε και πρόγρηξε, γιατί έβλεπε τη μορφή του κοριτσιού, που καθρεφτιζόταν στο νερό από ψηλά, από το δέντρο. Τι να κάνει ο υπηρέτης; Προσπάθησε, μα δεν τα κατάφερε να ποτίσει τ' άλογο. Πήγε λοιπόν στο βασιλιά και είπε τι συνέβαινε. Παίρνει ξανά τ' άλογο

το βασιλόπουλο και πηγαίνει στη λίμνη να το ποτίσει. Πάλι τα ίδια το άλογο, προγκούσε και δεν έπινε νερό. Κοιτάει τότε το βασιλόπουλο στο νερό και βλέπει τη μορφή της κοπέλας. Κοιτάει προς τα πάνω και βλέπει την κοπέλα να κάθεται στα κλαδιά του δέντρου. Την παρακάλεσε να κατεβεί, αλλά αυτή κρυβόταν όλο και πιο πολύ μέσα στο δέντρο.

Έφυγε το βασιλόπουλο και έβαλε εργάτες να κόψουν το κυπαρίσσι. Την ημέρα το έκοβαν, τη νύχτα πήγαινε το ελάφι, το έγλειφε γύρω γύρω και γινόταν πιο χοντρά.

Μαζεύτηκε κόσμος πολύς να δει τι γινόταν. Πήγε και μια γριά.

– Τι γίνεται, τι τρέχει, γιατί το κόβετε το κυπαρίσσι, είναι χρόνια εδώ, είτε η γριά.

Της εξήγησαν τι συμβαίνει.

– Μην παιδεύσετε, δεν κατεβαίνει έτσι το κορίτσι. Φύγετε και θα το κατεβάσω εγώ.

– Πώς θα το κατεβάσεις; Εμείς παιδεύομαστε και δεν τα καταφέρνουμε.

– Φέрте μου ένα σκαφίδι, ένα ταψί, μια σήτα, μια γάστρα, έναν πλάστη, αλεύρι και φύγετε όλοι.

Έφεραν στη γριά αυτά που ζήτησε και έφυγαν όλοι, μόνο το βασιλόπουλο κρύφτηκε κάπου εκεί κοντά, να δει τι θα γινόταν.

Έβαλε η γριά να κοσκινίσει ανάποδα τη σκάφη, ανάποδα και τη σήτα.

– Τι κάνεις αυτού, γριά; Δεν τα βάζουν έτσι, λέει το κορίτσι από πάνω από το δέντρο.

– Πώς τα βάζουν, κορίτσι μου; Κατέβα λίγο παρακάτω να μου πεις.

Κατέβηκε το κορίτσι λίγα κλαδιά, και η γριά τα έβαλε σωστά, όπως της είπε το κορίτσι.

Πήγε να πλάσει η γριά την πίτα και έβαλε το ταψί ανάποδα.

– Δεν τα βάζουν έτσι, φώναξε πάλι το κορίτσι.

– Πώς τα βάζουν; Κατέβα λίγο παρακάτω και πες μου, γιατί δε βλέπω και καλά.

Σιγά σιγά τελείωσε η πίτα και το κορίτσι είχε κατεβεί πολύ χαμηλά.

Έβαλε τώρα η γριά τη γάστρα ανάποδα, για να την κάψει.

– Μωρή γιαγιά, πάλι ανάποδα τα 'βαλες.

– Δε βλέπω, κορίτσι μου, δε βλέπω, έλα να τη βάλεις εσύ καλά.

Δε βάσταξε άλλο το κορίτσι, κατέβηκε και έκανε να βάλει τη γάστρα σωστά.

Το άρπαξε τότε το βασιλόπουλο, που ήταν κρυμμένο, και το πήγε στο παλάτι.

Το κορίτσι ούτε γελούσε ούτε μιλούσε ούτε έτρωγε ούτε έπινε, μόνο έκλαιγε.

Το βράδυ πάει το ελαφάκι να βρει την αδελφή του, πουθενά η αδελφή του. Άρχισε να ψάχνει και από τη μυρουδιά έφτασε στο παλάτι. Η πόρτα της αυλής ήταν κλειστή, και το ελαφάκι την έσπασε με τα κέρατά του. Σηκώνονται το πρωί, τι να δουν; Η πόρτα σπασμένη. Ποιος την έσπασε; Άγνωστο. Φτιάχνουν καινούρια σιδερένια πόρτα. Πάλι τα ίδια το βράδυ. Το κορίτσι κατάλαβε ότι έρχεται το ελαφάκι, αλλά δεν είπε σε κανέναν τίποτα. Τότε φανερώθηκε πάλι η γριά.

– Μην παιδεύσετε. Να αλείψετε κατράμι την πόρτα, και όποιος είναι θα φανερωθεί.

Το βράδυ πήγε πάλι το ελάφι, και κόλλησαν τα κέρατά του. Σηκώθηκαν το πρωί, βρήκαν το ελάφι κολλημένο και το έπιασαν.

Γέλασε το κορίτσι, σαν είδε το ελαφάκι.

Το βασιλόπουλο πήρε απόφαση να παντρευτεί την κοπέλα, και στο γάμο να σφάξουν το ελάφι. Η κοπέλα μ' όσα της εκαναν δε χαιρόταν, μόνο πήγαινε, χαίδευε το ελαφάκι και έκλαιγε.

– Γιατί κλάις, βρε κορίτσι μου; της έλεγαν, αφού θα γίνεις βασιλοπούλα.

Από τα πολλά, μαρτύρησε το κορίτσι όλη την αλήθεια. Τότε άφησαν ελεύθερο το ελάφι να βόσκει στα περιβόλια του βασιλιά.

Έγινε ο γάμος, και ήρθε πολύς κόσμος. Το κορίτσι κάλεσε και τον πατέρα και τη μητριά του, που, μόλις είδε το κορίτσι, έσκασε από τη ζήλια της για την καλή του τύχη.

Και έζησαν αυτοί καλά, κι εμείς καλύτερα!

Βασίλης Αναγνωστάπουλος

ΠΟΙΗΜΑΤΑΚΙ ΛΥΠΗΜΕΝΟ

Ποιηματάκι λυπημένο
για παιδάκι κρυωμένο.

Με λεμόνι, λίγο ρύζι
η μαμά του το ταΐζει.

Υστερα ο γιατρός ρωτάει:
«Πέρασε την ιλαρά;

Τότε, κρυωμένο θα 'ναι,
έχει κόκκινα λαιμά».

Και σαν έρθει το βραδάκι,
κουρασμένο το παιδάκι,

μία μέντα παπιλίζει,
κι η μαμά το νανουρίζει.

Τζιάννη Ροντάρη

ΤΟ ΚΑΛΥΒΙ ΚΑΙ ΤΟ ΠΑΛΑΤΙ

Ήταν μια φορά ένας βασιλιάς κι έχτισε ένα ωραίο παλάτι και μπρος στο παλάτι έφτιαξε κήπο. Αλλά εκείνο που χαλούσε όλη την ομορφιά ήταν μια καλύβα στην είσοδο ακριβώς του κήπου. Κι ο βασιλιάς ήθελε να γκρεμίσει εκείνη την καλύβα που του χαλούσε τον κήπο, γι' αυτό έστειλε τον υπουργό του στο φτωχό μουζίκι, ν' αγοράσει την καλύβα του. Πάει ο υπουργός και λέει του μουζίκου:

- Τυχερός είσαι, κακομοίρη μου. Ο βασιλιάς θέλει ν' αγοράσει την καλύβα σου. Βέβαια δεν αξίζει μήτε δέκα ρούβλια, μα ο βασιλιάς αποφάσισε να σου δώσει εκατό.

Ο μουζίκος όμως απάντησε:

- Το καλύβι μου εγώ δεν το δίνω για εκατό ρούβλια.

Ο υπουργός τότε του λέει:

- Καλά λοιπόν, ο βασιλιάς σου δίνει διακόσια.

Μα ο μουζίκος του απαντάει:

- Μήτε με διακόσια μήτε με χίλια ρούβλια δεν το δίνω. Σ' αυτό το καλύβι ζήσανε και πεθάνανε κι ο πάππος κι ο πατέρας μου, σ' αυτό κι εγώ γέρασα, κι όταν έρθει η ώρα μου θα πεθάνω.

Πάει τότε ο υπουργός στο βασιλιά και του λέει:

- Ο μουζίκος είναι πεισματάρης, δεν το δίνει το καλύβι, όσα κι αν του δώσουμε. Μην του δίνεις λοιπόν τίποτε, βασιλιά μου, μόνο διάταξε να γκρεμίσουμε το παλιοκάλυβο δίχως καμιά αποζημίωση. Κι αυτό είναι όλο.

- Όχι, αυτό δεν το θέλω, είπε ο βασιλιάς.

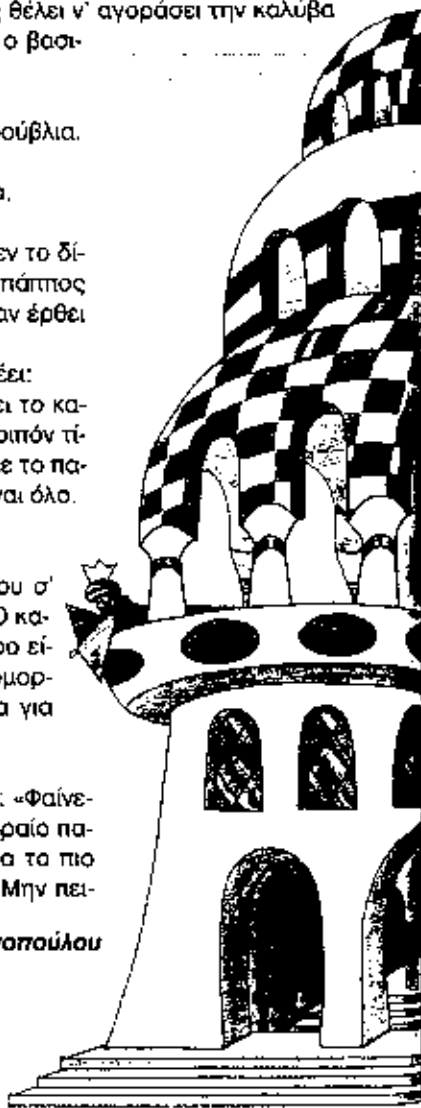
Του λέει τότε ο υπουργός του:

- Τι θα γίνει, λοιπόν; Πού ακούστηκε αντίκρου σ' ένα τέτοιο παλάτι να στέκει ένα σαπιοκάλυβο; Ο καθένας που θα βλέπει το παλάτι θα λέει. Όμορφο είναι το παλάτι, μα τούτο το καλύβι χαλάει την ομορφιά του. Φαίνεται δεν έχει ο βασιλιάς χρήματα για ν' αγοράσει το καλυβάκι.

Ο βασιλιάς όμως είπε:

- Όχι, όποιος κοιτάζει το παλάτι μου θα πει: «Φαίνεται πως ο βασιλιάς ήταν πλούσιος κι έφτιαξε ωραίο παλάτι». Και όταν κοιτάξει το καλύβι, θα πει: «Μα το πιο σπουδαίο ήταν και δίκαιος αυτός ο βασιλιάς». Μην πειράξετε το καλυβάκι.

Μαρία Γουμενοπούλου

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΠΟΙΑΣ ΜΥΤΗΣ

Όλοι γνωρίζετε βέβαια τη ζαργάνα, το ασπρέμιο αφρόψαρο με την πράσινη ράχη και με τη μεγάλη μύτη. Ακούστε κι ένα παραμύθι που την αφορά:

Μια μέρα που ο Θεός της θάλασσας ήταν στα κέφια του, μάζεψε γύρω του όλα τα ψάρια και τα ρώτησε αν είχανε κανένα παράπονο.

- Αν κανένας από σας, τους είπε, νομίζει πως είναι αδικημένος σε τίποτα, να βγει μπροστά και να το πει. Εγώ θα διορθώσω αμέσως το άδικο.

Τι ήταν να το πει αυτό; Όλα τα ψάρια, βγήκανε στην ... αναφορά: όλα βρεθήκανε αδικημένα κι άρχισαν να φωνάζουν - τότε τα ψάρια είχανε φωνή - και να ζητούν το δίκιο τους. Άλλο έλεγε πως είναι αδικημένο στο σώμα, πως είχε σώμα μικρό και αδύνατο, άλλο έλεγε πως δεν είχε όμορφο σουλούπι, άλλο έλεγε πως δεν έβρισκε εύκολα τροφή, και τα ρέστα. Όλοι ήθελαν κάτι ν' αλλάξει από την κατάσταση.

- Σύμφωνα, είπε ο Θεός. Μπείτε στη γραμμή, κι ας λέει ο καθένας τι ακριβώς θέλει. Εγώ θα σας ικανοποιήσω όλους.

Μπήκανε τα ψάρια στη γραμμή, και το καθένα υπέβαλε τα αιτήματά του. Κι ο Θεός τα ικανοποιούσε όλα μοιράζοντας καινούρια χαρίσματα δεξιά κι αριστερά. Αλλουνού έδωσε μεγάλο ανόστημα, αλλουνού γρηγοράδα, αλλουνού ομορφιά, αλλουνού μάτι δυνατό, αλλουνού στόμα μεγάλο, αλλουνού μεγάλη ουρά, σύμφωνα με ό,τι γύρευε ο καθένας. Σε λίγο τελείωσε η διανομή, και όλα τα ψάρια, με καινούρια πα εμφάνιση, σκόρπισαν ευχαριστημένα.

Ευχαριστημένος κι ο Θεός σηκώθηκε από τον κοραλλένιο θρόνο του κι ετοιμάστηκε να αποσυρθεί στο ιδιαίτερο διαμέρισμά του.

Εκείνη τη στιγμή ακριβώς επρόβαλε λαχανοσμένη μπροστά του η ζαργάνα και τον σταμάτησε.

- Θεούλη μου, φώναξε, εμένα δεν μου 'δωκες τίποτα.

- Και πού ήσουν τόση ώρα; ρώτησε ο Θεός.

- Ήμουν πίσω πίσω. Δεν μ' άφηναν οι άλλοι να προχωρήσω.

- Αργά έρχεσαι, είπε ο Θεός. Τώρα τα μοίρασα όλα.

Η ζαργάνα άρχισε να κλαίει γοερά και να θολώνει με τα δάκρυά της το νερό.

- Στάσου! Στάσου! Φώναξε ο Θεός. Εσύ πας να θολώσεις όλη τη θάλασσα! Σταμάτα! Κάτι θα γίνει και για σένα.

Σκέφτηκε λίγο ο Θεός κι έπειτα πρόσθεσε:

- Όλα τα δώρα τα μοίρασα και δεν έχω τι να σου δώσω. Μπορώ όμως να σου επιτρέψω να χρησιμοποιήσεις ένα από τα δώρα που μοίρασα στους άλλους. Κάμε μια βόλτα, κοίταξε τα άλλα ψάρια και διάλεξε τι σου αρέσει απ' ό,τι έχουν επάνω τους. Θα σου δώσω αντίγραφο.

Παίρνει δρόμο η ζαργάνα και σε λίγο ξαναγυρίζει.

- Θέλω να μου δώσεις μια μύτη που να μοιάζει σαν τη μύτη του ξιφιά. Αυτό το μοντέλο μου αρέσει! είπε στο Θεό.

- Καλέ, τι πήγες και διάλεξες!... είπε ο Θεός μ' ένα μοκρασμό.

- Αυτό μου αρέσει! επέμενε η ζαργάνα.

- Γεννηθήτω το θέλημά σου! είπε ο Θεός.

Και αμέσως της κόλλησε μια πελώρια μύτη, λίγο πιο μικρή από το μπί της. Από τότε η ζαργάνα γυρίζει περήφανη στη θάλασσα και ποριστάνει τον Ξυφία. Κανένα ψάρι δεν έχει τη μύτη της.

Εδώ τελειώνει το παραμύθι, κι αρχίζει μια άλλη ιστορία, που συνεχίζεται ακόμα. Η μεγάλη μύτη της ζαργάνας δεν της βγήκε σε καλό. Τα μικρά ψάρια, αντί να τη φοβούνται, άρχισαν να την κοροϊδεύουν. Όταν την έβλεπαν να ζυγώνει, άρχιζαν τις φωνές:

– Ω! Η μυταρού! Η μυταρού!

Όσο για τα ψάρια τα μεγάλα, αυτά διακρίνουνε τη ζαργάνα από μακριά, εξαιτίας της μεγάλης μύτης της, και τη στρώνουν στο κυνήγι. Έντρομη τότε η ζαργάνα ζητά να τρυπώσει πουθενά, μα η μύτη της την εμποδίζει. Κι έτσι αναγκάζεται να πλέει πάντα στον αφρό.

Γενικά, μπορεί να πει κανείς ότι η μύτη στη ζαργάνα είναι ένα αιώνιο βάσανο κι ένα αιώνιο εμπόδιο. Τι την ήθελε; Κακό της κάνει, καλό δεν της κάνει. Κι όμως δεν είναι μετανιωμένη. Ας πηγάζουν από τη μύτη της όλες οι δυσκολίες, όλες οι κακοτυχίες, όλες οι αναποδιές. Η ζαργάνα δεν την αλλάζει με όλους τους θησαυρούς του κόσμου.

Θέμος Ποταμιάνος

ΤΟ ΓΟΓΓΥΛΑΚΙ

Μια φορά κι έναν καιρό ήταν ένας γερο-παππούς. Ο παππούς φύτεψε ένα γογγυλάκι, κι όπως το φύτεψε έλεγε:

– Γογγύλι, γογγυλάκι μου,
στο περιβολάκι μου.
Να φυτρώσεις, να τράνεψεις,
να με θρέψεις.

Όπου, το λοιπόν, το γογγυλάκι φύτρωσε και τράνεψε, γένηκε μεγάλο και τρανό, νόστιμο και τροφαντό.

Τότες, που λες, πάει ο παππούς να βγάλει το γογγύλι. Τραβάει μια, τραβάει δυο, μα πού να ξεκολλήσει αυτό.

Κι έτσι ο παππούς μας κράζει τη γιαγιά.

Η γιαγιά τον παππού μας τραβάει,
κι ο παππούς το γογγύλι κρατάει.

Τραβάνε μια, τραβάνε δυο, μα πού να ξεκολλήσει αυτό.
Κι έτσι η γιαγιά την εγγονούλα κράζει.

Κόμπο κόμπο τραβάει το σκονί.
Τη γιαγιά μας τραβάει η εγγονή,
η γιαγιά τον παππού μας τραβάει,
κι ο παππούς το γογγύλι κρατάει.

Τραβάνε μια, τραβάνε δυο, μα πού να ξεκολλήσει αυτό.

Κι έτσι η εγγονούλα κράζει το σκυλί. Και να σου ο σκύλος με τη γλώσσα του όξω φτάνει και την εγγονούλα πιάνει.

Κόμπο κόμπο τραβάει το σκονί.
Το σκυλί την εγγόνα κρατεί,
τη γιαγιά μας τραβάει η εγγονή,
η γιαγιά τον παππού μας τραβάει,
κι ο παππούς το γογγύλι κρατάει.

Τραβάνε μια, τραβάνε δυο, μα πού να ξεκολλήσει αυτό.
Κι έτσι ο σκύλος μας κράζει τη γάτα.

Κόμπο κόμπο τραβάει το σκονί.
Το σκυλί το τραβάει το γατί,
το σκυλί την εγγόνα κρατεί,
τη γιαγιά μας τραβάει η εγγονή,
η γιαγιά τον παππού μας τραβάει,
κι ο παππούς το γογγύλι κρατάει.

Τραβάνε μια, τραβάνε δυο, μα πού να ξεκολλήσει αυτό.
Κι έτσι η γάτα κράζει το ποντίκι.

Κόμπο κόμπο τραβάει το σκονί.
Το ποντίκι τραβάει το γατί,
το σκυλί το τραβάει το γατί,
το σκυλί την εγγόνα κρατεί,
τη γιαγιά μας τραβάει η εγγονή,
η γιαγιά τον παππού μας τραβάει,
κι ο παππούς το γογγύλι κρατάει.

Τραβάνε μια, μονάχα μια, και το γογγύλι ξεκολλά.

Αλέξης Τολστόι

Ο ΠΟΝΤΙΚΟΣ ΚΙ Η ΘΥΓΑΤΕΡΑ ΤΟΥ

Μια μέρα ήταν ένας ποντικός κι είχε μια θυγατέρα πολύ όμορφη. Ήθελε να την παντρεύει, μα δεν ήθελε να τη δώσει σε ποντικό. Κει που συλλογιότανε, βλέπει τον ήλιο να λάμπει.

«Α!» είπε με το νου του, «να γαμπρός για το κορίτσι μου!» Και χωρίς να χάσει καιρό, την παίρνει και πάει στο παλάτι του ήλιου.

– Ήλιε, την παίρνεις τη θυγατέρα μου γυναίκα; Δε θέλω να τη δώσω σ' άλλα να τόσο όμορφη, μόνο σε εσένα, που 'σαι τόσο όμορφος και δυνατός.

– Αχ! του λέει ο ήλιος, για να τον ξεφορτωθεί, δεν είμαι εγώ, όπως με θαρρείς, δυνατότερος απ' όλους στον κόσμο. Δες κείνα τα σύννεφα, άμα με πλακώσουνε, σκοτεινιάζω και τίποτα δεν μπορώ να τα κάμω. Σύρε σ' αυτά και χωρίς άλλο θα πετύχεις.

Ο καημένος ο ποντικός τι να κάμει! Σηκώνεται και πάει στα σύννεφα, μα και κει σκούρα τα βρήκε.

– Βλέπεις το βοριά; του είπαν τα σύννεφα. Αυτός όταν φυσά, εμείς σκορπίζομαστε και χάνουμε τα κομμάτια μας· σύρε στο βοριά.

Τότε ο ποντικός παίρνει τη θυγατέρα του και πάει στο βοριά και του λέει με τι σκοπόν ήρθε σ' αυτόνα.

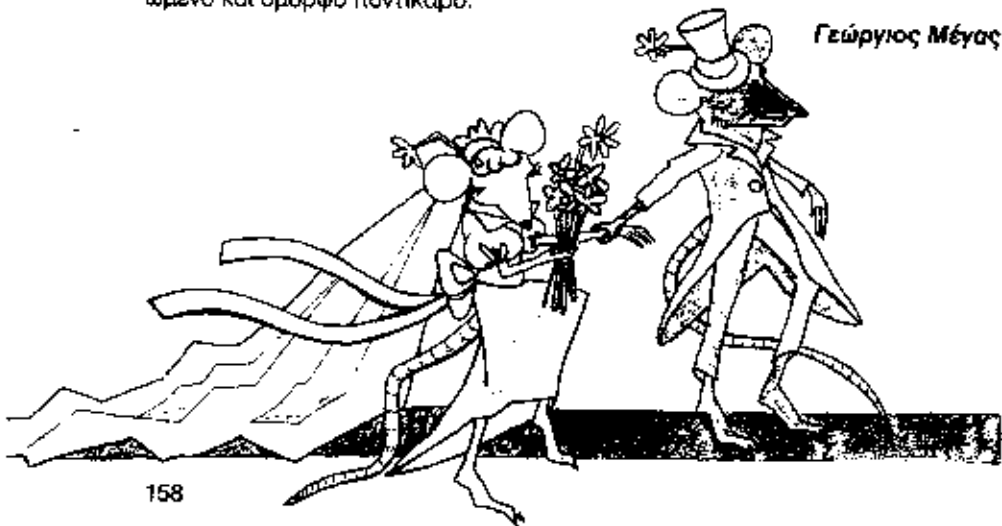
– Μετά χαράς, καημένε ποντικέ, θα την έπαιρνα την όμορφή σου τη θυγατέρα, μα δεν είμαι εγώ, όπως με θαρρείς, δυνατός. Σύρε και σε κείνο τον πύργο. Τον βλέπεις; Σαράντα χρόνια φυσώντας δεν μπόρεσα να τον ριξώ κάτω.

Να μην τα πολυλαλούμε, πηγαίνει και στον πύργο και του λέει τα ίδια.

Ο πύργος τότε γυρίζει και του λέει:

– Ποντικέ, ποντικέ, ακούς μια βοή μέσα στους τοίχους μου; Τι θαρρείς πως είναι; Αντρεωμένα θεριά, ποντικοί, που με κατατρώνε και κοντεύουνε να με ριξουνε κάτω. Απ' τους ποντικούς πλιότερο αντρεωμένος και δυνατός κανείς δεν είναι στον κόσμο και καθόλου κανένα να μην ακούς.

Τότε ο ποντικός γίνηκεν η καρδιά του και δίνει την κόρη του σ' έναν αντρεωμένο και όμορφο ποντίκαρο.

ΤΟ ΠΟΤΑΜΑΚΙ

- Από πού 'σαι ποταμάκι;
– Από κείνο το βουνό.
– Πώς τον λένε τον παππού σου;
– Σύννεφα στον ουρανό.
– Ποια είν' η μάνα σου;
– Η μπόρα
– Πώς κατέβηκες στη χώρα;
– Τα χωράφια να ποτίσω
και τους μύλους να γυρίσω.
– Στάσου να σε δούμε λίγο,
ποταμάκι μου καλό.
– Βιάζομαι πολύ να φύγω,
ν' ανταμώσω το γιαλό.

Ζαχαρίας Παπαντωνίου

ΓΙΑΤΙ ΤΟ ΕΛΑΤΟ, ΤΟ ΠΕΥΚΟ ΚΑΙ Ο ΚΕΔΡΟΣ ΚΡΑΤΟΥΝ ΤΑ ΦΥΛΛΑ ΤΟΥΣ ΤΟ ΧΕΙΜΩΝΑ

ΣΚΗΝΙΚΑ: Στο βάθος της σκηνής είναι ένας πίνακας που παρασταίνει ένα δάσος. Πάνω στη σκηνή ορθώνονται, καμωμένες από χαρτόνι και κρεμασμένες με κλωστές, μερικές αιλουέτες δέντρων. Πρέπει να ξεχωρίζουν: η οξιά με την «ασημόχρωμη φλούδα», η μεγάλη βαλανιδιά με τα βαλανιδια της, η ιτιά, που φυτρώνει στην άκρη του ποταμού. Σε μια γωνιά της σκηνής ορθώνονται, κοντά κοντά, ένας κέδρος με τους καρπούς του, ένα πεύκο «ψηλό και δυνατό» και ένα έλατο με φουντωτά κλαδιά. Αυτά τα δέντρα παίρνουν μέρος στη δράση.

ΠΡΟΣΩΠΑ: Ένα μικρό πουλί. (Το πουλί μπορεί να κατασκευαστεί από βάτα). Παρουσιάζεται με μια αναδιπλωμένη φτερούγα και με μια φτερούγα που κρέμεται ακίνητη.

Αρχίζουμε με ένα μελαγχολικό σκοπό. Για παράδειγμα, με μια άρια του Χαίτελ, που ο ρυθμός της ταιριάζει στα μικρά πηδήματα του πληγωμένου πουλιού. Ανοίγουμε την αυλαία πολύ αργά και αφήνουμε το ακροατήριο να χαρεί για λίγες στιγμές τον πίνακα. Το πουλί κάνει μερικά πηδήματα στο προσκήνιο, μα δε βλέπει ακόμα τα δέντρα.

ΑΦΗΓΗΤΗΣ: Κάνει πολύ κρύο. Χειμώνας. Όλα τα ταξιδιάρικα πουλιά τράβηξαν κατά το νοτιά, για να μείνουν εκεί ως την άνοιξη. Ένα πουλί, όμως, έμεινε. Έχει μια φτερούγα σπασμένη και δεν μπορεί να πετάξει.

ΤΟ ΠΟΥΛΙ: Κρουώνω. Δεν έχω πού να σταθώ. Κοπάζω παντού, μα δε βρίσκω μέρος για να ζεσταθώ. (Το πουλί γυρίζει προς το δάσος). Ω! τα ωραία δέντρα του μεγάλου δάσους. Μπορούν να με προφυλάξουν όλο το χειμώνα. (Το πουλί τραβάει ολόισα, με μικρά πηδήματα, προς την οξιά).

ΤΟ ΠΟΥΛΙ: Ομορφη οξιά, θέλετε να με αφήσετε να ζήσω μέσα στα κλαδιά, ώσπου να 'ρθει η άνοιξη;

Η ΟΞΙΑ: Α! α! πώς σου ήρθε αυτή η ιδέα! Τα κλαδιά μου δεν τα 'χω για σένα. Φύγε.

(Το πουλί τραβάει προς τη βαλανιδιά).

ΤΟ ΠΟΥΛΙ: Μεγάλη βαλανιδιά, θέλετε να με αφήσετε να ζήσω μέσα στα κλαδιά σας ως την άνοιξη, ως το καλοκαίρι;

Η ΒΑΛΑΝΙΔΙΑ: Τι λες; Αν σε αφήσω να μείνεις μέσα στα κλαδιά μου, θα τρυπήσεις όλα τα βαλανίδια μου. Φύγε.

(Το πουλί κατευθύνεται προς την ιτιά).

ΤΟ ΠΟΥΛΙ: Ωραία ιτιά, θέλετε να με αφήσετε να ζήσω μέσα στα κλαδιά σας, ώσπου να 'ρθει η άνοιξη;

Η ΙΤΙΑ: Όχι, όχι! Δεν ανοίγω την πόρτα μου ποτέ σε ξένους. Φύγε.

(Το πουλί εξακολουθεί να πετάει εδώ κι εκεί μερικές στιγμές. Έπειτα στέκεται μπροστά στο έλατο).

ΤΟ ΕΛΑΤΟ: Πού πας, μικρό πουλί;

ΤΟ ΠΟΥΛΙ: Δεν ξέρω. Τα δέντρα δε θέλουν να με φιλοξενήσουν, και δεν μπορώ να πετάξω μακριά, με τη σπασμένη φτερούγα μου.

ΤΟ ΕΛΑΤΟ: Έλα σε μένα. Από τα κλαδιά μου διάλαξε όποιο κλαδί σου αρέσει περισσότερο.

(Το πουλί κουρνιάζει κάτω από ένα κλαδί).

ΤΟ ΠΟΥΛΙ: Ω! Ευχαριστώ...θα μπορέσω, όμως, να μείνω εδώ όλο το χειμώνα;

ΤΟ ΕΛΑΤΟ: Ναι, ναι, θα μου κρατήσεις, κιάλας, συντροφιά.

ΤΟ ΠΕΥΚΟ: Εγώ είμαι το πεύκο. Τα κλαδιά μου δεν είναι πολύ φουντωτά, μα μπορώ να προφυλάξω ένα πουλί από τον άνεμο, γιατί είμαι ψηλό και δυνατό.

Ο ΚΕΔΡΟΣ: Κι εγώ, ο κέδρος, θα δώσω στο μικρό πουλί τους όμορφους μικρούς καρπούς μου, για να το θρέψω. Είναι πολύ δυναμωτικοί.

(Τα άλλα δέντρα του δάσους ταράζουν τα κλαδιά τους).

Η ΟΞΙΑ: Εγώ, η οξιά, δε θα ήθελα να θανείσω τα κλαδιά μου σ' ένα πουλί που δεν το γνωρίζω.

Η ΒΑΛΑΝΙΔΙΑ: Εγώ, η βαλανιδιά, φοβάμαι μήπως χάσω τα βαλανίδια μου.

Η ΙΤΙΑ: Εγώ, η ιτιά, δε μιλάω ποτέ με ξένους.

(Τα δέντρα ησυχάζουν, και ησυχία βασιλεύει για μια στιγμή. Μα σε λίγο τα δέντρα ταράζονται πάλι, και μάλιστα πολύ δυνατά, ενώ ακούγεται το σφύριγμα του κρύου βοριά).

Ο ΑΦΗΓΗΤΗΣ! Ω! Κοιτάξτε πώς ταράζονται τα δέντρα του δάσους! (Σιωπή). Ακούστε! Δεν είναι η φωνή του ανέμου;

(Η αυλαία πέφτει, ενώ εξακολουθεί ν' ακούγεται η ανεμοθύελλα (μίμηση με τη φωνή). Αν είναι δυνατόν, ακούγεται ένας δίσκος, π.χ. η τρικυμία στον Πέερ Γκιντ του Γκριγκ).

Ο ΑΦΗΓΗΤΗΣ: Είναι ο βοριάς που έρχεται να παίξει μέσα στο δάσος.

(Ο αφηγητής καμώνεται πως κοιτάζει πίσω από την αυλαία). Φυσάει πάνω στα φύλλα με την παγωμένη του ανάσα. Κάθε φύλλο που αγγίζει πέφτει στη γη.

ΜΙΑ ΔΥΝΑΤΗ ΦΩΝΗ στα παρασκήνια: Θα 'θελα ν' αγγίξω όλα τα φύλλα. Πόσο μου αρέσει να βλέπω τα δέντρα γυμνά από τα φύλλα τους, βασιλιά της πάχνης, πατέρα μου! Μπορώ να διασκεδάσω με οποιοδήποτε δέντρο;

Ο ΑΦΗΓΗΤΗΣ, σιγανόφωνα. Ακούσατε; Είναι ο βοριάς. Μιλάει με το βασιλιά της πάχνης.

ΜΙΑ ΧΟΝΤΡΗ ΦΩΝΗ, στα παρασκήνια: Όχι. Τα δέντρα που έδειξαν καλοσύνη για το ανάπηρο μικρό πουλί μπορούν να κρατήσουν τα φύλλα τους.

(Ακούγεται ακόμα η ανεμοθύελλα, που κοπάζει σιγά σιγά. Η αυλαία ανοίγει, και παρουσιάζεται ένα χειμωνιάτικο σκηνικό: Τα δέντρα του δάσους φαίνονται γυμνά, εκτός από το πεύκο, το έλατο και τον κέδρο, που έμειναν πράσινα. Διακρίνεται το πουλί κουρνιασμένο σ' ένα φουντωτό κλαδί του έλατου).

Ο ΑΦΗΓΗΤΗΣ: Πόσο καλά διασκεδάσε ο βοριάς! Τα δέντρα έχασαν όλα τα φύλλα τους. Κοπάζετε, όμως, το πεύκο, το έλατο και τον κέδρο; Είναι ολοπράσινα. Θα κρατήσουν έτσι το φύλλωμά τους, ώσπου να βγουν τα καινούρια φύλλα.

ΑΥΛΑΙΑ

(περιοδικό "Σύγχρονο Νηπιαγωγείο")

ΚΑΛΗΜΕΡΑ

Τι ωραίο να λες
γελαστά «καλημέρα»!
Καλημέρα, μανούλα,
καλημέρα, πατέρα....

Καλημέρα, σκυλάκι,
γάτα, κότα και χήνα.
Καλημέρα σας, δέντρα,
τριαντάφυλλα, κρίνα.
Καλημέρα στον ήλιο,
στα βουνά πέρα ως πέρα.
Τι ωραίο να ξυπνάς
και να λες «καλημέρα»!

Ντίνα Χατζηνικολάου

ΤΟ ΦΥΛΑΧΤΟ

Στο 'να μου χέρι
κρατώ έν' ανθάκι,
στ' άλλο, της μάνας
γλυκό φιλάκι.
Ποιο να 'ναι, τάχα, από τα δυο,
πιο μυρωδάτο, πιο δροσερό;

Χαϊδεύω το 'να,
χαϊδεύω τ' άλλο.
Μικρό λουλουδί,
πού να σε βάλω;
Μα το φιλάκι σφιχτά κρατώ
στ' άλλο μου χέρι
σαν φυλαχτό.

Ντίνα Χατζηνικολάου

ΝΑΝΟΥΡΙΣΜΑ

Κοιμήσου, αστέρι της αυγής,
κοιμήσου, χελιδόνη,
για σένα τ' άσπρο γιασεμί
στο λιακωτό σκαλώνει.

Για να σε ιδεί πεντοβολεί
κι αστραφεγγιά θυμίζει,
μ' ανθούς ραίνει τον ύπνο σου
και σε μοσχομυρίζει.

Κοιμήσου, ελπίδα της καρδιάς,
να 'ρθουν οι τρεις αγγέλοι,
να 'ρθουν στον ύπνο σου να πιουν
το γάλα και το μέλι.

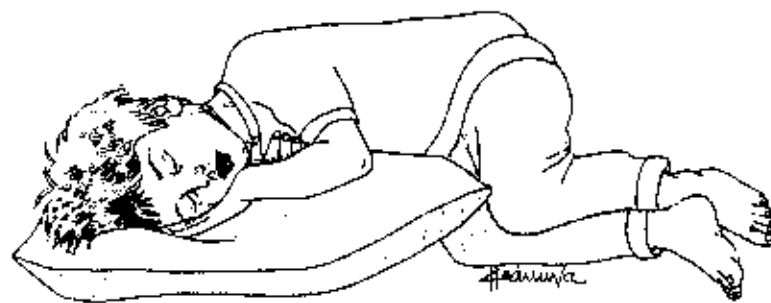
Να 'ρθουν οι μοίρες των μικρών
να σε μοιράνουν, φως μου,
με τη δροσιά του ανθόνερου,
με το άρωμα του διδύμου.

Κοιμήσου, ρόδο τ' Απριλιού,
κι εγώ σε νανουρίζω,
σπέρνω τραγούδια κι όνειρα
στον ύπνο σου θερίζω.

Κοιμήσου και παράγγελα
στον ήλιο τη στολή σου,
κρίνο, ζουμπούλι τ' ουρανού
και φως του Παραδείσου.

Γεώργιος Βιζυηνός

Πάυλος Κριναίος

ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΦΙΛΟΙ ΣΤΗΝ ΟΛΥΜΠΙΑ

Ο Κλεισθένης, ο Θεαγένης κι εγώ, άμα φτάσαμε στην Ολυμπία, πήγαμε ίσια στον περίφημο ναό του Ολύμπιου Δία. Μέσα εκεί άστραφτε το χρυσελεφάντινο άγαλμά του.

Ο θεός καθόταν σε χρυσό θρόνο και κρατούσε στο δεξί του χέρι ένα χρυσελεφάντινο άγαλμα της Νίκης και στο αριστερό του σκήπτρο καμωμένο από διάφορα μέταλλα. Το σώμα του είναι από ελεφαντοκόκαλο και τα φορέματα και τα σαντάλια από καθαρό χρυσάφι. Το αριστούργημα αυτό του Φειδία, του μεγάλου καλλιτέχνη, είναι τόσο ωραίο, που κάθε Έλληνας νομίζει μεγάλο δυστύχημα να πεθάνει χωρίς να το δει. Τέτοια εντύπωση μου άφησε το άγαλμα εκείνο και τόση συγκίνηση αισθάνθηκα από το βλέμμα του, που δεν μπόρεσα καλά καλά να προσέξω ούτε τον ωραίο ναό ούτε και το θρόνο, που είναι καμωμένος από χρυσάφι, ελεφαντοκόκαλο, έβανο και πολύτιμα διαμαντικά. Ναι, είχε δίκιο χωρίς άλλο εκείνος που είπε: «ή ο Δίας κατέβηκε στη γη, και τον είδε ο Φειδίας ή ο Φειδίας ανέβηκε στον ουρανό και είδε το Δία». Κοντά στο ναό εκείνο είναι ο ναός της Ήρας, στολισμένος με πολλά ωραία αγάλματα και περίσιες ζωγραφίες. Ένα από τα καλύτερα αγάλματα είναι το άγαλμα του Ερμή, έργο του Πραξιτέλη.

ΙΠΠΟΔΡΟΜΙΑ

Η άλλη μέρα ήταν ορισμένη για την ιπποδρομία και την αρματοδρομία.

Πρωί πρωί πήγαμε στον Ιππόδρομο.

Το αλογάκι μου, ο Αίολος, με περίμενε με το κεφάλι στολισμένο με τριαντάφυλλα και με χαίτη χτενισμένη και δεμένη με θαλασσιές κορδέλες. Μόλις με είδε, άρχισε να χλιμντρίζει χαρούμενα και θαρρετά, σαν να μου έλεγε:

- Μη φοβάσαι, εδώ είμαι εγώ!

Το καβαλικεύω. Σ' αυτό το αγώνισμα θ' αγωνιστούμε πολλοί. Τα άλογα φυσμανοούν, σκάβουν το χώμα, τεντώνουν το λαιμό τους, ανυπομονούν για τη νίκη.

Η σάλπιγγα δίνει το σύνθημα, και τ' άλογα τινάζονται, πετούν, χύνονται σαν αστραπή. Ο Αίολος με τα πόδια τεντωμένα σκίζει τον αέρα σαν αετός. Τα πέταλά του βγάζουν σπίθες. Κι άλλα άλογα τρέχουν στο πλάι του και βάζουν τα δυνατά τους, να τον προσπεράσουν. Αυτός όμως θεριεύει περισσότερο.

Όλο το πλήθος κρατά την αναπνοή του, για να ακούσει τ' όνομα του νικητή. Έξαφνα ακούγεται η φωνή του κήρυκα:

- Ο Αριστογένης του Νικόστρατου, ο Αθηναίος, νίκησε στην ιπποδρομία.

Δεν περιγράφεται τι έγινε εκείνη τη στιγμή! Όλο το Στάδιο είναι στο πόδι. Όλοι χειροκροτούν, και τ' όνομά μου τρέχει σ' όλο το Στάδιο από στόμα σε στόμα. Πετιέμαι κάτω από το αλογό μου, το αγκαλιάζω και το φιλώ στο μέτωπο. Κι εκείνο το καμμένο, γεμάτο χαρά, με κοιτάζει στα μάτια τινάζοντας τη χαίτη του.

Τρέχει ο πατέρας μου κλαίγοντας από τη χαρά του και με σφίγγει στην αγκαλιά του. Ο γεροπαπούς μου Ξανάνωσε. Τρέχει κι αυτός σαν παιδί και με φιλάει.

Οι φίλοι μου πηδούν από τη χαρά τους. Ο Θεαγένης μου λέει πως περισσότερο ευχαριστήθηκε για τη δική μου νίκη παρά για τη δική του. Και το πιστεύω.

ΑΡΜΑΤΟΔΡΟΜΙΑ

Έπειτα από την ιπποδρομία άρχισε η αρματοδρομία.

Το αγώνισμα αυτό είναι το πιο λαμπρό μα και το πιο δύσκολο. Σ' αυτό θ' αγωνιζόταν ο Κλεισθένης. Ο όμορφος νέος έστεκε ορθός απάνω στο ελεφάντινο άρμα του με τις ασημένιες ρόδες. Ο κοντός χιτώνας του ήταν κάτωσπρος, και η κορδέλα που έδενε τα Ξανθά μαλλιά του στολισμένη με μαργαριτάρια. Φορούσε ωραία πέδιλα.

Στο άρμα του Κλεισθένη ήταν ζεμένα έξι άλογα.

Η σάλπιγγα δίνει το σύνθημα. Το σκονί που κρατούσε στη σειρά τα άρματα πέφτει μονομιάς καταγής, και τ' άλογα αρμούν ακράτητα.

Οι ρόδες τους πετούν σπίθες.

Στην αρχή τ' άρματα βρίσκονται στην ίδια γραμμή. Σε λίγο όμως ένα από αυτά, το πιο λαμπρό, προχωρεί εμπρός και τ' αφήνει όλα πίσω. Είναι το άρμα του Κλεισθένη.

Οι αντίπαλοί του τρέχουν μέσα στα σύννεφα της σκόνης όσο μπορούν πιο γρήγορα, για να το φτάσουν. Το μάτι μόλις μπορεί να τους ακολουθήσει.

Σπάζουν ρόδες, αναποδογυρίζουν άρματα, πέφτουν καταγής άλογα, γίνεται χαλασμός κόσμου. Μα του κάκου! Το άρμα του Κλεισθένη πηγαίνει πάντα εμπρός. Τρέχει σαν αστραπή και φτάνει πρώτο στην επιτροπή.

Η φωνή του κήρυκα αντηχεί σ' όλο τον Ιππόδρομο:

- Ο Κλεισθένης του Λεωκράτη, ο Αθηναίος, νίκησε στην αρματοδρομία.

Τραντάζεται ο Ιππόδρομος από τα ζήτω. Όσοι Αθηναίοι ήταν εκεί πηδούν, φωνάζουν, χειροκροτούν, κάνουν σαν τρελοί από τη χαρά τους, που νίκησε ο πατριώτης τους.

Ύστερα γυρίζουμε πάλι στο Στάδιο. Εκεί γίνεται το πάλεμα, το πήδημα, το κοντάρι, η δισκοβολία και η πυγμαχία.

Δ. Κουρτίδης - Γ. Κονιδάρης (επιμέλεια)

Ο ΠΡΩΤΟΣ ΑΘΛΟΣ ΤΟΥ ΗΡΑΚΛΗ

Τα πολύ παλιά χρόνια σε μια πόλη που τη λένε Θήβα γεννήθηκε ο Ηρακλής. Ήταν ένα όμορφο αγόρι, που μεγάλωσε και έγινε ένα δυνατό παλικάρι.

Ο Ηρακλής είχε έναν ξάδελφο βασιλιά, που στο βασιλείο του υπήρχαν πολλά θηρία. Τα θηρία αυτά τρόμαζαν τους ανθρώπους και κάθε τόσο έκαναν καταστροφές στην περιοχή.

Ο βασιλιάς στενοχωριόταν πολύ. Είχε στείλει πολλές φορές δυνατούς ανθρώπους, για να καθορίσουν την περιοχή από τα θηρία, αλλά κανείς δεν είχε καταφέρει να τα σκοτώσει.

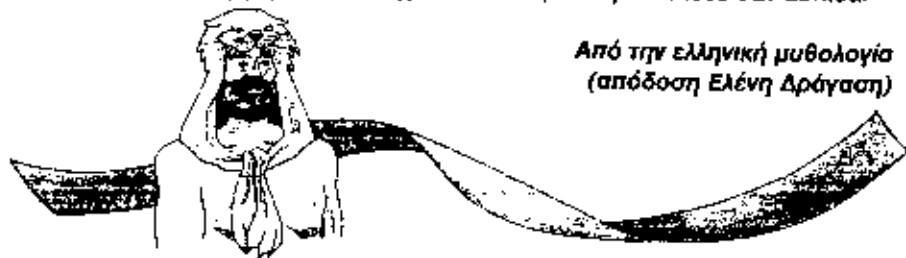
Ένα από αυτά τα θηρία ήταν το λιοντάρι της Νεμέας. Το λιοντάρι αυτό ήταν πολύ άγριο και δυνατό και είχε δέρμα τόσο σκληρό, που κανένα βέλος δεν μπορούσε να το τρυπήσει. Κρυβότανε στο δάσος και κάθε τόσο κατέβαινε στον κάμπο, μούγκριζε και φυσούσε φωτιές από το στόμα του. Οι άνθρωποι και τα ζώα έτρεχαν τρομαγμένα να γλιτώσουν.

Όταν ο βασιλιάς είδε ότι ο Ηρακλής μεγάλωσε και ήταν τόσο δυνατός και ατρόμητος, τον κάλεσε στο παλάτι του και του είπε να πάει να βρει το λιοντάρι της Νεμέας και να το σκοτώσει.

Ο Ηρακλής υπάκουσε πρόθυμα και χωρίς να φοβηθεί καθόλου πήγε αμέσως στο δάσος. Βρήκε το φοβερό λιοντάρι και πάλεψε μαζί του· κάποια στιγμή το έσφιξε τόσο δυνατά, που το φοβερό θηρίο πνίγηκε.

Το λιοντάρι, που ήταν ο φόβος και ο τρόμος των ανθρώπων της περιοχής, δεν υπήρχε πια. Ο βασιλιάς και όλοι οι άνθρωποι ανακουφίστηκαν και συζητούσαν με ευχαρίστηση για το κατόρθωμα που είχε γίνει.

Ο Ηρακλής πήρε το δέρμα του λιονταριού, την περίφημη λεοντή, και τη φόρεσε. Από τότε τη φορούσε συνέχεια, και αυτή τον προστάτευε σαν ασπίδα.

Από την ελληνική μυθολογία
(απόδοση Ελένη Δράγαση)

Ο ΔΑΙΔΑΛΟΣ ΚΑΙ Ο ΙΚΑΡΟΣ

Ο Δαίδαλος ήταν Αθηναίος, καταγόταν από τη γενιά του Κέκροπος και ήταν ο πρώτος αρχιτέκτονας στον κόσμο. Έφτιαχνε θαυμαστά έργα και πολύ ωραία αγάλματα. Ήταν ο πρώτος που έφτιαξε αγάλματα με ανοιχτά μάτια και με σώμα σε διάφορες στάσεις. Ως τότε, τα αγάλματα ήταν όρθια, με ενωμένα πόδια και με χέρια κολλημένα στο σώμα. Ήταν τόσο «ζωντανά» τα αγάλματα του Δαίδαλου, που κάποτε ένας Αθηναίος τα έδωσε για... να μην περπατήσουν και φύγουν.

Η φήμη του Δαίδαλου έφτασε και στην Κρήτη, όπου βασιλιάς της ήταν ο Μίνωας. Κάλεσε τότε τον ονομαστό Αθηναίο αρχιτέκτονα στην Κρήτη να του

φτιάξει διάφορα έργα και αγάλματα. Ο Δαίδαλος πήρε μαζί του και το μοναχογιό του, τον Ίκαρο, στον οποίο είχε αρχίσει να μαθαίνει τη θαυμαστή τέχνη του.

Έφτασαν στην Κρήτη, ο Μίνωας τους υποδέχτηκε με πολλές τιμές και άρχισαν τη δουλειά. Στόλισαν τα ανάκτορα του Μίνωα με πολλά αγάλματα, έφτιαξαν διάφορα κτίρια και έργα και κατασκεύασαν ακόμα τον ονομαστό λαβύρινθο. Ο λαβύρινθος δεν ήταν παρά υπόγεια δωμάτια και στοές, όπου, αν έμπαινε κανείς, δεν μπορούσε να βρει την είσοδο και να βγει. Μέσα στο λαβύρινθο ο Μίνωας έκλεισε το Μινώταυρο, το φοβερό εκείνο τέρας που τρεφόταν με ανθρώπινες σάρκες.

Δούλεψαν αρκετά χρόνια στην Κρήτη ο Δαίδαλος και ο Ίκαρος, κι ήρθε η στιγμή να φύγουν, γιατί νοστάλησαν την πατρίδα τους. Ο Μίνωας προσπάθησε να τους πείσει να μείνουν· κι επειδή δε δέχτηκαν, πήρε την απόφαση να μην τους αφήσει να γυρίσουν στην Αθήνα. Έδωσε διαταγή στα καράβια του να μην πάρει κανένα το Δαίδαλο και τον Ίκαρο.

Μάταια τον παρακάλεσε ο Δαίδαλος. Ο σκληρός Μίνωας δεν άλλαξε γνώμη.

Ο Δαίδαλος προσπάθησε να σκεφτεί με ποιο τρόπο θα κατάφερναν να φύγουν.

Εκεί που σκεφτόταν, είδε ένα πουλί να πετάει με τις ανοιχτές φτερούγες του στον ουρανό. Και τότε... αποφάσισε να κάνουν κι αυτοί το ίδιο. Να φύγουν από τον αέρα!

Άρχισε, κρυφά από το Μίνωα, να κατασκευάζει δυο ζευγάρια φτερά. Ο σκελετός τους ήταν από ελαφρύ ξύλο. Στα χέρια θα δένονταν με λουριά. Έντυσε το σκελετό με κερί και πάνω στο κερί άρχισε σιγά σιγά να κολλάει με τέχνη και με υπομονή φτερά μεγάλων πουλιών. Έτσι, σε λίγους μήνες τα φτερά ήταν έτοιμα, κρυμμένα στη σπηλιά ενός βουνού.

Κι ένα πρωί, ο Δαίδαλος και ο Ίκαρος φόρεσαν τα φτερά τους, πήδησαν από την κορυφή ενός λόφου και άρχισαν να πετούν προς τη θάλασσα, αφήνοντας πίσω τους το νησί.

– Τι όμορφα που είναι! φώναξε ενθουσιασμένος ο Ίκαρος.

– Πρόσεξε, του είπε ο πατέρας του. Μην ανεβαίνεις ψηλά και λιώσει ο ήλιος το κερί, ούτε χαμηλά και βραχούν τα φτερά.

Μα ο Ίκαρος ξέχασε τη συμβουλή του. Από τη χαρά του πήρε σε μια στιγμή ύψος, έλιωσε το κερί, και το δύστυχο παλικάρι έπεσε και χάθηκε στη θάλασσα.

Το πέλαγος όπου βυθίστηκε ονομάστηκε Ικάρια, και το νησί που βρισκόταν εκεί κοντά ονομάστηκε Ικαρία.

Ο ΛΥΚΟΣ

Μέσα στα δέντρα, κοντά στο δάσος
ζει ένας λύκος χοντρογεμάτος.
Μεγάλη είναι η κοιλιά του,
μεγάλη είναι και η μπουκιά του.

Μια νύχτα κρύα με καταιφάρα,
ποπό, τρομάρα, ποπό λαχτάρα.
Δύο άσπρα αρνάκια, που ξεχαστήκαν,
όταν τον είδαν, τρέξαν, κρυφτήκαν.

Μυρίζει ο λύκος τα μεζεδάκια,
για να τα φάει με κρεμμυδάκια.
Κει δα πηγαίνει, πιο κει γυρίζει
κι όλο το δάσος το αλωνίζει.

Πάνω στην ώρα μια μπόρα αρχίζει
κι όλο αστράφτει και μπουμπουνίζει.
Φοβούνται, τρέμουν τα δυο αρνάκια
κι όλο κρυώνουν σαν τα παιδάκια.

Μα περισσότερο ο λύκος τρομάζει,
τα πόδια στους ώμους του γρήγορα βάζει.
Τρυπώνει αμέσως μες στη φωλιά του
και αγκαλιάζει την άδεια κοιλιά του.

Κοιμάται ήσυχα κι όνειρα χίλια,
βλέπει λαγούς με πετραχήλια.
Κι η μπόρα πέρασε, τ' αρνάκια φεύγουν
και τ' αδερφάκια τους τώρα γυρεύουν.

Να το κοπάδι τους κι η φαμελιά τους,
και πέφτουν γρήγορα στην αγκαλιά τους.
Κι η ιστορία μας εδώ τελειώνει,
τα ονειράκια μας τα μεγαλώνει.

Μανόλης Φιλλιππίδης

ΤΑ ΤΡΙΑ ΜΙΚΡΑ ΛΥΚΑΚΙΑ

(απόσπασμα)

Τα τρία μικρά λυκάκια στρωθήκανε στη δουλειά και χτίσανε ένα λουλουδέ-
νιο σπίτι: έναν τοίχο από κρινάκια και βιολέτες δροσερές, έναν τοίχο από χρυ-
σάνθεμα και πασχαλιές, έναν τοίχο από κυκλάμινα και γιασεμιά κι έναν τοίχο
από ανεμώνες και τριαντάφυλλα κόκκινα σαν τη φωτιά. Του βάλανε σκεπή
από ηλιοτρόπια και μια καμπανούλα για κουδούνι.

Έστρωσαν χαλί από χαμομήλια στο σαλόνι και στο μπάνιο γέμισαν την
μπανιέρα τους με νούφαρα.

Δεν άργησε να φανεί και ο Ρούνι-Ρούνι, το ύπουλο, κακό γουρούνι. Χτύπη-
σε την καμπανούλα και είπε:

- Λυκάκια μου μικρά, λυκάκια φοβισμένα,
ανοίξτε μου την πόρτα, ανοίξτε μου και μένα!

Τσιμουδιά τα λυκάκια. Τρέμανε σαν τα φύλλα από το φόβο τους.

Με θυμό και φόρα θα φυσήξω, το σπιτάκι θα το ρίξω!

Τα λυκάκια τρομάξανε τόσο πολύ, που παραλίγο να κατσαρώσουνε οι ου-
ρές τους. Το μαύρο μάλισα μαδούσε μια μαργαρίτα κι έλεγε:

- Θα πέσει... δε θα πέσει... θα πέσει... δε θα πέσει...

Και πραγματικά, ο Ρούνι-Ρούνι, το ύπουλο, κακό γουρούνι, πήρε μια βαθιά
ανάσα και ένωσε την ευωδία απ' τα κρινάκια, τις βιολέτες και τα γιασεμιά, απ'
τα χρυσάνθεμα, απ' τα κυκλάμινα και τα τριαντάφυλλα τα κόκκινα σαν τη φω-
τιά κι απ' όλα τ' άλλα τα λουλούδια να τον πλημμυρίζει.

Τι όμορφα που ήταν! Χάρμα!

Αντί να φυσάει, άρχισε να μυρίζει.

- Μουφ, μουφ! μύριζε και μουφ, μουφ, μουφ, ξαναμύριζε.

Κι όσο πιο πολύ μύριζε, τόσο πιο πολύ του άρεσε, και όσο πιο πολύ του
άρεσε, τόσο πιο πολύ μύριζε, ώπου ένωσε ανάλαφρο σαν πούπουλο και την
καρδιά του τρυφερή σαν λουλουδάκι.

Τα λυκάκια μισάνοιξαν την πόρτα και τι να δούνε:

Τον Ρούνι-Ρούνι, το ύπουλο, κακό γουρούνι, με μια μαργαρίτα στο αυτί να
χορεύει ταραντέλα. Κατάλαβαν αμέσως ότι ο Ρούνι-Ρούνι είχε αλλάξει και
από ύπουλο, κακό γουρούνι είχε γίνει θαυμάσιο, καλό γουρούνι.

Βγήκανε από το λουλουδόσπιτο, συστηθήκανε κι αρχίσανε να παίζουνε
μπερλίνα και κουτσό· κι όταν κουρασθήκανε, τον κάλεσαν στο λουλουδόσπιτο
τους.

Τον κεράσανε βυσσινάδα και φράουλες με κρέμα σαντιγί και πασταφλόρα
και τρούφες και λουκουμάδες και χαλβαδόπιτες και ζαχαρωμένα κερασάκια
και ζήσανε από τότε όλοι μαζί, το θαυμάσιο, καλό γουρούνι και τα τρία μικρά
λυκάκια.

Ευγένιος Τριβιζάς

ΚΟΝΤΑ ΣΤΟ ΤΖΑΚΙ

Σήμερα γίντηκαν δυο σπουδαία πράγματα. Το πρώτο ήταν το χιόνι. Έπεσε στη μικρή μας πόλη το πρώτο χιόνι. Όχι χιονόνερο αλλά ωραίο, χοντρό χοντρό χιόνι. Όταν ξυπνήσανε τα παιδιά το πρωί, οι σκεπές και τα δέντρα, τα κάγκελα των σπιτιών μοιάζανε σαν γέροι καμπουριασμένοι από το βάρος του χιονιού που 'πεφτε όλη τη νύχτα. Στο σχολειό τα παιδιά πήγανε με προσοχή, και τ' αυτοκίνητα δεν τρέχανε, αλλά πήγαιναν κι αυτά προσεχτικά, γιατί οι δρόμοι γλιστρούσαν. Η μικρή μας πόλη είχε αλλάξει πρόσωπο. Κι αυτό το πρόσωπο το λάτρεψαν τα παιδιά! Παίξανε στο σχολειό μπαλιές, φτιάξανε στην αυλή ένα χοντρό χιονάνθρωπο, και οι τσουλήθρες δίνανε και παίρνανε. Με παγωμένες μύτες και αυτιά και με δάχτυλα που έλεγες πως θα ξεκολλήσουνε γύρισαν στο σπίτι. Εκεί είδαν το τζάκι να λαμπαδιάζει κι έμειναν άφωνα από ευτυχία. Μέρες τώρα στο σπίτι μπαινόβγαιναν μαστόροι και το 'χτιζαν το τζάκι. Και σήμερα ήταν έτοιμο.

- Α! είπαν όλα τα παιδιά και πήγαν κοντά στο τζάκι που τριζοβολούσε.
- Να 'χαμε μια φασολάδα τώρα! είπε ο πατέρας.
- Να 'χαμε ένα παραμύθι τώρα! είπαν τα παιδιά.
- Φασολάδα σκέφτηκα να φτιάξω. Κι είναι έτοιμη. Το παραμύθι όμως πλάι στο τζάκι πρέπει να το πει η γιαγιά ή ο παππούς.
- Εμείς θέλουμε παραμύθι κι από τους δυο. φώναξε η Μαρία. Και όλοι συμφώνησαν.

- Να φάμε πρώτα, κι ύστερα το παραμύθι, είπε η μητέρα.
Έτσι, σαν απόφαση, κάτσανε τα παιδιά πάνω στη φλοκάτη. Μοσκομύριζε το ξύλο της αγριελιάς στο τζάκι. Σβήσανε όλα τα φώτα, και μόνο το τζάκι φώτιζε και γέμιζε σκιές το δωμάτιο...

Η γιαγιά πήρε μια βαθιά ανάσα κι άρχισε:

Κόκκινη κλωστή δεμένη
στην ανέμη τυλιγμένη,
δώσ' της κλότσο να γυρίσει
παραμύθι ν' αρχινήσει...

Μια μέρα συνάχησαν όλα τα πουλιά και συμφώνησαν να βάλουν τα παιδιά τους στο σχολειό, να μάθουν γράμματα. Βρήκαν και δάσκαλο και τον διόρισαν. Άνοιξε το σχολειό, και πήραν τα παιδιά τους και τα έγγραφαν.

Ύστερα από λίγες μέρες, μερικά παιδιά πήγαν στο σχολειό και δεν ήξεραν το μάθημά τους. Ο δάσκαλος τ' άφησε νηστικά το μεσημέρι. Μέσα στα παιδιά που έμειναν τιμωρία ήταν και το παιδί της κουκουβάγιας.

Η κουκουβάγια, όμα είδε πως σχόλασαν τα παιδιά το μεσημέρι, και το μωρό της δε σχόλασε, πήρε λίγο ψωμί και πήγε στο σχολειό να του το δώσει.

Καθώς πήγαινε, την έφτασε η πέρδικα. Έμεινε κι εκείνης το μωρό νηστεία, και πήγαινε να του δώσει λίγο ψωμί. Λέγει η πέρδικα της κουκουβάγιας:

- Να χαρείς τα μάτια σου, γειτόνισσα, έχω πολλή δουλειά και σε παρακαλώ να πάρεις και του μωρού μου το φαί.

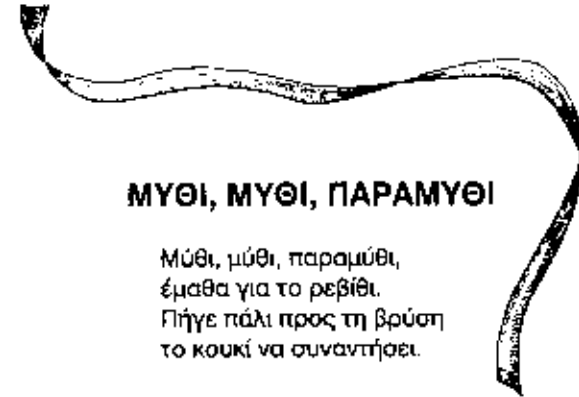
- Το παίρνω, γειτόνισσα, λέγει η κουκουβάγια, αλλά δεν ξέρω το μωρό σου ποιά είναι.

- Ω! λέγει η πέρδικα, όσο γι' αυτό, είναι πολύ εύκολο να το βρεις. Το μωρό μου είναι το πιο όμορφο μωρό του σχολειού!

Η κουκουβάγια πήγε στο σχολειό. Παρακάλεσε το δάσκαλο, κι αυτός δέχτηκε να δώσει το ψωμί του μωρού της. Ύστερα είπε του δασκάλου να την αφήσει να δει όλα τα παιδιά. Τα κοίταξε καλά καλά, δε βρήκε το μωρό της πέρδικας. Γύρισε πίσω, πήγε και βρήκε την πέρδικα και της λέει:

- Τι να σου κάμω; Κοίταζα μια ώρα και δεν το βρήκα το μωρό σου, γιατί μέσ στο σχολειό δεν ήταν ομορφότερο μωρό απ' το δικό μου!

Γαλάτεια Σουρέλη

ΜΥΘΙ, ΜΥΘΙ, ΠΑΡΑΜΥΘΙ

Μύθι, μύθι, παραμύθι,
έμαθα για το ρεβίθι.
Πήγε πάλι προς τη βρύση
το κουκί να συναντήσει.

Αυτή όμως τη φορά,
τι ευτυχία, τι χαρά!
Αγκαλιάστηκαν μαζί,
για να δείξουν στη φακί
πως δεν πάνε φυλακί
κι αγαπήθηκαν πολύ.

Να κι η φάβα, τι καλά!
Σαν τους βλέπει αγκαλιά,
χαίρεται κι αυτή πολύ,
που κουμπύρα θα γενεί
στο κουκί και στο ρεβίθι
που μαλώνανε στη βρύση.

Κατερίνα Παλάσκα - Μαντούδη

ΤΟ ΤΣΑΪ

Η μαμά μου 'χει χαρίσει
φλιντζανάκια στη σειρά.
Στα πιατάκια τα 'χω στήσει,
την τσαγιέρα εκείδά.

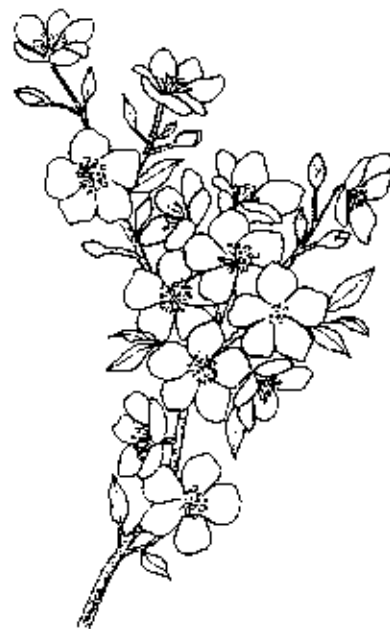
Λέω τις φλιες να κεράσω
και να τις περιποιηθώ.
Όμως πιο πολύ θ' αρέσω
κουβεντούλες, αν τους πω.

Α, είναι ωραίο το γλύκισμά μου!
Πάρτε σας παρακαλώ.
Καλέ, το 'φταξε η μαμά μου.
Πάρτε κι αμυγδαλωτό.

Σήμερα είναι ωραία η μέρα,
κι είναι ο ήλιος χαρωπός.
Είναι ωραία η θέα μας πέρα,
κι είναι ο κήπος φουντωτός.

Πώς; Θα πάτε σπίτι τώρα;
Φεύγετε ενωρίς πολύ.
Θα σας δούμε μια άλλη ώρα,
κι η χαρά μας θα 'ναι πολλή.

Κύπρος Χρυσάνθης

Η ΜΥΓΔΑΛΙΑ

Η νυφούλα η μυγδαλιά
έβαλε τα νυφικά της,
και μια γέρικη ελιά
καμαρώνει τα προικιά της.

Μυγδαλιά μου, μυγδαλιά,
άκουσε και με, να ζήσεις!
Γιατί βιάστηκες ν' ανθίσεις;
Δε φοβάσαι το χιονιά;

Άκου μένα, που 'χω χρόνια...
Μα η καλή μας μυγδαλιά
εστολίστηκε διπλά
με λουλούδια και με...χιόνια!

Αλέξανδρος Κατακουζηνός

Ο ΜΕΝΕΞΕΣ

Στο αλοπράσινο χορτάρι,
μέσα στις δροσιές,
καμάρωνε όλος χάρη
ένας μενεξές.

Τράβηξε η μοσχοβολιά του
μα πεταλουδίτσα,
και στη δροσερή αγκαλιά του
έστησε φωλιάτσα.

Στην καρδούλα του κριμμένη
μια δροσοσταλίδα
παίζει τρισευτυχισμένη
με μian ηλιαχτίδα.

Μες στα φύλλα τα χλωρά
τώρα φυλαγμένη
ήλιο πίνει και δροσιά
κι είν' ευτυχισμένη.

Ελένη Νικολαΐδου - Αυτονόμου

ΤΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ ΤΟΥ ΦΛΕΒΑΡΗ

Όταν γεννήθηκε ο Φλεβάρης, ο αδερφός του ο Γενάρης του έκανε δώρο ένα μπαλάκι από χιόνι.

– Τρώγε να μεγαλώσεις, για να μπορείς να παίξεις με τον αδερφό σου, του έλεγε κάθε τόσο η μαμά του. Μόλις μάθεις να τρέχεις, θα παίξετε χιονοπόλεμο, κυνηγητό και κρυφτό.

Ο Φλεβάρης, ωστόσο, αργούσε να μάθει να τρέχει. Ούτε να περπατήσει καλά καλά δεν μπορούσε. Το γιατί δεν το είχε προσέξει κανείς στην αρχή. Έπειτα, πρώτος το παρατήρησε ο πατέρας του, ο Χειμώνας.

– Γυναίκα, είπε στην Παγωνιά. Το παιδί μας το δεύτερο θαρρώ πως γεννήθηκε λίγο κουτσό. Να δεις που δε θα μπορέσει να τρέξει ένας μήνας κανονικός...

– Να φωνάξουμε γρήγορα ένα γιατρό! ανησούχησε η Παγωνιά. Να φέρουμε τον καλύτερο!

Έτσι, ο Χειμώνας φώναξε τον πατέρα του, γιατί όλος ο κόσμος ξέρει πως ο πιο καλός γιατρός είν' ο Χρόνος.

– Μην ανησυχείτε, είπε ο παππούς Χρόνος, σαν είδε του Φλεβάρη τα πόδια. Ο Φλεβάρης μπορεί να είναι λίγο κουτσός, αλλά δε θ' αργήσει να μάθει να περπατάει. Κι αν δεν μπορέσει να τρέξει όσο οι άλλοι, ε, δεν πειράζει... Έχει άλλα χαρίσματα. Γεννήθηκε για να κάνει τον κόσμο να χαίρεται και να'ναι κι ο ίδιος ευτυχισμένος!

– Κυνηγητό και κρυφτό θα μπορεί να παίξει; ρώτησε ανήσυχος ο Γενάρης.
– Θα μπορεί! βεβαίως ο Χρόνος. Μόνο που θα τα παίζει αλλιώςίτικα όλα τα παιχνίδια.

Ο Φλεβάρης δε γινόταν, βέβαια, να τρέξει, έτρεχε όμως η σκέψη του. Κατάλαβε, λοιπόν, τι συλλογιζόταν ο αδερφός του και είπε:

– Θέλεις να παίξουμε χαρτοπόλεμο αντί χιονοπόλεμο;
– Δηλαδή; δεν κατάλαβε ο Γενάρης.
– Θα δεις, έκανε κείνος όλο μυστήριο. Και φώναξε τον Άνεμο, που περνούσε απέξω.

– Ε, φίλε! του είπε. Μπορείς να μας κάνεις μια χάρη;
– Ουουουουί σφύριξε ο Άνεμος με χαρά.
– Μας χρειάζονται χρωματιστά χαρτιά, εξήγησε ο Φλεβάρης.
– Ουουουί ξεσηκώθηκε αμέσως ο Άνεμος, να κάνει το χατίρι των φίλων του. Σε λίγη ώρα το σπίτι του Χειμώνα και της Παγωνιάς είχε γεμίσει με λογιής λογιής πολύχρωμα χαρτιά.

Ο Φλεβάρης δεν μπορούσε, βέβαια, να παίξει όσα παιχνίδια χρειάζονταν τρέξιμο, μπορούσε όμως να σκαρώσει εύκολα παιχνίδια που χρειάζονται φαντασία. Πήρε, λοιπόν, ένα ψαλίδι με μύτες στρογγυλεμένες, για να μην τριπηθεί, κι έκοψε από τα χαρτιά ένα σωρό χάρπινες καρδέλες. Ύστερα, βάλθηκε να κόβει μια μια τις καρδέλες σε μικρά μικρά κομματάκια. Όταν γέμισε με τα χαρτάκια δυο μεγάλες σακούλες, άφησε στην άκρη όσες καρδέλες περίσσεψαν και είπε στον αδερφό του:

– Έτοιμοι για χαρτοπόλεμο!

Ο Γενάρης κατάλαβε στη στιγμή πώς παίζεται αυτό το παιχνίδι.

Πήρε, λοιπόν, τη μία σακούλα, έδωσε στον αδερφό του την άλλη κι άρχισαν να ρίχνουν ο ένας στον άλλο χούφτες χούφτες χαρτάκια πολύχρωμα. Κι έγινε ένα παιχνίδι τόσο τρελό, με τόσα γέλια και τέτοιες φωνές, που ξεσηκώθηκε ο κόσμος στο πόδι.

– Τι φασαρία είν' αυτή; παραξενεύτηκε ο Χειμώνας, που ήταν με την Παγωνιά στο εργαστήριο τους κι έφτιαχναν κρύσταλλα για την πλάση.

– Πάω στο σπίτι να δω τι τρέχει, σηκώθηκε η γυναίκα του ανήσυχη.

Όταν αντίκρισε το σπιτικό της η Παγωνιά, παραλίγο να λιποθυμήσει.

– Εγώ φταίω! φώναξε ο Φλεβάρης. Δική μου ιδέα ήταν ο χαρτοπόλεμος!

– Όποιος και να το σκέφτηκε, απάντησε η Παγωνιά, εγώ ένα ξέρω: πως πρέπει να καθαρίσετε αμέσως το σπίτι, για να μη σας τις βρέξω. Όταν γυρίσω από τη δουλειά μου, θέλω να λάμπει ο τόπος.

Ο Φλεβάρης φώναξε πάλι τον Άνεμο, που περνούσε απ' έξω.

– Ε, φίλε! Μήπως μπορείς να'ρθεις να μαζέψεις τις καρδέλες και το χαρτοπόλεμο που έχουμε σκαρπίσει στο σπίτι;

– Ουουουί έκανε ο Άνεμος πρόθυμα.

Τέντωσε, λοιπόν, ο Φλεβάρης την πόρτα και τα παράθυρα, για να μπει ο Άνεμος απ' όπου τον βόλευε περισσότερο. Έτσι, ο Άνεμος μπήκε από τα παράθυρα, στέγνωσε τις καρδέλες και το χαρτοπόλεμο, τα μάζεψε όλα καλά καλά και τα έβαλε στις μεγάλες του τσέπες. Ύστερα βγήκε από την πόρτα σφυρίζοντας ευχαριστημένος, που είχε βοηθήσει τους φίλους του. Μόνο που ξέχασε πως οι τσέπες του ήταν αέρινες. Έτσι, μόλις βγήκε στο δρόμο, ξεμαλλήθηκαν οι καρδέλες και ξεχύθηκε ο χαρτοπόλεμος κάτω στη γη!...

– Πάει, τρελάθηκε ο κόσμος, γυναίκα! είπε στην Παγωνιά ο Χειμώνας, που είδε από το εργαστήριο τους τι γινόταν. Οι άνθρωποι, κάτω στη γη, στολίζουν τους δρόμους και τις πλατείες τους με καρδέλες και γεμίζουν τον κόσμο με χαρτοπόλεμο!...

– Θα πεταχτώ ξανά μια στιγμή ως το σπίτι, μουρμούρισε εκείνη, σίγουρη πως οι γιοι της κάτι πάλι θα είχαν σκαρώσει.

Τα δυο αδέρφια, που χάζευαν από το μπαλκόνι του κρυστάλλινου σπιτιού τους τα κατορθώματα του Άνεμου, όταν είδαν την Παγωνιά να έρχεται αγριεμένη, κοκάλωσαν!

– Τώρα θα μας τις βρέξει, φοβήθηκε ο Γενάρης. Πρέπει να τρέξουμε να κρυφτούμε...

Ο Φλεβάρης, βέβαια, δε γινόταν να τρέξει για να κρυφτεί, ο νους του όμως έτρεχε διαρκώς στο παιχνίδι. Είπε λοιπόν:

– Εγώ λέω καλύτερα να παίξουμε ένα κρυφτό αλλιώςίτικο, που το σκέφτηκα τώρα δε.

– Τι σόι κρυφτό; ρώτησε δύσπιστο ο Γενάρης.

– Έλα μαζί μου και μη ρωτάς, είπε ο Φλεβάρης όλο μυστήριο.

Βγήκαν λοιπόν, από την πίσω πόρτα και μια και δυο πήγαν στο σπίτι του παππού τους, του Χρόνου.

– Μπα! Καλώς τα εγγόνια μου, ξαφνιάστηκε ο Χρόνος. Πώς από δω;

– Παππού, μας αφήνεις να μπουέμε στην αποθήκη σου; ρώτησε ο Φλεβάρης.

- Τι να κάνετε στην αποθήκη μου; έσμιξε τα φρύδια ο παππούς.
- Θέλουμε να βρούμε παλιές φορεσιές, από εποχές περασμένες, να παίξουμε ένα κρυφτό διαφορετικό, του εξήγησε γελαστός ο Φλεβάρης.

«Καλά το έλεγα εγώ πως αυτό το παιδί θα παίζει αλλιώς όλα τα παιχνίδια και θα' ναι πάντα χαρούμενο» συλλαγίστηκε ο παππούς. Ξέσμιξε λοιπόν, τα φρύδια και είπε:

- Σας αφήνω. Ορίστε και τα κλειδιά:

Σε λίγη ώρα ο Φλεβάρης βγήκε από την αποθήκη μασκαρεμένος με τα ρούχα του Καλοκαιριού. Κι ο Γενάρης με τα ρούχα του Φθινοπώρου!

- Τι σας έπιασε και μασκερευτήκατε; παραξενεύτηκε ο παππούς.

Όταν του είπαν τι έγινε με τα χαρτιά και πως γέμισε ο κόσμος καρδέλες και χαρτοπόλεμο, γέλασε ο Χρόνος και είπε:

- Έγιναν όλα όπως έπρεπε! Το έλεγα εγώ πως ο Φλεβάρης θα κάνει τον κόσμο χαρούμενο. Πάμε τώρα στη μάνα σας, και μη φοβάστε! Δεν πρόκειται να σας τις βρέξει, έτσι το λέει... Η Παγωνιά, άλλωστε, δεν είναι η Βροχή...

Ξεκίνησαν λοιπόν κι οι τρεις, χωρίς να θυμηθούν να κλείσουν την πόρτα της αποθήκης.

Ο Άνεμος, που έψαχνε από ώρα να ξανάβρει τους φίλους του, σαν είδε την αποθήκη του Χρόνου ανοιχτή, μπήκε να ρίξει κι εκεί μια ματιά.

- Οουουου! Έκανε σαν είδε τις παλιές φορεσιές. Τι πολλά και παράξενα ρούχα! Σίγουρα δεν τα χρειάζεται κανείς πια, για να είναι εδώ πεταμένα. Ας τα πάω στους φίλους μου να παίξουμε.

Σήκωσε, λοιπόν, όλες τις παλιές φορεσιές, τις έβαλε στις θεόρατες τσέπες του κι έφυγε σφυρίζοντας ικανοποιημένος. Μόνο που ξέχασε πάλι πως οι τσέπες του ήταν αέρινες και, μόλις βγήκε στο δρόμο, του έπεσαν όλες οι φορεσιές κάτω στη γη.

Όταν τις βρήκαν οι άνθρωποι, σάσπισαν στην αρχή. Έπειτα, όμως, φόρεσαν ο καθένας τους από μία κι άρχισαν να χορεύουν και να γλεντούν.

Ο Χρόνος σταμάτησε κι άρχισε να χαζεύει κι εκείνος το πανηγύρι στη γη. Τόσο, λοιπόν, του άρεσε, που πήρε τα εγγόνια του, μασκαρεμένα όπως ήταν, και κατέβηκαν οι τρεις τους στη γη, για να γλεντήσουν παρέα με τους ανθρώπους. Και θα έμεναν στο γλέντι ως το βράδυ, αν ξάφνου δε θυμόταν ο παππούς Χρόνος πως περίμενε από ώρα σε ώρα τη θυγατέρα του.

- Ποπό! έκανε. Πρέπει ν' ανεβούμε στη χώρα μας γρήγορα! Όπου να' ναι θα έρθει να μου κάνει επίσκεψη η θεία σας, η Άνοιξη!

- Αλίμονό μας, μουρμούρισε ο Γενάρης. Θα 'ρθει τότε και στο δικό μας σπίτι κι αν το δει άνω κάτω, στα χάλια που το αφήσαμε, η μάνα μας θ' αγριέψει και θα τα βάλει πάλι μαζί μας. Πρέπει να της μηνύσουμε πως το σπίτι θέλει συγκύρισμα! Πρέπει να τρέξουμε!

Ο Φλεβάρης δε γινόταν, βέβαια, να τρέξει. Δεν ξεχνούσε, ωστόσο, πως είχε ένα φίλο που μπορούσε να τους συντρέξει σε δύσκολη ώρα. Έτσι, φώναξε πάλι τον Άνεμο, του σφύριξε στ' αυτί τι ζητούσε, κι εκείνος του έφερε γρήγορα χαρτιά, καρδέλες, σπάγκο κι ένα ψαλίδι. Και τότε ο Φλεβάρης έψαξε στη στιγμή ένα μεγάλο χαρταετό με ουρά φουντωτή κι έγραψε πάνω ένα μήνυμα για τους γονείς του.

- Μπορείς τώρα να τον σηκώσεις ψηλά το χαρταετό μου; είπε στον Άνεμο.

- Οουουου! έκανε ο Άνεμος και πήρε μαζί του το χαρταετό στον αιθέρα.

Έτσι η Παγωνιά, που έψαχνε ακόμα για τα παιδιά της, είδε το χαρταετό, διάβασε το μήνυμα και κατάλαβε πως οι γιοι της ήταν καλά. Σκέφτηκε ακόμα πως ο Φλεβάρης της, που δε γινόταν να τρέξει, σίγουρα εκείνος είχε φτιάξει κάτι που να πετάει. Φόρεσε ύστερα τα γυαλιά τα κρυστάλλινα που είχε για μακριά και ξαναδιάβασε προσεχτικά το μήνυμα που ήταν γραμμένο στο χαρταετό, για να βεβαιωθεί πως δεν έκανε λάθος.

Το μήνυμα του Φλεβάρη έλεγε:

«Ο Γενάρης κι ο Φλεβάρης πέρασαν καλά.

ο Χρόνος γυρίζει.

Ετοψαστείτε! Έρχεται η Άνοιξη!»

Λότη Πέτροβιτς - Ανδρουτσοπούλου

ΔΩΔΕΚΑ ΜΗΝΕΣ ΑΘΛΗΤΕΣ

Δώδεκα μήνες αθλητές
στο γήπεδο του χρόνου,
δώδεκα μήνες αθλητές
κάνουν αγώνα δρόμου.
Ο Γενάρης με μποτίνια
κι ο Φλεβάρης με πάλτο
και ο Μάρτης με σορτσάκι ριγυτό.
Ο Απρίλης με κασκέτο
και με άσπρες ελβιέλες
και ο Μάιος και ο Ιούνιος
μ' άσπρες ξώπλατες φανέλες.

Δώδεκα μήνες στη γραμμή
τινάζουνε τα πόδια
κι όλοι πηδάνε με ορμή
του δρόμου τα εμπόδια.
Ο Ιούλιος ο χίτης
με μπλουτζίν και χοϊμαλιά
και ο Αύγουστος με ψάθα και γυαλιά.
Ο Σεπτέμβρης κι ο Οκτώβρης
με αδιάβροχα σακάκια
κι ο Νοέμβρης κι ο Δεκέμβρης
με πουλόβερ και σκουφάκια...

Δώδεκα μήνες στη γραμμή
τινάζουνε τα πόδια
κι όλοι πηδάνε με ορμή
του δρόμου τα εμπόδια.

Δώδεκα μήνες αθλητές
στο γήπεδο του χρόνου
δώδεκα μήνες αθλητές
κάνουν αγώνα δρόμου...

Μαριαννίνα Κριεζή

Η ΦΡΟΥΤΟΠΟΛΗ

ΠΡΟΣΩΠΑ:
Πορτοκάλι, μήλο, μανταρίνι, αχλάδι, σταφύλι, ροδάκινο, βερίκοκο
(αληθινά φρούτα)
Ήλιος, Πέτρος, Κατερίνα.

ΗΛΙΟΣ: Ας πάω να ζεστάνω τα φρούτα κάτω στη Φρουτόπολη. Τα πότισε χθες βράδυ η βροχή, τους χρειάζεται τώρα η ζεστασιά μου. Μπα, τι ακούω, τσακώνονται τα φρούτα!

ΠΟΡΤΟΚΑΛΙ: Εγώ είμαι το τρανό και ξακουστό πορτοκάλι, που όλοι με θέλουν για να τους δροσίω το στόμα τους. Είμαι δυναμωτικό. Περιέχω και τη βιταμίνη C (σε).

ΜΗΛΟ: Καλέ τι μας λες! Εγώ είμαι το ωραιότερο φρούτο. Ξέρεις τι λέει ο γιατρός για μένα; «Ένα μήλο την ημέρα δώχνει το γιατρό μακριά».

ΜΑΝΤΑΡΙΝΙ: Λάθος κάνετε! Εγώ είμαι το νοστιμότερο φρούτο από όλα σας. Ευκολοκαθαρίστο, κι ακριβώς γι' αυτό το λόγο, εκτός από τη μεγάλη μου νοστιμάδα, με θέλουν τα παιδιά, καθώς και οι μεγάλοι.

ΑΧΛΑΔΙ: Καλέ, γιατί τσακώνεστε! Εγώ είμαι το νοστιμότερο από όλα σας. Αχλάδι, αχλάδι! Τι νόστιμο αχλάδι! Φωνάζουν μικροί και μεγάλοι. Μπα, τι βλέπω; Έρχονται από μακριά το σταφύλι, το ροδάκινο και το βερίκοκο.

ΣΤΑΦΥΛΙ: Γιατί τσακώνεστε του λόγου σας; Ξεχάσατε ότι εγώ είμαι το ξακουστό σταφύλι; Είμαι γνωστό από τους αρχαίους χρόνους!

ΡΟΔΑΚΙΝΟ: Εγώ είμαι το ξακουστό ροδάκινο. Είμαι το ωραιότερο φρούτο της Φρουτόπολης.

ΒΕΡΙΚΟΚΟ: Ξεχάσατε τη δική μου νοστιμάδα. Είμαι το μυρωδάτο βερίκοκο. Όλοι με επιθυμούν. Κανένα από σας δεν είναι καλύτερο από μένα.

ΗΛΙΟΣ: Τι είναι αυτά που ακούω! Τι διαφωνίες είναι αυτές! Έχω καθίσει εδώ παράμερα και σας ακούω συνεχώς να τσακώνεστε, και το ένα να προσπαθεί να πληγώσει το άλλο. Σας λέω, και να το ξέρετε, ότι όλα τα φρούτα είστε το ίδιο καλά και χρήσιμα για τον άνθρωπο. Ο ανθρώπινος οργανισμός έχει ανάγκη από το κάθε φρούτο.

ΠΕΤΡΟΣ: Κατερίνα, κοίταξε τι ωραία που είναι η Φρουτόπολη!

ΚΑΤΕΡΙΝΑ: Αχ, τι ωραία φρούτα! Δεν ξέρω ποιο να πρωτοκόψω! Όλα μου αρέσουν το ίδιο.

ΠΕΤΡΟΣ: Κι εγώ δεν κάνω εξαίρεση σε κανένα. Είναι όλα το ίδιο νόστιμα κι δυναμωτικά.

Άννα Λαουτάρη-Γκριτζάλα